

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Raport roczny R 2015

(zgodnie z § 82 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późn. zm.)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2015 obejmujący okres od 2015-01-01 do 2015-12-31 zawierający sprawozdanie finansowe według MSSF w walucie zł.

data przekazania: 2016-03-17

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)	
KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)	Przemysł surowcowy (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie/ branża)
59 - 301 (kod pocztowy)	LUBIN (miejsowość)
M. Skłodowskiej - Curie (ulica)	48 (numer)
(48 76) 74 78 200 (telefon)	(48 76) 74 78 500 (fax)
ir@kghm.com (e-mail)	www.kghm.com (www)
692-000-00-13 (NIP)	390021764 (REGON)

PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o.
(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE		w mln PLN		w mln EUR	
		2015	2014	2015	2014
I.	Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633	3 809	3 970
II.	Zysk netto ze sprzedaży	3 284	3 513	785	839
III.	(Strata) / zysk przed opodatkowaniem	(1 938)	3 362	(463)	803
IV.	(Strata) / zysk netto	(2 788)	2 414	(666)	576
V.	Pozostałe całkowite dochody	(410)	(435)	(98)	(104)
VI.	Łączne całkowite dochody	(3 198)	1 979	(764)	472
VII.	Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
VIII.	(Strata) / zysk netto na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(13,94)	12,07	(3,33)	2,88
IX.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 279	4 000	784	955
X.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 872)	(3 828)	(1 642)	(914)
XI.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 683	(222)	880	(53)
XII.	Przepływy pieniężne netto razem	90	(50)	22	(12)
XIII.	Aktywa trwałe	28 406	27 439	6 666	6 438
XIV.	Aktywa obrotowe	4 714	4 873	1 106	1 143
XV.	Aktywa razem	33 120	32 312	7 772	7 581
XVI.	Zobowiązania długoterminowe	7 756	4 195	1 821	984
XVII.	Zobowiązania krótkoterminowe	5 085	3 840	1 193	901
XVIII.	Kapitał własny	20 279	24 277	4 758	5 696

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	2015	2014
Średni kurs w okresie*	4,1848	4,1893
Kurs na koniec okresu	4,2615	4,2623

*Kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio 2015 i 2014 r.

RAPORT ROCZNY R 2015 ZAWIERA:

- 1. PISMO PREZESA ZARZĄDU**
- 2. OPINIĘ I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**
- 3. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**
- 4. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**
- 5. SPRAWOZDANIE FINANSOWE**
- 6. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI**

Lubin, marzec 2016 r.

PISMO PREZESA ZARZĄDU

Lubin, marzec 2016 r.

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność przekazać Państwu raport roczny KGHM Polska Miedź oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź za 2015 rok.

Miniony rok był okresem rosnących wyzwań na międzynarodowym rynku surowcowym. Wyzwania te wynikały w dużej mierze ze spadających cen towarów na skutek niesprzyjających warunków makroekonomicznych. Wpływ miało również m.in. spowolnienie gospodarcze w Chinach i rekordowo niskie notowania cen ropy naftowej. Średnioroczne notowania miedzi na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) ukształtowały się na poziomie 5 495 USD/t, co oznacza niemal 20-proc. spadek w stosunku do 2014 roku. Z kolei cena srebra notowanego na Londyńskim Rynku Kruszców (LBMA) obniżyła się w 2015 roku o prawie 18 proc. i ukształtowała na średnim poziomie 15,68 USD/troz. Ceny pozostałych surowców produkowanych przez Grupę KGHM – takich jak złoto, molibden czy nikiel – również zakończyły rok 2015 na istotnie niższym poziomie niż w roku poprzednim. Dla KGHM istotne było to, że w tym samym czasie dolar amerykański umocnił się w stosunku do złotego o niemal 20%, co pozwoliło złagodzić skutki spadków cen podstawowych produktów.

Pomimo trudnych warunków makroekonomicznych, dzięki większej produkcji Grupa Kapitałowa osiągnęła przychody w wysokości ponad 20 mld PLN, co jest wartością porównywalną do roku poprzedniego. Istotny wpływ na sytuację finansową Spółki ma wciąż podatek od wydobycia niektórych kopalin, który w minionym roku wyniósł ponad 1,4 mld PLN. W ciągu roku 2015 nastąpił wzrost poziomu produkcji miedzi ekwiwalentnej do poziomu prawie 750 tys. ton, natomiast koszty jednostkowe produkcji miedzi (C1) uległy obniżeniu o 16%. W minionym roku wypłaciliśmy akcjonariuszom dywidendę w wysokości 800 mln PLN, co stanowi 4 PLN na jedną akcję.

Niskie ceny surowców wpłynęły na wartość księgową naszych aktywów. Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, wybrane pozycje aktywów wymagają okresowej weryfikacji wartości księgowej, która w spółkach górniczych waha się wraz ze zmianami cen surowców. Zgodnie z tym wymogiem przeprowadzone zostały testy na utratę wartości inwestycji w Sierra Gorda SCM w Chile, a także kopalń Zagłębia Sudbury (Kanada), Robinson (USA) i Franke (Chile). W efekcie testów określona została łączna wartość odpisów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok, która po uwzględnieniu efektu podatkowego wyniosła 1 294 mln USD (5 048 mln PLN). Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone również dla krajowych aktywów produkcyjnych, jednak nie wykazały one konieczności aktualizowania ich wartości. Czynnikiem wpływającym jednak korzystnie na wycenę polskich aktywów jest znaczne osłabienie złotego względem dolara amerykańskiego. Warto podkreślić, że w ostatnim okresie podobnych odpisów aktualizacyjnych dokonało wiele innych firm z branży wydobywczej w Polsce i na świecie. Efekty finansowe omawianych testów mają charakter niepieniężny. Nasza odpowiedź na prognozy makroekonomiczne jest zbieżna z reakcją pozostałych liderów sektora metali nieżelaznych na świecie i oczekiwaniami rynku.

W trudnym otoczeniu rynkowym, w jakim obecnie znajduje się Spółka, celem Zarządu jest przede wszystkim ochrona jej wartości w perspektywie długoterminowej, tak aby akcjonariusze mogli zrealizować zakładaną stopę zwrotu z inwestycji. Aby osiągnąć ten cel, dokładnie weryfikujemy i analizujemy nasze założenia i plany inwestycyjne w Grupie Kapitałowej w krótkim i średnim terminie. To pozwoli nam nadawać priorytet właściwym inwestycjom, a co za tym idzie – konsekwentnie podążać ścieżką wzrostu, przy zachowaniu rentowności operacyjnej. Będziemy realizować kluczowe zamierzenia inwestycyjne, przy czym harmonogramy poszczególnych projektów i ich budżety będą jeszcze lepiej dostosowane do warunków rynkowych. Stawiamy przede wszystkim na wzrost konkurencyjności kosztowej, rozwój nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz optymalizację zarządzania portfelem projektów.

W odpowiedzi na wyzwania wynikające z bieżącej sytuacji rynkowej przyjęliśmy także nowe, bardziej ostrożne założenia makroekonomiczne, w szczególności dotyczące cen miedzi w najbliższych czterech latach. Jest to także dowód naszego nieustannego dialogu z rynkiem. Jednocześnie – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom akcjonariuszy – pracujemy nad dalszą obniżką kosztów w naszych aktywach. Wszystko to razem sprawia, że jesteśmy dobrze przygotowani na trudne czasy. Sytuacja finansowa Grupy jest stabilna, a jej fundament stanowią przewidywalny poziom produkcji, zachowanie dyscypliny kosztowej oraz zracjonalizowane wydatki inwestycyjne. Jednocześnie pozwala nam to zwiększać efektywność i stale przesuwać się na bardziej konkurencyjne pozycje na krzywej kosztowej. Obecna dekonjunktura na rynku surowców stanowi duże wyzwanie wymagające szczególnych wysiłków w celu dalszego podnoszenia efektywności i konkurencyjności naszej Spółki, ale jest to także szansa na wzmocnienie fundamentów, aby właściwie się przygotować i dobrze wykorzystać kolejny okres ożywienia gospodarczego. Chcemy wejść w ten okres silniejsi niż kiedykolwiek, osiągnąwszy trwałą przewagę konkurencyjną.

Szanowni Państwo,

Pragnę podziękować wszystkim pracownikom Grupy KGHM – za ich zaangażowanie i ciężką pracę włożoną w budowę wartości firmy w 2015 roku – roku pełnym wyzwań. Dziękuję też akcjonariuszom za zaufanie, jakim obdarzyli KGHM w 2015 roku. Szczególne podziękowania kieruję do naszych klientów za wybór KGHM jako dostawcy i wieloletnią kooperację.

Liczę na równie dobrą współpracę w roku 2016 i kolejnych latach.

Prezes Zarządu

Krzysztof Skóra

Lubin, 15 marca 2016 r.

**OPINIA I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA
Z BADANIA SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO ZA 2015 ROK**

Lubin, marzec 2016 r.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna**

Opinia o sprawozdaniu finansowym

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (zwanej dalej „Spółką”) z siedzibą w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48, obejmującego sprawozdanie z wyniku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., sprawozdanie z całkowitych dochodów i sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy, sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r., sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. oraz noty objaśniające, w tym informację finansową regulacyjną zawierającą ujawnienia określone przepisami art. 44 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne („Prawo energetyczne” – Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.).

Odpowiedzialność Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, sporządzenie sprawozdania z działalności oraz za prawidłowość ksiąg rachunkowych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie na tej podstawie opinii wraz z raportem czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i przyjętymi zasadami rachunkowości oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia, a także czy przedstawione przez Spółkę ujawnienia w informacji finansowej regulacyjnej spełniają wymogi art. 44 Prawa energetycznego.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka, biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii o skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownictwo wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 746 4000, Faks +48 22 742 4040, www.pwc.pl

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, pod numerem KRS 0000044655, NIP 526-021-02-28. Kapitał zakładowy wynosi 10.363.900 złotych. Siedzibą Spółki jest Warszawa, Al. Armii Ludowej 14.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (cd.)**

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa, w tym z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie” – Dz. U. z 2014 r., poz. 133) oraz Statutem Spółki;
- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat spełnienia wymogów art. 44 Prawa energetycznego

Naszym zdaniem, Spółka w informacji finansowej regulacyjnej, zawartej w nocie objaśniającej nr 12.12 do sprawozdania finansowego, przedstawiła sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz sprawozdania z wyniku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. odrębnie dla każdej wykonywanej działalności gospodarczej, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami art. 44 Prawa energetycznego.

Zakres informacji finansowej regulacyjnej jest określony wymogami art. 44 Prawa energetycznego. Nasze badanie nie obejmowało oceny, czy informacje wymagane do ujawnienia przez tę ustawę są wystarczające dla zapewnienia równoprawnego traktowania odbiorców oraz eliminowania subsydiowania skrośnego pomiędzy działalnościami.

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Spółki za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

W świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (cd.)**

W oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią sprawozdania z działalności, Spółka zawarła informacje zgodnie z zakresem określonym w Rozporządzeniu. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Ratajczyk', written over the printed name.

Marta Ratajczyk

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 13125

Wrocław, 15 marca 2016 r.

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna**

Niniejszy raport zawiera 11 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Spółki.....	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	5
III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego.....	6
IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	10
V. Informacje i uwagi końcowe.....	11

KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Spółki

- a. KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna („Spółka”) powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi na podstawie art. 5 Ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 z późniejszymi zmianami). Akt założycielski Spółki sporządzono w formie aktu notarialnego w Indywidualnej Kancelarii Notarialnej nr 18 w Warszawie w dniu 9 września 1991 r. i zarejestrowano w repertorium A pod numerem 8648/91. W dniu 29 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Spółki do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000023302.
- b. Siedziba Spółki mieści się w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48.
- c. W roku obrotowym objętym badaniem Spółka prowadziła działalność w oparciu o koncesje wydane przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.
- d. Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 14 czerwca 1993 r. numer NIP 692-00-00-013, a dla celów statystycznych Spółka otrzymała dnia 13 sierpnia 2003 r. numer REGON 390021764.
- e. Kapitał akcyjny Spółki na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień podpisania niniejszego raportu wynosił 2.000 mln zł i składał się z 200.000.000 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda. Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2015 r. był dodatni i wyniósł 20.279 mln zł.
- f. Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień podpisania niniejszego raportu akcjonariuszami Spółki byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (zł)	Typ posiadanych akcji	% posiadanych głosów
Skarb Państwa	63.589.900	635.899.000	zwykłe	31,79
Pozostali akcjonariusze	136.410.100	1.364.101.000	zwykłe	68,21
	200.000.000	2.000.000.000		100,00

- g. W badanym okresie przedmiotem działalności Spółki było głównie:
- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych;
 - produkcja miedzi, metali nieżelaznych i szlachetnych oraz wydobycie soli;
 - odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych;
 - zagospodarowanie odpadów;
 - sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu;
 - działalność geologiczno-poszukiwawcza, badania i analizy techniczne.

I. Ogólna charakterystyka Spółki (cd.)

h. W roku obrotowym członkami Zarządu Spółki byli:

▪ Herbert Wirth	Prezes Zarządu;
▪ Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych;
▪ Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju;
▪ Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych;
▪ Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji
do 31 stycznia 2015 r.;
▪ Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji
od 1 lutego 2015 r.

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Prezesa Zarządu i Wiceprezesów Zarządu odpowiednio Panów: Herberta Wirtha, Jarosława Romanowskiego, Marcina Chmielewskiego i Jacka Kardele. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Skórę na Prezesa Zarządu oraz Panów: Jacka Raweckiego i Mirosława Bilińskiego na Wiceprezesów Zarządu. W dniu 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu. Od dnia 23 lutego 2016 r. i na dzień podpisania niniejszego raportu skład Zarządu przedstawiał się następująco:

▪ Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu;
▪ Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju;
▪ Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji;
▪ Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchami
Dostaw;
▪ Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

i. Jednostkami powiązаныmi ze Spółką są:

- Skarb Państwa (jednostka wywierająca znaczący wpływ w stosunku do Spółki w rozumieniu MSR 28) wraz z podmiotami zależnymi;
- podmioty należące do Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w której Spółka jest jednostką dominującą wraz z ich spółkami stowarzyszonymi;
- członkowie kluczowego kierownictwa Spółki.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały opisane w nocie objaśniającej nr 12.1 do sprawozdania finansowego.

I. Ogólna charakterystyka Spółki (cd.)

- j. Spółka jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy o rachunkowości, począwszy od roku 2007, Spółka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Spółki zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Walne Zgromadzenie Uchwałą nr 26/2006 z dnia 14 czerwca 2006 r.

- k. Spółka, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. sporządziła również, pod datą 15 marca 2016 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Spółki jako jednostki dominującej jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- a. Badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Marty Ratajczyk (numer w rejestrze 13125).
- b. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Spółki Uchwałą nr 17/VIII/2013 Rady Nadzorczej z dnia 27 marca 2013 r. na podstawie paragrafu 20, pkt 2 Statutu Spółki.
- c. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1011).
- d. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 4 kwietnia 2013 r. w okresie:
 - badanie wstępne od 2 listopada do 10 listopada 2015 r.;
 - badanie końcowe od 19 stycznia do 15 marca 2016 r.

KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

			Zmiana		Struktura	
	31.12.2015 r. mln zł	31.12.2014 r. mln zł	mln zł	(%)	31.12.2015 r. (%)	31.12.2014 r. (%)
AKTYWA						
Aktywa trwałe	28.406	27.439	967	3,5	85,8	84,9
Aktywa obrotowe	4.714	4.873	(159)	(3,3)	14,2	15,1
Aktywa razem	33.120	32.312	808	2,5	100,0	100,0
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny	20.279	24.277	(3.998)	(16,5)	61,2	75,1
Zobowiązania długoterminowe	7.756	4.195	3.561	84,9	23,4	13,0
Zobowiązania krótkoterminowe	5.085	3.840	1.245	32,4	15,4	11,9
Zobowiązania i kapitał własny razem	33.120	32.312	808	2,5	100,0	100,0

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

			Zmiana		Udział w przychodach	
	2015 r. mln zł	2014 r. mln zł	mln zł	(%)	2015 r. (%)	2014 r. (%)
Przychody ze sprzedaży	15.939	16.633	(694)	(4,2)	100,0	100,0
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(11.809)	(12.265)	456	(3,7)	(74,1)	(73,7)
Zysk brutto ze sprzedaży	4.130	4.368	(238)	(5,4)	25,9	26,3
(Strata) / Zysk netto	(2.788)	2.414	(5.202)	>(100,0)	(17,5)	14,5

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

			Zmiana		Udział w przychodach	
	2015 r. mln zł	2014 r. mln zł	mln zł	(%)	2015 r. (%)	2014 r. (%)
(Strata) / Zysk netto	(2.788)	2.414	(5.202)	>(100,0)	(17,5)	14,5
Razem pozostałe całkowite dochody netto	(410)	(435)	25	(5,7)	(2,6)	(2,6)
Łączne całkowite dochody	(3.198)	1.979	(5.177)	>(100,0)	(20,1)	11,9

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Spółki

Działalność gospodarczą Spółki, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień kończący okres sprawozdawczy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki:

	2015 r.	2014 r.	2013 r.
Wskaźniki aktywności			
- szybkość obrotu należności	22 dni	27 dni	22 dni
- szybkość obrotu zapasów	76 dni	71 dni	103 dni
Wskaźniki rentowności			
- rentowność sprzedaży netto	(17)%	15%	16%
- rentowność sprzedaży brutto	21%	21%	25%
- ogólna rentowność kapitału	(13)%	10%	14%
Wskaźniki zadłużenia			
- stopa zadłużenia	39%	25%	20%
- szybkość obrotu zobowiązań	30 dni	29 dni	34 dni
	31.12.2015 r.	31.12.2014 r.	31.12.2013 r.
Wskaźniki płynności			
- wskaźnik płynności I	0,9	1,3	1,5
- wskaźnik płynności II	0,4	0,7	0,8

Przedstawione powyżej wskaźniki wyliczono na podstawie sprawozdania finansowego.

Celem badania nie było przedstawienie jednostki w kontekście wyników działalności i osiąganych wskaźników. Szczegółowa interpretacja wskaźników wymaga pogłębionej analizy działalności jednostki i jej uwarunkowań.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu deflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku -0,5% (2014 r.: -1,0%).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

- Na koniec roku obrotowego aktywa Spółki wyniosły 33.120 mln zł. W ciągu roku suma bilansowa zwiększyła się o 808 mln zł, tj. o 2,5%. Wzrost ten został sfinansowany głównie zwiększeniem stanu zobowiązań z tytułu zadłużenia o kwotę 4.714 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym, przy jednoczesnym osiągnięciu straty netto w wysokości 2.788 mln zł. W badanym roku obrotowym Spółka wypłaciła dywidendę w kwocie 800 mln zł.
- Saldo inwestycji w jednostki zależne na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 6.858 mln zł i zmniejszyło się o 4.920 mln zł, tj. o 41,8% w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym. Główną przyczyną zmian w tym zakresie było zaksięgowanie odpisu z tytułu utraty wartości inwestycji w spółkę zależną Fermat 1 S.a.r.l. (spółka holdingowa posiadająca udziały w KGHM International Ltd. oraz KGHM Ajax Mining Inc.).
- Saldo długoterminowych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 7.737 mln zł i obejmowało głównie udzielone pożyczki w kwocie 6.750 mln zł. Wzrost wartości instrumentów finansowych w porównaniu z rokiem ubiegłym o 4.308 mln zł wynikał głównie z udzielenia w trakcie roku obrotowego pożyczek spółkom z Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w kwocie 4.245 mln zł, w tym na refinansowanie zadłużenia KGHM International Ltd.
- Zmianie uległy wskaźniki oraz struktura zadłużenia Spółki. Stopa zadłużenia wzrosła z 25% na koniec roku ubiegłego do 39% na koniec roku bieżącego głównie na skutek zwiększenia zobowiązań z tytułu zadłużenia w związku z refinansowaniem zadłużenia KGHM International Ltd. Obrót zobowiązań zwiększył się odpowiednio z 29 dni do 30 dni.
- Ogółem przychody ze sprzedaży wyniosły 15.939 mln zł i spadły o 694 mln zł, tj. o 4,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Podstawową działalnością Spółki w bieżącym roku obrotowym była produkcja i sprzedaż miedzi, metali szlachetnych oraz innych produktów hutnictwa. Główną przyczyną spadku wartości przychodów ze sprzedaży było obniżenie się średniorocznych cen miedzi oraz srebra w stosunku do 2014 roku odpowiednio o 20% i 18%, przy jednoczesnym wzroście średniorocznego kursu dolara amerykańskiego w porównaniu z rokiem ubiegłym o 19,5%.
- Koszty podstawowej działalności operacyjnej (suma kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, kosztów sprzedaży oraz kosztów ogólnego zarządu) zmniejszyły się o 465 mln zł (tj. o 3,5%) w porównaniu z 2014 rokiem. Wpływ na spadek kosztów podstawowej działalności operacyjnej miały m. in. niższe koszty zakupu wsadów oraz niższe obciążenie z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin w porównaniu z rokiem poprzednim.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

- Rentowność sprzedaży mierzona zyskiem brutto wyniosła 21% i nie zmieniła się w stosunku do roku ubiegłego. Spadek rentowności sprzedaży mierzonej zyskiem netto z 15% w poprzednim roku obrotowym do (17)% w badanym roku obrotowym wynikał przede wszystkim z rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki zależne.
- Zmianie uległa sytuacja płatnicza Spółki. Wskaźniki płynności I i II, które wyniosły w badanym roku odpowiednio 0,9 (2014 r.: 1,3) oraz 0,4 (2014 r.: 0,7) zmniejszyły się głównie w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- a. Zarząd Spółki przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- b. Zakres badania nie był ograniczony.
- c. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. zostało zatwierdzone Uchwałą nr 5/2015 Walnego Zgromadzenia z dnia 29 kwietnia 2015 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym we Wrocławiu w dniu 8 maja 2015 r.
- d. Dokonaliśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
 - prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

- e. Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- f. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Spółki za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

V. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna z siedzibą w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Spółki oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 15 marca 2016 r.

Raport powinien być czytany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna z dnia 15 marca 2016 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Marta Ratajczyk

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 13125

Wrocław, 15 marca 2016 r.

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

Lubin, marzec 2016 r.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Według naszej najlepszej wiedzy roczne sprawozdanie finansowe za 2015 r. i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową KGHM Polska Miedź S.A. oraz stratę netto Spółki. Roczne sprawozdanie z działalności Spółki w 2015 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji KGHM Polska Miedź S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO
DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**

Lubin, marzec 2016 r.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za 2015 r., został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełnili warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2015**

Lubin, marzec 2016 r.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Spis treści

Sprawozdanie z wyniku	4	
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4	
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	5	
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	6	
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7	
Część 1 - Informacje ogólne		
Nota 1.1	Opis działalności gospodarczej	8
Nota 1.2	Podstawa sporządzenia	8
Nota 1.3	Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	9
Nota 1.4	Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	9
Część 2 - Segmenty		11
Część 3 - Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz inwestycji w jednostki zależne		15
Część 4 - Noty objaśniające do sprawozdań z wyniku i całkowitych dochodów		
Nota 4.1	Koszty według rodzaju	19
Nota 4.2	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	20
Nota 4.3	Koszty finansowe	20
Część 5 - Opodatkowanie		
Nota 5.1	Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	21
Nota 5.2	Pozostałe podatki i opłaty	24
Nota 5.3	Należności i zobowiązania z tytułu podatków	24
Część 6 - Inwestycje w jednostki zależne		
Nota 6.1	Jednostki zależne	25
Nota 6.2	Należności z tytułu udzielonych pożyczek	26
Część 7 - Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym		
Nota 7.1	Instrumenty finansowe	27
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	28
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	31
Nota 7.4	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	32
Nota 7.5	Zarządzanie ryzykiem finansowym	32
Część 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem		
Nota 8.1	Polityka zarządzania kapitałem	42
Nota 8.2	Kapitały	43
Nota 8.3	Polityka zarządzania płynnością	46
Nota 8.4	Zadłużenie	47
Nota 8.5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	49
Nota 8.6	Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	49
Część 9 - Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania		
Nota 9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	50
Nota 9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	54
Nota 9.3	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	56
Nota 9.4	Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	56

Część 10 - Kapitał obrotowy

Nota 10.1	Zapasy	57
Nota 10.2	Należności od odbiorców	57
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców	58
Nota 10.4	Zmiana stanu kapitału obrotowego	58

Część 11 - Świadczenia pracownicze

Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	59
Nota 11.2	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	60

Część 12 - Inne noty

Nota 12.1	Transakcje z podmiotami powiązanymi	62
Nota 12.2	Dywidendy wypłacone	62
Nota 12.3	Pozostałe aktywa	62
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	63
Nota 12.5	Aktywa, zobowiązania nieuwjęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	63
Nota 12.6	Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi	64
Nota 12.7	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	64
Nota 12.8	Struktura zatrudnienia	64
Nota 12.9	Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	65
Nota 12.10	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	66
Nota 12.11	Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych	68
Nota 12.12	Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne	68
Nota 12.13	Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	74

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

		2015	2014
Część 2	Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633
Nota 4.1	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(11 809)	(12 265)
	Zysk brutto ze sprzedaży	4 130	4 368
Nota 4.1	Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(846)	(855)
	Zysk netto ze sprzedaży	3 284	3 513
Nota 4.2	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5 064)	32
Nota 4.3	Koszty finansowe	(158)	(183)
	(Strata) / zysk przed opodatkowaniem	(1 938)	3 362
Nota 5.1	Podatek dochodowy	(850)	(948)
	(STRATA) / ZYSK NETTO	(2 788)	2 414
	Średnioważona liczba akcji zwykłych (w mln szt.)	200	200
	(Strata) / zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	(13,94)	12,07

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		2015	2014
Nota 8.2.2	(Strata) / zysk netto	(2 788)	2 414
Nota 8.2.2	Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	(362)	(247)
	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu efektu podatkowego	(107)	101
	Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	(469)	(146)
Nota 8.2.2	Zyski / (straty) aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	59	(289)
	Pozostałe całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	59	(289)
	Razem pozostałe całkowite dochody netto	(410)	(435)
	ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	(3 198)	1 979

SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2015	2014
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
(Strata) / zysk przed opodatkowaniem	(1 938)	3 362
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	875	818
Odsetki i prowizje od zadłużenia	85	29
Część 3 Odpis/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	5 272	32
Nota 12.9 Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem	(430)	390
Razem wyłączenia przychodów i kosztów	5 802	1 269
Nota 5.1 Podatek dochodowy zapłacony	(880)	(853)
Nota 10.4 Zmiany stanu kapitału obrotowego	295	222
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 279	4 000
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	50	65
Nota 9.1.2 Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi	(2 442)	(2 179)
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(39)	(24)
Nota 6.2 Płatności z tytułu udzielonych pożyczek	(4 245)	(1 597)
Pozostałe płatności	(196)	(93)
Razem płatności	(6 922)	(3 893)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 872)	(3 828)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Nota 8.4.2 Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	4 956	1 974
Nota 8.4.2 Płatności z tytułu zadłużenia	(375)	(1 135)
Nota 12.2 Dywidendy wypłacone	(800)	(1 000)
Odsetki zapłacone	(75)	(21)
Pozostałe płatności	(23)	(40)
Razem płatności	(1 273)	(2 196)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 683	(222)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO		
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	85	123
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ekwiwalentów	(17)	12
Nota 8.5 Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	158	85

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	2015	2014
AKTYWA		
	12 845	11 335
	541	490
Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa - górnicze i hutnicze	13 386	11 825
	233	227
	24	21
Nota 9.2 Rzeczowe i niematerialne aktywa - pozostałe	257	248
Nota 6.1 Inwestycje w jednostki zależne	6 858	11 778
Nota 6.2 Pożyczki udzielone	6 750	2 042
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	117	190
Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	579	931
Nota 7.4 Pozostałe aktywa finansowe	291	266
	7 737	3 429
	27	48
Nota 5.1.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	141	111
Aktywa trwałe	28 406	27 439
Nota 10.1 Zapasy	2 601	2 377
Nota 10.2 Należności od odbiorców	1 000	1 407
Nota 5.3 Należności z tytułu podatków	412	312
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	6	267
Nota 12.3 Pozostałe aktywa	537	425
Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	158	85
Aktywa obrotowe	4 714	4 873
	33 120	32 312
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny	2 000	2 000
Nota 8.2.2 Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(103)	366
Nota 8.2.2 Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	(342)	(401)
Nota 8.2.2 Zyski zatrzymane	18 724	22 312
Kapitał własny	20 279	24 277
Nota 8.4.1 Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4 724	1 052
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	158	122
Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 803	1 842
Nota 9.4 Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	873	992
Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania	198	187
Zobowiązania długoterminowe	7 756	4 195
Nota 8.4.1 Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 098	1 056
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	48	36
Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców	1 318	1 109
Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	577	584
Nota 5.3 Zobowiązania podatkowe	450	522
Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania	594	533
Zobowiązania krótkoterminowe	5 085	3 840
Zobowiązania długo- i krótkoterminowe	12 841	8 035
	33 120	32 312

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2014 r.	2 000	512	(112)	20 898	23 298
Nota 12.2 Dywidenda	-	-	-	(1 000)	(1 000)
Zysk netto	-	-	-	2 414	2 414
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	(146)	(289)	-	(435)
Łączne całkowite dochody	-	(146)	(289)	2 414	1 979
Stan na 31 grudnia 2014 r.	2 000	366	(401)	22 312	24 277
Dywidenda	-	-	-	(800)	(800)
Strata netto	-	-	-	(2 788)	(2 788)
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	(469)	59	-	(410)
Łączne całkowite dochody	-	(469)	59	(2 788)	(3 198)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	2 000	(103)	(342)	18 724	20 279

CZĘŚĆ 1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Spółka) z siedzibą w Lubinie, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowy przedmiot działalności stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych oraz
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych.

Spółka prowadzi również inne rodzaje działalności opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki (Rozdział 1).

Działalność KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploatacji złóż rud miedzi opiera się na posiadanych przez Spółkę koncesjach na eksploatację złóż, umowach użytkowania górniczego oraz planach ruchu zakładów górniczych.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 15 marca 2016 r.

Nota 1.2 Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej.

Zasady rachunkowości Spółki opisane w kolejnych notach stosowane były w sposób ciągły do wszystkich prezentowanych okresów. Zasady rachunkowości oraz ważne szacunki i osądy dla istotnych pozycji sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do sprawozdania.

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w sprawozdaniu finansowym		Polityki rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		2015	2014		
2	Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633	x	
5.1	Podatek dochodowy	850	948	x	
	w sprawozdaniu z wyniku				
5.1.1	Odroczony podatek dochodowy	66	89	x	x
5.3	Należności z tytułu podatków	412	312	x	
5.3	Zobowiązania podatkowe	450	522	x	
3	Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz inwestycji w jednostki zależne	5 010	30	x	x
6.1	Inwestycje w jednostki zależne	6 858	11 778	x	
6.2	Pożyczki udzielone	6 755	2 046	x	x
7.2	Pochodne instrumenty finansowe	(83)	299	x	
7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	579	931	x	x
7.4	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	291	266	x	x
8.2	Kapitały	20 279	24 277	x	
8.4	Zadłużenie	6 822	2 108	x	
8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	158	85	x	
9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	13 386	11 825	x	x
9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	257	248	x	x
9.4	Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	892	1 010	x	x
11.1	Świadczenia pracownicze	2 380	2 426	x	x

Nota 1.3 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Spółki.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- po średnim kursie ustalonym dla danej waluty, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji dla pozostałych transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych (innych niż instrumenty pochodne) wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmuje się w wyniku finansowym jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne. W takim przypadku są one ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 1.4 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Zastosowane przez Spółkę, nowe i zmienione standardy wchodzące w życie w roku obrotowym rozpoczętym 1 stycznia 2015 r. nie miały istotnego wpływu na politykę rachunkowości Spółki. Spółka podjęła decyzję o wcześniejszym zastosowaniu zmian do MSR 1, ogłoszonych w grudniu 2014 r., w zakresie prezentacji. Celem opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zmian jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wskazanie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach.

Mając na celu zwiększenie użyteczności sprawozdań finansowych dla użytkowników sprawozdań oraz spełnienie wymogów zmienionego MSR 1, Spółka dokonała optymalizacji ujawnień informacji w sprawozdaniu finansowym poprzez zmianę sposobu prezentacji, zakresu i ilości ujawnień oraz dotychczasowego sposobu agregacji danych finansowych. Zgodnie z przepisami przejściowymi MSR 1, nie jest wymagane przedstawienie ujawnień odnośnie tych zmian.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu wymienionych poniżej opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Poza wskazanymi niżej nowymi i zmienionymi standardami, inne zmiany nie mają zastosowania do działalności Spółki lub nie będą mieć wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje MSSF 9 po zatwierdzeniu przez Unię Europejską, przy czym na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze przez Unię Europejską zatwierdzony.

Standard wprowadza jeden model przewidujący dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślejsze dopasowanie rachunkowości zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Spółka jest w trakcie analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe. Wstępnie oceniono, iż MSSF 9 będzie mieć wpływ na sprawozdanie finansowe w obszarze rachunkowości zabezpieczeń oraz tworzenia odpisów należności na bazie oczekiwanych strat kredytowych. Nie oczekuje się aby wysokość odpisów na należności uległa znaczącej zmianie, wpływ na rachunkowość zabezpieczeń nie została jeszcze oceniona. Spółka planuje przeprowadzenie szczegółowej analizy wpływu w okresie 2016 - 2017.

• **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

MSSF 15 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Nowy standard zastępuje MSR 11 i 18 oraz interpretacje: KIMSF 13, 15 i 18 oraz SKI 31.

Spółka zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w wysokości ceny transakcyjnej w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu. Spółka ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

• **MSSF 16 „Leasing”**

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później.

Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r. Standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie do zapłaty za to prawo. Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie.

Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki ponieważ Spółka nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego, nie mniej jednak Spółka nie zakończyła jeszcze analizy wpływu. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w okresie 2018 – 2019 .

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Spółki lub nie będą mieć wpływu. Są to:

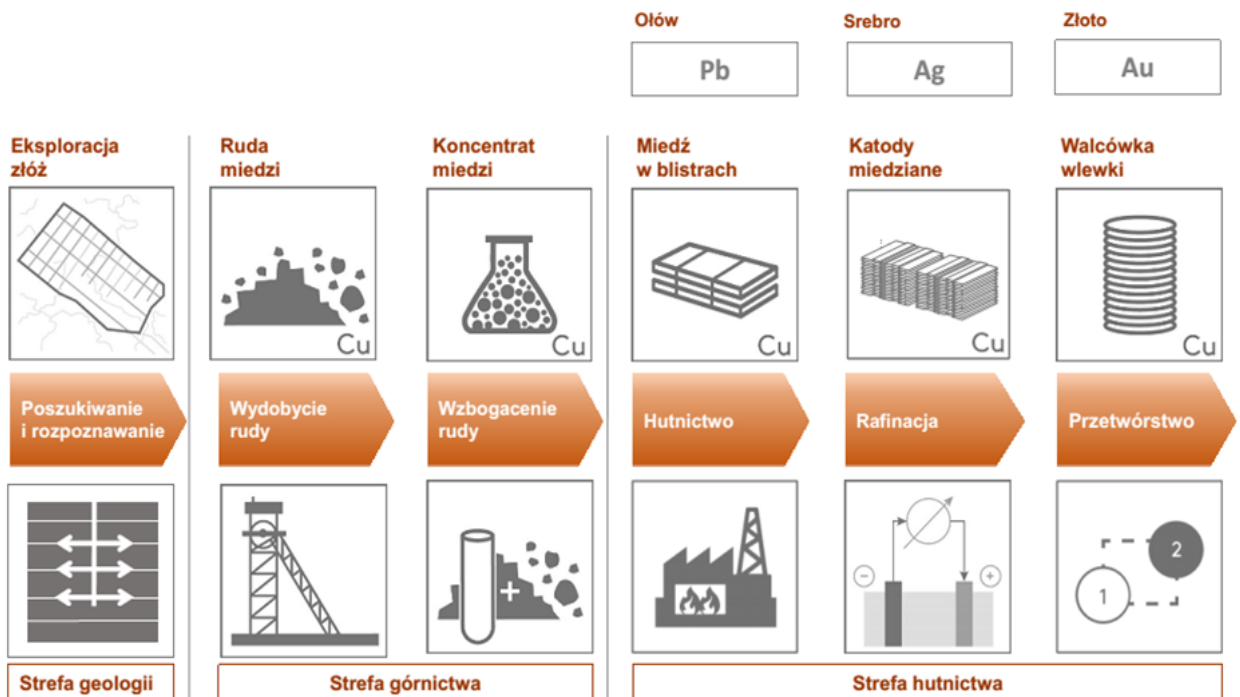
- Plany określonych świadczeń: Składki pracowników – Zmiany do MSR 19
- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
- Zmiany do MSSF 11 dotyczące nabycia udziału we wspólnej działalności
- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dotyczące amortyzacji
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dotyczące upraw roślinnych
- Zmiany do MSR 27 dotyczące metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami
- Roczne zmiany MSSF 2012-2014
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dotyczące wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych
- Zmiany do MSR 12 dotyczące ujmowania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z niezrealizowanych strat
- Zmiany do MSR 7 dotyczący inicjatywy w zakresie ujawnień – zmiana ta nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe ponieważ Spółka aktualnie prezentuje już uzgodnienie długu netto.

CZĘŚĆ 2 – Segmenty

Informacje dotyczące segmentów działalności

Na podstawie przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej Spółki, jej systemu sprawozdawczości wewnętrznej oraz funkcjonującego modelu zarządzania przyjęto, że działalność Spółki stanowi jeden segment operacyjny i sprawozdawczy, który można zdefiniować jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa”.

Podstawowa działalność Spółki koncentruje się na produkcji miedzi i srebra. Produkcja jest w pełni zintegrowanym technologicznie procesem, w którym produkt końcowy jednej fazy technologicznej stanowi półprodukt wykorzystywany w kolejnej fazie. Ruda miedzi wydobywana w kopalniach jest transportowana do zakładów przeróbki, gdzie następuje proces jej wzbogacania. W jego wyniku powstaje koncentrat miedzi, który jest dostarczany do hut gdzie jest przetapiany i rafinowany ogniowo na miedź anodową, która jest przerabiana w procesie rafinacji elektrolitycznej na katody miedziane. Z katod produkuje się walcówkę oraz wlewki okrągłe. Szlam anodowy, powstający w procesie elektrorafinacji miedzi, jest surowcem wyjściowym do produkcji metali szlachetnych. Powstające w procesach hutniczych pyły ołowionośne przerabiane są na ołów. Z przerobu zużytego elektrolitu uzyskuje się siarczan niku oraz siarczan miedzi. Gazy z pieców hutniczych są wykorzystywane do produkcji kwasu siarkowego. Gospodarczo wykorzystywane są także żużle hutnicze, sprzedawane jako kruszywo drogowe.

Rozliczenia dokonywane pomiędzy kolejnymi ogniwami procesu technologicznego oparte są na wycenie według kosztu wytworzenia, w związku z czym wewnętrzne jednostki organizacyjne (kopalnie, zakłady przerobcze, huty) w cyklu produkcyjnym nie realizują zysków na sprzedaży.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych. Zarząd Spółki jako organ odpowiedzialny za alokację zasobów oraz za wyniki finansowe Spółki dokonuje regularnych przeglądów finansowych raportów wewnętrznych w celu podejmowania głównych decyzji operacyjnych.

W strukturze organizacyjnej KGHM Polska Miedź S.A. występuje 11 Oddziałów, w tym kopalnie, zakłady wzbogacania rud, huty i Centrala. W Centrali realizowana jest sprzedaż podstawowych produktów Spółki tj. katod z miedzi elektrolitycznej, wlewków okrągłych, walcówki i srebra oraz funkcje wsparcia, w tym w szczególności zarządzanie aktywami finansowymi, scentralizowana obsługa finansowo – księgową, marketingową, prawną i inne.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Spółki jest Skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto. Sposób kalkulacji miernika EBITDA skorygowana oraz EBITDA przedstawia tabela „Uzgodnienie EBITDA skorygowana”.

Produkcja podstawowych produktów

	2015	2014
Miedź elektrolityczna (tys. t), w tym:	574,3	576,9
- miedź elektrolityczna ze wsadów własnych (tys. t)	420,5	420,4
Srebro (t):	1 283,2	1 256,2
Gotówkowy jednostkowy koszt produkcji miedzi płatnej w koncentracji własnym - C1 (USD/funt) *	1,47	1,82

* Koszt C1 uwzględnia koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalin, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszone o wartość produktów ubocznych.

Wyniki finansowe segmentu

	2015	2014
Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633
Koszty podstawowej działalności operacyjnej**	(12 655)	(13 120)
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(875)	(818)
Skorygowana EBITDA	4 163	4 331
(Strata) / zysk netto	(2 788)	2 414
w tym:		
(odpis)/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(5 272)	(32)

** Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów powiększone o koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu.

Uzgodnienie pozycji „EBITDA” oraz „Skorygowana EBITDA” (jako niezdefiniowanych przez MSSF) z pozycją „Wynik finansowy netto” (jako zdefiniowanej przez MSSF) oraz „Zysku netto ze sprzedaży” przedstawiają poniższe tabele:

Uzgodnienie EBITDA skorygowana

	2015	2014
Wynik finansowy netto	(2 788)	2 414
[–] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	(850)	(948)
[–] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(875)	(818)
[–] Koszty finansowe	(158)	(183)
[–] Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5 064)	32
[=] EBITDA	4 159	4 331
[–] (Odpis)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	(4)	-
[=] Skorygowana EBITDA	4 163	4 331

	2015	2014
Zysk netto ze sprzedaży	3 284	3 513
[–] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(875)	(818)
[=] EBITDA	4 159	4 331
[–] (Odpis)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	(4)	-
[=] Skorygowana EBITDA	4 163	4 331

Aktywa i zobowiązania segmentu

	2015	2014
Aktywa	33 120	32 312
Zobowiązania	12 841	8 035

Zasady rachunkowości

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług. W przypadku transakcji sprzedaży metali, w tym głównie produktów miedzianych i srebra, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmuje się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne.

Spółka rozpoznaje przychody ze sprzedaży produktów gdy:

- znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów zostały przekazane nabywcy,
- Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi produktami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Spółkę w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Rozpoznanie przychodu następuje w momencie przekazania ryzyk i korzyści wynikających z praw własności do produktów, a moment ten uzgadniany jest z kontrahentem w umowie sprzedaży, z reguły poprzez określenie akceptowanej przez obie strony formuły Incoterms mającej zastosowanie dla danej transakcji. Incoterms, jako zbiór międzynarodowych reguł, określających warunki sprzedaży, których stosowanie jest szeroko przyjęte na całym świecie, określają m.in. moment przeniesienia ryzyka za stan produktów w różnych punktach procesu transportowego. Najczęściej stosowanymi przez Spółkę formułami Incoterms dla poszczególnych asortymentów są dla:

koncentratu miedzi:

CIF; transport morski; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą umieszczenia towaru na pokładzie statku wskazanego przez sprzedającego,

DAP; transport lądowy; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą, gdy w uzgodnionym miejscu towar został udostępniony kupującemu do rozładunku ze środka transportu, którym towar został przetransportowany,

katod miedzianych:

CIF, CFR; transport morski; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą umieszczenia towaru na pokładzie statku wskazanego przez sprzedającego,

DAP; transport lądowy; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą, gdy w uzgodnionym miejscu towar został udostępniony kupującemu do rozładunku ze środka transportu, którym towar został przetransportowany ,

wyrobów z miedzi:

DAP; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą postawienia towaru do dyspozycji kupującego, w uzgodnionym miejscu, na przybywającym środku transportu,

FCA; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą, gdy towar został załadowany na środek transportu podstawiony przez kupującego,

metali szlachetnych:

FCA; rozpoznanie przychodu następuje z chwilą, gdy towar został załadowany na środek transportu podstawiony przez kupującego

Przychody ze sprzedaży – podział według asortymentu

	2015	2014
Miedź	12 498	13 217
Srebro	2 394	2 471
Złoto	373	327
Usługi	86	83
Pozostałe	588	535
RAZEM	15 939	16 633

Przychody ze sprzedaży – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	2015	2014
Europa		
Polska	3 677	3 490
Niemcy	2 827	3 470
Wielka Brytania	1 426	1 622
Czechy	1 319	1 394
Francja	617	710
Włochy	525	595
Węgry	650	591
Szwajcaria	480	452
Austria	672	235
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	69	572
Ameryka Północna		
Stany Zjednoczone Ameryki	651	181
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	1	-
Azja		
Chiny	2 496	2 397
Turcja	176	493
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	236	26
Australia	115	400
Afryka	2	5
Razem	15 939	16 633

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz w okresie porównawczym z żadnym odbiorcą nie zrealizowano przychodów przekraczających 10% przychodów ze sprzedaży Spółki.

Aktywa trwałe – podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe KGHM Polska Miedź S.A. zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

	2015	2014
Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi	2 442	2 179
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	39	24

CZĘŚĆ 3 – Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz inwestycji w jednostki zależne

Ocena ryzyka utraty wartości aktywów w kontekście kapitalizacji giełdowej

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, KGHM Polska Miedź S.A. uznaje jako przesłankę do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów Spółki znaczący (tj. o ponad 20%) lub przedłużający się (tj. utrzymujący się przez okres co najmniej 12 miesięcy) spadek kapitalizacji giełdowej w stosunku do wartości bilansowej aktywów netto.

Wycena giełdowa Spółki w 2015 r. kształtowała się poniżej wartości bilansowej aktywów netto Spółki, a spadek kursu akcji pomiędzy 31 grudnia 2014 r. a 31 grudnia 2015 r. był znaczący i wyniósł 42 %. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość kapitalizacji giełdowej kształtowała się znacznie poniżej wartości bilansowej aktywów netto Spółki i wyniosła 43% aktywów netto.

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. przeprowadził analizę czynników mających największy wpływ na spadek kapitalizacji giełdowej. Jednym z kluczowych elementów, który negatywnie wpłynął na kapitalizację giełdową Spółki był spadek notowań surowców. Wśród analizowanych czynników można wskazać również takie, które korzystnie wpływają na zysowność prowadzonej działalności a tym samym na wartość majątku Spółki. Wśród nich wymienić należy: osłabienie kursu PLN w relacji do USD towarzyszące spadkowi notowań surowców, stabilny poziom produkcji oraz dużą zasobność złóż posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki Zarząd Spółki przeprowadził testy na utratę wartości dla poniższych aktywów wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym, które są narażone na spadek cen surowców.

Testowane aktywa	Wartość odzyskiwalna	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2015 r.	Wartość odzyskiwalna na 31 grudnia 2015 r.	Odpis z tytułu utraty wartości
Aktywa górniczo-hutnicze KGHM Polska Miedź S.A.	Wartość użytkowa	12 517	Wartość odzyskiwalna wyższa od wartości bilansowej	0
Udziały w spółce zależnej Fermat 1 S.a.r.l.	Wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do zbycia	9 624	4 770	4 854

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI Ośrodka Wpracowującego Środki Pieniężne (OWSP) – AKTYWA GÓRNICZO-HUTNICZE

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa dla miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2020, natomiast od 2021r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 7 075 USD/t.
Notowania cen srebra	Ścieżka cenowa dla srebra została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2018, natomiast od 2019 r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 16 USD/troz.
Stopa dyskonta	7,5% - jest to poziom realnej stopy dyskonta przed opodatkowaniem, z uwagi na to, że przepływy środków pieniężnych przyjęte w modelu zostały przyjęte w ujęciu realnym.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA OPERACYJNE W OKRESIE PROGNOZY

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	Przyjęto 5-letni okres szczegółowej prognozy przypadający na lata 2016-2020, w oparciu o założenia Budżetu KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. oraz założenia produkcyjne do 2020 r.
Średni koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1*	1,66 USD/funt (średnia w okresie szczegółowej prognozy w latach 2016 -2020).
Poziom nakładów inwestycyjnych odtworzeniowych	Łączny poziom nakładów odtworzeniowych przyjętych do testu w okresie szczegółowej prognozy (lata 2016-2020) wynosi 6 246 mln PLN.
Stopa wzrostu / spadku po okresie prognozy	-2%, co wynika z planowanego spadku produkcji miedzi w koncentratkach własnych w okresie życia kopalni (do 2055 roku).

*Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalni, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo – rafinacyjną (TC/RC)

W wyniku przeprowadzonego testu dla aktywów górniczo - hutniczych KGHM Polska Miedź S.A. ustalona wartość użytkowa przekroczyła wartość bilansową testowanych aktywów, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej aktywów operacyjnych KGHM Polska Miedź S.A. pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskonta. Założenia dotyczące ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnej oceny Zarządu co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w kalkulacji wartości odzyskiwalnej.

Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów operacyjnych w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna osiągnęłaby wartość równą wartości bilansowej aktywów w sytuacji gdy stopa dyskonta wzrosłaby o około 3,5 punktu procentowego w odniesieniu do przyjętych założeń lub gdy cena miedzi zarówno w okresie jak i poza okresem szczegółowej prognozy byłaby niższa o około 8% w odniesieniu do przyjętych założeń.

Testy na utratę wartości akcji i udziałów jednostek zależnych

W celu ustalenia wartości odzyskiwalnej akcji i udziałów Zarząd dokonał szacunku wartości godziwej na bazie prognozowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych, których oczekuje z tytułu utrzymywania inwestycji.

W okresie bieżącym, w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości akcji i udziałów, Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości inwestycji w jednostki zależne. Wycena do wartości godziwej zakwalifikowana została do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Przeprowadzone na dzień sprawozdawczy testy na utratę wartości dotyczyły:

- Udziałów w spółce Fermat 1 S.a.r.l. (holding posiadający udziały w KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz KGHM Ajax Mining Inc.),
- Udziałów w spółce Energetyka Sp. z o.o.,
- Akcji spółki METRACO S.A.

Test na utratę wartości udziałów w spółce Fermat 1 S.a.r.l. („Fermat 1”)

Spółka Fermat 1 została utworzona w 2011 r. w związku z procesem tworzenia struktury holdingowej związanej z akwizycją spółki Quadra FNX Mining. W 2012 r. dokonano realizacji transakcji nabycia akcji Quadra FNX Mining (obecnie KGHM INTERNATIONAL LTD.). Przedmiotem działalności nabytej grupy spółek jest produkcja górnictwa metali (m.in. miedzi, złota, niklu, platyny) w kopalniach eksploatowanych na terenie USA, Kanady, Chile, z których największe to kopalnia Robinson, Morrison, Franke i Carlota oraz projekty górnictwa w fazie przedoperacyjnej, z których najistotniejsze to Sierra Gorda w Chile oraz Victoria w Kanadzie. Oprócz tego do struktury Grupy Fermat 1 należy także projekt w fazie przedoperacyjnej Ajax, realizowany poprzez spółkę KGHM AJAX MINING INC. W związku z połączeniem spółek 0929260 B.C U.L.C. i KGHM INTERNATIONAL LTD. w dniu 31 grudnia 2015 r., w skład utworzonej po połączeniu Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. na dzień 31 grudnia 2015 r. wchodziły zarówno kopalnie i projekty w fazie przedoperacyjnej funkcjonującej poprzednio spółki KGHM INTERNATIONAL LTD., wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda oraz spółka KGHM AJAX MINING INC.

Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testów na utratę wartości udziałów w Fermat 1 był spadek rynkowych cen miedzi, srebra, molibdenu i innych surowców.

Dla potrzeb oceny ryzyka utraty wartości udziałów w Fermat 1 wartość godziwa inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. została oszacowana na podstawie sumy wartości godziwej poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne w ramach KGHM INTERNATIONAL LTD. pomniejszonej o zobowiązania i powiększonej o inne aktywa.

Wartość udziałów w Fermat 1 wykazywana jest w cenie nabycia i na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 9 624 mln PLN.

Dla potrzeb oszacowania wartości godziwej aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. wyodrębniono następujące ośrodki generujące środki pieniężne (OWSP):

- Kopalnia Robinson,
- Zagłębie Sudbury, w skład którego wchodzi działająca kopalnia Morrison, kopalnia w trakcie procesu zamykania McCreedy oraz projekt w fazie przedoperacyjnej Victoria,
- Kopalnia Franke,
- Kopalnia Carlota,
- Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda,
- Projekt Ajax, realizowany przez spółkę KGHM AJAX MINING INC.

Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywów w poszczególnych OWSP w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości godziwej (pomniejszonej o koszty doprowadzenia do zbycia) wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Wartość godziwa została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI	
Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa dla miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2020, natomiast od 2021 r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 7 075 USD/t.

POZOSTAŁE KLUCZOWE ZAŁOŻENIA DLA SZACOWANIA WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW OWSP						
Założenie	Robinson	Sudbury	Franke	Carlota	Sierra Gorda	KGHM AJAX
Okres życia kopalni / okres prognozy	11 lat	19 lat	4 lata	5 lat	40 lat	21 lat
Poziom produkcji miedzi w okresie życia kopalni [tys. t]	531	378	66	14	10 750	1 090
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni	33,6%	62,3%	-9,1%	27,4%	41,8%	41,9%
Poziom nakładów inwestycyjnych do poniesienia w okresie życia kopalni [mln USD]	805	1 446	5	-	5 623 (głównie do poniesienia w latach 2017-2020)	1 544
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie operacyjnej	9%	8%	11%	10%	8%	-
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie przedoperacyjnej	-	12%	-	-	11%	9%
Koszty doprowadzenia do sprzedaży	2%					

Wyniki przeprowadzonego testu na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia poniższa tabela:

Elementy testu	mln USD	mln PLN
Wartość godziwa OWSP Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.	1 160	4 525
Środki pieniężne	28	109
Inne aktywa obrotowe	247	963
Inne aktywa trwałe	2 075	8 095
(A) Suma wartości godziwej aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.	3 510	13 692
Wartość godziwa zobowiązań z tytułu zadłużenia Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.	3 121	12 175
Inne zobowiązania krótkoterminowe	129	503
Inne zobowiązania długoterminowe	271	1 057
(B) Suma wartości godziwej zobowiązań Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.	3 521	13 735
(A-B) Wartość godziwa aktywów netto KGHM INTERNATIONAL LTD.	(11)	(43)
Szacunkowe koszty doprowadzenia do zbycia	25	97
Wartość odzyskiwalna inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD.		4 770
Wartość bilansowa inwestycji w Fermat 1		9 624
Odpis tytułu utraty wartości udziałów w Fermat 1		4 854

Odpis ujęto w pozycji pozostałe koszty operacyjne sprawozdania z wyniku (Nota 4.2).

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości godziwej inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskonta. Założenia dotyczące ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnej oceny Zarządu co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w kalkulacji wartości odzyskiwalnej. Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów operacyjnych w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że przyjęcie stóp dyskonta na poziomie wyższym średnio o 1 punkt procentowy skutkowałoby kwotą odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w Fermat 1 na poziomie 6 128 mln PLN, natomiast przyjęcie ścieżek cenowych na poziomie niższym średnio o 1% skutkowałoby kwotą odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w Fermat 1 na poziomie 5 463 mln PLN.

Test na utratę wartości akcji Metraco S.A.

W bieżącym okresie sprawozdawczym negatywna zmiana przepływów operacyjnych Metraco S.A. stanowiła podstawę do przeprowadzenia testu na utratę wartości akcji spółki, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 420 mln PLN. Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości godziwej akcji wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	Przyjęto 5-letni okres szczegółowej prognozy przypadający na lata 2016-2020, w oparciu o założenia planu Metraco S.A. zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą spółki.
Średnia marża operacyjna w okresie prognozy	0,56%
Poziom nakładów inwestycyjnych w okresie prognozy	62 mln PLN
Stopa dyskonta	5,04%- jest to poziom realnej stopy dyskonta, z uwagi na to, że przepływy środków pieniężnych przyjęte w modelu zostały przyjęte w ujęciu realnym.
Stopa wzrostu po okresie prognozy	1%

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości akcji Metraco S.A. ustalona wartość odzyskiwalna przekroczyła wartość bilansowa testowanych aktywów, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej akcji Metraco S.A. pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości jest poziom wyniku operacyjnego w okresie prognozy oraz stopa dyskonta. Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości akcji Metraco S.A. w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna byłaby niższa niż wartość bilansowa w sytuacji gdy średnia marża operacyjna w okresie prognozy spadłaby o ponad 55% w odniesieniu do przyjętych założeń lub stopa dyskonta wzrosłaby o około 4,5 punktu procentowego w odniesieniu do przyjętych założeń.

Test na utratę wartości udziałów Energetyka Sp. z o.o.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zmiany modelu biznesowego wpływające na przyszłe przepływy operacyjne stanowiły podstawę do przeprowadzenia testu na utratę wartości udziałów spółki, których wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 505 mln zł. Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości godziwej udziałów wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	Przyjęto 5-letni okres szczegółowej prognozy przypadający na lata 2016-2020, w oparciu o założenia planu strategicznego Energetyka Sp. z o.o. zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą spółki.
Średnia marża operacyjna w okresie prognozy	3,96 %
Poziom nakładów inwestycyjnych w okresie prognozy	250 mln PLN
Stopa dyskonta	3,51% - jest to poziom realnej stopy dyskonta, z uwagi na to, że przepływy środków pieniężnych przyjęte w modelu zostały przyjęte w ujęciu realnym.
Stopa wzrostu po okresie prognozy	2%

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości udziałów Energetyka Sp. z o.o. ustalona wartość odzyskiwalna przekroczyła wartość księgową testowanych aktywów, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej udziałów Energetyka Sp. z o.o. pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości jest średnia marża EBIT oraz stopa dyskonta. Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości udziałów Energetyka Sp. z o.o. w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna byłaby równa wartości bilansowej w sytuacji gdy stopa dyskonta wzrosłaby o około 1,84 punktu procentowego w odniesieniu do przyjętych założeń lub gdy średnia marża operacyjna w okresie prognozy byłaby niższa o około 1,91 punktu procentowego w odniesieniu do przyjętych założeń.

CZĘŚĆ 4 – Noty objaśniające do sprawozdań z wyniku i całkowitych dochodów

Nota 4.1 Koszty według rodzaju

	2015	2014
Nota 9.3 Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych*	910	818
Nota 11.1 Koszty świadczeń pracowniczych	2 992	3 022
Zużycie materiałów i energii w tym:	5 481	5 870
Wsady obce	3 352	3 688
Energia i czynniki energetyczne	735	782
Usługi obce w tym:	1 420	1 378
Koszty transportu	233	234
Remonty, konserwacje i serwisy	409	398
Górnictwo roboty przygotowawcze	388	360
Nota 5.2 Podatek od kopalini	1 439	1 520
Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty	385	376
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	49	51
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	21	21
Pozostałe koszty	85	37
Razem koszty rodzajowe	12 782	13 093
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	147	136
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(156)	34
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(118)	(143)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz ogólnego zarządu w tym:	12 655	13 120
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	11 809	12 265
Koszty sprzedaży	115	120
Koszty ogólnego zarządu	731	735

*Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych ujęta w kosztach rodzajowych w kwocie 910 mln PLN została rozliczona w wynik finansowy w kwocie 875 mln PLN, pozostała kwota została ujęta w zapasach oraz rzeczowych i niematerialnych aktywach trwałych

Nota 4.2 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2015	2014
Nota 7.2 Zyski z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	117	241
Zyski z różnic kursowych z wyceny zobowiązań innych niż zadłużenie	159	157
Odsetki od udzielonych pożyczek	226	48
Przychody z dywidend	32	45
Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających zobowiązania	35	23
Pozostałe	110	59
Ogółem pozostałe przychody operacyjne	679	573
Nota 7.2 Straty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	319	420
Nota 7.3 Odpis z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży	262	2
Część 3 Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	4 928	30
Pozostałe	234	89
Ogółem pozostałe koszty operacyjne	5 743	541
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(5 064)	32

Nota 4.3 Koszty finansowe

	2015	2014
Odsetki od zadłużenia	31	8
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	29	124
Pozostałe koszty finansowe	98	51
Koszty finansowe ogółem	158	183

CZĘŚĆ 5 – Opodatkowanie

Nota 5.1 Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.
Podatek bieżący wyliczony jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

	2015	2014
Podatek bieżący	784	859
Podatek odroczony	66	89
Podatek dochodowy	850	948

KGHM Polska Miedź S.A. zapłaciła w 2015 r. do właściwego urzędu skarbowego podatek dochodowy w wysokości 880 mln PLN (w 2014 r. 853 mln PLN).

W tabeli poniżej zaprezentowano identyfikację różnic między podatkiem dochodowym od zysku przed opodatkowaniem a podatkiem dochodowym, wyliczonym według zasad wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2015	2014
(Strata)/ zysk przed opodatkowaniem (brutto)	(1 938)	3 362
Podatek wyliczony wg stawki (2015; 19%, 2014: 19%)	(368)	639
Podatkowe skutki przychodów księgowych, które nie podlegają opodatkowaniu	(14)	(20)
Podatkowe skutki kosztów księgowych, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w tym:	1 233	339
odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki zależne	936	6
podatek od wydobycia niektórych kopalini	274	289
Korekta podatku za poprzednie okresy	(1)	(10)
Podatek dochodowy w wyniku finansowym [efektywna stawka wyniosła (43,86) % (w roku 2014: 28,20%) (straty)/zysku brutto]	850	948

Nota 5.1.1 Odroczony podatek dochodowy

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.</p> <p>Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym, za wyjątkiem różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywa czy zobowiązania w transakcji niestanowiącej połączenia przedsięwzięć.</p> <p>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.</p> <p>Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego na daną jednostkę przez tę samą władzę podatkową.</p>	<p>Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki. Spółka ujęła w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.</p>

	2015	2014
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	111	98
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	989	892
zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(878)	(794)
Ujęcie w wyniku finansowym	(66)	(89)
Ujęcie w pozostałych całkowitych dochodach	96	102
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	141	111
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	934	989
zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	(793)	(878)

Terminy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2015	2014
O okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	(5)	(60)
O okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	146	171
Razem	141	111

Zmiana stanu aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 stycznia 2014	Uznanie/(Obciążenie)		31 grudnia 2014	Uznanie/(Obciążenie)		31 grudnia 2015
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	106	92	-	198	(21)	-	177
Wycena transakcji terminowych	309	(98)	-	211	(121)	-	90
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi rzeczowych aktywów trwałych	35	(6)	-	29	10	-	39
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	290	13	68	371	4	(14)	361
Pozostałe	152	25	3	180	64	23	267
Razem	892	26	71	989	(64)	9	934

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 stycznia 2014	(Uznanie)/Obciążenie		31 grudnia 2014	(Uznanie)/Obciążenie		31 grudnia 2015
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	
Wycena transakcji terminowych	157	(66)	-	91	(61)	-	30
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	118	-	(54)	64	-	(64)	-
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi rzeczowych aktywów trwałych	514	176	-	690	46	-	736
Pozostałe	5	5	23	33	17	(23)	27
Razem	794	115	(31)	878	2	(87)	793

Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty

W poniższej tabeli zaprezentowano Podatek od wydobycia niektórych kopalini, którym obciążona jest Spółka.

	2015	2014	Podstawa kalkulacji podatku	Stawka podatku	Prezentacja w pozycji sprawozdania z wyniku
Podatek od wydobycia niektórych kopalini, z tego:	1 439	1 520			
- miedź	1 135	1 218	Ilość miedzi zawartej w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach	średnioważona stawka podatku obliczona dla każdego okresu sprawozdawczego*	Podatek od kopalini w kosztach według rodzaju zaprezentowanych w nocie 4.1.
- srebro	304	302	Ilość srebra zawartego w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w kilogramach		

*zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalini.

Podatek od wydobycia niektórych kopalini naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań tych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

Pozostałe podatki i opłaty prezentowały się następująco:

	2015	2014
Podstawowa opłata za wydobycie kopalini	107	103
Podatek akcyzowy	47	51
Podatek od nieruchomości	136	130
Inne podatki i opłaty	95	92
Razem	385	376

Nota 5.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatków

Zasady rachunkowości
Należności z tytułu podatków obejmują należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rozliczenia z tytułu podatku VAT.
Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.
Zobowiązania z tytułu podatków obejmują zobowiązania Spółki wobec Urzędu Skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w tym podatku u źródła, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania wobec Izby Celnej z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalini oraz podatku akcyzowego.
Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

	2015	2014
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	45	-
Należności z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	367	312
Należności z tytułu podatków	412	312
	2015	2014
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	-	56
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	450	466
Zobowiązania podatkowe	450	522

CZĘŚĆ 6 – Inwestycje w jednostki zależne

Nota 6. 1 Jednostki zależne

Zasady rachunkowości

Za jednostki zależne w sprawozdaniu finansowym Spółki uznaje się te jednostki, nad którymi Spółka sprawuje bezpośrednio kontrolę. W sprawozdaniu finansowym inwestycje w jednostkach zależnych, niezakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży, ujmuje się w cenie nabycia powiększonej o udzielone dopłaty bezwrotne, w tym na pokrycie strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym jednostki zależnej, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Utratę wartości ocenia się poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot:

- wartością godziwą, pomniejszoną o koszty zbycia i
- wartością użytkową.

Akcje, udziały i certyfikaty inwestycyjne w jednostkach zależnych

Stan na 1 stycznia 2014 r.	11 777
Nabycie, objęcie udziałów lub akcji	27
Dokonanie odpisów aktualizujących	(30)
Inne	4
	11 778
Stan na 31 grudnia 2014 r.	61
Nabycie, objęcie udziałów lub akcji	(4 928)
Dokonanie odpisów aktualizujących	(53)
Inne	6 858
Stan na 31 grudnia 2015 r.	6 858

Najistotniejsze inwestycje w jednostki zależne (udział bezpośredni)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	2015	2014
			Wartość bilansowa akcji/udziałów/certyfikatów inwestycyjnych	Wartość bilansowa akcji/udziałów/certyfikatów inwestycyjnych
Fermat 1 S.á r.l.	Luksemburg	działalność holdingowa związana z Grupą KGHM INTERNATIONAL LTD.	4 770	9 624
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	505	488
Metraco S.A. (wcześniej KGHM Metraco S.A.)	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	421	421
KGHM I FIZAN	Wrocław	lokowanie środków pieniężnych w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe	377	377

Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień 31 grudnia 2014 r. udział % w kapitale zakładowym i posiadanych praw głosu w wymienionych powyżej jednostkach zależnych wynosił 100 %.

Nota 6.2 Należności z tytułu udzielonych pożyczek

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
Aktywa zaliczane zgodnie z MSR 39 do kategorii „pożyczki i należności”, ujmuje się początkowo w wartości godziwej oraz wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości.	Warunki spłaty pożyczek udzielonych na finansowanie operacji zagranicznych, w tym przewidywane terminy spłaty zostały określone w poszczególnych umowach. Zgodnie z harmonogramem spłata większości pożyczek (1 580 mln USD, tj. 96% ogólnej kwoty należności) została określona na 2024 r. natomiast spłata pozostałej kwoty pożyczek w kwocie 72 mln USD została zaplanowana na 2018 r. Rozpoczęcie spłaty zadłużenia przez podmioty będące ostatecznymi beneficjentami pożyczek Sierra Gorda S. C. M., KGHM INTERNATIONAL LTD. i KGHM AJAX MINING INC., uzależnione będzie od ich sytuacji finansowej. W planach długoterminowych tych podmiotów, założono spłatę pożyczek wraz z odsetkami w łącznej wartości 4 192 mln USD.

	2015	2014
Stan na 1 stycznia	2 046	257
Udzielenie pożyczek – przekazane środki pieniężne	4 245	1 597
Odsetki skapitalizowane	133	18
Naliczone odsetki	93	30
Różnice kursowe	251	153
Pozostałe	(13)	(9)
Zmiany razem	4 709	1 789
Stan na 31 grudnia	6 755	2 046
z tego:		
należności długoterminowe	6 750	2 042
należności krótkoterminowe	5	4

Najistotniejsze pozycje stanowią pożyczki udzielone spółkom z Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w związku z realizacją projektów górniczych realizowanych przez spółki pośrednio zależne od KGHM Polska Miedź S.A.: KGHM INTERNATIONAL LTD. i KGHM AJAX Mining Inc.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami uzależnione jest od ryzyka związanego z realizacją projektów górniczych i oceniane jest przez Spółkę jako umiarkowane.

Pożyczki oprocentowane są według stałej stopy procentowej stąd narażone są na zmiany wartości godziwej. W sprawozdaniu finansowym pożyczki wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jednak zarówno na dzień 31 grudnia 2015 r., jak i 31 grudnia 2014 r. wartość godziwa udzielonych pożyczek była równa ich wartości bilansowej.

Przychody odsetkowe związane z udzielonymi pożyczkami w 2015 r. wyniosły 226 mln PLN (w 2014 r. 48 mln PLN) i zostały wykazane w pozostałych przychodach operacyjnych (Nota 4.2).

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego z tytułu udzielonych pożyczek Spółka na bieżąco monitoruje sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorców.

CZĘŚĆ 7 – Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Nota 7.1 Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe wg kategorii MSR 39		2015					2014				
		Dostępne do sprzedaży	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Pożyczki i należności finansowe	Instrumenty zabezpieczające	Razem	Dostępne do sprzedaży	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Pożyczki i należności finansowe	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Długoterminowe		579	11	7 041	106	7 737	931	-	2 308	190	3 429
Nota 6.2	Pożyczki udzielone	-	-	6 750	-	6 750	-	-	2 042	-	2 042
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	11	-	106	117	-	-	-	190	190
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	579	-	-	-	579	931	-	-	-	931
Nota 7.4	Pozostałe aktywa finansowe	-	-	291	-	291	-	-	266	-	266
Krótkoterminowe		-	-	1 584	6	1 590	-	24	1 825	243	2 092
Nota 10.2	Należności od odbiorców	-	-	1 000	-	1 000	-	-	1 407	-	1 407
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	6	6	-	24	-	243	267
Nota 8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	-	-	158	-	158	-	-	85	-	85
	Pozostałe aktywa finansowe	-	-	426	-	426	-	-	333	-	333
Razem		579	11	8 625	112	9 327	931	24	4 133	433	5 521

Zobowiązania finansowe wg kategorii MSR 39		2015			2014			
		Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Długoterminowe		3 733	1 328	5 061	-	174	1 174	1 348
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	3 554	1 170	4 724	-	-	1 052	1 052
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	158	158	-	-	122	122
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania finansowe	179	-	179	-	174	-	174
Krótkoterminowe		3 498	48	3 546	26	2 244	10	2 280
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 098	-	2 098	-	1 056	-	1 056
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	48	48	26	-	10	36
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców	1 318	-	1 318	-	1 109	-	1 109
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania finansowe	82	-	82	-	79	-	79
Razem		7 231	1 376	8 607	26	2 418	1 184	3 628

Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe

Zasady rachunkowości

Pochodne instrumenty finansowe zalicza się do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży instrumentów pochodnych ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji.

Instrumenty pochodne nie wyznaczone jako zabezpieczające ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień bilansowy w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w wyniku finansowym.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Spółki, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Spółka. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne oraz kredyty w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Spółka ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji ujętych w planie produkcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Spółka może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w USD, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami Spółki ze sprzedaży miedzi, srebra i innych metali, denominowanych w USD.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik.

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Spółka wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie.

Spółka może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w pozostałych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpłynie na wynik.

Jeśli zabezpieczenie prognozowanej transakcji przestanie funkcjonować ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w pozostałych całkowitych dochodach zostaje natychmiast przeniesiona do wyniku finansowego jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Instrumenty pochodne zabezpieczające – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	2015					2014				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe		Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	
Instrumenty pochodne -Metale - Miedź										
Kontrakty opcyjne										
Nabyte opcje sprzedaży	-	-	-	-	-	20	-	-	-	20
Kontrakty mewa	-	-	-	-	-	205	20	-	-	225
RAZEM	-	-	-	-	-	225	20	-	-	245
Instrumenty pochodne – Walutowe										
Kontrakty opcyjne USD										
Nabyte opcje sprzedaży	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Kontrakty korytarz*	6	106	(48)	(158)	(94)	16	170	(10)	(122)	54
RAZEM	6	106	(48)	(158)	(94)	18	170	(10)	(122)	56
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓŁEM	6	106	(48)	(158)	(94)	243	190	(10)	(122)	301

*

Instrumenty pochodne - walutowe
Kontrakty korytarz – 2015 r.

Nominał transakcji	Średnioważony kurs	Zapadalność/okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik finansowy	
		Od	Do	Od	Do
Waluty [tys. USD]	[USD/PLN]				
2 200	3,4365-4,2216	sty 16	gru 18	sty 16	gru 18

Wycena instrumentów pochodnych do wartości godziwej zaklasyfikowana została do poziomu II hierarchii wartości godziwej (tj. wycena przy zastosowaniu obserwowalnych danych wejściowych innych niż ceny notowane):

- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży walut, w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka posługuje się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Cena terminowa dla kursów walutowych liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych służy standardowy model Germana-Kohlhagena.
- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka posługuje się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na koniec okresu sprawozdawczego uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota używa się ceny fixing ustalonej, także na koniec okresu sprawozdawczego, na London Bullion Market Association. W przypadku zmienności oraz cen terminowych stosowane są kwotowania od Banków/Brokerów. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa.

Wpływ instrumentów pochodnych na pozycje sprawozdania z wyniku oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej:

		Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających	
		2015	2014
Sprawozdanie z wyniku			
	Przychody ze sprzedaży	482	531
	Pozostałe przychody i koszty operacyjne i finansowe:	(215)	(179)
	Z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(19)	(61)
	Z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(196)	(118)
	Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu	267	352
Sprawozdanie z całkowitych dochodów w części dotyczącej pozostałych całkowitych dochodów			
	Wpływ transakcji zabezpieczających	(447)	(304)
Nota 8.2.2	Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	35	227
Nota 8.2.2	Reklasyfikacja do przychodów ze sprzedaży w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(482)	(531)
	ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	(180)	48

Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
<p>Pozycja „instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej” obejmuje aktywa finansowe zaklasyfikowane zgodnie z MSR 39 do „aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży”.</p> <p>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne a na dzień bilansowy wyceniane w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w pozostałych całkowitych dochodach do momentu wystąpienia utraty wartości, którą ujmuje się w wyniku.</p> <p>Akcje notowane na giełdzie wycenia się w oparciu o kurs zamknięcia na dzień kończący okres sprawozdawczy. Przeliczenie akcji wyrażonych w walucie obcej dokonuje się według zasad rachunkowości opisanych w Nocie 1.3. Jeżeli wystąpią przesłanki wskazujące na utratę wartości (w szczególności utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego poniżej poziomu kosztu) łączne dotychczasowe straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się do wyniku finansowego. Odwrócenia odpisu dokonuje się przez pozostałe całkowite dochody.</p>	<p>Analizy wartości rynkowej aktywów dostępnych do sprzedaży w stosunku do ceny nabycia dokonuje się na dzień kończący każdy miesiąc. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, KGHM Polska Miedź S.A. rozpoznaje jako przesłankę do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów znaczący spadek wartości godziwej tj. o 20% lub przedłużający się spadek wartości godziwej tj. okres 12 miesięcy w stosunku do wartości bilansowej aktywów.</p> <p>Najistotniejszą pozycję aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży stanowią akcje spółki Tauron Polska Energia S.A., notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.</p> <p>Wartość godziwa akcji w trakcie roku ulegała wahaniom i na dzień 31 grudnia 2015 r. osiągnęła poziom niższy od ich wartości bilansowej. W związku z powyższym w roku 2015 dokonano odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 395 mln PLN, który odniesiono na zmniejszenie pozostałych całkowitych dochodów w kwocie 133 mln PLN i zmniejszenie wyniku finansowego w kwocie 262 mln PLN. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość bilansowa akcji spółki Tauron Polska Energia S.A. wyniosła 524 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. 920 mln PLN).</p>

	2015	2014
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie (GPW w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange)	527	921
Pozostałe	52	10
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	579	931

Wycena akcji notowanych zaliczana jest do poziomu I hierarchii wartości godziwej (tj. wycena według kursów tych akcji z aktywnego rynku z dnia wyceny).

Z tytułu inwestycji w spółki notowane w obrocie publicznym Spółka narażona jest na ryzyko cenowe. Zmiany kursu notowań akcji tych spółek, spowodowane bieżącą sytuacją makroekonomiczną mogą istotnie wpływać na wysokość pozostałych całkowitych dochodów oraz kwotę skumulowaną ujętą w kapitale własnym. W przypadku spadku wartości godziwej akcji w stosunku do kosztu nabycia akcji o co najmniej 20%, lub przedłużający się spadek wartości godziwej tj. okres 12 miesięcy w stosunku do wartości bilansowej aktywów, Spółka narażona jest na ryzyko zmiany wyniku finansowego ze względu na ujęcie odpisu z tytułu utraty wartości (przeniesienia kwot straty z pozostałych całkowitych dochodów do wyniku finansowego).

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości akcji spółek notowanych w obrocie publicznym na zmiany cen (stan na 31 grudnia):

	2015 Zmiana procentowa ceny akcji			2014 Zmiana procentowa ceny akcji		
	Wartość bilansowa	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Wartość bilansowa	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy
Akcje notowane w obrocie publicznym	527	443	(95)	921	111	(184)

Nota 7.4 Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe

Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
<p>W pozycji pozostałe długoterminowe aktywa finansowe wykazuje się aktywa finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń i rekultywację składowisk odpadów (polityka rachunkowości w zakresie obowiązku likwidacji kopalń i składowisk przedstawiona w Nocie 9.4) oraz inne aktywa finansowe nie zaklasyfikowane do pozostałych pozycji.</p> <p>Aktywa zaliczone zgodnie z MSR 39 do kategorii „pożyczki i należności”, ujmuje się początkowo w wartości godziwej oraz wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości.</p>	<p>Analiza wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów zaprezentowana została w Nocie 7.5.1.4.</p>

	2015	2014
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów na wyodrębnionych rachunkach bankowych	231	206
Pozostałe należności finansowe	60	60
Razem	291	266

Szczegóły dotyczące aktualizacji rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych opisane zostały w Nocie 9.3.

Nota 7.5 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe:
 - ryzyko zmian cen metali,
 - ryzyko zmian kursów walutowych,
 - ryzyko zmian stóp procentowych,
 - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w akcje spółek notowanych w obrocie publicznym (Nota 7.3),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności (proces zarządzania płynnością finansową opisany jest w Nocie 8).

W oparciu o przyjętą w Spółce Politykę Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Politykę Zarządzania Płynnością Finansową oraz Politykę Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, Zarząd Spółki w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na skuteczną realizację zadań. Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce wspomagany jest przez pracę Komitetu Ryzyka Rynkowego, Komitetu Płynności Finansowej oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego.

Nota 7.5.1 Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka, rozumie się możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wyniki Spółki wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

Nota 7.5.1.1 Zasady i techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona.

Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej,

- utrzymanie Spółki w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Spółki oraz warunków rynkowych. Działania i decyzje w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym w Spółce powinny być rozpatrywane w kontekście globalnej ekspozycji na ryzyko rynkowe w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Biorąc pod uwagę potencjalną skalę wpływu na wyniki Spółki, czynniki ryzyka rynkowego zostały podzielone na grupy:

Grupa	Ryzyko rynkowe	Podejście do zarządzania ryzykiem
Nota 7.2	Cena miedzi	W odniesieniu do tej grupy stosuje się podejście strategiczne polegające na systematycznym budowaniu pozycji zabezpieczającej, obejmującej produkcję oraz przychody ze sprzedaży na kolejne okresy, przy uwzględnieniu cykliczności poszczególnych rynków w dłuższym terminie. Pozycja zabezpieczająca może być restrukturyzowana przed jej wygaśnięciem.
Nota 7.2	Cena srebra	
Nota 7.2	Kurs USD/PLN	
Nota 7.2	Ceny pozostałych metali i towarów	Ta grupa ryzyka zarządzana jest w sposób taktyczny, polegający na doraźnym wykorzystywaniu sprzyjających warunków rynkowych.
Nota 7.2	Pozostałe kursy walutowe	
Nota 7.2	Stopy procentowe	

Spółka zarządza ryzykiem rynkowym stosując odrębne podejścia dla poszczególnych, zidentyfikowanych grup ekspozycji.

Przy wyborze wdrażanych strategii zabezpieczających lub restrukturyzacji pozycji zabezpieczającej Spółka uwzględnia następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Spółki oraz efektywny poziom i koszt zabezpieczenia oraz wpływ podatku od niektórych kopalni.

Spółka stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego całościowo, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku metali. Zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo uzyskania określonych przychodów ze sprzedaży w USD, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym.

Spółka stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć je bez znacznej utraty wartości u kontrahenta innego niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Do wyceny rynkowej danych instrumentów Spółka wykorzystuje informacje uzyskane z wiodących serwisów informacyjnych, banków oraz firm brokerskich.

Polityka wewnętrzna Spółki regulująca zasady zarządzania ryzykiem rynkowym dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter). Stosowane są przede wszystkim instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne spełniające wymogi skuteczności w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Spółkę w okresie sprawozdawczym jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie (szczegóły w Nocie 7.2 Pochodne instrumenty finansowe – zasady rachunkowości).

Spółka kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą. Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są głównie na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk netto narażony na ryzyko). Miara ta dla danego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku netto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk netto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku netto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, Spółka ustala limity zaangażowania w instrumenty pochodne:

- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi, srebra i złota z wsadów własnych. Przy czym w przypadku miedzi i srebra do 50% w odniesieniu do instrumentów stanowiących obowiązki Spółki (finansujące strategię zabezpieczające) i do 85% w odniesieniu do instrumentów stanowiących prawa Spółki.
- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych przychodów ze sprzedaży produktów z wsadów własnych w USD lub wielkości zakontraktowanych miesięcznych przepływów walutowych netto w przypadku innych walut. Dla celów obliczania limitu wydatki z tytułu obsługi zadłużenia w USD pomniejszają nominalną ekspozycję do zabezpieczenia.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających, jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Spółka podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat, natomiast w przypadku ryzyka stopy procentowej obejmuje okres długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki.

Odnośnie ryzyka zmian stóp procentowych Spółka ustaliła limit zaangażowania w instrumenty pochodne do 100% wartości nominalnej zadłużenia w każdym okresie odsetkowym, wynikającego z podpisanych umów.

Nota 7.5.1.2 Ryzyko zmian cen metali

Spółka narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych metali: miedzi, srebra, złota i ołowiu. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i ołowiu oraz z Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. W ramach polityki handlowej, Spółka ustala bazę cenową dla kontraktów fizycznych jako średnią cen z odpowiedniego miesiąca w przyszłości.

Trwałe i bezpośrednie powiązanie strumienia wpływów ze sprzedaży z cenami metali, przy jednoczesnym braku analogicznej relacji po stronie wydatków, prowadzi do powstania ekspozycji strategicznej. Z kolei ekspozycja operacyjna wynika z możliwych niedopasowań warunków cenowych kontraktów fizycznych względem profilu funkcjonującego w Spółce, w szczególności w zakresie referencyjnych cen i okresów kwotowania.

Na rynku metali Spółka posiada tzw. pozycję długą, to znaczy nadwyżkę sprzedaży nad zakupami. Analizując ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe, należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym ekspozycja strategiczna Spółki na ryzyko zmian cen miedzi i srebra kształtowała się następująco:

	2015			2014		
	Netto	Sprzedaż	Zakup	Netto	Sprzedaż	Zakup
Miedź [t]	414 408	571 374	156 966	412 099	573 310	161 211
Srebro [t]	1 205	1 245	40	1 216	1 262	46

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2015 r. stanowił około 8% (w 2014 r. 15%) zrealizowanej przez Spółkę całkowitej sprzedaży tego metalu. Przychody ze sprzedaży srebra nie były zabezpieczone instrumentami pochodnymi zarówno w 2015 r., jak i w 2014 r.

W 2015 r. Spółka nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających zarówno cenę miedzi, jak i srebra. W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Spółka nie posiada otwartych transakcji zabezpieczających na rynku metali. Natomiast w okresie porównywalnym posiadała pozycję na rynku miedzi. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. wartość bilansowa instrumentów pochodnych na rynku miedzi wynosiła 244 mln PLN.

Nota 7.5.1.3 Ryzyko zmian kursów walutowych

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie bazowej,
- ekspozycja dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie bazowej (funkcjonalnej).

Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie bazowej (funkcjonalnej) jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty bazowej (dla KGHM Polska Miedź S.A. jest to polski złoty). Przepływy pieniężne narażone na ryzyko walutowe mogą posiadać następujące charakterystyki:

- denominowanie w walutach obcych – przepływy realizowane są w walutach obcych innych niż waluta funkcjonalna,
- indeksowanie do kursu walut obcych – przepływy mogą być realizowane w walucie bazowej, lecz cena (np. metalu) jest ustalana w innej walucie obcej.

Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe w działalności biznesowej Spółki są wpływy z tytułu sprzedaży produktów (w części dotyczącej cen metali, premii przerobowej i producenckiej).

Źródłem ekspozycji Spółki na ryzyko walutowe są również pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty bazowej (funkcjonalnej) w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Zmiany wartości bilansowych takich pozycji pomiędzy momentami wyceny wpływają na zmienność zysku/straty netto lub pozostałych całkowitych dochodów.

Ekspozycja na ryzyko walutowe pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej dotyczy w szczególności:

- należności i zobowiązań handlowych z tytułu sprzedaży i zakupów denominowanych w walutach obcych,
- należności finansowych z tytułu pożyczek udzielonych w walutach obcych,
- zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych,
- środków pieniężnych w walutach obcych.

W 2015 roku na rynku walutowym wdrożono transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 1 095 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. (w tym: 135 mln USD dotyczyło 2015 r.). Spółka korzystała z opcji sprzedaży (opcje europejskie) oraz strategii opcyjnych typu korytarz (tzn. kupno opcji sprzedaży oraz sprzedaż opcji kupna). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 29% (w 2014 r. 26%) całkowitych przychodów ze sprzedaży metali zrealizowanych przez Spółkę.

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Spółka stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody. Wartość kredytów i pożyczki inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2015 r. zaciągniętych w walucie USD, po przeliczeniu na PLN wyniosła 6 411 mln PLN.

W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Spółka posiada pozycję zabezpieczającą w instrumentach pochodnych dla 2 220 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży metali, w tym: 960 mln USD na 2016 r., 1 020 mln USD na 2017 r. oraz 240 mln USD na 2018 r. Ponadto pierwsza transza pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (w wysokości 300 mln USD) zabezpiecza przychody ze sprzedaży przed ryzykiem zmian kursu walutowego w okresie od października 2017 r. do października 2026 r.

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku walutowym:

	Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji [USD/PLN]		Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie partycypacji [USD/PLN]
			Sprzedaż opcji kupna	Kupno opcji sprzedaży			
I półrocze	Korytarz	180	4,0000	3,2000	-0,0525	3,1475	4,0000
	Korytarz	180	4,2000	3,3000	-0,0460	3,2540	4,2000
	Korytarz	120	4,4000	3,5500	-0,0448	3,5052	4,4000
	Razem	480					
II półrocze	Korytarz	180	4,0000	3,2000	-0,0553	3,1447	4,0000
	Korytarz	180	4,2000	3,3000	-0,0473	3,2527	4,2000
	Korytarz	120	4,4000	3,5500	-0,0468	3,5032	4,4000
	Razem	480					
SUMA 2016 r.		960					
I półrocze	Korytarz	270	4,0000	3,3500	-0,0523	3,2977	4,0000
	Korytarz	180	4,4000	3,5500	-0,0477	3,5023	4,4000
	Korytarz	60	4,5000	3,7500	-0,0300	3,7200	4,5000
	Razem	510					
II półrocze	Korytarz	270	4,0000	3,3500	-0,0524	3,2976	4,0000
	Korytarz	180	4,4000	3,5500	-0,0487	3,5013	4,4000
	Korytarz	60	4,5000	3,7500	-0,0330	3,7170	4,5000
	Razem	510					
SUMA 2017 r.		1 020					
II pół. I pół.	Korytarz	120	4,5000	3,7500	-0,0375	3,7125	4,5000
	Korytarz	120	4,5000	3,7500	-0,0342	3,7158	4,5000
	SUMA 2018 r.	240					

Poniższa tabela prezentuje strukturę walutową instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe:

Instrumenty finansowe	Wartość narażona na ryzyko na dzień 31 grudnia 2015			Wartość narażona na ryzyko na dzień 31 grudnia 2014		
	razem			razem		
	mln PLN	mln USD	mln EUR	mln PLN	mln USD	mln EUR
Należności od odbiorców	717	145	35	1 135	279	37
Środki pieniężne i ekwiwalenty	78	13	6	25	3	4
Pożyczki udzielone	6 721	1 723	-	2 011	573	-
Pozostałe aktywa finansowe	95	24	-	57	16	-
Pochodne instrumenty finansowe	(83)	3	-	299	69	-
Zobowiązania wobec dostawców	(208)	(26)	(25)	(168)	(21)	(23)
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(6 815)	(1 641)	(97)	(2 108)	(601)	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(6)	(1)	-	(8)	(1)	(1)

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2015 r.:

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2015 [mln PLN]	USD/PLN				EUR/PLN	
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy
			4,57 +17%		3,30 -16%		4,74 +11%	3,88 -9%
Należności od odbiorców	717	1 000	79	-	(71)	-	14	(11)
Środki pieniężne i ekwiwalenty	78	158	7	-	(7)	-	2	(2)
Pożyczki udzielone	6 721	6 755	933	-	(844)	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	95	712	13	-	(12)	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	(83)	(83)	(92)	(839)	299	288	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(208)	(1 490)	(14)	-	13	-	(10)	8
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(6 815)	(6 822)	(842)	(201)	762	181	(38)	30
Pozostałe zobowiązania finansowe	(6)	(89)	(1)	-	1	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy			83		141		(32)	25
Wpływ na pozostałe całkowite dochody				(1 040)		469		

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2014 r.:

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2014 [mln PLN]	USD/PLN				EUR/PLN	
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy
			4,07 +16%		2,98 -15%		4,72 +11%	3,88 -9%
Należności od odbiorców	1 135	1 407	127	-	(119)	-	14	(11)
Środki pieniężne i ekwiwalenty	25	293	1	-	(1)	-	1	(1)
Pożyczki udzielone	2 011	2 046	262	-	(245)	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	57	387	7	-	(7)	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	299	299	(365)	(120)	94	431	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(168)	(1 277)	(9)	-	9	-	-	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(2 108)	(2 108)	(137)	(169)	129	158	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(8)	(85)	(1)	-	1	-	-	-
Wpływ na wynik finansowy			(115)		(139)		15	(12)
Wpływ na pozostałe całkowite dochody				(289)		589		

Nota 7.5.1.4 Ryzyko zmian stóp procentowych

Na ryzyko stóp procentowych Spółka w 2015 r. narażona była w związku z udzielonymi pożyczkami na rzecz wspólnych przedsięwzięć, lokowaniem wolnych środków pieniężnych, uczestnictwem w usłudze cash pool oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Pozycje oprocentowane według stopy zmiennej narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych z danej pozycji w wyniku zmiany stóp procentowych (tj. wpływają na wysokość kosztów lub przychodów odsetkowych ujmowanych w wyniku finansowym). Pozycje oprocentowane według stopy stałej narażają Spółkę na ryzyko zmiany wartości godziwej danej pozycji, ale ze względu na fakt, iż pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, to zmiana wartości godziwej nie wpływa na ich wycenę oraz na wynik finansowy.

Poniżej przedstawiono główne pozycje, które narażone są na ryzyko stóp procentowych:

		2015			2014		
		Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem
Nota 8.5	Środki pieniężne	418	-	418*	318	-	318*
Nota 6.2	Pożyczki udzielone	34	6 721	6 755	35	2 011	2 046
Nota 7.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	5 646**	1 176	6 822	1 050	1 058	2 108
	Należności cash pool	264***	-	264	206***	-	206

* Wykazane z uwzględnieniem środków pieniężnych zgromadzonych w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego, Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów oraz Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych

** Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

*** Wykazane w wartości netto (należności z tytułu uczestnictwa w usłudze cash pool pomniejszone o zobowiązania)

W I kwartale 2015 r. zostały zawarte transakcje zabezpieczające Spółkę przed wzrostem stopy procentowej (LIBOR USD) poprzez zakup opcji kupna (CAP) z poziomem stopy procentowej 2,50% na okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2018 r., o średnim nominale kwartalnym na poziomie 717 mln USD. W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Spółka posiada otwarte transakcje w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej na 2016 r. (średni kwartalny nominal 550 mln USD), na 2017 r. (średni kwartalny nominal 700 mln USD) oraz na 2018 r. (średni kwartalny nominal 900 mln USD).

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej:

Instrument	Nominał [mln USD]	Poziom wykonania opcji [LIBOR 3M]	Średnioważony poziom premii		Efektywny poziom zabezpieczenia [LIBOR 3M]
			[USD za 1 mln USD zabezpieczony]	[%]	
Zakup opcji CAP I kwartał	400	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP II kwartał	500	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	600	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2016 r.	550				
Zakup opcji CAP I kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP II kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2017 r.	700				

Zakup opcji CAP I kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP II kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2018 r.	900				

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych w odniesieniu do pozycji oprocentowanych według stopy zmiennej.

	2015		2014	
	1,5%	-0,5%	1,5%	-0,5%
Środki pieniężne	6	(2)	5	(2)
Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	(85)	28	(16)	5
Pochodne instrumenty finansowe – stopa procentowa	53	(7)	-	-
Cash pool	4	(1)	3	(1)
Razem wpływ na wynik finansowy	(22)	18	(8)	2

Nota 7.5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Spółki ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się transakcje zabezpieczające lub które pośredniczą w ich zawieraniu, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- kondycją finansową spółek zależnych – pożyczkobiorców.

W ujęciu szczegółowym źródła ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe stanowią:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności od odbiorców,
- udzielone pożyczki,
- udzielone gwarancje i poręczenia (Nota 8.6),
- pozostałe aktywa finansowe.

Nota 7.5.2.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Spółka alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Wszystkie podmioty, którym Spółka powierza środki pieniężne, w tym środki pieniężne zgromadzone w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego, Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów oraz Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych, działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych* (stan na 31 grudnia danego roku):

Poziom ratingu		2015	2014
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	66%	67%
Średni	od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	34%	33%

* *Ważone kwotą depozytów.*

Nota 7.5.2.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych, działają w sektorze finansowym.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Spółka posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe* (stan na 31 grudnia):

Poziom ratingu		2015	2014
Najwyższy	AAA do AA- wg S&P i Fitch oraz od Aaa do Aa3 wg Moody's	-	1%
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	97%	93%
Średni	od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	3%	6%

* *Ważone dodatnią wartością godziwą otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych.*

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Spółkę oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 58% (według stanu na 31 grudnia 2014 r. 44%).

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową, jak i geograficzną ryzyka oraz współpracą z instytucjami finansowymi o średniowysokim i średnim ratingu, Spółka nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych transakcji w instrumentach pochodnych.

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Spółka dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

Wartość godziwą otwartych instrumentów pochodnych Spółki oraz należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych z podziałem na głównych kontrahentów prezentuje poniższa tabela.

	2015			2014		
	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto
Kontrahent 1	43	0	43	154	(1)	153
Kontrahent 2	39	(19)	20	-	-	-
Kontrahent 3	11	(9)	2	-	(8)	(8)
Pozostali	73	(178)	(105)	337	(149)	188
Razem	166	(206)	(40)	491	(158)	333
otwarte instrumenty pochodne	123	(206)	(83)	457	(158)	299
nierozliczone instrumenty pochodne	43	-	43	34	-	34

Nota 7.5.2.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności od odbiorców. Większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej.

	2015			2014		
	Polska	Unia Europejska (z wył. Polski)	Inne kraje	Polska	Unia Europejska (z wył. Polski)	Inne kraje
Należności od odbiorców (netto)	38%	15%	47%	27%	38%	35%

Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Spółce jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci (na dzień 31 grudnia 2015 r. należności od tej grupy stanowiły około 90% salda należności od odbiorców), a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe.

Spółka posiada następujące formy zabezpieczenia należności:

- zastawy rejestrowe, gwarancje bankowe, weksle, akty notarialne poddania się egzekucji, gwarancje korporacyjne, cesje należności, hipoteki i inkasa dokumentowe;
- zastrzeżenie przeniesienia prawa własności wyrobów na kontrahenta dopiero po dokonaniu zapłaty;
- umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności.

Uwzględniając posiadane wyżej wymienione formy zabezpieczeń oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiada zabezpieczenia dla 95% należności handlowych (według stanu na 31 grudnia 2014 r. 95%).

Całkowita wartość netto należności handlowych Spółki na dzień 31 grudnia 2015 r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń, do wysokości których Spółka może być wystawiona na ryzyko kredytowe, wynosi 999 mln PLN (według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. 1 407 mln PLN).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo należności od 7 największych odbiorców Spółki, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 85% salda należności od odbiorców (na dzień 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 75%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu Spółka ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Nota 7.5.2.4 Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Najistotniejsze pozycje w pozostałych aktywach finansowych stanowią:

- środki pieniężne zgromadzone w funduszach celowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów w kwocie 239 mln PLN (ryzyko kredytowe opisano w Nocie 7.5.2.1),
- należności netto z tytułu cash pool w kwocie 264 mln PLN. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej i sytuacji majątkowej spółek będących uczestnikami cash pool.

CZĘŚĆ 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem

Nota 8.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Spółce ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności. W tym celu Zarząd Spółki analizuje wskaźniki skalkulowane w oparciu o skonsolidowane dane finansowe.

Zgodnie z przyjętą praktyką rynkową, Spółka monitoruje kapitał w Grupie Kapitałowej między innymi na podstawie wskaźników zaprezentowanych w poniższej tabeli, które zostały skalkulowane o oparciu o dane ze Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej KGHM za 2015 r.:

Wskaźniki	Obliczanie	2015	2014
Dług netto/EBITDA	stosunek długu netto do EBITDA	1,4	0,9
Dług Netto	zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych i leasingu finansowego pomniejszone o wolne środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o zapadalności do 1 roku	6 554	4 335
EBITDA*	zysk netto ze sprzedaży powiększony o amortyzację ujętą w wyniku finansowym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	4 811	4 890
Kapitału Własnego	stosunek kapitału własnego pomniejszonego o wartości niematerialne do sumy aktywów	0,5	0,6
Kapitał własny	udział w aktywach Grupy po odjęciu wszystkich jej zobowiązań	20 414	25 530
Wartości niematerialne	możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej	3 371	2 918
Kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne		17 043	22 612
Aktywa ogółem	suma aktywów trwałych i obrotowych	36 764	40 374

*wartość przedstawia skorygowaną EBITDĘ bez wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.

W procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wartość skorygowanego zysku z działalności operacyjnej stanowiącego podstawę do wyliczenia kowenantów finansowych, na którą składają się następujące pozycje:

	2015	2014
Zysk netto ze sprzedaży	506	3 353
Przychody odsetkowe od pożyczek dla wspólnych przedsięwzięć	466	282
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(660)	56
Skorygowany zysk z działalności operacyjnej	312*	3 691*

*wartość nie uwzględnia odpisu z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnych przedsięwzięciach

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów, Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

Nota 8.2 Kapitały

Zasady rachunkowości
Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej.
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych (Nota 7.2 zasady rachunkowości) powstaje w wyniku wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego.
Na zakumulowane pozostałe całkowite dochody składają się zyski i straty aktuarialne z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego (Nota 11 zasady rachunkowości).
Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 mln PLN i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i spółki będące wspólnymi przedsięwzięciami nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W latach zakończonych 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2014 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

W latach 2015 i 2014 nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. Jedynym akcjonariuszem posiadającym w tych latach liczbę akcji uprawniającą do co najmniej 5% udziału w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów był Skarb Państwa.

Zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Spółki przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łącna wartość nominalna akcji	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	1 364 101 000	68,21%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Nota 8.2.2 Zmiany pozostałych kapitałów w ciągu okresu

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych		Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane		
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne		Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na dzień 1 stycznia 2015 r.	114	252	(401)	660	19 238	2 414
Nota 12.2 Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	-	(800)
Przekazanie na kapitał zapasowy	-	-	-	-	1 614	(1 614)
Łączne całkowite dochody, z tego:	(107)	(362)	59	-	-	(2 788)
Strata netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	(2 788)
Inne całkowite dochody	(107)	(362)	59	-	-	-
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(215)	-	-	-	-	-
Zysk z wyceny następującej po uprzednim rozpoznaniu trwałej utraty wartości	83	-	-	-	-	-
Nota 7.2 Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	35	-	-	-	-
Nota 7.2 Kwota przeniesiona do zysku lub straty - korekta z tytułu przeklasyfikowania instrumentów zabezpieczających	-	(482)	-	-	-	-
Nota 11.2 Zyski / (straty) aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	73	-	-	-
Nota 5.1.1 Podatek dochodowy odroczony	25	85	(14)	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	7	(110)	(342)	660	20 852	(2 788)

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych		Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane		
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne		Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.	13	499	(112)	660	19 180	3 058
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	-	(1 000)
Przekazanie zysku za 2014 r. na kapitał zapasowy	-	-	-	-	2 058	(2 058)
Łączne całkowite dochody, z tego:	101	(247)	(289)	-	-	2 414
Zysk netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	2 414
Inne całkowite dochody	101	(247)	(289)	-	-	-
Zysk z wyceny następującej po uprzednim rozpoznaniu trwałej utraty wartości	124	-	-	-	-	-
Nota 7.2 Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	227	-	-	-	-
Nota 7.2 Kwota przeniesiona do zysku lub straty - korekta z tytułu przeklasyfikowania instrumentów zabezpieczających	-	(531)	-	-	-	-
Nota 11.2 Zyski / (straty) aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	(357)	-	-	-
Nota 5.1.1 Podatek dochodowy odroczony	(23)	57	68	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	114	252	(401)	660	19 238	2 414

Na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych Spółka jest zobowiązana do tworzenia obowiązkowych odpisów z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu w Spółce wynosi 660 mln PLN, ujęty jest w zyskach zatrzymanych w pozycji kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH.

Nota 8.2.3 Pozostałe informacje dotyczące kapitałów

Informacje dotyczące wypłaconej dywidendy ujęto w Nocie 12.2.

Nota 8.3 Polityka zarządzania płynnością

Za zarządzanie płynnością finansową w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Podmiotem wspierającym Zarząd w tym zakresie jest Komitet Płynności Finansowej, który został powołany w 2015 r.

Zarządzanie płynnością finansową odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową (*Polityka*). Dokument ten opisuje w sposób całościowy proces zarządzania płynnością finansową Spółki, wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentu są:

- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Spółki,
- lokowanie nadwyżek środków pieniężnych w bezpieczne instrumenty finansowe,
- limity dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- limity koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- wymagany rating na poziomie inwestycyjnym dla banków, w których lokowane są środki ,
- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym.

Realizując proces zarządzania płynnością, Spółka korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Spółkę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - Cash Pool lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD. Cash Pool ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

Nota 8.3.1 Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych**Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2015 r.**

	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	pow. 3 lat		
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	2 128	1 077	3 842	7 047	6 822
Zobowiązania wobec dostawców	1 318	16	376	1 710	1 490
Pochodne instrumenty finansowe - waluty	-	-	-	-	206
Pozostałe zobowiązania finansowe	82	7	-	89	89
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	3 528	1 100	4 218	8 846	

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2014 r.

	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	pow. 3 lat		
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	1 082	92	1 168	2 342	2 108
Zobowiązania wobec dostawców	1 109	16	379	1 504	1 276
Pochodne instrumenty finansowe - waluty	-	-	-	-	157
Pochodne instrumenty finansowe - metale	-	-	-	-	1
Pozostałe zobowiązania finansowe	79	5	1	85	85
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 270	113	1 548	3 931	

Nota 8.4 Zadłużenie

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu zadłużenia ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu. Naliczone odsetki odnoszone są do kosztów finansowych, chyba że podlegają kapitalizacji w wartości rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych.

Nota 8.4.1 Dług netto

	2015	2014
Kredyty bankowe	3 554*	-
Pożyczki	1 170	1 052
Razem zobowiązania długoterminowe z tytułu zadłużenia	4 724	1 052
Kredyty bankowe	2 092	1 050
Pożyczki	6	6
Razem zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zadłużenia	2 098	1 056
Razem zadłużenie	6 822	2 108
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	156	85
Dług netto	6 666	2 023

*Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczki w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) według rodzaju stopy procentowej

	2015	2014
USD/LIBOR	6 443*	2 108
EUR/EURIBOR	412	-
Razem	6 855	2 108

*Wykazane bez uwzględnienia zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

W 2015 r. nastąpił wzrost zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym również wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych. W efekcie na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 5 085 mln zł i była wyższa od wartości aktywów obrotowych o 371 mln zł. W ramach zawartych z bankami umów bilateralnych, Spółka wykorzystuje kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami zapadalności do 2 lat. W związku z powyższym faktem oraz sukcesywnym przedłużaniem na kolejne okresy dostępności finansowania w ramach umów bilateralnych, ryzyko płynności związane z otrzymanymi kredytami krótkoterminowymi Spółka ocenia jako niskie.

Nota 8.4.2 Zmiana długu netto

Stan na 1 stycznia 2014	1 000
Płatności z tytułu zadłużenia - netto	839
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	124
Pozostałe zmiany niepieniężne	22
Zmiana stanu wolnych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	38
Stan na 31 grudnia 2014	2 023
Płatności z tytułu zadłużenia - netto	4 581
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	29
Pozostałe zmiany niepieniężne	104
Zmiana stanu wolnych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(71)
Stan na 31 grudnia 2015	6 666

Z istniejącym zadłużeniem wiąże się ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej. Opis ekspozycji na ryzyka finansowe znajduje się w Nocie 7.5.

Nota 8.4.3 Szczegółowe informacje dotyczące głównych źródeł zadłużenia zewnętrznego

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem dostępnego finansowania w równowartości 15 571 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 6 855 mln PLN. Poniższe zestawienie prezentuje strukturę źródeł finansowania.

	2015	2014	
	Kwota dostępnego wykorzystania	Kwota wykorzystana	Kwota wykorzystana
<p>1. Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD, uzyskany na podstawie umowy o finansowanie zawartej z konsorcjum banków w 2014 r. na okres 5 lat (z dobrowolną opcją przedłużenia o kolejne 2 lata po upływie jednego roku i po upływie dwóch lat od dnia podpisania umowy). W 2015 r. Spółka uzyskała zgodę banków z konsorcjum na wydłużenie terminu zapadalności kredytu o 1 rok. Nowy termin zapadalności upływa dnia 10 lipca 2020 r.</p> <p>Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w tym kontynuację realizacji projektów inwestycyjnych oraz refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę banku, która uzależniona jest od wskaźnika finansowego dług netto/EBITDA. Umowa kredytowa nakłada na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantu finansowego oraz kowenantów niefinansowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r., w trakcie okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji nie wystąpiły przypadki naruszenia kowenantów zawartych w ww. umowie.</p>	9 753	3 126	-
<p>2. Pożyczka inwestycyjna udzielona przez Europejski Bank Inwestycyjny na kwotę 2 000 mln PLN z terminem finansowania 12 lat. Pożyczka może być wykorzystana w formie nieodnawialnych transz ciągniętych w PLN, EUR lub USD, dla których oprocentowanie może być liczone w oparciu o stałą stopę procentową lub zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę. Pozostały okres dostępności transz wynosi na dzień bilansowy 5 miesięcy. Termin spłaty zaciągniętych transz upływa dnia 30 października 2026 r.</p> <p>Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki przeznaczone są na finansowanie realizowanych przez Spółkę projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”.</p> <p>Umowa pożyczki nakłada na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantów finansowych oraz niefinansowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r., w trakcie okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji nie wystąpiły przypadki naruszenia kowenantów zawartych w ww. umowie.</p>	2 000	1 176	1 058
<p>3. Pozostałe kredyty bankowe na łączną kwotę 3 818 mln PLN służące finansowaniu kapitału obrotowego i wspierające zarządzanie bieżącą płynnością finansową.</p> <p>Spółka posiada linie kredytowe w ramach zawartych krótko i długoterminowych umów kredytowych. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami dostępności do 2 lat. Terminy ważności umów są sukcesywnie przedłużane na kolejne okresy.</p> <p>Środki finansowe w ramach otwartych linii kredytowych dostępne są w walutach: PLN, USD oraz EUR, a oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę.</p>	3 818	2 553	1 050
	15 571	6 855	2 108

Powyższe źródła zapewniają dostępność finansowania zewnętrznego w kwocie 15 571 mln PLN. Pozostałe do wykorzystania środki w wysokości 8 716 mln PLN w pełni zabezpieczają średnio- i długoterminowe potrzeby płynnościowe Spółki oraz Grupy Kapitałowej.

Kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD, pożyczka inwestycyjna na kwotę 2 000 mln PLN, jak i pozostałe kredyty bankowe w kwocie 3 818 mln PLN są niezabezpieczone.

Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują głównie środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia (również dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych). Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.	

	2015	2014
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	6	3
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia - depozyty	152	82
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	158	85

Nota 8.6 Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy, dzięki którym spółki Grupy nie muszą angażować środków pieniężnych w celu zabezpieczenia swoich zobowiązań wobec innych podmiotów. Informacje dotyczące zobowiązań warunkowych zawarto w Nocie 12.5.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i akredytów na łączną kwotę 1 275 mln PLN oraz z tytułu zobowiązania wekslowego na kwotę 256 mln PLN. Najistotniejsze pozycje stanowią zobowiązania warunkowe mające na celu:

- zabezpieczenie realizacji umów zawartych przez Sierra Gorda S.C.M. w kwocie 855 mln PLN (akredytywa na 536 mln PLN udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na dostawę energii oraz na 319 mln PLN jako gwarancje korporacyjne ustanowione jako zabezpieczenie płatności z tytułu zawartych umów leasingu),
- zabezpieczenia kosztów rekultywacji kopalni Robinson, kopalni Podolsky oraz projektu Victoria w kwocie 324 mln PLN,
- zabezpieczenie należytego wykonania przez Spółkę przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” w łącznej kwocie 320 mln PLN (64 mln PLN gwarancja bankowa oraz 256 mln PLN weksel własny).

W oparciu o analizy i prognozy, na koniec okresu sprawozdawczego Spółka określiła prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych jako niskie.

CZĘŚĆ 9 – Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania

Nota 9.1. Rzeczowe i niematerialne aktywa - górnicze i hutnicze

Zasady rachunkowości - aktywa rzeczowe

Najistotniejsze rzeczowe aktywa trwałe Spółki stanowią nieruchomości związane z działalnością górniczą i hutniczą, obejmujące grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej takie jak: kapitalne wyrobiska górnicze (w tym szyby, studnie, sztolnie, chodniki, komory główne), rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe, otwory piezometryczne, linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe. Do rzeczowych aktywów trwałych górniczych i hutniczych zalicza się również maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe. Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

W wartości początkowej środków trwałych Spółka ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej i odkrywkowej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawione są w Nocie 9.4.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, w tym koszty przeglądów certyfikacyjnych, których przeprowadzenie jest niezbędne.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) Spółka dokonuje, w zależności od wzorca konsumowania korzyści ekonomicznych z danego składnika rzeczowych aktywów trwałych:

- metodą amortyzacji liniowej, dla składników, które są wykorzystywane w procesie produkcji w równomiernym stopniu w całym okresie ich użytkowania, oraz
- metodą amortyzacji naturalnej (metodą jednostek produkcji), dla składników w odniesieniu do których konsumpcja korzyści ekonomicznych jest bezpośrednio powiązana z ilością wydobytej kopaliny ze złoża lub z ilością wytworzonych jednostek produkcji i wydobyte to lub produkcja nie są równomierne w całym okresie ich użytkowania. W szczególności dotyczy to budowli oraz maszyn i urządzeń górniczych w blokach gazowo-parowych.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania, oszacowane na podstawie oczekiwanego życia kopalni z uwzględnieniem zawartości złoża, w następujących przedziałach:

Grupa	Rodzaj środka trwałego	Całkowity okres użytkowania
Budynki, budowle i grunty	Grunty	Nie podlegają amortyzacji
	Budynki	25-90 lat
	Kapitalne wyrobiska górnicze	22-90 lat
	Rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe	6-90 lat
	Linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe	10-70 lat
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu, i inne środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
	Środki transportu	3-14 lat
	Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy	5-10 lat

Spółka dokonuje regularnych przeglądów rzeczowych aktywów trwałych pod kątem adekwatności stosowanych okresów użytkowania do bieżących warunków prowadzenia działalności.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (istotne komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Aktywa niefinansowe testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na ryzyko niezrealizowania ich wartości bilansowej.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki

pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną, a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Zasady rachunkowości - aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze obejmują przede wszystkim aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

W koszcie tego aktywa ujmuje się nakłady na:

- projekty robót geologicznych,
- uzyskanie decyzji środowiskowych,
- uzyskanie koncesji i użytkowania górniczego na poszukiwania geologiczne,
- realizację robót i prac wiertniczych (wiercenia, badania geofizyczne, hydrogeologiczne, obsługa geologiczna, analityka, geotechnika, itd.),
- zakup informacji geologicznych,
- wykonanie dokumentacji geologicznej i jej zatwierdzenie,
- wykonanie oceny ekonomiczno-technicznej zasobów dla potrzeb decyzji o wnioskowanie o koncesje na eksploatację górniczą,
- koszty zużycia urządzeń i sprzętu (rzeczowe aktywa trwałe) służącego do prowadzenia prac poszukiwawczych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Spółka przeprowadza obowiązkowo z chwilą:

- wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, oraz
- gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną.

Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Ważne oszacowania i założenia

Ważne oszacowania i założenia dotyczące utraty wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów górniczych i hutniczych zostały zaprezentowane w Części 3.

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne		
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.						
Wartość brutto	7 036	7 850	2 890	111	168	18 055
Umorzenie	(4 032)	(4 216)	-	-	(29)	(8 277)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(1)	(2)	-	-	(3)
Wartość księgowa netto	3 004	3 633	2 888	111	139	9 775
Zmiany w roku 2014 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	471	1 272	(1 743)	-	-	-
Zakup	-	-	2 100	55	178	2 333
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	38	-	10	48
Nota 9.3 Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	471	-	-	-	-	471
Nota 4.1 Amortyzacja	(166)	(622)	-	-	(7)	(795)
Inne zmiany	(2)	(12)	3	-	4	(7)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.						
Wartość brutto	7 961	8 747	3 288	166	357	20 519
Umorzenie	(4 183)	(4 475)	-	-	(33)	(8 691)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(1)	(2)	-	-	(3)
Wartość księgowa netto	3 778	4 271	3 286	166	324	11 825
Zmiany w roku 2015 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	473	716	(1 189)	-	-	-
Zakup	-	-	2 411	89	20	2 520
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	44	-	10	54
Nota 9.3 Zmiana wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	(131)	-	-	-	-	(131)
Nota 4.1 Amortyzacja	(192)	(681)	-	-	(11)	(884)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(5)	-	-	(66)	(71)
Inne zmiany	23	(4)	45	(1)	10	73
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.						
Wartość brutto	8 277	9 138	4 599	254	396	22 664
Umorzenie	(4 326)	(4 838)	-	-	(43)	(9 207)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(2)	-	(66)	(71)
Wartość księgowa netto	3 951	4 297	4 597	254	287	13 386

Wartość zabezpieczenia spłaty zobowiązań KGHM Polska Miedź S.A. ustanowionego na rzeczowych aktywach trwałych została przedstawiona w Nocie 8.4.3. Szczegóły dotyczące głównych źródeł zadłużenia zewnętrznego.

Nota 9.1.1 Rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze – środki trwałe w budowie

	2015	2014
Program Modernizacji Pirometalurgii	1 537	956
Głogów Głęboki-Przemysłowy	976	821
Budowa szybu SW-4	609	574
Działalność inwestycyjna związana z rozbudową i eksploatacją Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most	212	234
Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury rejonów wydobywczych w kopalniach	271	167

Nota 9.1.2 Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi

	2015	2014
Zakup	(2 520)	(2 333)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia	126	126
Pozostałe	(48)	28
Razem	(2 442)	(2 179)

Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne

Zasady rachunkowości

Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Nocie 9.1. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

Grupa	Całkowity okres użytkowania
Budynki i budowle	25-60 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
Środki transportu	3-14 lat
Inne środki trwałe	5-10 lat

Wartości niematerialne wykazane jako „pozostałe wartości niematerialne” obejmują w szczególności: nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą, oprogramowanie komputerowe. Aktywa te wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres ich przewidywanego użytkowania. Dla głównych grup wartości niematerialnych okres użytkowania wynosi:

- nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą: 5-50 lat,
- oprogramowanie komputerowe: 2-5 lat
- inne wartości niematerialne 40-50 lat

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne	
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.					
Wartość brutto	122	220	3	101	446
Umorzenie	(27)	(98)	-	(80)	(205)
Wartość księgowa netto	95	122	3	21	241
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.					-
Wartość brutto	123	229	10	108	470
Umorzenie	(28)	(107)	-	(87)	(222)
Wartość księgowa netto	95	122	10	21	248
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.					
Wartość brutto	126	246	5	112	489
Umorzenie	(30)	(114)	-	(88)	(232)
Wartość księgowa netto	96	132	5	24	257

Nota 9.3 Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych

		2015	2014
	rozliczona w wynik finansowy	875	818
	stanowiąca część kosztu wytworzenia innych aktywów	35	-
Nota 4.1	Razem	910	818

Nota 9.4 Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Spółce.</p> <p>Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba że przekracza wartość bilansową środka trwałego (wówczas nadwyżka ujmowana jest w pozostałych przychodach operacyjnych).</p>	<p>Wartość rezerwy stanowią zdyskontowane do wartości bieżącej oszacowane koszty przyszłej likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Na aktualizację rezerwy na dzień kończący okres sprawozdawczy w Spółce mają wpływ poniższe wskaźniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> wskaźnik zmiany cen produkcji budowlano-montażowej publikowany przez GUS, prognozowana stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wypływów finansowych. <p>Rentowność obligacji skarbowych oraz stopa inflacji ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. pierwszego, drugiego i trzeciego roku oraz łącznie dla okresów począwszy od czwartego roku.</p> <p>W Spółce w celu oszacowania rezerw na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych na 31 grudnia 2015 r. przyjęto stopę dyskonta na poziomie 3 % (w roku 2014 2,75 %).</p>

	2015	2014
Stan rezerw na początek okresu sprawozdawczego	1 005	524
Nota 9.1 Zmiany szacunków odniesione w środki trwałe	(131)	471
Pozostałe	18	10
Stan rezerw na koniec okresu sprawozdawczego w tym:	892	1 005
- rezerwy długoterminowe	873	992
- rezerwy krótkoterminowe	19	13

CZĘŚĆ 10 – Kapitał obrotowy

Nota 10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Spółka dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych niż cena sprzedaży pomniejszona o koszty dokończenia produkcji i doprowadzenia sprzedaży do skutku. Wyceny bilansowej rozchodu składnika zapasów dokonuje się według średniej ważonej ceny nabycia oraz średnioważonego rzeczywistego kosztu wytworzenia.

	2015	2014
Materiały	477	370
Półprodukty i produkcja w toku	1 613	1 561
Produkty gotowe	438	379
Towary	73	67
Razem wartość netto zapasów	2 601	2 377

Odpis aktualizujący wartość zapasów wyniósł 45 mln PLN (w 2014 r. 4 mln PLN).

Nota 10.2 Należności od odbiorców

Zasady rachunkowości

Należności od odbiorców ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

	2015	2014
Należności od odbiorców krótkoterminowe	1 000	1 407

Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz w 2014 r. nie występowały istotne salda należności od odbiorców, które były przeterminowane i nie stwierdzono utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od odbiorców (kumulatywne oraz ujęte w okresie) są nieznaczące zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównawczym. Spółka narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz ocena jakości kredytowej należności przedstawiono w Nocie 7.5.2.3. Informacje na temat ryzyka zmian kursów walutowych przedstawiono w Nocie 7.5.1.3. Wartość godziwa należności od odbiorców jest zbliżona do wartości bilansowej.

Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców

Zasady rachunkowości	
Zobowiązania wobec dostawców ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.	

	2015	2014
Zobowiązania wobec dostawców długoterminowe	172	168
Zobowiązania wobec dostawców krótkoterminowe	1 318	1 109
Zobowiązania wobec dostawców	1 490	1 277

W pozycji zobowiązań wobec dostawców zawarte zostały zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych wynoszące na 31 grudnia 2015 r. w części długoterminowej 172 mln PLN, a w części krótkoterminowej 731 mln PLN (na 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 168 mln PLN i 577 mln PLN). Spółka narażona jest na ryzyko walutowe wynikające ze zobowiązań wobec dostawców oraz ryzyko płynności. Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3 oraz ryzyka płynności w Nocie 8.3. Wartość godziwa zobowiązań wobec dostawców jest zbliżona do wartości bilansowej.

Nota 10.4 Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 31 grudnia 2014 r.	(2 377)	(1 407)	1 277	(2 507)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	(2 601)	(1 000)	1 490	(2 111)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(224)	407	213	396
Korekty	23	-	(124)	(101)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(201)	407	89	295

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 31 grudnia 2013 r.	(2 432)	(1 594)	1 166	(2 860)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	(2 377)	(1 407)	1 277	(2 507)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	55	187	111	353
Korekty	-	-	(131)	(131)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	55	187	(20)	222

CZĘŚĆ 11 – Świadczenia pracownicze

Zasady rachunkowości

Spółka zobowiązana jest do wypłaty określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (świadczeń emerytalnych z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego) oraz innych długoterminowych świadczeń (w postaci nagród jubileuszowych), zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wysokość zobowiązań z tytułu obu rodzajów świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (np. świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych) ujmowane są w wyniku finansowym.

Ważne oszacowania i założenia

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Wszelkie zmiany założeń mają wpływ na wartość bilansową zobowiązania. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta dla Spółki, przy użyciu której ustala się wartość bieżącą szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych z tytułu tych świadczeń. Przy ustalaniu stopy dyskontowej dla okresu sprawozdawczego aktuarium ekstrapoluje wzdłuż krzywej rentowności bieżące stopy procentowe obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, aby uzyskać stopę dyskontową umożliwiającą dyskontowanie płatności o terminie realizacji dłuższym niż termin wykupu obligacji.

Pozostałe założenia makroekonomiczne wykorzystywane dla wyceny zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, takie jak stopa inflacji czy najniższe wynagrodzenie, oparte są w części na obecnie panujących warunkach rynkowych. Założenia przyjęte do wyceny na 31 grudnia 2015 r. zostały ujawnione w Nocie 11.2.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań

	2015	2014
wzrost stopy dyskonta o 1%	(248)	(260)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	328	348
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	324	335
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(250)	(261)

Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Składniki pozycji zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych

	2015	2014
Długoterminowe	1 803	1 842
Krótkoterminowe	102	114
Ogółem zobowiązania z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	1 905	1 956
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	160	163
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne (niewykorzystane urlopy, premie, inne)	315	307
Ogółem zobowiązania pracownicze	475	470

Koszty świadczeń pracowniczych

	2015	2014
Koszty wynagrodzeń	2 107	2 097
Koszty ubezpieczeń społecznych	864	859
Koszty przyszłych świadczeń	21	66
Nota 4.1 Koszty świadczeń pracowniczych	2 992	3 022

Nota 11.2 Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych

	Ogółem zobowiązania	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno - rentowe	Ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
Stan na dzień 1 stycznia 2014	1 533	241	213	1 051	28
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	160	75	20	63	2
Koszty odsetek	69	11	10	47	1
Koszty bieżącego zatrudnienia	42	15	10	16	1
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	49	49	-	-	-
Nota 8.2.2 Straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	357	-	35	319	3
Wypłacone świadczenia	(94)	(36)	(17)	(40)	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	1 956	280	251	1 393	32
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	124	40	20	62	2
Koszty odsetek	54	8	7	38	1
Koszty bieżącego zatrudnienia	56	18	13	24	1
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	14	14	-	-	-
Nota 8.2.2 (Zyski)/straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	(72)	-	5	(75)	(2)
Wypłacone świadczenia	(103)	(41)	(21)	(40)	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2015	1 905	279	255	1 340	31

Stan na dzień 31 grudnia	2015	2014	2013	2012	2011
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	1 905	1 956	1 533	1 581	1 323

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2015 r.:

	2016	2017	2018	2019	2020 i następne
- stopa dyskonta	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	2,30%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	3,30%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	1,70%	1,80%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	1,50%	1,80%	2,50%	2,50%	2,50%

Główne założenia aktuarialne przyjęte na 31 grudnia 2014 r.:

	2015	2016	2017	2018	2019 i następne
- stopa dyskonta	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	2,80%	2,60%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	3,80%	3,60%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	1,50%	2,30%	2,10%	2,50%	2,50%

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie wzrostu stopy dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Podział (zysków)/strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2015 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2014 r.

Zmiana założeń finansowych	(200)
Zmiana założeń demograficznych	17
Pozostałe zmiany	124
Razem (zyski)/straty aktuarialne	(59)

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
2016	102	29	27	44	2
2017	145	28	66	49	2
2018	84	21	13	48	2
2019	80	19	11	48	2
2020	75	19	8	46	2
Pozostałe lata	1 419	163	130	1 105	21
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015	1 905	279	255	1 340	31

CZĘŚĆ 12 – Inne noty

Nota 12.1 Transakcje z podmiotami powiązanimi

Zasady rachunkowości oraz ważne oszacowania i założenia zaprezentowane w Nocie 10 mają zastosowanie do transakcji przeprowadzanych z podmiotami powiązanimi.

	2015	2014
Przychody ze zbycia podmiotom powiązanim		
Przychody ze zbycia produktów, towarów i materiałów	262	264
Przychody z innych transakcji	285	79
Razem	547	343

	2015	2014
Należności od podmiotów powiązanych	7 245	2 440
w tym należności z tytułu udzielonych pożyczek	6 755	2 046
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	603	499
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	4 643	4 973
w tym zakup środków trwałych, wartości niematerialnych	1 275	1 091

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych między Spółką a rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Spółkę z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje dotyczyły zakupów materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi transportowe). Obroty z tytułu tych transakcji w 2015 r. wyniosły 593 mln PLN (w 2014. 709 mln PLN), a nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 235 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. 238 mln PLN).

Nota 12.2 Dywidendy wypłacone

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2014, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2014 przeznaczono 800 mln PLN, co stanowi 4,00 PLN na jedną akcję.

Dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) ustalono na 27 maja 2015 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 18 czerwca 2015 r. kwota 2,00 PLN na akcję i 19 października 2015 r. kwota 2,00 PLN na akcję. Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi.

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2013, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2013 przeznaczono kwotę 1 000 mln zł, co stanowi 5 zł na jedną akcję.

Nota 12.3 Pozostałe aktywa

Zasady rachunkowości

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów finansowych zostały opisane w Nocie 7.

	2015	2014
Nota 7.1 Pozostałe aktywa finansowe	717	599
Należności z tytułu cash pool	302	242
Aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów	239	208
Dopłaty do kapitału	61	73
Inne	115	76
Zaliczki niefinansowe	117	78
Pozostałe	21	62
Pozostałe aktywa	855	739

Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania

Zasady rachunkowości	
Pozostałe zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.	

	2015	2014
Zobowiązania wobec dostawców	172	168
Pozostałe zobowiązania finansowe	7	6
Nota 7.1 Razem pozostałe zobowiązania finansowe	179	174
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	19	13
Pozostałe zobowiązania - długoterminowe	198	187
Fundusze specjalne	263	235
Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	19	13
Rezerwa na sprawy w toku i postępowaniu sądowym oraz pozostałe rezerwy	50	29
Pozostałe	262	256
Pozostałe zobowiązania - krótkoterminowe	594	533
Pozostałe zobowiązania	792	721

Nota 12.5 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	2015	2014
Aktywa warunkowe	650	467
otrzymane gwarancje	232	178
należności wekslowe	270	154
pozostałe tytuły	148	135
Zobowiązania warunkowe	1 741	1 647
zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń, w tym:	1 275	1 420
akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na dostawę energii elektrycznej dla wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.	536	482
gwarancje ustanowione jako dodatkowe zabezpieczenie należytego wykonania umów leasingu zawartych przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M.	319	341
gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Spółki związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most”	64	320
akredytywy zabezpieczające należyte wykonanie przez KGHM INTERNATIONAL LTD. przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z rekultywacją terenu po zakończeniu eksploatacji kopalni Robinson, Podolsky oraz projektu Victoria	324	272

zobowiązanie wekslowe zabezpieczające należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Spółki związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most”	256	-
zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich	91	138
Pozostałe tytuły	119	89
Zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	130	136
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową ośrodka unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	118	120
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	12	16

Nota 12.6 Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte w okresie sprawozdawczym, ale nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej miały następującą wartość (stan na 31 grudnia danego roku):

	2015	2014
Umowne zobowiązania z tytułu nabycia:		
Rzeczowych aktywów trwałych	4 036	4 821
Wartości niematerialnych	58	45
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	4 094	4 866

Nota 12.7 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Spółka otrzymała prawa wieczystego użytkowania gruntów w większości nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością produkcyjną, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów, na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka nie dysponowała wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania.

W tabeli poniżej umieszczono informację na temat przyszłych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów.

	2015	2014
Poniżej jednego roku	9	9
Od jednego roku do pięciu lat	36	34
Powyżej pięciu lat	397	395
Łączna wartość przyszłych warunkowych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	442	438

Zobowiązania Spółki z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Nota 12.8 Struktura zatrudnienia

	2015	2014
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	4 712	4 724
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	13 443	13 562
Razem (w przeliczeniu na pełne etaty)	18 155	18 286

Nota 12.9 Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	2015	2014
Zmiana stanu aktywów/ zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	558	736
Przekwalifikowanie pozostałych całkowitych dochodów do wyniku finansowego z tytułu realizacji instrumentów pochodnych zabezpieczających	(482)	(531)
Odsetki z tytułu działalności inwestycyjnej	(224)	(47)
Zyski z tytułu różnic kursowych	(194)	(31)
Pozostałe	(88)	263
Razem	(430)	390

**Nota 12.10 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego
(w tys. PLN)**

	Okres pełnienia funkcji w 2015	Okres pełnienia funkcji w 2014	Wynagrodzenie stałe 2015	Wynagrodzenia stałe 2014	Pozostałe 2015	Pozostałe 2014	Łączne dochody w 2015	Łączne dochody w 2014
<i>Członkowie Zarządu pełniący funkcję w okresie</i>								
Herbert Wirth	01.01-31.12	01.01-31.12	1 490	1 442	948	835	2 438	2 277
Jarosław Romanowski	01.01-31.12	01.01-31.12	1 340	1 297	858	426	2 198	1 723
Wojciech Kędzia	01.01-31.01	01.01-31.12	99	1 153	757	670	856	1 823
Jacek Kardela	01.01-31.12	01.01-31.12	1 192	1 153	732	349	1 924	1 502
Marcin Chmielewski	01.01-31.12	01.01-31.12	1 185	1 154	718	368	1 903	1 522
Mirosław Laskowski	01.02-31.12	-	1 093	-	184	-	1 277	-
<i>pozostali Członkowie Zarządu*</i>								
Włodzimierz Kiciński	-	-	-	324	-	611	-	935
Adam Sawicki	-	-	-	288	-	403	-	691
Dorota Włoch	-	-	-	288	-	381	-	669
			6 399	7 099	4 197	4 043	10 596	11 142

* Wartości w kolumnach „Wynagrodzenia stałe” oraz „Pozostałe” zawierają wynagrodzenia w okresie wypowiedzenia.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (w tys. PLN)

	Okres pełnienia funkcji w 2015	Okres pełnienia funkcji w 2014	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej 2015	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej 2014	Pozostałe 2015	Pozostałe 2014	Łączne dochody 2015	Łączne dochody 2014
<i>Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcje</i>								
Krzysztof Kaczmarczyk	-	01.01-23.06	-	52	-	4	-	56
Aleksandra Magaczewska	-	01.01-23.06	-	59	-	2	-	61
Jacek Poświata	01.01-31.12	01.01-31.12	100	97	1	2	101	99
Bogusław Szarek	01.01-31.12	01.01-31.12	100	96	240	226	340	322
Andrzej Kidyba	01.01-31.12	01.01-31.12	100	96	411	356	511	452
Iwona Zatorska-Pańtak	-	01.01-23.06	-	48	-	-	-	48
Marek Panfil	-	01.01-23.06	-	48	-	23	-	71
Tomasz Cyran	-	23.06-31.12	110	54	4	10	114	64
Barbara Wertelecka-Kwater	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	-	3	100	52
Marcin Moryń	01.01-31.12	23.06-31.12	125	60	-	3	125	63
Józef Czyczerski	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	108	76	208	125
Bogusław Stanisław Fiedor	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	2	3	102	52
Leszek Hajdacki	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	175	90	275	139
			935	806	941	798	1 876	1 604

Nota 12.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych (w tys. PLN)

	2015	2014
PricewaterhouseCoopers	3 400	1 965
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych w tym	970	864
badanie rocznych sprawozdań finansowych	618	510
przeгляд sprawozdań finansowych	352	354
Z realizacji innych umów	2 430	1 101
Pozostałe Spółki Grupy PricewaterhouseCoopers w Polsce – z realizacji innych umów	33	404

Nota 12.12 Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne

Nota 12.12.1 Wprowadzenie

KGHM Polska Miedź S.A. spełnia definicję przedsiębiorstwa energetycznego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne.

Zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne, Spółka zobowiązana jest do sporządzania informacji z prowadzonej działalności regulowanej w oparciu o dane z ksiąg rachunkowych Spółki. Zakres informacji dotyczący działalności regulowanej zgodnie z art. 44 ww. ustawy obejmuje działalność gospodarczą Spółki w zakresie:

- dystrybucji energii elektrycznej,
- dystrybucji paliwa gazowego,
- obrotu paliwem gazowym.

Zakres ujawnień dotyczący roku 2014 został dostosowany do warunków porównywalnych tj. wyeliminowano dane dotyczące obrotu energią elektryczną, obrotu ciepłem, dystrybucji ciepłem, wytwarzania paliwa gazowego, wytwarzania ciepła, wytwarzania energii elektrycznej. Zmiany te zostały wprowadzone w związku z nowelizacją treści art. 44 w 2015 r.

Informacja o prowadzonej działalności regulowanej sporządzona przez Spółkę obejmuje:

- opis działalności regulowanej, w tym podział na rodzaje działalności,
- przyjęte zasady rachunkowości, w szczególności w zakresie zastosowanych zasad alokacji,
- sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz sprawozdanie z zysków lub strat za okres sprawozdawczy oraz za okres porównywalny, odrębnie dla poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej regulowanej.

Nota 12.12.2 Opis działalności regulowanej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi następujące rodzaje działalności energetycznej:

- **Dystrybucja energii elektrycznej** - działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej, wykorzystywanej na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Obrót paliwem gazowym** - działalność polegająca na obrocie gazem ziemnym zaazotowanym na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Dystrybucja paliwa gazowego** - działalność polegająca na dystrybucji gazu ziemnego zaazotowanego prowadzona sieciami zlokalizowanymi na terenie gmin Legnica i Głogów na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą.

Nota 12.12.3 Podstawowe zasady rachunkowości regulacyjnej

Rachunkowość regulacyjna jest to szczególny, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę w odniesieniu do jego działalności regulowanej obejmującej działalność energetyczną.

W uzupełnieniu opisanej w sprawozdaniu finansowym polityki rachunkowości stanowiącej podstawę prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdania finansowego Spółki, dla celów prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, KGHM Polska Miedź stosuje następujące zasady rachunkowości:

Zasada przyczynowości

Wyodrębnienie składników przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem składników aktywów na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi, z zasadą przyczyny powstawania składników przychodów i kosztów w ramach określonej działalności oraz zasadą spójności pomiędzy ujęciem według rodzajów działalności składników przychodów i kosztów, wynikającą z faktu, że składniki te odzwierciedlają różne aspekty tych samych zdarzeń.

Zasada obiektywności i niedyskryminacji

Przypisanie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego, przychodów i kosztów jest obiektywne i niezamierzone do osiągnięcia korzyści ani ponoszenia strat.

Zasada stałości i porównywalności

Metody i zasady służące sporządzeniu sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej stosowane są w sposób ciągły. Niniejsze sprawozdanie sporządzono przy zastosowaniu tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego. Informacja dotycząca wprowadzonych zmian dla okresu 2014 zamieszczona została we wprowadzeniu do informacji z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Zasada przejrzystości i spójności

Używane metody sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej są przejrzyste i spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

Zasada materialności ujęcia (zasada wykonalności)

Spółka dopuszcza stosowanie określonych uproszczeń w wycenie, ujmowaniu i przyporządkowaniu składników aktywów, zobowiązań, kapitału własnego oraz przychodów i kosztów, jeżeli nie zniekształca to istotnie obrazu sytuacji majątkowej i sytuacji finansowej wyrażanego w sprawozdaniu finansowym z działalności regulowanej.

Nota 12.12.4 Szczegółowe zasady polityki regulacyjnej – metody i zasady alokacji aktywów, zobowiązań i kapitału własnego oraz kosztów i przychodów

Spółka sporządza informacje finansowe z działalności regulowanej, poprzez nałożenie struktury rodzajów działalności regulowanej na rzeczywistą strukturę organizacyjną Spółki. Spółka stosuje w sposób ciągły różne metody alokacji przychodów i kosztów, aktywów i zobowiązań do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej. W ramach dostępnych możliwości zastosowane zostały następujące metody:

- **metoda szczegółowej identyfikacji** – stosowana jeżeli możliwa jest szczegółowa identyfikacja wartości, np. przychodów, w odniesieniu do danego rodzaju działalności,
- **metoda bezpośredniej alokacji** (np. koszt zakupu paliw wytwórczych) – metoda stosowana, jeżeli występuje bezpośrednia przyczynowo – skutkowa relacja między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów,
- **metoda pośredniej alokacji** w oparciu o ustalony klucz podziału, stosowana np. do przyporządkowania kosztów w sytuacji, gdy nie ma bezpośredniej relacji przyczynowo – skutkowej między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów i występuje konieczność zastosowania do ich przyporządkowania nośnika kosztów (klucza podziałowego), umożliwiającego powiązanie obiektów z kosztem. Do najczęściej stosowanych kluczy podziału należą:
 - klucz przychodowy – kluczem podziałowym jest wartość przychodów,
 - klucz produkcyjny – kluczem podziałowym są jednostki produkcji,
 - klucz mocy – podstawą rozliczenia kosztów pośrednich jest zainstalowana moc maszyn i urządzeń,
 - klucz kosztowy – kluczem podziałowym jest wartość kosztów,
 - klucze mieszane, łączące elementy kilku kluczy,
 - inne klucze, odpowiednie dla konkretnego przypadku.

Aktywa

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej KGHM Polska Miedź S.A. dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego, rozpoznano następujące pozycje aktywów dotyczące działalności regulowanej:

Aktywa trwałe:

1. Środki trwałe,
2. Środki trwałe w budowie,

Aktywa obrotowe:

1. Należności od odbiorców

Pozostałe pozycje aktywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością regulowaną lub ze względu na nieistotny udział tych pozycji w działalności regulowanej.

Środki trwałe

Identyfikacja i przypisanie poszczególnych składników środków trwałych do działalności regulowanej ma miejsce w momencie przyjęcia składnika majątku trwałego do eksploatacji. Na podstawie klucza zużycia nośników energetycznych, stanowiącego ilościowy udział w sprzedaży nośnika energetycznego w stosunku do całego wolumenu nabycia nośnika pomniejszonego o straty, ustala się procentowy współczynnik udziału wartości bilansowej środków trwałych służących działalności energetycznej.

$$\text{Wskaźnik udziału} = \frac{\text{Ilość sprzedanego na zewnątrz czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy} \times 100\%}{\text{Całkowita ilość zakupionego czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy - straty}}$$

Środki trwałe w budowie

Alokacji środków trwałych w budowie do działalności regulowanej dokonuje się w drodze szczegółowej identyfikacji nakładów na środki trwałe w budowie związanych z działalnością regulowaną, w oparciu o analizę zapisów księgowych. Pozostałą wartość nakładów na środki trwałe w budowie przypisuje się do działalności pozostałej Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu pozostałych ujemnych różnic przejściowych, Spółka przypisuje w całości do działalności pozostałej ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej.

Należności od odbiorców

Przypisania należności do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się na podstawie szczegółowej identyfikacji przychodów ze sprzedaży z poszczególnych rodzajów działalności regulowanej w drodze przeprowadzanych analiz zapisów księgowych nierozliczonych faktur sprzedaży. Pozostałą wartość należności z tytułu dostaw i usług przypisuje się do działalności pozostałej. Pozostałe należności (tj. inne niż z tytułu dostaw i usług) Spółka alokuje w całości do działalności pozostałej ze względu na niematerialny udział w działalności regulowanej.

Zobowiązania i kapitał własny

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale własnym i zobowiązaniach dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego rozpoznano następujące pozycje dotyczące działalności regulowanej:

Kapitał własny

Zobowiązania

- I. Zobowiązania długoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego,
 2. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.
- II. Zobowiązania krótkoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.

Pozostałe pozycje zobowiązań ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej Spółka w całości przypisuje do działalności pozostałej.

Kapitał własny

Spółka przypisuje wartość kapitału własnego do działalności regulowanej jako pozycję bilansującą wartość aktywów i zobowiązań.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W ramach działalności regulowanej zidentyfikowano zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych, powstających pomiędzy wartością bilansową i podatkową umorzenia składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.

Alokacja zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu umorzenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, odpowiednio do działalności regulowanych, następuje poprzez wykorzystanie wskaźników ustalonych dla rzeczowego majątku trwałego/wartości niematerialnych. Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego od pozostałych różnic dodatnich, Spółka w całości przypisuje do pozostałej działalności.

Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Saldo zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych alokowane jest do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej metodą alokacji pośredniej poprzez wykorzystanie klucza przychodowego.

Przychody ze sprzedaży

W wyniku analizy tytułów przychodów ze sprzedaży pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej Spółka zidentyfikowała następujące grupy operacji spełniających warunki:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu zaazotowanego – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu zaazotowanego – obrót.

Alokacja przychodów ze sprzedaży do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonywana jest metodą szczegółowej identyfikacji.

Koszty operacyjne

W wyniku analizy szczegółowej tytułów kosztów pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych działalności regulowanych zidentyfikowano następujące rodzaje kosztów operacyjnych:

- koszty usługi dystrybucji energii elektrycznej, dystrybucji paliwa gazowego,
- wartość sprzedanego towaru z tytułu obrotu paliwem gazowym,
- koszty ogólnego zarządu przypadające na sprzedaną energię.

Alokacji kosztów podstawowej działalności operacyjnej do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się z wykorzystaniem prowadzonego przez Spółkę rachunku kosztów rzeczywistych.

Podatek dochodowy

Wartość podatku dochodowego w sprawozdaniu z wyniku dla poszczególnych rodzajów działalności regulowanej, ustala się jako iloczyn wyniku finansowego i efektywnej stawki podatkowej. Wartość bieżącego podatku dochodowego pomniejsza / powiększa podatek odroczonego naliczony od różnic pomiędzy wartością bilansową i podatkową właściwych aktywów działalności regulowanej.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

2015	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja
AKTYWA						
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	13 078	13 047	31	30	-	1
Wartości niematerialne	565	565	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	141	141	-	-	-	-
Pozostałe aktywa trwałe	14 622	14 622	-	-	-	-
	28 406	28 375	31	30	-	1
Aktywa obrotowe						
Zapasy	2 601	2 601	-	-	-	-
Należności od odbiorców	1 000	998	2	1	1	-
Pozostałe aktywa obrotowe	1 113	1 113	-	-	-	-
	4 714	4 712	2	1	1	-
	33 120	33 087	33	31	1	1
RAZEM AKTYWA						
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny						
	20 279	20 249	30	28	1	1
Zobowiązania długoterminowe						
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	(2)	2	2	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 803	1 802	1	1	-	-
Rezerwy na koszty likwidacji kopalni i innych obiektów technologicznych	880	880	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	5 073	5 073	-	-	-	-
	7 756	7 753	3	3	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	577	577	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4 508	4 508	-	-	-	-
	5 085	5 085	-	-	-	-
	12 841	12 838	3	3	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA						
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
	33 120	33 087	33	31	1	1

2014	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja
AKTYWA						
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	11 562	11 531	31	30	-	1
Wartości niematerialne	511	511	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	111	111	-	-	-	-
Pozostałe aktywa trwałe	15 255	15 255	-	-	-	-
	27 439	27 408	31	30	-	1
Aktywa obrotowe						
Zapasy	2 377	2 377	-	-	-	-
Należności od odbiorców	1 407	1 404	3	2	1	-
Pozostałe aktywa obrotowe	1 089	1 089	-	-	-	-
	4 873	4 870	3	2	1	-
RAZEM AKTYWA	32 312	32 278	34	32	1	1
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny	24 277	24 246	31	29	1	1
Zobowiązania długoterminowe						
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	(2)	2	2	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 842	1 842	-	-	-	-
Rezerwy na koszty likwidacji kopalni i innych obiektów technologicznych	992	992	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	1 361	1 361	-	-	-	-
	4 195	4 193	2	2	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania wobec dostawców	1 109	1 109	-	-	-	-
Zobowiązania podatkowe	522	522	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	114	113	1	1	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	2 095	2 095	-	-	-	-
	3 840	3 839	1	1	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	8 035	8 032	3	3	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	32 312	32 278	34	32	1	1

Sprawozdanie z wyniku zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

2015	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody ze sprzedaży	15 939	15 918	21	8	11	2	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(11 809)	(11 792)	(17)	(6)	(11)	-	
Zysk brutto ze sprzedaży	4 130	4 126	4	2	-	2	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(846)	(846)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	3 284	3 280	4	2	-	2	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5 064)	(5 064)	-	-	-	-	
Koszty finansowe	(158)	(158)	-	-	-	-	
(Strata) / zysk przed opodatkowaniem	(1 938)	(1 942)	4	2	-	2	
Podatek dochodowy	(850)	(847)	(3)	(2)	-	(1)	
(Strata) / zysk netto	(2 788)	(2 789)	1	-	-	1	

2014	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody ze sprzedaży	16 633	16 608	25	9	13	3	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(12 265)	(12 247)	(18)	(5)	(13)	-	
Zysk brutto ze sprzedaży	4 368	4 361	7	4	-	3	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(855)	(855)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	3 513	3 506	7	4	-	3	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	32	32	-	-	-	-	
Koszty finansowe	(183)	(183)	-	-	-	-	
Zysk przed opodatkowaniem	3 362	3 355	7	4	-	3	
Podatek dochodowy	(948)	(945)	(3)	(2)	-	(1)	
Zysk netto	2 414	2 410	4	2	-	2	

12.13. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Podatkowa Grupa Kapitałowa KGHM

Dnia 1 stycznia 2016 r. rozpoczął się pierwszy rok podatkowy Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM.

Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM, w rozumieniu przepisów ustawy o CIT, została zawarta w dniu 18 września 2015 r. Umowa została zarejestrowana przez Naczelnika Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego decyzją wydaną w dniu 22 października 2015 r. Spółką reprezentującą Podatkową Grupę Kapitałową jest KGHM Polska Miedź S.A. W skład Podatkowej Grupy Kapitałowej wchodzi następujące Spółki:

KGHM Polska Miedź S.A.,
INOVA Centrum Innowacji Technicznych Spółka z o.o.,
„Energetyka” sp. z o.o.,
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - Centrum Badawczo Rozwojowe,
Future 1 Sp. z o.o.,
Future 2 Sp. z o.o.,
Future 3 Sp. z o.o.,
Future 4 Sp. z o.o.,
Future 5 Sp. z o.o.,
Future 6 Sp. z o.o.,

Future 7 Sp. z o.o.,
PMT Linie Kolejowe 2 sp. z o.o.,
Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń PeBeKa S.A.,
KGHM ZANAM S.A.,
„MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A.,
Zagłębie Lubin S.A.,
Metraco S.A.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A., dnia 18 stycznia 2016 r., zmieniło skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. Szczegółowe informacje przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki w rozdziale 1.4.

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. na posiedzeniu dnia 3 lutego 2016 r. zmieniła skład Zarządu Spółki. Szczegółowe informacje przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki w rozdziale 1.4.

Zmniejszenie limitu kwoty dostępnego kredytu

Dnia 21 stycznia 2016 r. Spółka podpisała aneks do umowy o kredyt z Bankiem Handlowym S.A. w Warszawie, na mocy którego zmniejszony został limit dostępnej kwoty kredytu w rachunku bieżącym z 280 mln PLN do kwoty 250 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/ LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa z dniem 12 października 2018 r.

Podpisanie umowy o finansowanie

Dnia 5 lutego 2016 r. Spółka zawarła umowę o kredyt w wysokości 100 mln USD z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Umowa została zawarta na czas oznaczony 3 miesiące z możliwością przedłużenia na kolejne 3 miesięczne okresy kredytowania.

Dnia 29 lutego 2016 r. Spółka podpisała umowę o kredyt w rachunku bieżącym z Bankiem Zachodnim WBK S.A. w Warszawie na kwotę 50 mln USD. Umowa z dnia 29 lutego 2016 r. zastępuje dotychczasową umowę na finansowanie z BZ WBK S.A. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Okres dostępności kredytu upływa dnia 28 lutego 2017 r.

Wystawienie gwarancji korporacyjnej

Dnia 12 lutego 2016 r. Spółka wystawiła na rzecz Banco de Chile gwarancję korporacyjną na kwotę 63 mln USD. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty krótkoterminowego kredytu obrotowego udzielonego przez Banco de Chile spółce Sierra Gorda S.C.M. Termin obowiązywania gwarancji upływa 12 lutego 2017 r.

Wydłużenie terminu spłaty kredytu

Dnia 29 lutego 2016 r. Spółka wydłużyła termin spłaty kredytu w rachunku bieżącym w HSBC Bank Polska S.A. w wysokości 100 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa dnia 29 sierpnia 2017 r.

Zastrzeżenia chilijskiego regulatora środowiskowego

W dniu 8 marca 2016 r. regulator środowiskowy w Chile (Chilean Environmental Enforcement Agency) w opublikowanej informacji publicznej wskazał obszary, w których mogły wystąpić naruszenia przez kopalnię Sierra Gorda zakresu przyznanego pozwolenia środowiskowego. Obecnie prowadzone są prace związane z analizą opublikowanego dokumentu.

Znacząca umowa handlowa

W dniu 11 marca 2016 r. Spółka zawarła aneks do umowy z dnia 28 kwietnia 2014 r. z nkt cables group GmbH na sprzedaż walcówki miedzianej. W wyniku podpisania niniejszego aneksu, łączna szacowana wartość umowy na sprzedaż walcówki miedzianej w latach 2014 – 2016 wynosi od 3 342 mln PLN do 3 441 mln PLN w zależności od wykorzystania opcji ilościowej. Umowa zawiera opcję wydłużenia okresu jej obowiązywania na rok 2017.

Prognoza wyników na 2016 r.

W dniu 15 marca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółki zatwierdziła, przedłożony przez Zarząd, Budżet KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. (szczegółowe dane dotyczące przyjętego budżetu znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki w rozdziale 3.10).

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI
W 2015 ROKU**

Lubin, marzec 2016 r.

Spis treści do sprawozdania Zarządu z działalności Spółki

1.	CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI.....	80
1.1.	PRODUKCJA	80
1.2.	UMOWY ZNA CZĄCE DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI	85
1.3.	SPRAWY SPORNE	86
1.4.	ORGANIZACJA SPÓŁKI	87
1.5.	ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA.....	91
1.6.	ETYKA I ŁAD KORPORACYJNY	92
2.	REALIZACJA STRATEGII SPÓŁKI.....	94
2.1.	STRATEGIA NA LATA 2015-2020	94
2.2.	INWESTYCJE KAPITAŁOWE	101
2.3.	INWESTYCJE RZECZOWE	107
2.4.	OCHRONA ŚRODOWISKA.....	110
2.5.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W SPÓŁCE	111
3.	SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA	119
3.1.	SYTUACJA MAJĄTKOWA	119
3.2.	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE	120
3.3.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA MAJĄTKU	120
3.4.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	121
3.5.	ZASOBY FINANSOWE SPÓŁKI	122
3.6.	WYNIKI FINANSOWE	125
3.7.	WSKAŹNIKI FINANSOWE	126
3.8.	SPRZEDAŻ PRODUKTÓW.....	128
3.9.	KOSZTY PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	132
3.10.	REALIZACJA ZAŁOŻEŃ BUDŻETU W 2015 R. ORAZ PRZEWIDYWANA SYTUACJA EKONOMICZNA SPÓŁKI W 2016 R.	133
4.	STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA I NOTOWANIA AKCJI SPÓŁKI	135
4.1.	SPÓŁKA NA GIEŁDZIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (GPW).....	135
4.2.	RELACJE INWESTORSKIE	136
4.3.	DYWIDENDA	136
4.4.	INFORMACJA O STRUKTURZE WŁAŚCICIELSKIEJ I WYEMITOWANYCH AKCJACH SPÓŁKI	137
	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	139
	INFORMACJE O RAPORTACH BIEŻĄCYCH OPUBLIKOWANYCH PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES	
	SPRAWOZDAWCZY – DO DNIA PODPISANIA RAPORTU ROCZNEGO	148
	METODOLOGIA OBLICZANIA WSKAŹNIKÓW	149
	SPIS TABEL, WYKRESÓW I SCHEMATÓW	150
	SŁOWNIK POMOCNYCH TERMINÓW I SKRÓTÓW	151

Tabela 1. Zestawienie syntetyczne danych dotyczących KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2007-2015

(dane za lata 2007-2013 zgodnie z raportami rocznymi za te okresy)

		2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Sprawozdanie z całkowitych dochodów										
Przychody ze sprzedaży	mIn PLN	15 939	16 633	18 579	20 737	20 097	15 945	11 061	11 303	12 183
Zysk netto na sprzedaży	mIn PLN	3 284	3 513	4 609	7 135	9 364	6 657	3 197	3 392	4 880
Wynik przed opodatkowaniem	mIn PLN	-1 938	3 362	4 196	6 417	13 654	5 606	3 067	3 554	4 656
Wynik netto	mIn PLN	-2 788	2 414	3 058	4 868	11 335	4 569	2 540	2 920	3 799
Sprawozdanie z sytuacji finansowej										
Suma bilansowa	mIn PLN	33 120	32 312	29 038	28 177	29 253	19 829	13 953	13 901	12 424
Aktywa trwałe	mIn PLN	28 406	27 439	23 535	22 410	11 697	12 125	9 509	8 704	7 431
Aktywa obrotowe	mIn PLN	4 714	4 873	5 503	5 767	17 556	7 704	4 444	5 174	4 992
Kapitał własny	mIn PLN	20 279	24 277	23 298	21 923	23 136	14 456	10 404	10 591	8 966
Zobowiązania i rezerwy	mIn PLN	12 841	8 035	5 740	6 254	6 118	5 373	3 549	3 309	3 458
Wskaźniki finansowe										
Wynik netto na akcję (EPS)	PLN	-13,94	12,07	15,29	24,34	56,67	22,84	12,70	14,60	18,99
Dywidenda na akcję (DPS)*	PLN	x	4,00	5,00	9,80	28,34	14,90	3,00	11,68	9,00
Cena / Zysk (P/E)	kr.	x	9,0	7,7	7,8	2,0	7,6	8,3	1,9	5,6
Płynność bieżąca	kr.	0,9	1,3	1,5	1,5	4,5	2,6	2,4	3,1	2,5
Płynność szybka	kr.	0,4	0,6	0,8	0,7	3,9	1,9	1,4	2,2	1,7
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	%	-8,4	7,5	10,5	17,3	38,7	23,0	18,2	21,0	30,6
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	%	-13,7	9,9	13,1	22,2	49,0	31,6	24,4	27,6	42,4
Stopa zadłużenia	%	38,8	24,9	19,8	22,2	20,9	27,1	25,4	23,8	27,8
Trwałość struktury finansowania	%	84,6	88,1	87,1	86,5	86,8	84,9	86,8	88,0	83,8
Wyniki produkcyjne										
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	574,3	576,9	565,2	565,8	571,0	547,1	502,5	526,8	533,0
Produkcja srebra metalicznego	t	1 283	1 256	1 161	1 274	1 260	1 161	1 203	1 193	1 215
Dane makroekonomiczne (średniorocznie)										
Notowania miedzi wg LME	USD/t	5 495	6 862	7 322	7 950	8 811	7 539	5 164	6 952	7 126
Notowania srebra wg LBMA	USD/troz	15,68	19,08	23,79	31,15	35,12	20,19	14,67	14,99	13,38
Kurs walutowy	USD/PLN	3,77	3,15	3,17	3,26	2,96	3,02	3,12	2,41	2,77
Inne dane										
Wartość rynkowa akcji Spółki na koniec okresu	PLN/akcję	63,49	108,85	118,00	190,00	110,60	173,00	106,00	28,12	105,80
Inwestycje rzeczowe	mIn PLN	2 673	2 416	2 357	1 766	1 514	1 263	1 070	1 140	828
Inwestycje kapitałowe **	mIn PLN	76	27	87	9 637	643	1 321	170	793	155
Koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ***	PLN/t	15 730	16 466	16 758	17 496	13 566	12 983	11 170	11 736	11 160
	USD/t	4 172	5 227	5 286	5 370	4 578	4 302	3 582	4 878	4 031
Koszt produkcji koncentratu C1	USD/funt	1,47	1,82	1,78	1,34	0,63	1,07	1,12	1,58	1,13

* dywidenda za rok obrotowy

** zakup oraz objęcie akcji, udziałów i certyfikatów inwestycyjnych

*** od 2013 r. według zmienionej metodologii wyceny produktów ubocznych w koscie jednostkowym produkcji miedzi elektrolitycznej

1. Charakterystyka działalności Spółki

Spółka KGHM Polska Miedź S.A. („Spółka”) jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej, będącej światowym producentem miedzi i srebra z ponad 50-letnim doświadczeniem. Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. należy do grupy dużych globalnych producentów miedzi i dąży do zwiększenia zdolności produkcyjnych do ponad 1 mln ton miedzi ekwiwalentnej z wsadów własnych rocznie oraz poprawy efektywności przy jednoczesnym respektowaniu etyki biznesu, ochrony środowiska i społecznej odpowiedzialności.

KGHM Polska Miedź S.A. posiada jedno z największych na świecie złóż miedzi, gwarantujące ciągłość produkcji w Polsce przez kolejne 40 lat. Grupa posiada projekty rozwojowe w Polsce, Kanadzie i Chile. Dzięki przyjaznemu przejęciu kanadyjskiej spółki Quadra FNX Ltd., dziś KGHM INTERNATIONAL LTD., Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. stała się firmą globalną, której marka jest rozpoznawalna na całym świecie.

1.1. Produkcja

Opis technologii produkcji

Produkcja KGHM Polska Miedź S.A. jest w pełni zintegrowanym procesem, w którym produkt końcowy jednej fazy technologicznej stanowi wsad (półprodukt) wykorzystywany w następnej fazie. W strefie górniczej KGHM Polska Miedź S.A. są trzy Oddziały wydobywcze: ZG Lubin, ZG Rudna, ZG Polkowice-Sieroszowice, Oddział Zakłady Wzbogacania Rud, który przygotowuje koncentrat dla hut oraz Oddział Zakład Hydrotechniczny, odpowiedzialny za składowanie i zagospodarowywanie odpadów powstałych w procesie produkcyjnym. W ramach struktury organizacyjnej KGHM działają dwa oddziały hutnicze: HM Legnica i HM Głogów oraz walcownia HM Cedynia.

Górnictwo

Technologia wybierania złoża rud miedzi we wszystkich trzech kopalniach oparta jest na systemach komorowo-filarowych z wykorzystaniem techniki strzałowej do urabiania złoża. Obejmuje roboty udostępniające i przygotowawcze, polegające na okonturowaniu przewidzianej do eksploatacji parceli złoża siecią wyrobisk korytarzowych, rozcinke kalizny komorami i pasami wydzielającą szereg filarów eksploatacyjnych, urabianie złoża, następnie odstawę urobku do wysypów oddziałowych, gdzie odbywa się kruszenie dużych brył na punkcie wysypowym (kracie) i dalej transport urobku do zbiorników przyszybowych, a stamtąd górnictwami wyciągami szybowymi skipowymi na powierzchnię.

Prace związane z urabianiem rudy miedzi są w pełni zmechanizowane, prowadzone w układzie 4-zmianowym, za pomocą samojezdnych maszyn górniczych, w większości wyposażonych w kabiny klimatyzacyjne oraz układy wspomagające pracę operatorów. Prace prowadzone są w następującym cyklu: wiercenie otworów strzałowych za pomocą samojezdnych wozów wierzących, ładowanie do wywierconych otworów materiału wybuchowego z samojezdnych wozów strzelniczych, grupowe odpalenie materiałów wybuchowych w oddziałach górniczych, po którym następuje oczekiwanie na przewietrzenie wyrobisk górniczych (od 0,5-2 h, w rejonach silnie zagrożonych tąpniętami czas ten jest dłuższy). Następnym etapem to załadunek urobku za pomocą samojezdnych maszyn ładujących na wozy odstawcze i jego odstawa do wysypu oddziałowego oraz zabezpieczenie odstalonego stropu przodka poprzez obudowę kotwową przy użyciu wozów kotwiących. Rozdrobniony urobek transportowany jest przenośnikami taśmowymi bądź kopalnianymi wozami szynowymi do zbiorników przyszybowych, a następnie transportowany na powierzchnię. Po rozładunku na nadszypi urobek transportowany jest przenośnikami taśmowymi lub wagonami kolei do zakładów przerobczych rud zlokalizowanych przy każdej z trzech kopalń.

We wszystkich zakładach wzbogacania stosowane są te same operacje i procesy jednostkowe. Jednak z uwagi na zróżnicowanie składu litologicznego i mineralogicznego rud z poszczególnych kopalń, schematy technologiczne poszczególnych zakładów różnią się. Stosowane technologie przeróbki obejmują następujące operacje jednostkowe: przesiewanie i kruszenie, mielenie i klasyfikację, flotację oraz odwadnianie koncentratu.

W wyniku wzbogacania flotacyjnego otrzymuje się koncentrat o średniej zawartości około 22-23% miedzi oraz odpady flotacyjne. Koncentrat o najwyższej zawartości miedzi produkowany jest w ZWR rejon Rudna (około 26%), o najniższej – w ZWR rejon Lubin (ok. 14%). ZWR rejon Polkowice produkuje koncentrat o zawartości miedzi ok. 24%.

Wysuszony koncentrat o zawartości około 8,5% wody transportowany jest drogą kolejową do hut: HM Legnica, zlokalizowanej w Legnicy oraz HM Głogów I i HM Głogów II, zlokalizowanych w Głogowie.

Odpady flotacyjne w postaci płynnych szlamów transportowane są rurociągami do Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most, gdzie następuje sedymentacja fazy stałej, a sklarowana woda jest ujmowana i ponownie kierowana do zakładów przerobczych. Składowisko pełni jednocześnie funkcję zbiornika retencyjno-dozującego nadmiar wody kopalniano-technologicznej w obiegu. Nadmiar wody zrzucany jest metodą hydrotechniczną (okresowo) do Odry. Metoda ta została opracowana i wdrożona we współpracy z jednostkami naukowymi i jest wprowadzona do stosowania przepisami ustawy „Prawo wodne”. Z prowadzonych badań wynika, że wprowadzenie wód kopalniano-technologicznych do Odry nie wywoła zmian, które uniemożliwiłyby prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów wodnych i spełnienie przez wody określonych dla nich wymagań jakościowych.

Hutnictwo

Huty miedzi produkują miedź elektrolityczną w oparciu o koncentraty własne oraz wsady obce (koncentraty, złomy miedzi, miedź blister).

HM Legnica i HM Głogów I (do końca czerwca 2016 r.) stosują wielostadialny proces, którego głównymi etapami są: przygotowanie wsadu do przetopu, jego stapianie w piecu szybowym do postaci kamienia miedziowego, następnie konwertowanie do postaci miedzi surowej o zawartości ok. 98,5% Cu, rafinacja ogniowa w piecu anodowym do postaci anod o zawartości 99,2% Cu oraz elektrorafinacja. Produktem finalnym jest miedź elektrolityczna w postaci katod o zawartości 99,99% Cu.

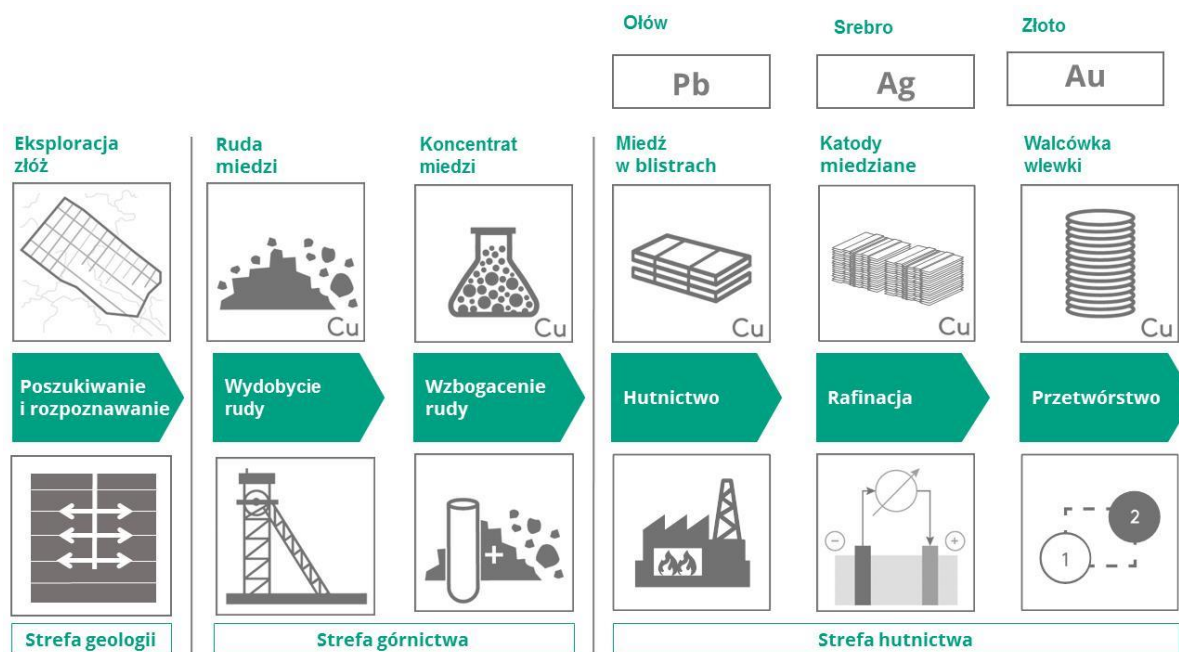
HM Głogów II stosuje technologię przetopu w piecu zawieszinowym, opartą na zmodyfikowanej licencji fińskiej firmy Outokumpu. Łączy ona w jeden etap trzy podstawowe elementy: suszenie koncentratu, wytapianie kamienia miedziowego i konwertowanie. Wysuszony koncentrat przetapiany jest w piecu zawieszinowym do postaci miedzi blister o zawartości około 99% Cu, która przerabiana jest w piecach anodowych. Natomiast żużel zawieszinowy zawierający około 14% miedzi kierowany jest do odmiedziowania w piecu elektrycznym, a otrzymany stop do konwertorów, z których miedź trafia do rafinacji w piecach anodowych. Uzyskane anody miedziane są poddawane procesowi elektrorafinacji. Produktem finalnym jest miedź elektrolityczna w postaci katod o zawartości 99,99% Cu.

Około 40% miedzi elektrolitycznej produkowanej przez wszystkie huty (głównie z hut głogowskich) jest transportowane do walcowni zlokalizowanej w Orsku, należącej do Oddziału HM Cedynia, gdzie produkowana jest walcówka miedziana metodą ciągłego topienia, odlewania i walcowania, drut z miedzi beztlenowej Cu-OFE oraz drut z miedzi beztlenowej zawierającej srebro w oparciu o technologię UPCAST.

Szlamy powstające w procesach elektrorafinacji we wszystkich hutach, zawierające metale szlachetne są surowcem wyjściowym do produkcji, w Wydziale Metali Szlachetnych w HM Głogów, następujących produktów: srebra rafinowanego, złota, koncentratu palladowo-płatynowego oraz selenu. Natomiast elektrolit po odmiedziowaniu służy do produkcji surowego siarczany nikiel.

Pyły i szlamy pochodzące z odpylania gazów technologicznych wszystkich hut przetwarzane są, głównie w piecach Dörschla w Wydziale Ołowiu HM Głogów, do postaci ołowiu surowego. Ołów surowy poddawany jest w HM Legnica procesowi rafinacji, w wyniku którego otrzymuje się produkt finalny - ołów rafinowany.

Schemat 1. Zintegrowana działalność geologiczno-górnicza i hutnicza w Spółce

Działalność produkcyjna w 2015 r.

Głównymi celami wyznaczonymi przez Zarząd w zakresie produkcji i bezpieczeństwa pracy w roku 2015 były:

- optymalne wykorzystanie posiadanej bazy zasobowej i zdolności produkcyjnych Spółki,
- optymalizacja zawartości Cu w urobku i koncentracie,
- maksymalne wykorzystanie zdolności produkcyjnych oddziałów hutniczych,
- zmniejszenie liczby wypadków.

Przyjęte zadania wymagały realizacji następujących przedsięwzięć:

w zakresie górnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenia zakresu eksploatacji w obrębie Obszaru Górniczego „Głogów Głęboki-Przemysłowy”, - doskonalenia technologii wybierania złoża, poprawy efektywności wydobywania oraz bezpieczeństwa pracy, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - dostosowania geometrii systemów eksploatacji do lokalnych warunków geologiczno-górnictwowych, - poprawę skuteczności technologicznych i aktywnych metod ograniczania zagrożenia tąpnięciami oraz innych skojarzonych zagrożeń naturalnych, - optymalizację gospodarki skałą płonną w obrębie pól eksploatacyjnych (eksploatacja selektywna, lokowanie kamienia, mechaniczne urabianie złoża), - wykonania zwiększonego zakresu robót związanych z rozpoznaniem zagrożenia gazowego (siarkowodorowego i metanowego) oraz stosowania nowych rozwiązań technicznych i środków profilaktycznych w zakresie zwalczania tego zagrożenia, - kontynuacji robót zmierzających do wykonania połączenia wentylacyjnego pomiędzy podszybiem szybu SW-4 a upadowymi E oraz szybu SG-2 (poprzez wyrobiska w soli) z chodnikami T/W-145 w O/ZG „Polkowice-Sierszowice”, - zrealizowania w 2015 r. zakresu rzeczowego robót przygotowawczych i udostępniających systemem zleconym (który wyniósł 49,5 kmb, co stanowi wzrost o 3,3% wobec 47,9 kmb zrealizowanego w 2014 r.)
w zakresie wzbogacania rud	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowania zdolności produkcyjnych poszczególnych Rejonów Zakładu Wzbogacania Rud do ilości i jakości dostarczanego urobku, - utrzymania produkcji koncentratów w ilości i jakości niezbędnej do optymalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych części ogniowych hut, - kontynuacji w Rejonie Rudna ZWR rozdziału produkowanego koncentratu na dwa koncentraty o różnej zawartości węgla organicznego. Koncentraty ubogie w węgiel organiczny o zawartości powyżej 9% przeznaczone są dla technologii pieców szybowych, natomiast koncentraty bogie o zawartości poniżej 8% węgla organicznego dedykowane są dla technologii pieca zawieszinowego. Rozdział koncentratu umożliwia zwiększenie wydajności pieca zawieszinowego oraz zmniejszenie zakupu ilości materiałów energetycznych w piecach szybowych.
w zakresie hutnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacji modernizacji technologii HM Głogów I w ramach Programu Modernizacji Pirometalurgii, - uruchomienia Programu Rozwoju Hutnictwa (PRH), w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - utrzymania zdolności produkcyjnych poprzez zastosowanie instalacji do prażenia węgla organicznego i modernizację elektrorafinacji w HM Głogów i HM Legnica, - ograniczenia zużycia gazu ziemnego oraz zmniejszenie emisji CO₂ ze spalania gazu ziemnego,
w zakresie bezpieczeństwa a pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wdrożenia jednolitej polityki w zakresie BHP dla KGHM Polska Miedź S.A., - zmniejszenia liczby wypadków z poziomu 304 w 2014 r. do poziomu 298 w 2015 r. - obniżenia wskaźnika LTIFR (wskaźnik ilości wypadków na milion godzin przepracowanych) do poziomu 10,23 w 2015 r., średni wskaźnik 5-letni wyniósł 13,85 <p>Ciągłe doskonalenie systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy przez Oddziały KGHM Polska Miedź S.A. umożliwiło powtórne uzyskanie Certyfikatów zarządzania bezpieczeństwem wg PN-N 18001 oraz w znaczący sposób wpłynęło na obniżenie ilości wypadków na przestrzeni ostatnich lat.</p>

Wydobycie urobku w wadze suchej w 2015 r. ukształtowało się na poziomie 31,6 mln t i było wyższe o 0,6 mln t niż w 2014 r. Wzrost wydobywania wynika ze zwiększenia wydobywania dobowego w dni robocze oraz z intensyfikacji pracy w dni wolne.

Średnia zawartość miedzi w wydobywym urobku wyniosła 1,52% i była niższa od zrealizowanej w 2014 r. (1,53%) na skutek eksploatacji rejonów o niższym okruszczeniu rudy miedzi. W przypadku srebra w urobku, zawartość kształtowała się na stabilnym poziomie i wyniosła 44,6 g/t podobnie jak w roku 2014.

W konsekwencji powyższych ilość miedzi w wydobywym urobku była wyższa niż w 2014 r. o 5,5 tys. t Cu i wyniosła 478,7 tys. t. Wolumen srebra w urobku zwiększył się o 23 t i wyniósł 1 407 t.

W 2015 r. przerobiono 31,5 mln t urobku w wadze suchej (o 507,5 tys. t więcej w stosunku do 2014 r.) i był to najwyższy wynik w historii funkcjonowania Zakładu Wzbogacania Rud. Produkcja koncentratu w wadze suchej zwiększyła się w stosunku do wykonanej w 2014 r. o 16,7 tys. t (wzrost z 1 842 tys. t do 1 859 tys. t). Wzrost ilości Cu w przerobionym urobku wpłynął bezpośrednio na ilość miedzi w wyprodukowanym koncentracie i wyniósł 425,9 tys. t. Ilość srebra w koncentracie była wyższa od wykonanej w 2014 r. o 1,9% (wzrost z 1 186 t do 1 209 t).

Tabela 2. Produkcja górnictwa

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Wydobycie urobku (waga wilgotna)	mln t	33,2	32,6	101,8	8,1	8,6	8,2	8,3
Wydobycie urobku (waga sucha)	mln t	31,6	31,0	101,9	7,7	8,1	7,8	7,9
Zawartość miedzi w urobku	%	1,52	1,53	99,3	1,48	1,51	1,54	1,54
Ilość miedzi w urobku	tys. t	478,7	473,3	101,1	113,7	122,6	120,3	122,1
Zawartość srebra w urobku	g/t	44,6	44,6	100,0	45,0	43,5	45,0	44,9
Ilość srebra w urobku	t	1 407	1 384	101,7	346	354	352	355
Produkcja koncentratu (waga sucha)	tys. t	1 859	1 842	100,9	451	468	471	468
Ilość miedzi w koncentracie	tys. t	425,9	421,3	101,1	102,9	108,1	107,7	107,2
Ilość srebra w koncentracie	t	1 209	1 186	101,9	300	301	304	305

Produkcja hutnicza

Produkcja miedzi elektrolitycznej w stosunku do roku 2014 uległa zmniejszeniu o 2,6 tys. t, tj. 0,4% i osiągnęła drugi wynik w historii Spółki, tj. 574,3 tys. t przy utrzymaniu poziomu produkcji miedzi z wsadów własnych powyżej 420 tys.t. Do utrzymania produkcji przyczynił się większy przerób koncentratów własnych oraz udział wsadu obcego w postaci złomów, miedzi blister oraz importowanego koncentratu. Uzupełnienie wsadu własnego obcym pozwoliło na efektywne wykorzystanie istniejących możliwości technologicznych.

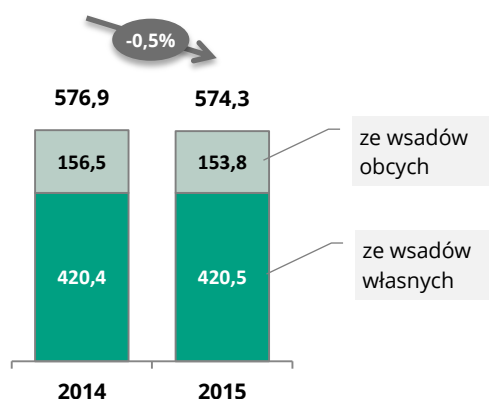
Produkcja pozostałych wyrobów hutniczych (srebro, walcówka, drut OFE oraz wlewki) jest pochodną skali produkcji miedzi elektrolitycznej i zależy od rodzaju stosowanych surowców oraz od zapotrzebowania na rynku.

W stosunku do 2014 r. produkcja złota metalicznego uległa zwiększeniu o 128 kg, tj. 5,0% i osiągnęła po raz pierwszy w historii KGHM-u wolumen 2 703 kg. Wolumen srebra metalicznego był wyższy o 27 t, zamykając roczny wynik na poziomie 1 283 t.

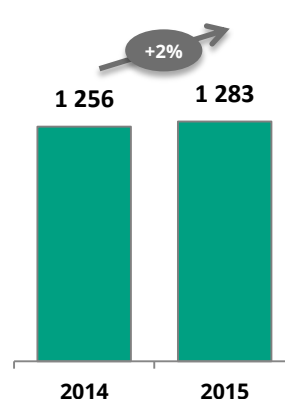
Tabela 3. Produkcja hutnicza

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź elektrolityczna, w tym:	tys. t	574,3	576,9	99,5	142,2	145,8	143,8	142,4
- produkcja ze wsadów własnych	tys. t	420,5	420,4	100,0	99,7	111,1	104,2	105,5
- produkcja ze wsadów obcych	tys. t	153,8	156,5	98,3	42,5	34,8	39,7	36,9
Walcówka, drut OFE i CuAg	tys. t	263,7	257,9	102,2	52,8	70,3	71,1	69,5
Wlewki okrągłe	tys. t	12,7	8,8	144,3	3,4	3,2	2,5	3,6
Srebro metaliczne	t	1 283	1 256	102,1	367	304	314	298
Złoto metaliczne	kg	2 703	2 575	105,0	1 020	547	575	560
Ołów rafinowany	tys. t	29,3	26,1	112,3	7,6	6,3	7,5	7,8

Wykres 1. Produkcja miedzi elektrolitycznej (tys. t)

Wykres 2. Produkcja srebra metalicznego (t)

Główne zamierzenia w zakresie produkcji

Głównymi celami wyznaczonymi przez Zarząd w zakresie produkcji i bezpieczeństwa pracy na rok 2016 jest kontynuacja działań z 2015 r., tj. optymalne wykorzystanie posiadanej bazy zasobowej i zdolności produkcyjnych Spółki oraz optymalizacja zawartości Cu w urobku i koncentracie.

Kluczowymi zadaniami w 2016 r. są:

w zakresie górnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuowanie robót udostępniających i przygotowawczych rozcinających złoża w obszarze górniczym „Głogów Głęboki-Przemysłowy”, - przystąpienie do prac związanych z rozpoznaniem złoża rud miedzi „Radwanice-Gaworzyce” w obszarze „Dankowice”, - uruchomienie nowego oddziału wydobywczego G-51 w O/ZG „Polkowice-Sieroszowice”, organizowanego na bazie pracowników O/ZG „Lubin”, - rozszerzenie zakresu stosowania technologii wykonywania robót chodnikowych przygotowawczych za pomocą kombajnów chodnikowych, - kontynuacja prac związanych z rozpoznaniem zagrożenia gazowego (siarkowodorowego i metanowego) oraz stosowania nowych rozwiązań technicznych i środków profilaktycznych w zakresie zwalczania tego zagrożenia, - kontynuacja zakresu robót związanych z wykorzystaniem zdolności szybów wdechowych i wydechowych w połączonej sieci wentylacyjnej kopalń, - ograniczenie zubożenia wydobywanego urobku, - kontynuacja długofalowego planu udostępniania złóż rud miedzi w KGHM poprzez systematyczne i planowane wykonanie robót chodnikowych, - planowany zakres robót przygotowawczych i udostępniających systemem zleconym w roku 2016 określono na poziomie 50,6 kmb, który jest na poziomie wykonania roku 2015
-----------------------------	--

w zakresie wzbogacania rud	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja układów klasyfikacji, - poprawa efektywności energetycznej parku maszynowego zabudowanego w ZWR, - optymalizacja procesów wzbogacania w kierunku zmniejszenia skutków spadków parametrów ilościowo-jakościowych nadawy poprzez zastosowanie systemu FloVis na wszystkich stadiach flotacji, - testy i zastosowanie nowych mieszanek odczynników flotacyjnych, - kontynuacja rozdziału produkowanego koncentratu na dwa produkty o różnicowanej kaloryczności w Rejonie ZWR Rudna, - optymalizacja sterowania pracą młynów w oparciu o parametry wizyjne produktów i charakterystykę dźwiękową i drganiową młyna w ZWR (systemy MillVis, ConVis), - modernizacja instalacji do usuwania węglanów w procesie flotacji w Rejonie ZWR – Polkowice, - optymalizacja procesu mielenia, klasyfikacji i flotacji Rejon Lubin i Rudna.
w zakresie hutnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - uruchomienie produkcji w oparciu o technologię zawieszinowego przetopu koncentratów miedzi z równoczesnym zaprzestaniem produkcji bazującej na technologii pieców szybowych w Hucie Miedzi Głogów I w ramach Programu Modernizacji Pirometalurgii, - minimalizacja oddziaływania na środowisko - uruchomienie działań w kierunku poprawy skuteczności odpylania, zbilansowanie pierwiastków szkodliwych oraz określenie sposobów hermetyzacji procesów celem zmniejszenia emisji niezorganizowanych, - maksymalne wykorzystanie agregatów i wsadów do produkcji miedzi przed postojem HM Głogów I, - poprawa uzysków i dyspozycyjności agregatów hutniczych, - wdrożenie procesu odmiedziowania żużla konwertorowego, - realizacja zadań PRH w zakresie budowy suszarni parowej w HM Głogów II, instalacji do prażenia koncentratu oraz modernizacji Hali Wanien i Odmiedziowni Elektrolitu w HM Legnica, - intensyfikacja produkcji ołowiu rafinowanego w HM Legnica do poziomu 30 tys. t/rok.
w zakresie bezpieczeństwa pracy	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja wdrażania jednolitej polityki w zakresie BHP dla KGHM Polska Miedź S.A., - zmniejszenie liczby wypadków, obniżanie wskaźnika LTIFR poniżej poziomu 12,97 (Średni wskaźnik 5-letni), - poprawa kultury bezpieczeństwa dla uzyskania stanu, w którym bezpieczeństwo zajmuje pierwszą pozycję w hierarchii wartości, - wdrożenie spójnego programu profilaktyki zdrowotnej dla pracowników KGHM.

Program Modernizacji Pirometalurgii

W IV kwartale br. planowane jest uruchomienie nowobudowanego ciągu technologicznego pieca zawieszinowego w HM Głogów I, będącego składową kompleksowego Programu Modernizacji Pirometalurgii. Główne modyfikacje i usprawnienia w ramach przedmiotowego projektu polegają na dokonaniu zmiany obecnie stosowanej technologii przetopu koncentratów w piecach szybowych w HM Głogów I na nowoczesną technologię pieca zawieszinowego o zdolności przetopu 1050 tys. t koncentratów rocznie. Celem projektu jest stworzenie zintegrowanej funkcjonalnie i efektywnej kosztowo, przyjaznej dla otoczenia struktury hutnictwa KGHM oraz technologii zapewniającej utrzymanie obecnej zdolności przerobowej koncentratów własnych i importowanych w perspektywie funkcjonowania na rynku producentów miedzi, przez co najmniej kilkadziesiąt najbliższych lat, poprzez m. in. eliminację ryzyk związanych z technologią pieców szybowych. Spółka przewiduje, że czteromiesięczny postój HM Głogów I związany ze zmianą technologii, skutkować będzie mniejszą o 49 tys. t względem roku 2015 produkcją miedzi elektrolitycznej, głównie z koncentratów własnych.

Zaprzestanie przetopu koncentratów w ciągu technologicznym pieców szybowych pozwoli na:

- uniknięcie ryzyka ponoszenia w przyszłości dalszych nakładów inwestycyjnych na konieczne dodatkowe modernizacje technologii pieców szybowych by spełniała ona wymagania przepisów ochrony środowiska naturalnego,
- uniknięcie zagrożenia związanego z możliwością pozyskania ługu posulfitowego, będącego produktem ubocznym powstającym w wyniku przestarzałego i uciążliwego dla środowiska procesu wytwarzania celulozy metodą siarczynową,
- zmniejszenie uciążliwości przetopu dla środowiska naturalnego: zmniejszenie emisji pyłowej o około 55%, gazowej o około 58% oraz zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Podstawowe korzyści wynikające ze zmiany technologii:

- zwiększenie przychodów grupy KGHM Polska Miedź S.A. ze sprzedaży dodatkowych ilości srebra, renu, ołowiu rafinowanego,
- obniżenie nakładów na inwestycje odtworzeniowe oraz kosztów remontów i kosztów pracy,
- spełnienie warunków BAT,
- poprawa warunków pracy – eliminacja uciążliwych stanowisk pracy w technologii pieców szybowych,
- zwiększenie sprawności energetycznej procesów. Odzysk energii chemicznej w postaci ciepła użytkowego,
- bardzo wyraźna poprawa negatywnego oddziaływania hutnictwa na środowisko naturalne,
- poprawa konkurencyjności hutnictwa KGHM.

1.2. Umowy znaczące dla działalności Spółki

W 2015 r. Spółka zawarła następujące znaczące umowy:

<p>8 maja 2015 r. Umowa sprzedaży walcówki miedzianej w latach 2016 - 2018 (z opcją przedłużenia na okres kolejnych dwóch lat) zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Tele-Fonika Kable S.A.</p>	<p>Wartość przedmiotu umowy w okresie pierwszych trzech lat jest szacowana na kwotę od 3 913 mln PLN do 4 246 mln PLN, w zależności od wykorzystania opcji ilościowej i relokacji ilości pomiędzy zakładami Tele-Fonika Kable S.A. Wartość przedmiotu Umowy została obliczona w oparciu o krzywą terminową cen miedzi oraz średnie kursy USD/PLN i EUR/PLN według Narodowego Banku Polskiego z dnia 7 maja 2015 r.</p> <p>Warunkiem wejścia umowy w życie było pozyskanie przez Tele-Fonika Kable S.A. środków finansowych niezbędnych celem spłaty określonego w Umowie zobowiązania finansowego, nie wcześniej jednak niż w dniu 1 stycznia 2016 r. (warunek zawieszający). W przypadku niespełnienia warunku zawieszającego do dnia 30 czerwca 2016 r. Umowa wygaśnie.</p> <p>W dniu 11 grudnia 2015 r. Spółka otrzymała od Tele-Foniki Kable S.A. potwierdzenie o spełnieniu przez nią warunku zawieszającego określonego w Umowie, tj. pozyskania przez Tele-Fonikę Kable S.A. środków finansowych niezbędnych celem spłaty określonego w Umowie zobowiązania finansowego.</p> <p>Spełnienie się Warunku Zawieszającego określonego w Umowie oznacza, że Umowa weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., a KGHM Polska Miedź S.A. przystąpił z tym dniem do realizacji sprzedaży walcówki miedzianej na warunkach określonych w Umowie.</p>
<p>14 stycznia 2015 r. Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY</p>	<p>KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY pożyczki w kwocie 200 mln USD (o równowartości 731 mln PLN według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 14 stycznia 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2019 r. Kwota pożyczki przeznaczona została na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie kredytu bankowego.</p>
<p>25 maja 2015 r. Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką bezpośrednio zależną Fermat 1 S.à r.l.</p>	<p>KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła Fermat 1 S.à r.l. pożyczki pieniężnej w wysokości 210 mln USD (o równowartości 788 mln PLN według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 25 maja 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2021 r.</p> <p>Środki z pożyczki zostały przekazane poprzez spółki celowe struktury holdingowej do 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY z przeznaczeniem na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie obligacji wyemitowanych przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2011 r.</p>
<p>3 czerwca 2015 r. Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY</p>	<p>KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY pożyczki w kwocie 309 mln USD (o równowartości 1 148 mln PLN według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 3 czerwca 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2021 r. Kwota pożyczki została przeznaczona na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie obligacji wyemitowanych przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2011 r.</p>
<p>8 czerwca 2015 r. Umowa pożyczki zawarta pomiędzy spółkami pośrednio zależnymi 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY i KGHM INTERNATIONAL LTD.</p>	<p>Umowa pożyczki, na podstawie której spółka pośrednio zależna 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY udzieliła pożyczki w wysokości 519 mln USD (o równowartości 1 941 mln PLN, wg kursu średniego NBP dla USD/PLN z dnia 8 czerwca 2015 r.), swojej w 100% zależnej spółce KGHM INTERNATIONAL LTD., z przeznaczeniem na wcześniejszy wykup obligacji wyemitowanych w 2011 r. Środki na udzielenie pożyczki zostały przekazane przez KGHM Polska Miedź S.A. w ramach finansowania opisanego powyżej (umowa pożyczki z 25 maja 2015 r. oraz umowa pożyczki z 3 czerwca 2015 r.). Spłata pożyczki, z datą zapadalności 31 grudnia 2021 r., jest zabezpieczona wekslem płatnym na żądanie wystawionym przez KGHM INTERNATIONAL LTD.</p>

Szczegółowa informacja na temat procesu optymalizacji finansowania w Grupie Kapitałowej, której elementem są wskazane wyżej umowy z dnia 25 maja 2015 r., 3 czerwca 2015 r. oraz 8 czerwca 2015 r. znajduje się w części 3.5 niniejszego sprawozdania.

W 2015 r. nie odnotowano faktu uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców lub dostawców. Podobnie jak w 2014 r. udział żadnego z odbiorców nie przekroczył 10% w przychodach ze sprzedaży Spółki.

Jedynym dostawcą, którego udział w zaopatrzeniu przekracza 10% wartości przychodów ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. jest spółka zależna Metraco S.A. w Legnicy, której sprzedaż na rzecz KGHM Polska Miedź S.A. wyniosła 1 915 mln PLN, co stanowi 12% wartości przychodów ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A.

Wysoki udział dostaw z powyższej spółki wynika z modelu działania Grupy Kapitałowej, zgodnie z którym celem działania Metraco S.A. jest kompleksowa obsługa KGHM Polska Miedź S.A., w zakresie dostaw określonych surowców i produktów zapewniających ciągłość procesu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., w oparciu o własną działalność logistyczno-spedycyjną.

Informacja o umowach o przeprowadzenie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa.

Umowa zawarta 4 kwietnia 2013 r. obowiązuje dla przeglądów półrocznych oraz badania rocznych sprawozdań finansowych za lata 2013, 2014, 2015.

Szczegółowa informacja na temat wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za przegląd i badanie sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenia z innych tytułów znajduje się w Nocie 12.11 Sprawozdania Finansowego.

1.3. Sprawy sporne

Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączna wartość toczących się postępowań spornych z powództwa i przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. wyniosła 150 mln PLN, w tym wartość dotycząca wierzytelności 51 mln PLN i zobowiązań 99 mln PLN. Łączna wartość powyższych postępowań spornych nie przekracza 10% kapitałów własnych Spółki.

Największe toczące się postępowania odnoszące się do zobowiązań i wierzytelności KGHM Polska Miedź S.A. przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 4. Największe toczące się postępowania odnoszące się do zobowiązań i wierzytelności KGHM Polska Miedź S.A.

Dotyczące zobowiązań z tytułu:	
postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż rud miedzi na obszarze „Bytom Odrzański”	<p>Minister Środowiska w dniu 29 lipca 2014 r. wydał decyzje uchylające w całości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decyzję z dnia 28 stycznia 2014 r. o odmowie udzielenia koncesji na rzecz KGHM Polska Miedź S.A. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż rud miedzi w obszarze „Bytom Odrzański”, - Koncesję nr 3/2014/p z dnia 28 stycznia 2014 r. wydaną na rzecz Leszno Copper Spółki z o.o. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż rud miedzi i srebra w obszarze „Bytom Odrzański”. <p>Leszno Copper złożyła skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego na wydane decyzje.</p> <p>Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 10 lipca 2015 r. uchylił zaskarżone decyzje. W dniu 28 października 2015 r. KGHM złożył skargę kasacyjną do NSA w sprawie „Bytom Odrzański”. Spółka oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.</p>
zapłaty wynagrodzenia autorskiego tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM	<p>Wartość sporu wynosi 42 mln PLN. Powództwo wniesione do Sądu Okręgowego w Legnicy w dniu 26 września 2007 r. przez 14 współtwórców projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM. KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała pozew w dniu 14 stycznia 2008 r. Każdy z powodów w pozwie dochodzi wynagrodzenia odpowiadającego jego udziałowi procentowemu w uzyskanych efektach ekonomicznych za VIII okres rozliczeniowy stosowania projektu (rok kalendarzowy 2006).</p> <p>Zdaniem Spółki dochodzone przed Sądem wynagrodzenie jest nienależne wobec zaspokojenia przez KGHM Polska Miedź S.A. należności przysługujących twórcom projektu z tytułu korzystania z projektu wynalazczego. Postępowanie jest w toku.</p>
zwrotu kosztów zabezpieczenia przed szkodami górnictwami	<p>Wartość przedmiotu sporu wynosi 16 mln PLN. Pozew przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. do Sądu Okręgowego w Legnicy wniosła firma Prestiż MGC Inwest Sp. z o.o. Sp.k. w sierpniu 2009 r. o zapłatę kwoty 16 mln PLN tytułem zwrotu kosztów prac zabezpieczających przed szkodami górnictwami, poniesionych podczas budowy Centrum Handlowo-Usługowego „CUPRUM ARENA” w Lubinie.</p> <p>Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r. zasądził od KGHM Polska Miedź S.A. kwotę 307 tys. PLN. Obie strony złożyły apelację: pozwany do kwoty 305 tys. PLN, powód co do kwoty 16 mln PLN. Sąd Apelacyjny z urzędu powołał biegłego.</p> <p>Zdaniem Spółki powództwo jest niezasadne i powinno zostać oddalone. Jednak z uwagi na złożony charakter sprawy i zapadły wyrok Sądu Okręgowego, trudno prognozować ostateczne rozstrzygnięcie. Postępowanie odwoławcze jest w toku.</p>
Dotyczące wierzytelności z tytułu:	
zwrotu nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego z tytułu korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM	<p>Spółka wniosła w styczniu 2008 r. powództwo wzajemne przeciwko 14 współtwórcom projektu o zapłatę nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego w kwocie 25 mln PLN tytułem stosowania projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w VI i VII okresie obliczeniowym (lata kalendarzowe 2004 – 2005). Sąd połączył obydwie sprawy: z powództwa 14 współtwórców o zapłatę wynagrodzenia autorskiego tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w kwocie 42 mln PLN, z powództwem Spółki o zapłatę nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego z tytułu korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w kwocie 25 mln PLN, do wspólnego rozpoznania.</p> <p>Postępowanie w toku. Zdaniem Spółki wypłacenie wynagrodzenia autorskiego twórcom projektu było nieuzasadnione.</p>

Ponadto w sporze z organami podatkowymi oraz sądami administracyjnymi pozostają sprawy dotyczące podatku od nieruchomości w zakresie opodatkowania wyrobisk górniczych za okres 2006-2012r. Sprawy te prowadzone są przez Oddziały Spółki: ZG „Lubin”, ZG Polkowice-Sieroszowice oraz ZG Rudna - przy wsparciu doradców podatkowych z firmy EY.

Kwota sporów wynosi 106 mln PLN, z czego kwota wierzytelności (dotycząca nadpłaconego przez Spółkę podatku od nieruchomości) wynosi 88 mln PLN, natomiast kwota spornych zobowiązań wymierzonych decyzjami organów podatkowych, na które utworzona została rezerwa wynosi 18 mln PLN.

- przestrzegania standardów w zakresie sprawowania nadzoru korporacyjnego,
- wsparcia analitycznego inwestycji kapitałowych,
- sposobów kształtowania relacji z zewnętrznym otoczeniem biznesowym Spółki (z aktualnymi oraz potencjalnymi inwestorami),
- stopnia wypełnienia formalnych obowiązków informacyjnych i publikacyjnych w zakresie wymaganym przepisami prawa,
- restrukturyzacji i przekształceń Grupy Kapitałowej,
- integracji przejętych podmiotów z pozostałymi podmiotami Grupy Kapitałowej,
- opracowania, aktualizowania i monitorowania realizacji planu inwestycji kapitałowych Grupy Kapitałowej.

Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- opracowywania i wdrażania standardów zarządczych związanych z realizacją Strategii Głównej,
- realizacji projektów inwestycji rzeczowych,
- postępów w projektach innych typów niż badawczo-rozwojowe i inwestycji rzeczowych,
- gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami Spółki,
- prac Centralnego Biura Zakupów.

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji jest odpowiedzialny za zarządzanie procesem wytwarzania produktów i usług Spółki oraz nadzorowanie działań produkcyjnych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej, a także w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego.

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- działań z zakresu optymalizacji procesów produkcyjnych, bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego,
- działań w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz osiągnięcia głównych celów Strategii Energetycznej,
- działań w zakresie wytwarzania produktów i usług (produkcji głównej górniczej i hutniczej).

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Prezesa Zarządu i Wiceprezesów Zarządu Panów: Herberta Wirtha, Jarosława Romanowskiego, Marcina Chmielewskiego i Jacka Kardełę. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Skórę na Prezesa Zarządu oraz Panów: Jacka Raweckiego i Mirosława Bilińskiego na Wiceprezesów Zarządu.

W dniu 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu.

Od dnia 23 lutego 2016 r. skład Zarządu przedstawia się następująco:

– Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu,
– Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
– Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
– Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchami Dostaw
– Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Wstępny podział kompetencji w Zarządzie KGHM Polska Miedź S.A. po zmianie jego składu, przed przyjęciem przez Radę Nadzorczą Spółki szczegółowego zakresu obowiązków poszczególnych Członków Zarządu przedstawiono poniżej.

Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- działań w zakresie kompleksowego zarządzania ryzykiem na poziomie korporacyjnym oraz audytu i kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej,
- wykonywania funkcji całościowego nadzoru korporacyjnego nad podmiotami zależnymi Grupy Kapitałowej,
- opracowania, aktualizowania i monitorowania realizacji planu inwestycji kapitałowych Grupy Kapitałowej,
- stopnia wypełnienia formalnych obowiązków informacyjnych i publikacyjnych w zakresie wymaganym przepisami prawa,
- działań komunikacyjno-wizerunkowych w Grupie Kapitałowej,
- sposobów kształtowania relacji z zewnętrznym otoczeniem biznesowym Spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- kształtowania polityki finansowej w Grupie Kapitałowej,
- finansów we wszystkich obszarach i dziedzinach działania Grupy Kapitałowej,
- kreowania polityki podatkowej Grupy Kapitałowej,
- obsługi księgowej Spółki,
- weryfikacji projektów Strategii Głównej z punktu widzenia ich wykonalności w aspekcie finansowym.

Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchem Dostaw jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- prac Centralnego Biura Zakupów,
- kształtowania polityki handlowej Spółki,
- kształtowania portfeli produktów i usług Spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- inicjowania, opracowywania oraz aktualizowania Strategii Głównej,
- opracowywania i wdrażania standardów zarządczych związanych z realizacją Strategii Głównej,
- realizacji projektów typu inwestycji rzeczowych,
- postępów w projektach innych typów niż badawczo-rozwojowe i inwestycji rzeczowych,
- działań w zakresie rozwoju bazy zasobowej Spółki oraz realizacji polityki innowacyjnej,
- gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami Spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji jest odpowiedzialny za zarządzanie procesem wytwarzania produktów i usług Spółki oraz nadzorowanie działań produkcyjnych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej, a także w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego. Jest odpowiedzialny również za nadzorowanie:

- działań z zakresu optymalizacji procesów produkcyjnych, bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego,
- działań w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz osiągania głównych celów Strategii Energetycznej,
- działań w zakresie wytwarzania produktów i usług (produkcji głównej górniczej i hutniczej).

Informacja dotycząca umów o pracę i wynagrodzeń Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Umowy o pracę zawarte z Członkami Zarządu przewidują wypłatę wynagrodzenia, na które składa się podstawowe wynagrodzenie miesięczne i wynagrodzenie ruchome. Podstawowe wynagrodzenie miesięczne ustalane jest jako krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, w czwartym kwartale roku ubiegłego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wynagrodzenie ruchome wypłacane jest pod warunkiem spełnienia kryteriów (zadań) określonych przez Radę Nadzorczą oraz uzależnione od realizacji przez Zarządców kluczowych wskaźników efektywności (KPI) i wynosi do 40% rocznego wynagrodzenia podstawowego.

Dodatkowo Rada Nadzorcza, na podstawie oceny pracy Zarządu, może przyznać członkom Zarządu do 10% rocznego wynagrodzenia podstawowego.

Tabela 5. Potencjalnie należne wynagrodzenie Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. za 2015 r.

	Stanowisko	Potencjalnie należne wynagrodzenie ruchome za 2015 r. (tys. PLN)
Herbert Wirth	Członek Zarządu - Prezes Zarządu	745
Jarosław Romanowski	Członek Zarządu - I Wiceprezes Zarządu	671
Jacek Kardela	Członek Zarządu - Wiceprezes Zarządu	596
Marcin Chmielewski	Członek Zarządu - Wiceprezes Zarządu	593
Wojciech Kędzia	Członek Zarządu - Wiceprezes Zarządu	50
Mirosław Laskowski	Członek Zarządu - Wiceprezes Zarządu	546
Razem		3 200

Potencjalnie należne wynagrodzenie dotyczy wynagrodzenia ruchomego za 2015 r. (z dodatkowymi 10%), o wypłacie którego decyduje Rada Nadzorcza.

Szczegółowa informacja na temat wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści osób zarządzających znajduje się w Nocie Nr 12.10 Sprawozdania Finansowego.

Umowa o pracę z Zarządcą reguluje też sprawy dotyczące:

- pokrywania przez Spółkę kosztów, niezbędnych dla prawidłowego wykonania umowy o pracę (koszty przejazdów, przelotów, noclegów, posiłków, ubezpieczeń na czas podróży, kosztów reprezentacji wydatkowanych przez Zarządcę zgodnie z zatwierdzonym budżetem),
- korzystania z samochodu służbowego i wynajmu dla członka Zarządu samodzielnego lokalu mieszkalnego (koszty korzystania z samochodu służbowego i lokalu określają odrębne umowy),
- świadczenia z tytułu opieki medycznej (Spółka wykupi dla Zarządcy w każdym roku kalendarzowym obowiązująca umowa o pracę pakiet usług medycznych o wartości do 10 tys. PLN),
- składki ubezpieczenia na życie (Spółka raz w roku pokrywa lub zwraca Zarządcy kwotę składki ubezpieczeniowej do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia podstawowego).

Umowy nie przewidują odpraw ani odszkodowań z tytułu rozwiązania umów przed terminem, do którego zostały zawarte.

Zawarte z członkami Zarządu Umowy o zakazie konkurencji przewidują, że za przestrzeganie jej postanowień, w okresie 12 miesięcy od dnia ustania stosunku pracy w KGHM – bez względu na przyczynę tego ustania, KGHM wypłaci Zarządcy, za każdy miesiąc w/w okresu, odszkodowanie w wysokości 40% wynikającego z umowy o pracę wynagrodzenia podstawowego. Zarządca, który naruszy postanowienia wyżej wymienionej umowy, zobowiązany będzie do zwrotu całości otrzymanego odszkodowania.

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 23 lutego 2016 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu nowych treści umów o pracę, umów o zakazie konkurencji zawieranych z umowami o pracę oraz umów o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zawieranych z Członkami Zarządu.

W stosunku do poprzednich umów najważniejsze zmiany dotyczą:

- wynagrodzenia ruchomego, przyznawanego przez Radę Nadzorczą na podstawie oceny pracy Zarządcy i Zarządu, które może wynosić do 30% rocznego wynagrodzenia podstawowego oraz dodatkowego wynagrodzenia – które może stanowić do 20% wyżej wymienionej podstawy wymiaru,
- wykreślono zapisy dotyczące okresów wypowiedzenia umów o pracę,
- wprowadzono zapis o możliwości rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron,
- w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy skrócono okres za który przysługuje odszkodowanie do 9 miesięcy, a jego wysokość ustalono na poziomie 50% wynagrodzenia podstawowego,
- wprowadzono zapis, że umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy wchodzić będzie w życie pod warunkiem przepracowania przez Zarządcę trzech pełnych miesięcy na stanowisku Członka Zarządu.

Informacja nt. zasad premiowania kadry kierowniczej

W związku z kaskadowaniem zadań/celów Zarządu na kadre zarządzającą w KGHM Polska Miedź S.A. stosowane są zasady/ regulaminy opierające się na dwóch filarach:

STIP - Short-Term Incentive Plan – zasady ustalania i przyznawania premii rocznej dla dyrektorów naczelnych Oddziałów i dyrektorów właściwych do poszczególnych spraw w Oddziałach oraz dyrektorów naczelnych i dyrektorów departamentów Centrali KGHM Polska Miedź S.A.	System oparty jest na KPI solidarnościowych, indywidualnych oraz zadaniach, których podstawę stanowią mierniki premiowe Zarządu na rok 2015 ustalone przez Radę Nadzorczą oraz cele wynikające ze strategii Spółki. Systemem STIP objęto 85 osobową grupę kadry zarządzającej w Spółce.
LTIP - Long-Term Incentive Plan – długoterminowy program motywacyjny dla dyrektorów naczelnych Oddziałów i dyrektorów właściwych do poszczególnych spraw w Oddziałach oraz dyrektorów naczelnych w Centrali KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2013-2016	Głównym założeniem programu jest bezpośrednie powiązanie głównego długookresowego celu strategicznego wzrostu wartości Spółki z systemem wynagradzania kluczowych dyrektorów zarządzających. Konceptja zakłada wyznaczenie docelowej wartości wskaźnika rynkowego TRS (Total Return to Shareholders) oraz wskaźników indywidualnych powiązanych z wieloletnimi celami strategicznymi. Systemem LTIP objętych jest 56 dyrektorów, w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2016 r.

Wyżej wymienione systemy premiowania wpisują się w proces Zarządzania Wynikami, który stopniowo kaskadowany jest na niższe szczeble organizacji, tworząc tym samym ramy dialogu pomiędzy Zarządem i kadrami zarządzającą.

1.5. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Stan i struktura zatrudnienia

Stan zatrudnienia w KGHM Polska Miedź S.A. na koniec 2015 r. wyniósł 18 226 osób i był o 0,3% wyższy od stanu na koniec roku poprzedniego. Średnioroczne zatrudnienie w KGHM Polska Miedź S.A. wyniosło 18 155 i było niższe od zatrudnienia w roku 2014 o 131 osób. Zmiany w poziomie zatrudnienia nastąpiły w wyniku naturalnych ruchów kadrowych.

Tabela 6. Stan zatrudnienia na koniec okresów

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	Dynamika 31.12.2014=100
Kopalnie	12 421	12 356	12 636	100,5
Huty	3 555	3 559	3 663	99,9
Pozostałe oddziały	2 250	2 253	2 271	99,9
Ogółem	18 226	18 168	18 570	100,3

Poziom wynagrodzeń w Spółce

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Spółce wyniosło w 2015 r. 9 617 PLN, co oznacza wzrost o 1,1%. Na kształtowanie się wynagrodzeń w 2015 r. złożyły się następujące czynniki:

- wzrost tabeli stawek płac zasadniczych o 50 PLN od 1 stycznia,
- indywidualne awanse i przeszeregowania 16,8% pracowników,
- obniżenie wysokości wypłacanych zaliczek na dodatkową nagrodę roczną z 18,5% do 17,5% wynagrodzeń.

W 2015 r. średnia płaca bez dodatkowej nagrody rocznej za wypracowanie zysku wyniosła 8 177 PLN, co oznacza statystyczny wzrost o 2,1% w relacji do poziomu z 2014 r.

Tabela 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem (PLN/osobę)

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	Dynamika 31.12.2014=100
Kopalnie	9 937	9 831	9 735	101,1
Huty	8 050	8 081	7 742	99,6
Ogółem	9 617	9 522	9 380	101,0

Projekty w zakresie Zasobów Ludzkich (HR)

Na podstawie modyfikacji funkcji HR wypracowanej w projekcie „Transformacja HR KGHM Polska Miedź S.A. w oparciu o wypracowane modele strategii HR i kultury organizacyjnej” wyodrębnione zostały kluczowe procesy tj. Strategiczne Planowanie Zasobów Ludzkich, Zarządzanie Wynikami, Rekrutacja, Uczenie się i rozwój oraz Zarządzanie Talentami. Procesy te są sukcesywnie wdrażane i/lub modyfikowane przez ich właścicieli.

W czerwcu 2015 r. zainicjowany został centralny projekt pn. „**System zarządzania wynikami i talentami**”. Celem projektu jest aby w 2016 r. Spółka oraz Grupa Kapitałowa korzystały ze spójnego, jednolitego systemu Zarządzania Wynikami i Talentami. Projekt podzielony jest na IV fazy, obecnie system jest w fazie III – testy. Zakończenie projektu planowane jest na 31 marca 2016 r.

W maju 2015 r. rozpoczęto prace nad **jednolitym systemem ocen pracowników Spółki**. Celem systemu będzie ocena pracy oraz ocena kompetencji pracowników w powiązaniu z działaniami rozwojowymi. W 2015 r. wypracowano koncepcję oceny pracy oraz projekt regulaminu. Obecnie trwają prace nad narzędziami IT, które będą obsługiwały proces oceny.

W II połowie r. przeprowadzono prace zmierzające do **dostosowania programów kursów zawodowych** (dotyczących m.in. kompetencji geologicznych, górniczych i technologicznych) do wymogów przepisów, stosowanych technologii, rozwiązań organizacyjnych i procesowych.

Kontynuowano rozpoczęte w latach ubiegłych kluczowe programy rozwojowe:

- zakończono II edycję i przeprowadzono nabór do III edycji programu **Kopalnia Talentów**. Celem programu jest zainteresowanie najlepszych studentów i absolwentów uczelni wyższych ofertą pracy KGHM Polska Miedź S.A., pozyskanie oraz utrzymanie kadry o wysokim potencjale oraz wzmocnienie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy pracownikami firmy,
- rozpoczęto kolejną edycję programu **Studium Przywództwa**, którego celem jest wyrównanie i podniesienie poziomu kompetencji osób kierujących pracownikami w oparciu o przyjęty Model kompetencji. Nowa edycja programu została skierowana do pracowników zatrudnionych w Centrali firmy oraz Zakładach Górniczych. Do końca 2016 r. programem objętych zostanie ok. 1 000 pracowników.

W związku z rozpoczęciem intensywnych prac dotyczących ujednoczenia wdrożenia narzędzi Lean Management w Oddziałach Spółki podjęto działania mające na celu **wzmocnienie kompetencji pracowników w tym zakresie**.

Relacje ze związkami zawodowymi

W dniu 6 lutego 2015 r. strony Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP) zawarły porozumienie w sprawie kształtowania płac i świadczeń pracowniczych w 2015 r. Na podstawie w/w porozumienia, w dniu 9 lutego, podpisano Protokół Dodatkowy Nr 16 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników KGHM Polska Miedź S.A., na mocy którego oprócz w/w wzrostu płac zasadniczych wprowadzono zapis zwiększenia o 4,5% dodatkowego odpisu na zakładowe fundusze świadczeń socjalnych.

W dniu 9 lipca 2015 r. zawarto porozumienie pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a organizacjami związkowymi w sprawie przeszerogowań pracowników o 1 kategorię w górę – zapis dotyczył pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych pod ziemią, zaszerogowanych na 7 lub 8 kategorii, będącymi minimalnymi kategoriami na danym stanowisku.

W dniu 29 stycznia 2016 r. podpisano Protokół Dodatkowy NR 17 do ZUZP. Wprowadza on zmiany w zasadach naliczania dodatkowej nagrody rocznej za wypracowanie zysku. Protokół stanowi, że dodatkowa nagroda roczna od 2015r. nie będzie naliczana już od zysku netto, ale od zdefiniowanego w tym protokole dodatniego wyniku finansowego, przez który rozumie się zysk/stratę netto z wyłączeniem skutków odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych.

1.6. Etyka i ład korporacyjny

Spółka opracowała Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej KGHM, który został zatwierdzony przez Zarząd KGHM i wdrożony we wrześniu 2015 r. Kodeks jest głównym narzędziem, w kulturze korporacyjnej Grupy Kapitałowej, które pomoże określić priorytety i ustalić zbiór zasad obowiązujących dla wszystkich pracowników w ich codziennej pracy.

Globalne organizacje wymagają spójnego podejścia do zasad funkcjonowania. Zaangażowanie KGHM w utrzymanie najwyższych standardów etyki biznesu w tak zróżnicowanym środowisku jest dla Spółki i Grupy Kapitałowej niezmiernie ważne.

Zadaniem Kodeksu Etyki jest zapewnienie zgodności zachowania pracowników KGHM z najwyższymi standardami opartymi na wartościach, jakimi kierujemy się w KGHM: bezpieczeństwie, współdziałaniu, zorientowaniu na wyniki, odpowiedzialności i odwadze. Kodeks Etyki jest wyznacznikiem właściwego postępowania w miejscu pracy i pomaga w podejmowaniu codziennych decyzji. Wzmacnia pracowników jako zespół. Buduje również wizerunek KGHM jako firmy stabilnej, odpowiedzialnej i społecznie zaangażowanej.

Równoległe z pracami nad stworzeniem Kodeksem Etyki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. toczyły się prace mające na celu opracowanie odpowiednich polityk i procedur, które pozwolą na efektywne wdrażanie zawartych w Kodeksie Etyki zasad i wartości na poziomie globalnej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Ponadto, ich

wdrożenie wypełni światowe standardy ładu korporacyjnego oraz coraz większe oczekiwania interesariuszy, w tym przede wszystkim klientów oraz instytucji finansowych.

W rezultacie, opierając się na najlepszych praktykach ładu korporacyjnego w 2015 r. opracowano oraz przyjęto do wdrożenia niżej wymienione polityki, wprowadzające globalne, ujednolicone standardy dostosowane do regulacji prawnych wszystkich jurysdykcji, w których działa Grupa KGHM:

Polityka Prawa Konkurencji w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Celem Polityki Prawa Konkurencji jest stworzenie ram funkcjonalnych systemu, który pozwoli Grupie KGHM na utrzymanie zgodności z prawem konkurencji, które ma zastosowanie we wszystkich krajach, w których działa Grupa KGHM.
Polityka Antykorupcyjna w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Polityka Antykorupcyjna ustala podstawowe zasady i standardy, których celem jest zapobieganie łamaniu obowiązujących regulacji antykorupcyjnych w jurysdykcjach, w których działa Grupa KGHM. Grupa KGHM stosuje politykę zera tolerancji dla korupcji i przekupstwa, przez które należy rozumieć m.in: oferowanie, obiecywanie, wręczanie korzyści majątkowych lub innych świadczeń oraz przyjmowanie lub żądanie korzyści majątkowych
Polityka Odpowiedzialnego Łańcucha Dostaw w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Polityka Odpowiedzialnego Łańcucha Dostaw ma na celu zagwarantowanie wyboru tylko odpowiedzialnych dostawców, zwłaszcza w przypadku pozyskiwania tzw. minerałów konfliktowych (złota, cyny, wolframu i tantalu) oraz zapewnienie, że nabywane przez Grupę KGHM towary i usługi nie przyczyniają się do finansowania terroryzmu oraz wytwarzane lub świadczone są w oparciu o przestrzeganie podstawowych praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania korupcji

W 2016 r. prace nad dalszymi politykami i procedurami wspierającymi Kodeks Etyki Grupy KGHM będą kontynuowane.

Ponadto, nieprzerwanie od 2009r. KGHM Polska Miedź S.A znajduje się w gronie spółek notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ramach prestiżowego RESPECT Index - pierwszego w Europie Środkowo-Wschodniej indeksu spółek odpowiedzialnych.

2. Realizacja Strategii Spółki

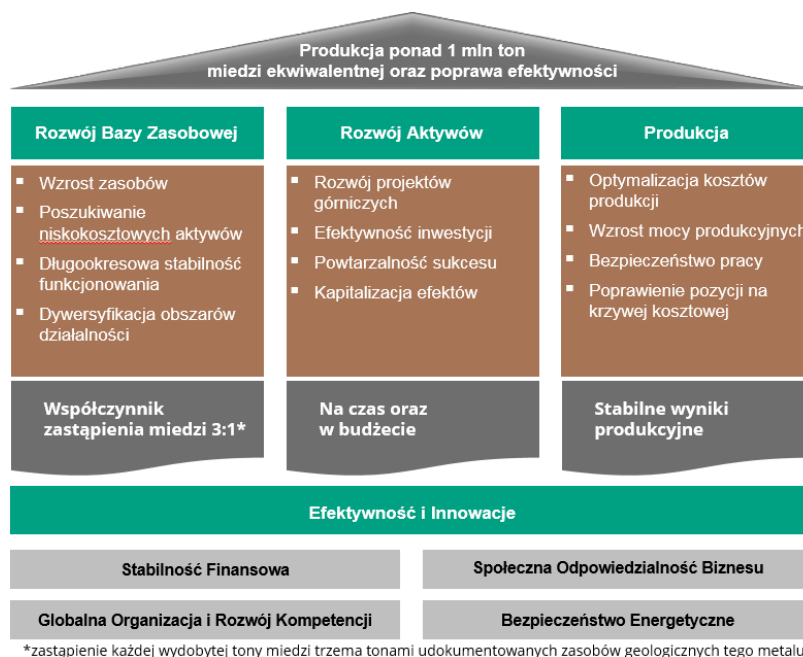
2.1. Strategia na lata 2015-2020

W dniu 26 stycznia 2015 r. Rada Nadzorcza Spółki zatwierdziła przedłożoną przez Zarząd Strategię KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. Przyjęcie Strategii związane jest z wcześniejszym zrealizowaniem kluczowych postanowień dotychczasowej Strategii Spółki, zatwierdzonej w dniu 23 lutego 2009 r.

Misją KGHM Polska Miedź S.A. jest rozwój globalnej Grupy surowcowej tworzonej przez ludzi z pasją i kompetencjami. Długookresowa wizja KGHM Polska Miedź S.A. zakłada stałe osiąganie przewagi konkurencyjnej dzięki opracowaniu oraz przemysłowemu wdrożeniu nowych technologii zapewniających możliwość uzyskania przełomu technologicznego w branży. Celem strategicznym KGHM Polska Miedź S.A. jest opracowanie oraz przemysłowe wdrożenie nowoczesnych technologii niezbędnych do rozwoju pierwszej na świecie inteligentnej kopalni opartej o sieci neuronowe.

Podstawowym celem nowej perspektywy strategicznej na lata 2015-2020 jest osiągnięcie łącznie rocznych zdolności produkcyjnych na poziomie ponad 1 miliona ton miedzi ekwiwalentnej oraz kontynuacja procesów stałej poprawy efektywności prowadzonej działalności wydobywczej.

Strategia na lata 2015 – 2020 z perspektywą do 2040 r. oparta jest na 3 głównych filarach:

*zastąpienie każdej wydobytej tony miedzi trzema tonami udokumentowanych zasobów geologicznych tego metalu

Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej	<p>W ramach działalności eksploracyjnej oraz przejęć Spółka przewiduje zastępowanie każdej wydobytej tony miedzi trzema tonami miedzi zawartej w nowych zasobach. Pozwoli to na zabezpieczenie długookresowych perspektyw działalności Spółki oraz poprawę pozycji kosztowej. Spółka będzie koncentrowała się na eksploracji wokół obecnych obszarów aktywności górniczej oraz na poszukiwaniu niskokosztowych aktywów zlokalizowanych w stabilnych geopolitycznie lokalizacjach. Planowany rozwój bazy zasobowej KGHM Polska Miedź S.A. zapewni wieloletnie perspektywy działalności górniczej przy wzrastającym wolumenie produkcji.</p>
Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych	<p>W ramach Strategii w latach 2015-2020 Spółka planuje przeznaczyć na cele inwestycyjne 27 mld PLN. Środki te są dedykowane na rozwój obecnego portfela projektów inwestycyjnych, w tym głównie programy rozwojowe w głównym ciągu technologicznym oraz doprowadzenie do fazy produkcyjnej projektów zasobowych w kraju i za granicą. Realizacja portfela projektów inwestycyjnych pozwoli na istotne zwiększenie zdolności produkcyjnych Grupy oraz poprawę jej pozycji kosztowej na globalnej krzywej kosztowej producentów miedzi. KGHM Polska Miedź S.A. dąży do efektywnej alokacji środków finansowych oraz realizacji surowcowych projektów inwestycyjnych odznaczających się najwyższą stopą zwrotu.</p>
Filar III. Produkcja	<p>KGHM Polska Miedź S.A. dąży do zapewnienia stabilnej produkcji przy jednoczesnej optymalizacji kosztów produkcyjnych oraz zachowaniu najwyższych standardów dotyczących bezpieczeństwa pracy. W ramach perspektywy Strategii na lata 2015-2020 Spółka planuje zwiększyć roczny wolumen rudy wydobywanej z zakładów górniczych KGHM Polska Miedź S.A. w Polsce.</p>

Trzy filary działalności KGHM w latach 2015–2020 oparte są o cztery **strategie wspierające**:

Strategia globalnej organizacji i rozwoju kompetencji	Osiągnięcie optymalnego modelu zarządzania i nadzoru nad procesami biznesowymi realizowanymi w ramach globalnej Grupy Kapitałowej KGHM.
Strategia finansowa	Zabezpieczenie stabilności finansowania działalności Grupy Kapitałowej KGHM, oraz zwiększenie odporności na trudniejsze warunki makroekonomiczne, a także wspieranie rozwoju i zwiększanie efektywności.
Strategia społecznej odpowiedzialności biznesu CSR	Wzmocnienie pozycji KGHM Polska Miedź S.A. jako stabilnego, rozwijającego się i wiarygodnego partnera, dbającego o dobro wspólne i zrównoważoną gospodarkę zasobami.
Strategia energetyczna	Długookresowe zabezpieczenie cen oraz stabilności dostaw energii poprzez zapewnienie źródeł energii do celów produkcyjnych, w tym ze źródeł odnawialnych. Strategia zakłada centralizację inicjatyw z zakresu efektywności energetycznej, zabezpieczenie możliwości zakupu energii dla kluczowych spółek grupy kapitałowej w Polsce oraz globalnych zakupów energii po cenie niższej od rynkowej.

Podstawowe założenia produkcyjno-ekonomiczne dla Grupy Kapitałowej (z uwzględnieniem 55% udziału w projekcie Sierra Gorda) przyjęte przy opracowaniu Strategii na lata 2015 – 2020:

Produkcja	ponad 1 mln ton miedzi ekwiwalentnej ze wsadów własnych do 2020 r.
Udział produkcji miedzi ekwiwalentnej z aktywów zagranicznych	wzrost z poziomu 17% do poziomu 40% w 2020 r.
CAPEX	27 mld PLN łączne nakłady inwestycyjne z czego projekty rozwojowe stanowią około 65%, a ponad połowa wydatków inwestycyjnych zostanie zrealizowana w Polsce
EBITDA	oczekiwany wzrost do 2020 r. o 70% w stosunku do 2014 r.
Koszty C1	planowane obniżenie do 2020 r. kosztu gotówkowego C1 o około 10% w stosunku do 2014 r.
Dług netto/EBITDA	w długim okresie utrzymany będzie na bezpiecznym poziomie w przedziale 1-2

KGHM dokonuje analizy ryzyka na wszystkich szczeblach organizacji. Kompleksowe podejścia do analizy obejmują zarówno identyfikację ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych, jak i ryzyk korporacyjnych (więcej w Rozdziale 2.5 Zarządzanie ryzykiem w Spółce).

Realizacja zakładanych celów oraz osiągnięcie przyjętych założeń produkcyjno-ekonomicznych w Strategii na lata 2015-2020 dla Grupy Kapitałowej obarczone jest szeregiem ryzyk, które zostały zidentyfikowane i ocenione w perspektywie Strategii Wykonawczych i Wspierających. Do najważniejszych z nich należą:

- Ryzyko niekorzystnych zmian cen metali i kursów walutowych,
- Ryzyko opóźnienia realizacji projektów zasobowych i rozwojowych,
- Ryzyko uzyskania mniejszej niż zakładanej ekonomiki projektów zasobowych i rozwojowych,
- Ryzyko utrzymania formuły podatkowej (podatek od wydobycia niektórych kopaliny),
- Ryzyko utrzymania planowanej produkcji w kontekście zagrożeń naturalnych.

Proces analizy ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych jest podstawą do weryfikacji przyjętego kształtu Strategii, zwiększając tym samym szansę osiągnięcia założonych celów. Zgodnie z przyjętą w KGHM Polska Miedź S.A. Procedurą Zarządzania Strategicznego, aktualizacja map ryzyk Strategii Wykonawczych i Wspierających dokonywana jest corocznie.

Strategia Spółki – sytuacja bieżąca

Przyjęta przez Radę Nadzorczą spółki Strategia na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. ukierunkowana była w średniookresowym terminie na osiągnięcie przez KGHM Polska Miedź S.A. zdolności produkcyjnych na poziomie 1 miliona t miedzi ekwiwalentnej. Podstawowymi czynnikami determinującymi realizację celu średniookresowego jest złożony portfel projektów inwestycyjnych zwiększających zdolności wytwórcze KGHM Polska Miedź S.A. Realizacja założeń inwestycyjnych Strategii KGHM Polska Miedź S.A. obejmuje realizację projektów inwestycyjnych o łącznej wartości 27 mld PLN. Finansowanie wskazanego programu inwestycyjnego oparte jest na środkach własnych KGHM Polska Miedź S.A. oraz finansowaniu dłużnym.

Na przestrzeni 2015 r. branża wydobywcza obserwowała znaczące obniżki cen całego koszyka surowców. Za dominujące przesłanki tego trendu uznać należy globalną niepewność dotyczącą trwałości procesu wzrostu gospodarczego, w szczególności w odniesieniu do gospodarki Chińskiej Republiki Ludowej, będącej głównym konsumentem surowców. Czynnikiem wspierającym deprecjację wartości większości surowców jest również silny spadek cen ropy naftowej, z którą silnie skorelowana jest wartość portfela surowcowego. Znacząca obniżka notowań podstawowych produktów handlowych KGHM Polska Miedź S.A. oraz niepewność dotycząca krótko- oraz średniookresowej perspektywy kształtowania się rynku surowcowego, zmniejszyła zdolność KGHM Polska Miedź S.A. do generowania wolnych przepływów pieniężnych.

W związku z bieżącymi wyzwaniami sektora wydobywczego, KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działania związane z weryfikacją założeń strategicznych, priorytetyzując portfel inwestycyjny celem zabezpieczenia stabilności długoterminowego wzrostu wartości spółki dla jej interesariuszy oraz zapewnienia bezpieczeństwa jej działalności w wymagającym otoczeniu makroekonomicznym.

Realizacja Strategii Spółki w 2015 r.

W 2015 r. zrealizowano prace związane z definicją Planu Wdrożenia Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. zatwierdzonej w dniu 26 stycznia 2015 r. przez Radę Nadzorczą Spółki. Plan Wdrożenia Strategii jest operacyjnym ujęciem celów strategicznych, zawiera zestaw celów operacyjnych i składających się na nie inicjatyw strategicznych w ramach Filarów Strategii (tzw. Strategii Wykonawczych) i Strategii Wspierających. Dla każdego celu operacyjnego zdefiniowane zostały mierniki sukcesu oraz przebieg realizacji projektów i działań strategicznych wraz z alokacją wymaganych zasobów. Plan Wdrożenia Strategii jest przedmiotem monitorowania i okresowego pomiaru wdrażanych zadań stanowiąc jeden z podstawowych elementów oceny stanu realizacji strategii.

Kluczowe osiągnięcia w zakresie realizowanych projektów strategicznych w poszczególnych obszarach Strategii uzyskane w 2015 r.:

Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej

Regionalny program eksploracyjny KGHM Polska Miedź S.A. dotyczący poszukiwania i dokumentowania złóż rud miedzi w utworach Dolnego Cechsztynu w południowo-zachodniej Polsce i na obszarze Łużyc (Niemcy, Saksonia)

Zaawansowane projekty eksploracyjne, posiadające zdefiniowaną mineralizację miedziową, w ramach których realizowane jest rozpoznanie geologiczne na całości lub części obszaru koncesyjnego

Gaworzycy – Radwanice	– Trwają prace nad przygotowaniem projektu zagospodarowania złoża. W pierwszej kolejności planowane jest zagospodarowanie północnej części obszaru złoża rud miedzi Radwanice-Gaworzycy.
Synklina Grodziecka oraz Konrad	– W kwietniu 2015 r. uzyskano decyzję zmieniającą koncesję dla obszaru Synklina-Grodziecka m.in. w zakresie wydłużenia okresu jej obowiązywania do lipca 2017 r., tj. do czasu obowiązywania koncesji Konrad. Działanie to ma na celu umożliwienie w przyszłości wykonania jednej dokumentacji geologicznej dla obszarów Synklina Grodziecka i Konrad. – Na obszarach koncesyjnych zakończono wykonywanie powierzchniowych badań geofizycznych, które pozwolą na bardziej szczegółowe rozpoznanie budowy geologicznej na potrzeby określenia warunków geologiczno-górnicznych. Kolejny etap prac zakłada wykonanie robót wiertniczych w celu szczegółowego zbadania warunków hydrogeologicznych.
Retków – Ścinawa oraz Głogów	– Kontynuowano prace wiertnicze I etapu, do końca grudnia 2015 r. na obszarze Retków - Ścinawa wykonano 7 otworów, kolejne 3 otwory są w trakcie realizacji. Na obszarze koncesji Głogów realizowane są 4 otwory wiertnicze. – W ramach realizacji I etapu prac projektowych planowane jest wykonanie łącznie 15 otworów na obu obszarach koncesyjnych.

Projekty na wczesnym etapie eksploracyjnym, poszukiwawczym, bez zdefiniowanych zasobów rud miedzi

Weisswasser (Niemcy, Saksonia)	– Kontynuowano II fazę II etapu projektu, polegającą na odwierceniu jednego otworu poszukiwawczego. W III kwartale 2015 r. ukończono wiercenie oraz przeprowadzono badania laboratoryjne próbek rdzenia strefy złożowej. – W IV kwartale 2015 r. opracowano raport geologiczny dotyczący transgranicznych poszukiwań cechsztyńskich złóż rud miedzi na obszarach koncesyjnych Weisswasser i Weisswasser II w Niemczech oraz koncesji Stojanów po stronie polskiej. Wyniki raportu wykazały brak przesłanek geologicznych dla kontynuowania poszukiwań. Spółka KGHM Kupfer AG, realizująca projekt, zadecydowała o zakończeniu prac poszukiwawczych.
Stojanów	– W III kwartale zrealizowano prace związane z reinterpretacją archiwalnych danych geologicznych i geofizycznych. Jednocześnie prowadzono prace nad przeglądem i wyznaczeniem przebiegu profili sejsmicznych pomiarów geofizycznych i geoelektrycznych. – W IV kwartale na podstawie przygotowanego raportu geologicznego dotyczącego transgranicznych poszukiwań cechsztyńskich złóż rud miedzi na obszarach koncesyjnych Weisswasser i Weisswasser II w Niemczech oraz koncesji Stojanów po stronie polskiej stwierdzono brak przesłanek dla kontynuacji poszukiwań na tym obszarze i zdecydowano o zakończeniu poszukiwań na obszarze koncesji.

Projekty eksploracyjne w fazie przygotowawczej

Bytom Odrzański Kulów-Luboszyce	– W lipcu 2015 r. odbyły się rozprawy w sprawach dot. wnioskowanych koncesji: Bytom Odrzański, Kulów-Luboszyce. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił z przyczyn formalnych decyzje Ministra Środowiska z 29 lipca 2014 r. o uchyleniu decyzji z 28 stycznia 2014 r. Na przełomie października i listopada 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. wniosła skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie Bytomia Odrzańskiego i Kulowa Luboszyce. Oczekuje się na wyznaczenie terminu rozprawy
--	--

Inne koncesje

Zatoka Pucka	– W IV kwartale 2015 r. na obszarze koncesji zakończono powierzchniowe badania geofizyczne. Trwa szczegółowa analiza i interpretacja danych pozyskanych w wyniku reinterpretacji danych archiwalnych i nowo wykonanych badań geofizycznych, w oparciu o które będzie możliwe dokładniejsze zbadanie budowy geologicznej obszaru koncesyjnego jak również zweryfikowanie lokalizacji planowanych prac wiertniczych.
---------------------	--

Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych

Kluczowe projekty rozwojowe w ramach Głównego Ciągu Technologicznego w Polsce

Program Udostępnienia Złoża Głogów-Głęboki Przemysłowy	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowano głębienie szybu wentylacyjnego (wdechowego) GG-1 w obudowie tubingowej oraz wykonywanie wyrobisk górniczych kapitalnych w Obszarach Górniczych ZG Rudna oraz Polkowice-Siersoszowice wraz z zabudową niezbędnej infrastruktury technicznej. - W zakresie budowy Powierzchniowej Stacji Klimatyzacyjnej przy szybie R-XI trwają prace inwestycyjne II etapu, w wyniku których możliwe będzie zwiększenie produkcji chłodu do wyrobisk poniżej poziomu 1200 m do 25 MW. Planowany termin zakończenia prac to II połowa 2016 r. - W celu poprawy koordynacji prac związanych z udostępnieniem nowych obszarów wydobywczych w oparciu o uaktualnione długoterminowe plany szczypania złoża i analizy ekonomiczne wariantów rozwoju głównego ciągu technologicznego na terenie LGOM opracowano kompleksowy Program Udostępnienia Złoża. Zakres całego Programu będzie w kolejnych latach stopniowo uzupełniany o projekty związane z drażnieniem wiązek wyrobisk udostępniających i przygotowawczych oraz zabudową infrastruktury w tych wyrobiskach wraz z uruchamianiem kolejnych pól eksploatacyjnych Oddziałów ZG Rudna i Polkowice – Siersoszowice. Do 2020 r. na realizację programu planowane jest wydatkowanie około 250 mln PLN rocznie.
Program mechanicznego urabiania	<ul style="list-style-type: none"> - Drażnienie wyrobisk chodnikowych zespołem kombajnów – Prace projektowe prowadzone w warunkach dołowych ZG Polkowice-Siersoszowice potwierdziły techniczne możliwości zastosowania mechanicznego urabiania złóż rud miedzi, jako technologicznej alternatywy do obecnie stosowanej technologii z wykorzystaniem robót strzałowych. W ramach doskonalenia badanej technologii zidentyfikowano potencjalne elementy wpływające na poprawę parametrów wydajnościowych mechanicznego urabiania ze szczególnym uwzględnieniem obecnie prowadzonych robót w warunkach zaburzeń górniczych. Dalsze prace projektowe skoncentrowane będą na zwiększaniu tempa drażnienia wyrobisk stosownie do panujących warunków geologiczno-górniczych. - Opracowanie technologii eksploatacji z wykorzystaniem mechanicznego urabiania - W ramach współpracy z firmą Caterpillar Global Mining Europe GmbH zrealizowano prace związane z wdrożeniem niezbędnych modyfikacji w komponentach urządzenia prototypowego, umożliwiających realizację końcowego etapu prób eksploatacyjnych z wykorzystaniem kompleksu urabiającego ACT (<i>Active Cutting Technology</i>) w przygotowanym nowym polu eksploatacyjnym w oddziale pilotowym O/ZG Polkowice-Siersoszowice. Ostateczna weryfikacja zakładanych parametrów technicznych i wydajnościowych badanej technologii zostanie zakończona w I półroczu 2016 r.
Program Modernizacji Pirometalurgii w HM Głogów	<ul style="list-style-type: none"> - Zakończono konstrukcję obudowy hali pieców Pieca Zawiesinowego i Pieca Elektrycznego. - Kontynuowano montaż urządzeń i instalacji w obszarze Pieca Zawiesinowego, Pieca Elektrycznego, Kotła Odzysknicowego oraz obiektów Wydziału Przygotowania Wsadu w HM Głogów I. - Aktualny stan uzgodnień technicznych oraz pozwoleń na budowę umożliwi bieżącą realizację prac. Ze względu na specyfikę pracy na czynnym zakładzie, proces uzyskiwania pozwoleń na budowę oraz pozwoleń zamiennych będzie trwał do końca realizacji inwestycji. - Uruchomienie instalacji Pieca Zawiesinowego w HM Głogów I planowane jest na IV kwartał 2016 r.
Program Rozwoju Hutnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowano definicję Programu, w ramach której przewidziano realizację projektów ukierunkowanych na dostosowanie infrastruktury produkcji hutniczej do zmiany technologii przetopu w HM Głogów I oraz modernizację wybranych elementów ciągu hutniczego KGHM Polska Miedź SA. Program Rozwoju Hutnictwa przyczyni się do możliwości przetopu całości koncentratów własnych Spółki w instalacjach HM Głogów I, HM Głogów II oraz HM Legnica po 2017 r. oraz otworzy możliwości wzrostu produkcji miedzi w oparciu o koncentraty importowane. - W ramach programu rozpoczęto realizację niżej wymienionych projektów: <ul style="list-style-type: none"> - Budowa suszarni parowej HM Głogów II, - Budowa instalacji do prażenia koncentratu w HM Głogów I, - Modernizacja Hali Wanien i Odmiedziowni Elektrolitu w HM Legnica, <p>Kolejne projekty PRH znajdują się w trakcie przygotowania dokumentacji dla potrzeb uzyskania decyzji o ich realizacji.</p>
Rozbudowa Obiektu Unieszkodliwiania Opadów Wydobywczych „Żelazny Most”	<ul style="list-style-type: none"> - W II kwartale 2015 r. uzyskano uprawnione zmiany w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Polkowice umożliwiające rozbudowę OUOW „Żelazny Most”, - W dniu 20 października 2015 r. uzyskano pozwolenie na rozbudowę Obiektu Głównego OUOW „Żelazny Most” do rzędnej 185 m n.p.m. w granicach Gmin Rudnej i Grębocice, - Opracowano komplet dokumentacji niezbędnej dla uzyskania pozwolenia na rozbudowę Obiektu Głównego OUOW „Żelazny Most” do rzędnej 195 m n.p.m. na całym jego obszarze oraz rozpoczęto procedurę uzyskania decyzji środowiskowej dla tego etapu inwestycji. - Realizowano prace, których celem jest wybór technologii budowy i składowania odpadów w planowanej nowej Kwaterze Południowej.
Projekty rozwoju aktywów zagranicznych	
Projekt Victoria (Zagłębie Sudbury, Kanada) <i>KGHM INTERNATIONAL LTD. 100%</i>	<ul style="list-style-type: none"> - W 2015 r. trwały prace mające na celu przygotowanie infrastruktury powierzchniowej, m.in. ukończono budowę stacji transformatorów. - Przeprowadzono dodatkowe prace eksploracyjne ukierunkowane na potwierdzenie potencjału ciągłości mineralizacji poniżej obecnie zidentyfikowanej strefy złożowej. W ramach prowadzonych prac, na poziomie poniżej 2000 metrów wykonano dwa multilateralne otwory rdzeniowe prowadzone do głębokości około 2200 metrów poniżej powierzchni terenu. Analizy rdzeni pozyskanych w ramach realizowanych prac wiertniczych dały pozytywne wyniki. - W związku z bieżącą sytuacją makroekonomiczną Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął decyzję skutkującą modyfikacją wcześniej przyjętego harmonogramu projektu.

Rozwój projektu Sierra Gorda (Chile)	<ul style="list-style-type: none"> - Faza 2 (KGHM INTERNATIONAL LTD. 55%, Sumitomo Metal Mining and Sumitomo Corporation 45%) – Przeprowadzono proces optymalizacji założeń projektowych mających na celu zredukowanie nakładów kapitałowych oraz poprawę efektywności funkcjonowania zakładu po zakończeniu II Fazy projektu. - W 2015 r. rozpoczęto prace nad wykonaniem podstawowej dokumentacji technicznej, zakładającej zwiększenie zdolności przerobowych zakładu przerobczego. W oparciu o dotychczas wykonane prace analityczne planowane jest zwiększenie zdolności przerobowych ze 110 tys. t do co najmniej 220 tys. t rudy dziennie. Ponadto zakłada się wydłużenie okresu życia kopalni poprzez zagospodarowanie zmineralizowanych obszarów Pampa Lina oraz Salvadora przylegających do kopalni Sierra Gorda, z wykorzystaniem infrastruktury wykonanej w drugiej fazie inwestycji. - Sierra Gorda Oxide (projekt przerobu rudy tlenkowej) – Prowadzono zaawansowane prace inżynierskie nakierowane na sporządzenie studium wykonalności projektu. Kontynuowano prace inżyniersko-projektowe związane z wyborem koncepcji realizacji projektu maksymalizującej jego wartość ekonomiczną. Na obecnym etapie projekt realizowany jest przez KGHM INTERNATIONAL LTD. Bazowy scenariusz realizacji inwestycji zakłada docelowe włączenie projektu Sierra Gorda Oxide w struktury Sierra Gorda S.C.M. i realizacji projektu wspólnie z Sumitomo.
Projekt Ajax (Kolumbia Brytyjska, Kanada) <i>Grupa KGHM Polska Miedź S.A. 80%, Abacus Mining and Exploration Corp. 20%</i>	<ul style="list-style-type: none"> - W dniu 10 września 2015 r. został złożony wniosek o uzyskanie pozwolenia środowiskowego na budowę odkrywkowej kopalni miedzi i złota Ajax. 20 listopada 2015 r. regulator zakończył z wynikiem pozytywnym ocenę aplikacji środowiskowej pod względem formalnym, tym samym dopuszczając dokument do dalszej oceny merytorycznej. 18 stycznia 2016 r. przedłożono uzupełnioną aplikację regulatorowi, jednocześnie rozpoczynając 75 dniowy okres konsultacji społecznych, w których uczestniczą zarówno mieszkańcy miasta Kamloops jak i ludność rdzenna. - W 2015 r. ukończono 35% prac inżynierskich niezbędnych do przygotowania do budowy zakładu górniczego. Zaktualizowano studium wykonalności projektu, zgodnie z którym infrastruktura kopalni została oddalona od zabudowań miasta Kamloops. Jednocześnie w ramach realizowanych prac inżynierskich wprowadzono ulepszenia do rozwiązań technologicznych i zwiększono dzienną zdolność produkcyjną zakładu przerobczego z 60 do 65 tys. t. - Obecnie KGHM Ajax koncentruje się na uzyskaniu wszelkich niezbędnych pozwoleń oraz kontynuuje budowę dobrych relacji z ludnością rdzenną jak i mieszkańcami miasta Kamloops.
Inicjatywy służące rozwijaniu wiedzy i innowacji w KGHM Polska Miedź S.A.	
Systemowa organizacja procesu zarządzania innowacjami	<ul style="list-style-type: none"> - Dzięki realizacji poniższych działań, KGHM Polska Miedź S.A. zyskał pozycję lidera innowacyjności wśród polskich przedsiębiorstw i jest uznany za modelowy przykład współpracy nauki z przemysłem w Polsce. - po raz pierwszy zdefiniowano Strategiczną Agendę Badawczą (SAB) określającą kluczowe kierunki i inicjatywy innowacyjne wspierające realizację Strategii Spółki. SAB opisuje przestrzeń badawczą pomiędzy gotowymi rozwiązaniami technologicznymi dostępnymi z rynku, a wizją ciągu technologicznego oczekiwanej przez organizację w poszczególnych obszarach technologii. Ponadto SAB stanowi podstawę do inicjowania wspólnych projektów i przedsięwzięć ukierunkowanych na opracowanie nowych, innowacyjnych technologii i rozwiązań oraz identyfikację projektów możliwych do finansowania z udziałem publicznych środków krajowych i unijnych. - zdefiniowano model docelowy funkcjonowania działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej w Grupie Kapitałowej KGHM - w tym podmiotów zagranicznych, w oparciu o wewnętrzne zasoby i dostępne środki publiczne - krajowe i unijne. Powyższe ma na celu konsolidację kompetencji podmiotów Grupy Kapitałowej KGHM działających w obszarze badań i innowacji, eliminację powielania się zakresów działalności, optymalizację wykorzystania infrastruktury badawczej, a także uregulowanie kwestii własności intelektualnej i zarządzania wiedzą. - opracowano model zarządzania innowacjami oparty o proces stage gate (faza-bramka) dla KGHM Polska Miedź S.A. oraz aktywów zagranicznych Spółki, wraz z określonymi kryteriami przejścia pomiędzy poszczególnymi fazami, umożliwiające aktywne zarządzanie portfelem i skuteczne wdrażanie wyników prac badawczo-rozwojowych w ciągu technologicznym oraz komercjalizację polskich technologii za granicą. Trwają prace nad przygotowaniem wdrożenia modelu. - przygotowano wdrożenie systemu zarządzania wiedzą w obszarze badań, rozwoju i innowacji w Grupie Kapitałowej KGHM w oparciu o zdefiniowaną koncepcję zawierającą zestaw mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie potencjału zasobów wiedzy jawnej i ukrytej w Spółce. - w zakresie prac nad utworzeniem Centrum Wiedzy, podmiotu integrującego kompetencje badawczo-rozwojowe kluczowych spółek Grupy Kapitałowej KGHM opracowano model biznesowy uwzględniający zidentyfikowane oczekiwania głównych interesariuszy.
Główne inicjatywy badawczo-rozwojowe	<ul style="list-style-type: none"> - W roku 2015 zrealizowano ponad 200 prac badawczo-rozwojowych i ekspertyz naukowych, na łączną wartość ponad 51 mln PLN. Główne projekty badawczo - rozwojowe skoncentrowane są na opracowaniu innowacyjnych rozwiązań mających na celu realizację wizji Inteligentnego Ciągu Technologicznego, a także poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych pozwalających na poprawę efektywności, bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości produkcji. - Kontynuowano realizację projektów badawczo-rozwojowych będących przedmiotem wspólnych przedsięwzięć z partnerami branżowymi, jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi i dofinansowywanymi z krajowych i zagranicznych środków publicznych, w tym:
<i>Program CuBR</i>	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach pierwszego w kraju bilateralnego Programu Sektorowego CuBR realizowanego we współpracy z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, nadzorowano realizację 12 projektów wyłonionych w ramach dotychczasowych dwóch edycji konkursów oraz przygotowano 20 nowych zagadnień do kolejnej III edycji konkursu ogłoszonej w grudniu 2015 r.
<i>Horyzont 2020</i>	<ul style="list-style-type: none"> - projekty badawczo-rozwojowe w ramach grantów programu badawczego Unii Europejskiej Horyzont 2020 tj. „DISIRE”, „BioMOre”, „INTMET”, których łączna wartość dofinansowania wynosi 1 220 tys. EUR.
<i>KIC RawMaterials</i>	<ul style="list-style-type: none"> - KGHM Polska Miedź S.A. aktywnie uczestniczy w Międzynarodowym Komitecie Sterującym Wspólnoty Wiedzy i Innowacji w zakresie surowców KIC RawMaterials. Rezultatem tej działalności jest ulokowanie siedziby jednego z sześciu oddziałów KICa surowcowego w Polsce, we Wrocławiu oraz obecność przedstawiciela Spółki w siedmioosobowej Europejskiej Radzie Dyrektorów (Executive Board). Budżet

przedsięwzięcia wynosi ok 1.6 mld EUR, wskutek działalności Wspólnoty ma powstać 10 tys. miejsc pracy w europejskim przemyśle surowcowym oraz kilkadziesiąt innowacyjnych przedsiębiorstw z sektora MŚP.

Filar III. Produkcja

Kopalnia Sierra Gorda w Chile –Faza 1	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowano prace związane ze zwiększaniem mocy przerobowych w ramach 1 Fazy projektu Sierra Gorda. Osiągnięcie docelowych mocy przerobowych 1 Fazy, umożliwiających produkcję 120 tys. t miedzi rocznie (przerób 110 tys. t rudy dziennie) planowane jest w pierwszej połowie 2016 r. - W zakresie procesu osiągania docelowych zdolności produkcyjnych prowadzona jest optymalizacja i weryfikacja założeń technicznych istniejącej infrastruktury. W konsekwencji tych działań, pod koniec roku zanotowano maksymalną wielkość dziennego przerobu na poziomie ponad 130 tys. t rudy dziennie. - Produkcja miedzi w koncentracji z kopalni Sierra Gorda w 2015 r. wyniosła około 84 tys. t. Produkcja molibdenu w koncentracji z kopalni Sierra Gorda w 2015 r. wyniosła około 7 tys. t. - Od maja 2015 r. kopalnia Sierra Gorda dostarcza do zakładów przerobczych koncentrat molibdenu w celu dalszej przeróbki. W lipcu 2015 r. rozpoczęto eksport molibdenu. - 22 czerwca 2015 r. rozpoczęto transport koncentratu miedzi z kopalni do dedykowanego dla kopalni Sierra Gorda magazynu portowego w Antofagasta. - 1 lipca 2015 r. kopalnia Sierra Gorda rozpoczęła produkcję komercyjną. - Ze względu na sytuację makroekonomiczną oraz niższe od zakładanych wyniki produkcyjne prowadzone były prace związane z implementacją inicjatyw oszczędnościowych m.in. w zakresie renegotjacji umów w celu uzyskania redukcji cen kontraktowych, optymalizacji poziomu zapasów, redukcji zatrudnienia wewnętrznego oraz redukcji zatrudnienia po stronie kontraktorów.
<p>KGHM INTERNATIONAL LTD. 55%</p> <p>Sumitomo Metal Mining and Sumitomo Corporation 45%</p>	
Utrzymanie produkcji z wsadów własnych	<ul style="list-style-type: none"> - Realizowano prace przygotowawcze związane z uruchomieniem robót eksploatacyjnych w nowych obszarach złoża udostępnionych w ramach realizacji projektu GG-P oraz działań związanych z pozyskaniem koncesji na wydobywanie rud miedzi ze złoża „Radwanice-Gaworzyce” w obszarze górniczym „Gaworzyce”: <ul style="list-style-type: none"> - trwają prace przygotowawcze w rejonie G-51 Oddziału ZG Polkowice-Sieroszowice, - 20 sierpnia 2015 r. Minister Środowiska udzielił KGHM koncesji na rozpoznanie złoża rud miedzi Radwanice-Gaworzyce w obszarze Dankowice, metodą podziemną, która umożliwi prowadzenie wyrobisk górniczych w tym obszarze.
Poprawa efektywności głównego ciągu technologicznego w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - W zakresie działalności zakładów górniczych i hutniczych KGHM Polska Miedź S.A. m.in. w ramach Programu VCP (<i>Value Creation Plan</i>) kontynuowano realizację inicjatyw służących poprawie efektywności zarządzania zasobami, tym samym umożliwiających ograniczenie przyrostu kosztów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów (modelowanie złoża 3D), - optymalizację gospodarki maszynami dołowymi (zakupy i obsługa serwisowa, dyspozycyjność), - automatyzację ciągów produkcyjnych w zakładach górniczych i wzbogacania rudy, - usprawnienie zarządzania infrastrukturą produkcyjną, - wdrażanie programu oszczędności energii, - optymalizację poziomu zatrudnienia.
Program poprawy bezpieczeństwa pracy	<ul style="list-style-type: none"> - Zdefiniowano harmonogram wdrożenia poszczególnych komponentów programu, w ramach którego uruchamiane są kolejne inicjatywy służące zmianie motywacji i zachowań oraz podniesieniu wiedzy i umiejętności pracowników w obszarze BHP, a także podniesieniu poziomu opieki zdrowotnej oraz stanu zdrowia pracowników. W roku 2015 średni wskaźnik LTIRF (<i>Lost Time Injury Frequency Rate</i>) tj. liczba wypadków na 1 mln przepracowanych godzin dla całego ciągu technologicznego w KGHM Polska Miedź S.A. wyniósł 10,23 (porównanie 10,4 w roku 2014).

Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business

Globalna Organizacja i Rozwój Kompetencji

Poprawa skuteczności i efektywności zarządzania globalną organizacją	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzono analizy biznesowe ukierunkowane na opracowanie modelu zarządzania globalną Grupą Kapitałową KGHM z uwzględnieniem m.in. centralizacji wybranych procesów biznesowych. - Trwają prace związane z wdrożeniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością obejmującego wszystkie procesy zachodzące w organizacji. W 2015 r. prace koncentrowały się nad przygotowaniem wdrożenia systemu w zakresie międzynarodowych norm zarządzania energią (ISO 50001) oraz bezpieczeństwa informacji (ISO 27001).
Zarządzanie Kapitałem Ludzkim	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowano realizację inicjatyw skoncentrowanych na zapewnieniu odpowiedniego zasobu zmotywowanej i kompetentnej kadry niezbędnej do realizacji celów globalnej organizacji. Działania w tym obszarze obejmują przede wszystkim: <ul style="list-style-type: none"> - realizację programów kształcenia w zakresie rozwoju kompetencji zawodowych, menadżerskich i specjalistycznych. - rozwój systemu zarządzania wynikami dla kadry menadżerskiej oraz systemu ocen wszystkich pracowników, - wdrożenie polityki mobilności kadry w Grupie Kapitałowej KGHM, - doskonalenie dotychczasowych i wdrażanie nowych narzędzi wspierających pozyskanie najwyższej jakości kadry z rynku zewnętrznego.

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu

- W IV kwartale 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. przyjął nową globalną strategię CSR, zgodną z obowiązującą strategią biznesową Spółki na lata 2015-2020. Strategia ta koncentruje się na wzmocnieniu pozycji KGHM jako stabilnego, rozwijającego się, globalnego lidera dbającego o dobro wspólne. W ramach inicjatyw podejmowanych przez KGHM, zakłada się m.in. wypracowanie i utrzymanie pozycji odpowiedzialnego pracodawcy, budowę wizerunku spółki przyjaznej środowisku oraz doskonalenie współpracy ze społecznościami lokalnymi.

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

<p>Przygotowanie budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - KGHM Polska Miedź S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz ENEA S.A. kontynuowały prace w projekcie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce. - W dniu 15 kwietnia 2015 r. spółki te zawarły umowę nabycia udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o. („PGE EJ 1”) - spółce celowej, która odpowiedzialna jest za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3 GWe (Projekt). KGHM Polska Miedź S.A., TAURON Polska Energia S.A. i ENEA S.A. nabyły od PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1 sp. z o.o. KGHM Polska Miedź S.A. zapłaciła za nabyte udziały 16 mln PLN. Transakcja została sfinansowana ze środków własnych. - Zgodnie z umową Wspólników z 3 września 2014 r., strony będą wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, finansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu. Faza wstępna Projektu ma na celu określenie takich elementów jak potencjalni partnerzy, w tym partner strategiczny, dostawcy technologii, wykonawcy EPC (Engineering, Procurement, Construction), dostawcy paliwa jądrowego oraz pozyskanie finansowania dla Projektu, a także organizacyjne i kompetencyjne przygotowanie PGE EJ 1 do roli przyszłego operatora elektrowni jądrowej, odpowiedzialnego za jej bezpieczną i efektywną eksploatację („Postępowanie Zintegrowane”). - W dniu 29 lipca 2015 r. Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1 podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PGE EJ 1 o kwotę 70 mln PLN. KGHM Polska Miedź S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale proporcjonalnie do posiadanego udziału w spółce i opłaciła je gotówką w kwocie 7 mln PLN. - Strony umowy Wspólników przewidują, że kolejne decyzje dotyczące Projektu, w tym decyzje dotyczące deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu, zostaną podjęte po zakończeniu fazy wstępnej bezpośrednio przed rozstrzygnięciem Postępowania Zintegrowanego.
<p>Rozwój małej fotowoltaiki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poszukując nowych, innowacyjnych metod produkcji energii elektrycznej, Energetyka sp. z o.o. rozwija projekty związane z budową pilotażowych farm fotowoltaicznych. W I połowie 2015 r. uruchomiono kolejną instalację pilotażową w technologii CIGS (<i>Copper Indium Gallium Selenide</i> – technologia cienkowarstwowa wykorzystująca miedź, ind, gal i selen). W eksploatowanych do tej pory farmach fotowoltaicznych w Legnicy i Głogowie, zastosowano trzy różne technologie modułów fotowoltaicznych tj. CIGS, monokrystaliczną i polikrystaliczną. Celem projektu jest ustalenie, która z trzech zastosowanych technologii najlepiej sprawdza się w lokalnych warunkach.

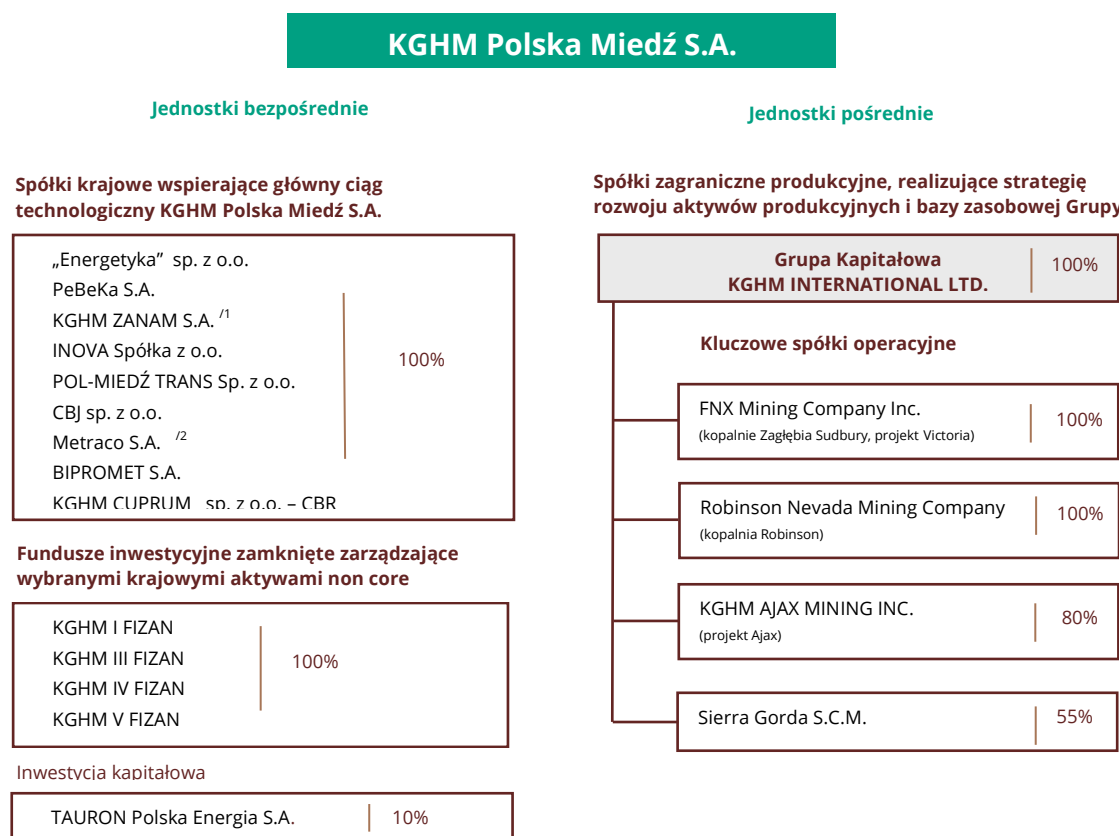
2.2. Inwestycje kapitałowe

KGHM Polska Miedź S.A. jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej, w skład której na koniec 2015 r. wchodziło 81 jednostek zależnych. Bezpośrednio Spółka posiadała udział w 27 jednostkach zależnych oraz certyfikaty 4 funduszy inwestycyjnych zamkniętych zarządzanych przez spółkę zależną KGHM TFI S.A.

Na poniższym schemacie zaprezentowano grupy podmiotów, które pełnią istotną rolę w Grupie Kapitałowej oraz stanowiące znaczącą inwestycję ze względu na wysokość zaangażowanego kapitału.

W 2015 r. nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania Grupą. Struktury wewnętrzne oraz narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania są rozwijane i dostosowywane do potrzeb wynikających z postępu procesu integracji w Grupie i realizacji planowanych projektów.

Schemat 3. Główne grupy podmiotów, w których na dzień 31 grudnia 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała udział

1) Spółka przekształcona ze spółki z o.o. w spółkę akcyjną

2) Zmiana nazwy (wcześniej KGHM Metraco S.A.)

Do istotnych inwestycji kapitałowych realizujących strategię główną Spółki należy Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z projektem górniczym Sierra Gorda w Chile, w ramach którego powstała kopalnia odkrywkowa na jednym z największych na świecie złóż rud miedzi, molibdenu i złota. Kopalnia, po okresie rozruchu, który zakończy się w 2016 r., będzie produkowała, w pierwszych latach działalności, rocznie 120 tys. t miedzi oraz 40-50 mln funtów molibdenu. Sierra Gorda jest wspólnym przedsięwzięciem KGHM INTERNATIONAL LTD. i spółek Grupy Sumitomo. Opis najważniejszych aktywów produkcyjnych oraz realizowanych projektów w ramach Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. zamieszczono w dalszej części rozdziału.

Z punktu widzenia zabezpieczenia pracy ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., istotne są inwestycje w spółki krajowe działające głównie na jego rzecz, w tym m.in.:

- PeBeKa S.A. – wykonawca robót górniczych,
- KGHM ZANAM S.A. – dostawca i serwisant maszyn górniczych, świadczy również usługi utrzymania ruchu w wybranych obszarach i uczestniczy w realizacji zadań inwestycyjnych,
- Metraco S.A. – dostawca złomów miedzi,
- „Energetyka” sp. z o.o. – spółka zabezpiecza część potrzeb energetycznych KGHM Polska Miedź S.A.

Pod względem wysokości zaangażowanego kapitału, istotną inwestycję stanowią akcje spółki TAURON Polska Energia S.A., notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Inwestycje w ramach funduszy inwestycyjnych zamkniętych są narzędziem dywersyfikacji ryzyka inwestycyjnego KGHM Polska Miedź S.A. Realizując strategię Grupy Kapitałowej, pełnią rolę w zarządzaniu wybranymi aktywami noncore i są narzędziem realizacji projektów nakierowanych na wzrost wartości. Fundusze koncentrują się na inwestycjach z obszaru szeroko rozumianej ochrony zdrowia, nieruchomości oraz nowych technologii.

Pozostałe spółki nieujęte na schemacie to m. in. podmioty pełniące istotną rolę w realizacji polityki społecznej odpowiedzialności biznesu, spółki celowe struktury holdingowej oraz pozostałe inwestycje kapitałowe (w tym przeznaczone do restrukturyzacji i dezinvestycji).

Najważniejsze aktywa produkcyjne i projekty realizowane przez Grupę Kapitałową KGHM INTERNATIONAL LTD.

Kopalnia Robinson

Lokalizacja	Nevada, USA
Własność	100% Robinson Nevada Mining Company – spółka 100% KGHM INTERNATIONAL LTD.
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	złoto
Typ złoża	porfirowe skarnowe
Produkt końcowy	koncentrat miedzi
Produkcja (2015 r.)	56,8 tys. t Cu; 56,8 tys. oz TPM*
Zatrudnienie (31.12.2015 r.)	568

*TPM – metale szlachetne: złoto, platyna, pallad

Kopalnia zlokalizowana jest w hrabstwie White Pine, w stanie Nevada, obejmuje 3 obszary górnicze: Liberty, Tripp-Veteran oraz Ruth, w którym aktualnie prowadzi się produkcję. Ruda jest wydobywana konwencjonalnymi metodami odkrywkowymi, a następnie przerabiana na koncentrat miedzi i złota w zakładzie przeróbki.

Kopalnia Morrison (wchodząca w skład Kopalń Zagłębia Sudbury)

Lokalizacja	Zagłębie Sudbury, Ontario, Kanada
Własność	100% FNX Mining Company – spółka 100% KGHM INTERNATIONAL LTD.
Typ kopalni	podziemna
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	nikiel, platyna, pallad, złoto
Typ złoża	spągowe (footwall)/ kontaktowe Ni
Produkt końcowy	ruda miedzi
Produkcja (2015 r.)	13,4 tys. t Cu, 2,1 tys. t Ni, 35,5 tys. oz TPM*
Zatrudnienie (31.12.2015 r.)	263

*TPM – metale szlachetne: złoto, platyna, pallad

Kopalnia znajduje się w granicach miasta Sudbury, w prowincji Ontario w Kanadzie, na zachodniej granicy bogato zmineralizowanej części północnego pasma (North Range) kompleksu skał magmowych SIC (Sudbury Igneous Complex) w Zagłębiu Sudbury. Jest on eliptyczną strukturą o długości 60 km i szerokości 30 km, która związana jest ze znaczącymi ekonomicznie zasobami niklu, miedzi, platyny, palladu, złota, i innych metali.

Złoże jest udostępnione oraz eksploatowane za pomocą dzierżawionej infrastruktury przyległej kopalni Craig należącej do Xstrata Nickel. W złożu Morrison najpowszechniej występuje mineralizacja w formie żyłowej. Eksploatacja prowadzona jest na poziomie 4030 (ok. 1228 m) przy pomocy technik górniczych uzależnionych od geometrii złoża. Prowadzone jest rozpoznanie wierceniami niższej partii złoża powyżej poziomu 4700 (ok. 1433 m).

Całość rudy wydobywanej z kopalni jest przerabiana w zakładzie Clarabelle w Sudbury, należącym do Vale.

DMC – usługi górnicze

Pod marką DMC Mining Services, grupa spółek FNX Mining Company Inc., Raise Boring Mining Services S.A. de C.V. oraz DMC Mining Services Corporation świadczy usługi w zakresie głębinienia szybów, robót przygotowawczych, budowy naziemnych i podziemnych obiektów kopalń, wiertnictwa górniczego, drążenia tuneli na potrzeby budownictwa ogólnego oraz usług inżynierskich.

Najważniejszymi obecnie aktywami KGHM Polska Miedź S.A. w fazie rozwojowej są projekty Sierra Gorda oraz Victoria.

Projekt Sierra Gorda

Lokalizacja	Region II, Chile
Własność	55% KGHM INTERNATIONAL LTD, 45% spółki grupy Sumitomo – Sumitomo Metal Mining Co., Ltd. (31,5%) i Sumitomo Corporation (13,5%)
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	molibden, złoto
Czas życia kopalni	19 lat dla obecnego złoża z możliwością wydłużenia eksploatacji do 40 lat z uwzględnieniem nowych złóż
Produkt końcowy	koncentrat miedzi, koncentrat molibdenu
Prognozowana produkcja	około 220 tys. t Cu, 11 tys. t Mo, 2 t Au rocznie
Rozpoczęcie produkcji	2014 r., rozpoczęcie produkcji komercyjnej nastąpiło 1 lipca 2015 r.

KGHM INTERNATIONAL LTD. nabył projekt w 2008 r. Od września 2011 r. projekt Sierra Gorda jest wspólnym przedsięwzięciem (w ramach spółki JV Sierra Gorda S.C.M.) KGHM INTERNATIONAL LTD. (55%) i spółek Grupy Sumitomo. Jest to kluczowy projekt rozwojowy w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ze względu na skalę – budowa jednej z największych kopalń miedzi, molibdenu i złota na świecie na jednym z największych na świecie złóż miedziowo-molibdenowych, obejmującym zarówno siarczkowe, jak i znajdujące się ponad nimi tlenkowe rudy miedzi.

Rozwój projektu Sierra Gorda zakłada dwie fazy inwestycyjne. Pierwsza faza obejmowała budowę konwencjonalnej kopalni odkrywkowej (urabianie za pomocą materiałów wybuchowych oraz koparek, załadunek oraz transport rudy do przeróbki), infrastruktury (m.in. staw osadowy, linia energetyczna, rurociąg wody słonej) oraz zakładu przeróbki z instalacją separacji koncentratu molibdenu (kruszarzki wysokociśnieniowe, młyny kulowe i konwencjonalna flotacja) o mocy przerobowej 110 tys. t rudy dziennie. Faza druga obejmuje zwiększenie zdolności przerobowych zakładu przeróbki do co najmniej 220 tys. t rudy dziennie.

Kopalnia Sierra Gorda, która rozpoczęła produkcję miedzi 30 lipca 2014 r., zlokalizowana jest na pustyni Atacama, na obszarze administracyjnym Sierra Gorda w regionie Antofagasta, na północy Chile ok. 60 km na południowy zachód od miasta Calama. Kopalnia położona jest na poziomie 1 700 m n.p.m., w odległości 4 km od miejscowości Sierra Gorda. Produkowane koncentraty miedzi i molibdenu są przewożone do portu Antofagasta, a stamtąd wysyłane drogą morską do hut na świecie.

W kwietniu 2015 r. rozpoczął produkcję zakład przeróbki molibdenu, a od 1 lipca 2015 r. kopalnia Sierra Gorda rozpoczęła produkcję komercyjną (od tego momentu sporządza sprawozdanie z zysków lub strat z działalności). Nadal trwa okres osiągania docelowych zdolności produkcyjnych zakładu przerobczego, w ramach którego prowadzona jest optymalizacja i weryfikacja założeń technicznych istniejącej infrastruktury. W konsekwencji tych działań, pod koniec roku zanotowano maksymalną wielkość dziennego przerobu na poziomie ponad 130 tys. t rudy dziennie. Po okresie rozruchu, który ze względu na przeprowadzony proces optymalizacji zakończy się w 2016 r., kopalnia będzie produkowała rocznie 120 tys. t miedzi, 40 - 50 mln funtów molibdenu w pierwszych latach działalności.

W 2015 r. przeprowadzono proces optymalizacji założeń projektowych mających na celu zredukowanie nakładów kapitałowych oraz poprawę efektywności funkcjonowania zakładu po zakończeniu drugiej fazy projektu oraz rozpoczęto prace nad opracowaniem podstawowej dokumentacji technicznej drugiej fazy. Dodatkowo zakładane jest wydłużenie okresu życia kopalni poprzez zagospodarowanie zmineralizowanych obszarów Pampa Lina oraz Salvadora przylegających do kopalni Sierra Gorda w oparciu o infrastrukturę drugiej fazy inwestycji.

Zagospodarowanie zgromadzonej w trakcie budowy i rozwoju kopalni Sierra Gorda rudy tlenkowej jest celem projektu Sierra Gorda Oxide. Rozpatrywane jest odzyskiwanie metalu w instalacji z wykorzystaniem technologii SX/EW. Ruda tlenkowa składowana jest obecnie do późniejszego ługowania. W 2015 r. prowadzono zaawansowane prace inżynierskie oraz prace projektowe związane z wyborem alternatywnych koncepcji realizacji projektu maksymalizującej jego wartość ekonomiczną. Na obecnym etapie projekt realizowany jest przez KGHM INTERNATIONAL LTD. Bazowy scenariusz realizacji inwestycji zakłada docelowe włączenie projektu Sierra Gorda Oxide w struktury Sierra Gorda S.C.M. i realizację projektu wspólnie z Sumitomo. Wszystkie nakłady związane z projektem, do momentu przystąpienia do projektu Sumitomo, ponoszone są przez KGHM INTERNATIONAL LTD.

Projekt Victoria

Lokalizacja	Sudbury Basin, Ontario, Kanada
Własność	100% KGHM INTERNATIONAL LTD.
Typ kopalni	podziemna
Kopalina główna	ruda miedziowo-niklowa
Metale towarzyszące	metale szlachetne (złoto) i należące do grupy platynowców (platyna, pallad)
Czas życia kopalni	13 lat
Produkt końcowy	koncentrat miedzi, koncentrat niklu
Prognozowana produkcja	16 tys. t Ni, 15 tys. t Cu
Rozpoczęcie produkcji	rozpoczęcie eksploatacji w 2021 r., pełna zdolność produkcyjna w 2023 r.

Projekt zlokalizowany jest w kanadyjskiej prowincji Ontario, w odległości około 35 km na zachód od miasta Sudbury. W 2002 r. nabyto prawa do złóż mineralnych na obszarze Victoria i rozpoczęto prace poszukiwawcze na tym terenie. Zasoby geologiczne projektu (w kategoriach zmierzone, wskazane i wnioskowane) szacowane są na 13,6 mln t rudy, o średnich zawartościach 2,6% Cu, 2,7% Ni oraz 8,3 g/t sumy metali towarzyszących. Całość rudy wydobywanej z kopalni będzie przerabiana w zakładzie Clarabelle w Sudbury, należącym do Vale.

Obecny scenariusz rozwoju projektu zakłada udostępnienie złoża przez 2 szyby (szyb eksploatacyjny oraz szyb wentylacyjny).

W 2015 r. zakończono przygotowywanie kompleksowego dokumentu technicznego opisującego proces budowy kopalni. Zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami Zarządu Spółki, na terenie projektu Victoria w 2015 r. przeprowadzono dodatkowe prace eksploracyjne ukierunkowane na potwierdzenie potencjału ciągłości mineralizacji poniżej obecnie zidentyfikowanej strefy złożowej. W ramach prowadzonych prac nakierowanych na udokumentowanie ekonomicznej mineralizacji miedzi na poziomie poniżej 2000 metrów wykonano dwa wielodenne otwory rdzeniowe (w całym programie prac pobranych zostanie łącznie sześć intersekcji złożowych) prowadzone do głębokości około 2200 metrów poniżej powierzchni terenu. Analizy uzyskanych w ramach realizowanych prac wiertniczych rdzeni dały pozytywne wyniki. Uzyskano m.in. rdzeń wiertniczy charakteryzujący się na długości ponad 30 metrów mineralizacją przekraczającą poziom 6,5% Cu, 2,2% Ni oraz 33,9g/t TPM.

Ponadto w 2015 r. trwały prace mające na celu przygotowanie infrastruktury powierzchniowej, m.in. ukończono budowę stacji transformatorów, aktualnie realizowane są prace mające na celu podłączenie sieci wysokiego napięcia.

W związku z bieżącą sytuacją makroekonomiczną Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął decyzję skutkującą modyfikacją wcześniej przyjętego harmonogramu projektu.

Projekt Ajax

Lokalizacja	Kamloops, Kolumbia Brytyjska, Kanada
Własność	KGHM INTERNATIONAL LTD. 80%; Abacus Mining and Exploration Inc. 20%
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	metale szlachetne (złoto i srebro)
Czas życia kopalni	18 lat
Produkt końcowy	koncentrat miedzi
Prognozowana produkcja	58 tys. t Cu, 125 tys. oz Au
Rozpoczęcie produkcji	Harmonogram budowy i data pierwszej produkcji koncentratu miedzi zostanie ustalona po otrzymaniu niezbędnych pozwoleń.

Projekt Ajax zlokalizowany jest w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie, w odległości 400 km na północny-wschód od Vancouver w bliskim sąsiedztwie miasta Kamloops. Projekt zakłada budowę kopalni odkrywkowej miedzi i złota oraz zakładu wzbogacania rud wraz z towarzyszącą infrastrukturą. W styczniu 2012 r. spółka Abacus Mining and Exploration Inc. przygotowała studium wykonalności, na podstawie którego określono wstępne warunki ekonomiczne tego przedsięwzięcia. Ze względu na istotne ryzyko nieotrzymania pozwolenia środowiskowego w oparciu o przyjęte założenia technologiczne projektu, w tym lokalizację podstawowych obiektów infrastruktury zakładu górniczego), przystąpiono do przeglądu założeń studium wykonalności z 2012 r. względem zidentyfikowanych ryzyk oraz możliwości zwiększenia wartości projektu. 13 stycznia 2016 r. opublikowano Zaktualizowane Studium Wykonalności, zastępujące wcześniejszą jego wersję datowaną na dzień 6 stycznia 2012 r. Zaktualizowane Studium Wykonalności uwzględnia zmiany w projekcie, zgodnie z którymi infrastruktura kopalni została oddalona od zabudowań miasta Kamloops, wprowadzono ulepszenia do rozwiązań technologicznych i zwiększono dzienną zdolność produkcyjną zakładu przerobczego z 60 do 65 tys. t.

Na podstawie wykonanych dotychczas prac wiertniczych dokonano zwiększenia względem studium wykonalności z 2012 r. zasobów geologicznych w kategorii Measured and Indicated do poziomu 568 mln t o zawartości 0,26% miedzi, 0,18 g/t złota i 0,35 g/t srebra wobec 512 mln t rudy o zawartości 0,31% miedzi i 0,19 g/t złota w studium wykonalności z 2012 r. Zasoby eksploatacyjne (mineral reserves w kategoriach „proven & probable”) zostały oszacowane na 426 mln t rudy o zawartości 0,29% miedzi, 0,19 g/t złota i 0,39 g/t srebra wobec 503 mln t zasobów eksploatacyjnych o zawartości 0,27% miedzi i 0,17 g/t złota w studium wykonalności z 2012 r.

Parametry inwestycyjne projektu, przed opodatkowaniem, kształtują się na poziomie: 429 mln USD NPV przy 8% stopie dyskonta, 13,4% IRR. W wariantcie bazowym inwestycja zwraca się po około sześciu i pół roku.

Wstępne nakłady inwestycyjne zostały oszacowane na poziomie 1 307 mln USD i są one skutkiem wprowadzenia kilku istotnych zmian technologicznych mających na celu zwiększenie odzysku metali w fazie przerobu, zmniejszenie kosztów operacyjnych i ograniczenie wpływu na środowisko (m.in. zmiany w systemach wstępnego kruszenia i systemach transportu rudy, rozwiązaniach technologicznych zastosowanych w zakładzie przerobczym i składowisku odpadów flotacyjnych). Gotówkowy koszt produkcji C1 obliczono na poziomie 1,37 USD/funt. Budowa kopalni potrwa dwa i pół roku od momentu rozpoczęcia budowy.

Harmonogram budowy i data pierwszej produkcji koncentratu miedzi zostanie ustalona po otrzymaniu niezbędnych pozwoleń. Obecnie KGHM Ajax koncentruje się na uzyskaniu wszelkich niezbędnych pozwoleń oraz kontunuuje budowę

dobrych relacji z ludnością rdzenną jak i mieszkańcami miasta Kamloops. W dniu 10 września 2015 r. został złożony wniosek o pozwolenie środowiskowe. 20 listopada 2015 r. regulator zakończył z wynikiem pozytywnym ocenę wniosku pod względem formalnym, natomiast 18 stycznia 2016 r. rozpoczęto proces oceny merytorycznej wniosku, obejmujący 75-dniowy okres konsultacji społecznych, w których uczestniczą mieszkańcy miasta Kamloops i ludność rdzenna.

Inwestycje kapitałowe zrealizowane w 2015 r.

Finansowanie zagranicznych projektów rozwojowych

W 2015 r., w ramach finansowania projektów zagranicznych z zakresu rozwoju bazy zasobowej, w tym kluczowego projektu Sierra Gorda, projektów Sierra Gorda Oxide, Victoria i Ajax, KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Fermat 1 S.à r.l. (jednostka bezpośrednio zależna) oraz spółkom: 0929260 B.C. Unlimited Liability Company, Quadra FX Holdings Chile Limitada i Minería y Exploraciones KGHM International SpA (spółki pośrednio zależne) pożyczek w łącznej wysokości 374,6 mln USD (1 461,2 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.). Środki zostały przekazane następnie poprzez pożyczki i/lub podwyższenia kapitałów spółek celowych struktury holdingowej do spółek realizujących poszczególne projekty.

Projekt Sierra Gorda	Finansowanie potrzeb projektu Sierra Gorda, zgodnie z proporcjonalnym udziałem w kapitale spółki Sierra Gorda S.C.M. (55%), wyniosło w 2015 r. 244,8 mln USD i w całości pochodziło ze środków KGHM Polska Miedź S.A. (954,8 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.).
Projekt Victoria	Finansowanie potrzeb projektu Victoria wyniosło 71,9 mln USD (280,5 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.) i w całości pochodziło ze środków KGHM Polska Miedź S.A.
Projekt Ajax	Na finansowanie projektu Ajax, zgodnie z proporcjonalnym udziałem Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki KGHM AJAX MINING INC. (80%), KGHM Polska Miedź S.A. wydatkowała 41,1 mln USD (160,4 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.), w tym 6 mln USD (23,4 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.) w ramach pożyczki udzielonej wspólnikowi w spółce zgodnie z Umową Wspólników.
Projekt Sierra Gorda Oxide	Na finansowanie projektu Sierra Gorda Oxide spółka KGHM Polska Miedź S.A. wydatkowała kwotę 16,8 mln USD (65,5 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.).

Inwestycje kapitałowe i zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. poniosła nakłady na inwestycje kapitałowe w łącznej wysokości 76 mln PLN, w ramach których:

- nabyto 10% udziałów w spółce celowej – **PGE EJ 1 sp. z o.o.**, odpowiedzialnej za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej,
- dokonano zakupu 34% akcji spółki zależnej **BIPROMET S.A.** (w tym 25,23% w wyniku wezwania, 8,77% na skutek wykupu przymusowego), osiągając docelowo 100% udziału w kapitale zakładowym tej spółki,
- podwyższono kapitał zakładowy w dwóch spółkach zależnych (**KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR i KGHM ZANAM S.A.**) oraz dokonano zakupu certyfikatów inwestycyjnych **KGHM IV FIZAN** (fundusz zarządzany przez KGHM TFI S.A.), z przeznaczeniem środków na realizację planowanych inwestycji,
- podwyższono kapitał zakładowy w spółce zależnej **KGHM Kupfer AG** z przeznaczeniem środków na realizację II fazy badań w ramach II etapu projektu Weisswasser.

Ponadto w 2015 r. miały miejsce następujące zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej i jej organizacji:

- krajowa spółka zależna PeBeKa S.A. zawiązała na terenie Kanady spółkę zależną PeBeKa Canada Inc. z siedzibą w Vancouver i objęła 100% akcji o łącznej wartości 100 000 CAD; zawiązanie spółki jest związane z prowadzonymi przez Grupę Kapitałową na terenie Kanady projektami górnictwymi, w tym z projektem Victoria;
- KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała 7 zależnych spółek celowych: Future 1 Sp. z o.o., Future 2 Sp. z o.o., Future 3 Sp. z o.o., Future 4 Sp. z o.o., Future 5 Sp. z o.o., Future 6 Sp. z o.o., Future 7 Sp. z o.o., o kapitale zakładowym 50 tys. PLN każda, które weszły w skład utworzonej w 2015 r. (efektywnie od 1 stycznia 2016 r.) Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Utworzenie ww. podmiotów ma na celu umożliwienie kształtowania Grupy Podatkowej w przyszłości;
- w ramach Funduszu KGHM I FIZAN został zawiązany nowy podmiot - Staropolanka Spółka z o.o.; jej utworzenie jest związane z realizowanym procesem podziału spółki Uzdrawiska Kłodzkie S.A. – Grupa PGU który jest elementem restrukturyzacji Polskiej Grupy Uzdrawisk w celu zwiększenia jej efektywności, m.in. poprzez wydzielenie działalności innej niż uzdrawiskowa; do nowo zawiązanej spółki zostanie wniesiona, wydzielona jako zorganizowana część przedsiębiorstwa, domena produkcji wody mineralnej;
- KGHM Polska Miedź S.A. zbyła cały posiadany pakiet akcji LETIA S.A. (85%) poprzez wniesienie go jako wkład niepieniężny na pokrycie obejmowanych akcji spółki Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (LSSE). Na koniec 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. nie posiadała akcji LETIA S.A. a jej udział w LSSE wynosił: 12,24% w kapitale zakładowym i 7,8% głosów na walnym zgromadzeniu spółki;
- „Energetyka” sp. z o.o. dokonała wykupu akcji spółki zależnej WPEC w Legnicy S.A. od pracowników tego podmiotu, stając się jej jedynym właścicielem; wykupiono akcje stanowiące 14,8% w kapitale (w tym 4,3% w drodze wykupu przymusowego);
- dokonano podziału spółki bezpośrednio zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. w celu wydzielenia z niej obszarów działalności niezwiązanych z główną domeną - transportem kolejowym; wydzielone obszary działalności w postaci

zorganizowanych części przedsiębiorstwa zostały przeniesione do następujących podmiotów zależnych Grupy Kapitałowej (spółek przejmujących): MERCUS Logistyka sp. z o.o. (samochodowy transport osobowy), KGHM ZANAM S.A. (transport towarowy i spedycja), „Energetyka” sp. z o.o. (obróć produktami naftowymi) oraz do spółki nowo zawiązanej pod firmą PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o. (infrastruktura kolejowa). W wyniku podziału kapitał zakładowy POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. został obniżony o kwotę 61 mln PLN (tj. z kwoty 124 mln PLN do kwoty 63 mln PLN);

- z dniem 31 grudnia 2015 r. dokonano połączenia dwóch kanadyjskich spółek: KGHM INTERNATIONAL LTD. i 0929260 B.C. Unlimited Liability Company poprzez zawiązanie nowej spółki; nowo zawiązany podmiot o kapitale (share capital) w wysokości kapitału spółki 0929260 B.C. Unlimited Liability Company na 31.12.2015 r. (2 080 mln USD) przejął firmę, statut spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz wszelkie aktywa i pasywa obu spółek. W wyniku powyższego spółka KGHM AJAX MINING INC., realizująca projekt Ajax w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie, który zakłada budowę kopalni odkrywkowej miedzi i złota oraz zakładu wzbogacania rud wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wchodzi w skład Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

W trakcie analizowanego okresu kontynuowano działania mające na celu uporządkowanie i uproszczenie struktury Grupy. W ramach tych działań wszczęto procesy likwidacyjne w dwóch spółkach zależnych: w spółce krajowej - Polska Grupa Uzdrawisk Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. oraz w spółce zagranicznej - International Molybdenum Ltd., w której w trakcie roku proces likwidacji został zakończony. Zakończono również rozpoczęty w 2013 r. proces likwidacji spółki zależnej „BLOWIND” sp. z o.o. (spółka nie rozpoczęła operacyjnej działalności).

Z dniem 31 grudnia 2015 r. dokonano przeniesienia do Kanady siedziby statutowej i rzeczywistej następujących spółek Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., które nie prowadzą działalności operacyjnej:

- KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.,
- Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.,
- Quadra FNX SG (Barbados) Ltd.,
- Centenario Holdings Ltd. (BVI),
- Frankie (BVI) Ltd.

Kierunki zamierzeń w zakresie inwestycji kapitałowych

Zamierzenia w zakresie inwestycji kapitałowych wynikają z głównych założeń przyjętej w styczniu 2015 r. Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r.

Zgodnie z przyjętą Strategią działania Grupy w najbliższych latach będą skupione na realizacji posiadanych w portfelu projektów – przede wszystkim Sierra Gorda (faza 2 projektu oraz projekt Sierra Gorda Oxide - zagospodarowania rudy tlenkowej), Victoria i Ajax.

Na bazie uzyskanych wyników prac poszukiwawczo-rozpoznawczych oraz przeprowadzonych analiz w ramach projektów eksploracyjnych „Weisswasser” (Niemcy) oraz Malmbjerg (Grenlandia), stwierdzono, że oba projekty nie wykazują przesłanek ekonomicznych co do ich dalszej realizacji. Mając powyższe na uwadze zdecydowano o zaprzestaniu prowadzenia obu projektów.

W zakresie krajowych inwestycji kapitałowych, realizujących strategię rozwoju bazy zasobowej, KGHM Polska Miedź S.A. zamierza realizować projekt dotyczący poszukiwania i rozpoznawania złóż soli potasowo-magnezowych, surowców fosforowych, soli kamiennych oraz metali nieżelaznych w rejonie Zatoki Puckiej. Potencjalnymi partnerami w projekcie są spółki Grupy Azoty.

KGHM Polska Miedź S.A., jako jeden z największych konsumentów energii elektrycznej w Polsce, planuje również aktywny udział w realizacji projektów z branży energetycznej, które pozwolą na zabezpieczenie potrzeb energetycznych spółki, zmniejszą ekspozycję na zmiany cen paliw i energii elektrycznej oraz zredukują wpływ zobowiązań klimatycznych. KGHM Polska Miedź S.A. bierze udział w projekcie przygotowania budowy pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej. Partnerami spółki w projekcie są: ENEA S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A.

Informacja na temat stopnia zaawansowania realizacji powyższych projektów, została umieszczona w części 2.1 niniejszego sprawozdania.

Ponadto, kontynuowane będą działania zmierzające do optymalizacji struktury Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., poprzez prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych oraz likwidacyjnych.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. i jej spółki zależne nie zawierały z podmiotami powiązаныmi istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

2.3. Inwestycje rzeczowe

W roku 2015 nakłady na inwestycje rzeczowe wyniosły 2 655 mln PLN i były wyższe niż w roku poprzednim o 11%. Nakłady wraz z poniesionymi nakładami na prace rozwojowe niezakończone wyniosły 2 673 mln PLN.

Tabela 8. Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - według oddziałów (w mln PLN)

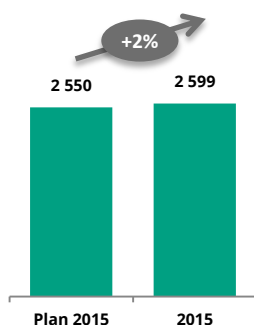
	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Górnictwo	1 479	1 620	91,3	538	320	335	286
Hutnictwo	1 115	696	160,2	500	277	213	125
Pozostała działalność	61	79	77,2	20	18	17	6
Prace rozwojowe - niezakończone	18	21	85,7	6	3	6	3
Ogółem	2 673	2 416	110,6	1 064	618	571	420
w tym koszty finansowania zewnętrznego	57	4					

Tabela 9. Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - według kategorii (w mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Odtworzenie	597	650	91,8	229	120	136	112
Utrzymanie	454	309	146,9	211	110	84,00	49,00
Rozwój	1 604	1 436	111,7	618	385	345,00	256,00
Prace rozwojowe - niezakończone	18	21	85,7	6	3	6,00	3,00
Ogółem	2 673	2 416	110,6	1 064	618	571,00	420,00
w tym koszty finansowania zewnętrznego	57	4					

Działalność inwestycyjna obejmowała realizację projektów odtworzeniowych, utrzymaniowych oraz rozwojowych:

Wykres 3. Realizacja planowanych nakładów inwestycyjnych w 2015 r.* (mln PLN)

* w planowanych nakładach nie uwzględnia się kosztów finansowania zewnętrznego (57 mln PLN) i kosztów prac rozwojowych w toku (18 mln PLN)

Projekty odtworzeniowe – mające na celu utrzymanie majątku produkcyjnego w stanie niepogorszonym, stanowią 23% nakładów ogółem.

Projekty utrzymaniowe - mające na celu utrzymanie produkcji górniczej na poziomie ustalonym w zatwierdzonym Planie Produkcji (rozbudowa infrastruktury zgodnie z postępowaniem robót górniczych) stanowią 17% nakładów ogółem.

Przyczyny zmian w projektach utrzymaniowych w porównaniu do założeń Planu:

- przesunięto rozpoczęcie realizacji fazy II projektu Rozbudowy obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych Żelazny Most zapewniającą możliwość składowania odpadów poflotacyjnych po roku 2016. W związku z tym wprowadzono zmiany w budżecie projektu w roku 2015.

Projekty rozwojowe – mające na celu zwiększenie wolumenu produkcji ciągu technologicznego, wdrożenie działań techniczno-technologicznych optymalizujących wykorzystanie istniejącej infrastruktury, utrzymanie kosztów produkcji oraz dostosowanie działalności firmy do zmieniających się standardów, norm prawnych i regulacji (projekty dostosowawcze oraz związane z ochroną środowiska) stanowią 60% planowanych nakładów ogółem.

Ważniejsze przyczyny zmian w projektach rozwojowych w porównaniu do założeń Planu:

- Nastąpiło skumulowanie prac w ramach Programu Modernizacji Pirometalurgii tzn. przyspieszono prace zaplanowane na rok 2016 (w zakresie Pieca Zawiesinowego, Pieca Elektrycznego, pakietu Energetycznego, Instalacji Odpylania Pieca Elektrycznego) oraz zrealizowano prace opóźnione w roku 2014 z uwagi na awarię transformatora w HM Głogów.
- Uruchomiono Program Rozwoju Hutnictwa w HM Głogów i HM Legnica.
- Rozpoczęto realizację inwestycji związanych z dostosowaniem istniejącej infrastruktury do wymogów przepisów prawnych oraz wymagań techniczno-technologicznych mających na celu optymalizację wykorzystania

modernizowanej infrastruktury hutnictwa w aspekcie obecnie realizowanych projektów inwestycyjnych w hucie HM Głogów.

Ważniejsze zadania i obiekty realizowane w 2015 r.

Odtworzenie (597 mln PLN)

Wymiana parku maszynowego w kopalniach	W zakresie modernizacji i wymiany parku maszynowego w kopalniach zakupiono 178 sztuk maszyn górniczych. Nakłady poniesione w 2015 r.: 203 mln PLN .
Odtworzenie infrastruktury - pozostałe	Realizowano inwestycje ukierunkowane na odtworzenie infrastruktury Oddziałów w celu utrzymania jej w nie pogorszonym stanie (wymiana lub modernizacja urządzeń elektroenergetycznych, instalacji transportowych, instalacji pomocniczych dla produkcji podstawowej, górniczych urządzeń wyciągowych). Nakłady poniesione w 2015 r.: 394 mln PLN .

Utrzymanie (454 mln PLN)

Uzbrojenie rejonów górniczych	W oddziałach górniczych prowadzono inwestycje związane z rozbudową infrastruktury oddziałów wydobywczych, urządzeniami wentylacyjnymi i klimatyzacyjnymi oraz inwestycje transportu taśmowego i rurociągów. Nakłady poniesione w 2015 r.: 313 mln PLN .
Projekt Żelazny Most zapewniający możliwość składowania odpadów poftotacyjnych po roku 2016	Uzyskano gotowość do rozbudowy Obiektu Głównego do rzędnej 185m npm. w granicach gmin Rudna i Grębocice. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 66 mln PLN , w tym w 2015 r. 19 mln PLN.

Rozwój - Górnictwo (491 mln PLN)

Budowa szybu SW-4	Zakończono budowę stacji ogrzewania powietrza wlotowego (na okres przejściowy). Kontynuowane są prace nad obiektami docelowymi: budynek administracyjno - socjalny, place i drogi. Zakończono przebudowę obudowy szybu w soli - przebudowano łącznie 195 kompletów obudowy łukowo-powłokowej. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości: 828 mln PLN , w tym 35 mln PLN w 2015 r.
Głogów Głęboki Przemysłowy	Kontynuowano głębienie szybu wentylacyjnego (wdechowego) GG-1 w obudowie tubingowej. Na dzień 31 grudnia 2015 r. głębokość szybu osiągnęła 687,2 m w obudowie tubingowej (docelowa głębokość szybu to 1 340 m przy średnicy 7,5 m). Wykonano kaskadowy system odwadniania wraz z otworami badawczymi. Od 2006 r. wykonano 71,4 kmb wyrobisk górniczych finansowanych ze środków inwestycyjnych i 22,0 kmb wyrobisk górniczych finansowanych ze środków eksploatacyjnych (łącznie 93,4 kmb) wraz z zabudową niezbędnej infrastruktury technicznej (rurociągi wodne, kable zasilające, rozdzielnie elektryczne, przenośniki taśmowe, zbiorniki retencyjne, rurociągi i urządzenie klimatyzacyjne, teletechnika). W 2015 r. wykonano 14,0 kmb wyrobisk górniczych kapitalnych w Obszarach Górniczych ZG Rudna oraz Polkowice-Sierszowice. Zakończono I Etap budowy Powierzchniowej Stacji Klimatyzacyjnej przy szybie R-XI. Kontynuowane są prace w zakresie II etapu co umożliwi zwiększenie produkcji chłodu do wyrobisk poniżej poziomu 1200 m do 25 MW. Planowany termin zakończenia prac to II połowa 2016 r. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 1 666 mln PLN , w tym 366 mln PLN w 2015 r.
Zmiana funkcji szybu L-VI na materiałowo - zjazdowy	Wykonano dokumentację koncepcyjną powierzchniowej infrastruktury technicznej rejonu szybu L-VI. Zawarto umowę, której przedmiotem jest budowa kompleksu szybowego wraz z logistyką transportu. Podpisano odpowiednie akty notarialne dotyczące pełnomocnictw do nabycia nieruchomości.
Opracowanie technologii eksploatacji z wykorzystaniem kompleksu urabiającego ACT przez KGHM	W ramach współpracy z firmą Caterpillar Global Mining Europe GmbH zrealizowano prace związane z wdrożeniem niezbędnych modyfikacji w komponentach Kompleksu Urabiającego ACT, które powinny pozwolić na realizację końcowego etapu prób eksploatacyjnych z wykorzystaniem kompleksu urabiającego ACT (Active Cutting Technology) w oddziale pilotowym O/ZG Polkowice-Sierszowice. Zakończono prace związane z przygotowaniem nowego pola eksploatacyjnego oraz montażem udoskonalonego kompleksu urabiającego ACT w oddziale pilotowym. Wprowadzono korekty w dokumentacji techniczno-ruchowej. Przygotowano Kompleks Urabiający ACT do Pre-Testu. W związku z dużą niepewnością co do uzyskania przez projekt zakładanych efektów technicznych i niewystarczającym prawdopodobieństwem osiągnięcia w kilkuletniej perspektywie korzyści ekonomicznych dokonano odpisów aktualizujących wartość księgową aktywów związanych z realizacją projektu Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 56 mln PLN (4 mln PLN w 2015 r.), w tym na prace rozwojowe niezakończone - 38 mln PLN (4 mln PLN w 2015 r.)
Drażenie wyrobisk chodnikowych zespołem kombajnów	W kopalni Polkowice-Sierszowice kontynuowano rozpoczęte w 2013 r. produkcyjne próby urabiania zespołem trzech kombajnów chodnikowych w ramach realizacji chodnikowych robót przygotowawczych. W 2015 r. w obszarze złoża GGP w wiązce wyrobisk TW 357, w technologii kombajnowej wykonano 3,5 kmb chodników (11,1 kmb od początku drażenia), co stanowi blisko 71% zaplanowanego zakresu rzeczowego. Opóźnienie w realizacji zaplanowanych robót jest konsekwencją prowadzonych prac w utrudnionych warunkach geologiczno-górnictwa (fleksura, zagrożenia wodne i gazowe). Równocześnie realizowano proces gromadzenia doświadczeń i oceny techniczno-ekonomicznej wdrażanej technologii, a także prace związane z optymalizacją struktury techniczno-organizacyjnej oddziału kombajnowego. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 12 mln PLN , w tym 4 mln PLN w 2015 r.

Modernizacja układów klasyfikacji w O/ZWR	Wykonano koncepcje technologiczne, część I i II dla wszystkich Rejonów O/ZWR. Wykonano kompletną dokumentację projektową dla Rejonu ZWR Polkowice oraz Projekt budowlany dla Rejonów ZWR Lubin i Rudna. Dostarczono baterie hydrocyklonów dla wszystkich Rejonów O/ZWR w zakresie części I oraz 3 baterie hydrocyklonów z części II dla Rejonu ZWR Rudna. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 36 mln PLN , w tym 9 mln PLN w 2015 r.
--	--

Rozwój – Hutnictwo (998 mln PLN)

Program Modernizacji Pirometalurgii (PMP)	Realizowano główne elementy technologiczne PMP: Piec Elektryczny i Piec Zawieszinowy. Zakończono montaż konstrukcji kompleksu hal Pieca Elektrycznego, Pieca Zawieszinowego i Kotła Odzysknicowego. Realizowano prace w zakresie montażu instalacji i urządzeń w obszarze hali pieców oraz Budynku Energetyczno-Elektrycznego. Prowadzono montaż urządzeń elektrycznych w zakresie głównych rozdzielni: OSR11, OSR1 NOWA; stacji GST-1. Realizowano obiekty w zakresie wydziałów przygotowania wsadu, zakończono montaż galerii transportu koncentratu i dodatków sadowych. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 1 572 mln PLN , w tym 616 mln PLN w 2015 r.
--	---

Program Rozwoju Hutnictwa	Program został uruchomiony w roku 2015 w ramach którego realizowane są następujące projekty składowe: Realizacja instalacji prażalniczej, Budowa suszarni parowej oraz Modernizacja Elektrorefinacji w HM Legnica.
----------------------------------	--

Podjęto decyzję o realizacji projektów związanych z dostosowaniem infrastruktury technicznej do zmiany technologii hutniczej w HM Głogów I polegające na wdrożeniu działań techniczno-technologicznych mających na celu optymalizację wykorzystania modernizowanej infrastruktury hutnictwa w aspekcie obecnie realizowanych projektów inwestycyjnych w hucie HM Głogów.

W ramach budżetu zarezerwowano środki na realizację Hali Wanien w HM Głogów oraz na pozostałe projekty towarzyszące – trwają analizy, które pozwolą podjąć decyzję o ostatecznym wariantcie rozwoju hutnictwa.

Program Rozwoju Hutnictwa zapewni przetop całości koncentratów własnych w instalacjach HM Głogów I, HM Głogów II oraz HM Legnica w latach 2017-2033, przy zwiększonym wydobyciu oraz rosnących zawartościach węgla organicznego. Jednocześnie otworzy możliwości wzrostu produkcji miedzi w oparciu o koncentraty importowane.

Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości **311 mln PLN**.

Program intensyfikacji przetopu w HM Głogów II	30 czerwca 2015 r. zakończono realizację projektu. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 194 mln PLN , w tym 0,5 mln PLN w 2015 r.
---	--

Rozwój – Eksploracja (90 mln PLN)

Projekty eksploracyjne	Gaworzyce-Radwanice – kontynuowane są prace nad przygotowaniem projektu zagospodarowania złoża, w północnej części obszaru złoża rud miedzi Radwanice-Gaworzyce.
-------------------------------	---

Synklina Grodziecka, Konrad – w kwietniu 2015 r. uzyskano decyzję zmieniającą koncesję m.in. w zakresie wydłużenia okresu jej obowiązywania do lipca 2017 r., tj. do czasu obowiązywania koncesji Konrad. Działanie to ma na celu umożliwienie w przyszłości wykonania jednej dokumentacji geologicznej dla obszarów Synklina Grodziecka i Konrad. Na obszarach koncesyjnych zakończono wykonywanie powierzchniowych badań geofizycznych. Kolejny etap prac zakłada wykonanie robót wiertniczych w celu szczegółowego zbadania warunków hydrogeologicznych.

Retków-Ścinawa oraz Głogów – wykonano 7 otworów, a 3 otwory są w trakcie wiercenia. Na obszarze koncesji Głogów realizowane są 4 otwory wiertnicze.

Bytom Odrzański, Kulów-Luboszyce – KGHM wniósł skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie Bytomia Odrzańskiego i Kulowa Luboszyce. Oczekuje się na wyznaczenie terminu rozprawy.

Stojanów – na podstawie przygotowanego w IV kwartale raportu geologicznego dot. transgranicznych możliwości poszukiwania mineralizacji miedziowej na terenie Niemiec i Polski (koncesja Stojanów) stwierdzono brak przesłanek dla kontynuacji poszukiwań na tym obszarze.

Zatoka Pucka – na obszarze koncesji zakończono powierzchniowe badania geofizyczne. Trwa szczegółowa analiza i interpretacja danych pozyskanych w wyniku reinterpretacji danych archiwalnych i nowo wykonanych badań geofizycznych.

Do 31 grudnia 2015 r. na Projekty eksploracyjne poniesiono nakłady w wysokości **275 mln PLN**, w tym 90 mln PLN w 2015 r.

Rozwój – Pozostałe (25 mln PLN)

Modernizacja rozdzielni 6kV GSE w HM Głogów GSE+	Zakres rzeczowy projektu realizowany jest zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem. Zakończono budowę nowego budynku rozdzielni 6kV GSE – R2, trwają również prace nad budynkiem rozdzielni 6kV GSE – R1, zakończono prace przy estakadach wyprowadzenia mocy 110 kV z budynku stacji transformatorowej GIS T4 do rozdzielni GST – 1, trwają zaawansowane prace nad modernizacją układu zasilania, sterowania i wizualizacji EC3, modernizacja pól 6kV w GST-2. Do 31 grudnia 2015 r. poniesiono nakłady w wysokości 44 mln PLN, w tym 15 mln PLN w 2015r.
---	---

2.4. Ochrona środowiska

Działalność Spółki na rzecz ochrony środowiska

KGHM Polska Miedź S.A. jako jedno z największych przedsiębiorstw na Dolnym Śląsku odpowiedzialne społecznie, nie może i nie chce uchylać się od odpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy. Idee zrównoważonego rozwoju, a w szczególności poszanowania środowiska naturalnego są jedną z najważniejszych wartości Spółki. Wydobywanie rud miedzi, a następnie jej przerób na wszystkich etapach produkcji jest nierozłącznie związane z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska naturalnego. Dotrzymanie rygorystycznych norm środowiskowych, wynikających z prawa, możliwe jest dzięki systematycznemu modernizowaniu instalacji służących ochronie środowiska, zarówno tych wybudowanych w przeszłości, jak i nowych inwestycji w tej dziedzinie. W roku 2015 Spółka wydała na realizację inwestycji proekologicznych 631 mln PLN, w tym największe wydatki w wysokości 616 mln PLN poniesiono na Program Modernizacji Pirometalurgii w HM Głogów I.

Ponadto KGHM Polska Miedź S.A. mając na uwadze społeczną odpowiedzialność biznesu kontynuowała w ubiegłym roku Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Zagrożeniom Środowiska. Program ten jest skierowany głównie do dzieci w wieku od 1 do 16 roku życia, zamieszkujących okolice naszych hut, obejmował między innymi badanie krwi na zawartość ołowiu, wyjazdy na „Zielone szkoły”, zajęcia na basenach czy też edukację ekologiczno - zdrowotną. W ubiegłym roku programem objęto 756 dzieci oraz 98 osób dorosłych.

Zgodnie z porozumieniem na rzecz zrównoważonego rozwoju, zawartym w 2013 r. pomiędzy zarządem Powiatu Głogowskiego a zarządem KGHM Polska Miedź S.A., przeprowadzono w 2015 r. akcję wapnowania gleb na terenie gminy Jerzmanowa. Uchwałą zarządu KGHM Polska Miedź S.A. przekazano gminie Jerzmanowa środki finansowe, które pozwoliły na zwapnowania gleb użytkowanych rolniczo na powierzchni 1 652 ha, tam gdzie było to potrzebne i konieczne oraz przeprowadzono badania gleb w gminie Pęcław na obszarze 2 032 ha.

Opłaty za korzystanie ze środowiska

Łączne opłaty za korzystanie ze środowiska, poniesione przez Oddziały KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r., wyniosły 32 mln PLN. Wysokość uiszczonych opłat była o 2 mln PLN wyższa niż w roku 2014. Wzrost opłat wynika głównie ze wzrostu wysokości jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska.

W roku ubiegłym najwyższe opłaty Spółka uiszczyła za ładunki zanieczyszczeń zrzucanych w wodach nadosadowych z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych Żelazny Most: 21 mln PLN. Kolejną pozycją kosztową jest opłata za emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w wysokości: 6 mln PLN.

Stan formalno-prawny i zamierzenia

W KGHM Polska Miedź S.A. eksploatowanych jest dziesięć instalacji, na których prowadzenie zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, wymagane jest posiadanie pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto Zakład Hydrotechniczny posiada zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”, a obowiązujące jeszcze pozwolenie zintegrowane będzie sukcesywnie wygaszane w miarę jak będą uzyskiwane niezbędne zezwolenia sektorowe. Pozostałe Oddziały Spółki posiadają sektorowe decyzje administracyjne zezwalające na korzystanie ze środowiska.

Instalacje HM Głogów i Legnica oraz bloki gazowo-parowe w Polkowicach i Głogowie posiadają także zezwolenia na uczestnictwo w systemie handlu emisjami CO₂, bowiem od roku 2013 KGHM Polska Miedź S.A. uczestniczy w obowiązkowym Systemie Handlu Emisjami Unii Europejskiej (ETS). W 2015 r. nastąpiło rozliczenie emisji dwutlenku węgla z instalacji będących w systemie ETS za 2014 r. Sumaryczne emisje CO₂ dla tych instalacji, w ilości 543 tys. t, pokryte zostały bezpłatnymi uprawnieniami do emisji. Przewiduje się, że emisje 2015 r. rozliczone zostaną głównie dzięki bezpłatnym uprawnieniom oraz częściowo w oparciu o nadwyżki uprawnień i zakupy CER (jednostek poświadczonych redukcji emisji) z poprzednich okresów.

W związku ze zmianami prawa ochrony środowiska, które wprowadzono w 2015 r., prowadzone były na bieżąco aktualizacje posiadanych przez Spółkę pozwoleń środowiskowych.

Do najistotniejszych, planowanych w najbliższym czasie przedsięwzięć, związanych z ekologią, należą:

- zakończenie prac modernizacyjnych pirometalurgii w HM „Głogów”,
- dostosowanie posiadanych decyzji administracyjnych do pojawiających się zmian w prawie,
- nadzorowanie systemu handlu emisjami CO₂,
- prace związane z bezpieczeństwem OUOW Żelazny Most m.in. dociążenia zapór składowiska,
- kontynuacja programu promocji zdrowia i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym – skierowanego do mieszkańców byłych stref ochronnych,
- rozbudowa OUOW Żelazny Most o tzw. kwaterę południową,

Działalność na rzecz spełnienia wymogów REACH

KGHM jest członkiem sześciu międzynarodowych konsorcjów utworzonych dla spełnienia wymogów unijnego rozporządzenia REACH. W 2015 r. współpraca z konsorcjami wiązała się z dostosowywaniem się firm do zmieniających się wymogów REACH odnośnie dokumentacji rejestracyjnych, klasyfikacji substancji, oceny i autoryzacji. Te zmiany mają być prowadzone płynnie i dlatego konsorcja REACH będą nadal funkcjonowały.

W 2015 r. koszty KGHM na rzecz współpracy z konsorcjami wyniosły 114 tys. EUR. Główną pozycję stanowiła ocena srebra, prowadzona na polecenie Europejskiej Agencji Chemikaliów.

W 2016 r. KGHM planuje zarejestrować złoto oraz bizmut (obecny w produkowanym stopie ołowiowo-bizmutowym). Koszty tych obu rejestracji wyniosą 33 tys. EUR, a bieżąca współpraca z konsorcjami będzie się kształtować na poziomie 50-100 tys. EUR rocznie.

Aktualizacja dokumentacji BREF

Pod koniec 2013 r. Komisja Europejska zdecydowała o konieczności uaktualnienia dokumentu BREF dla gospodarowania odpadami z przemysłu wydobywczego. (Dokumenty BREF są wymogiem UE i obejmują opisy technik różnych gałęzi przemysłowych ze wskazaniem technik ekologicznie najlepszych, aby służyć Państwom Członkowskim jako odniesienie przy wydawaniu pozwoleń środowiskowych.)

Prace są prowadzone przez Joint Research Centre – Institute of Prospective Technological Studies (JRC-IPTS) w Sewilli przy współpracy z Techniczną Grupą Roboczą (TGR), składającą się z przedstawicieli Państw Członkowskich, organizacji i przemysłu (w tym KGHM).

W 2015 r. zebrano szereg danych na podstawie opracowanego przez JRC-IPTS kwestionariusza. Obecnie JRC-IPTS kompiluje te informacje tworząc tekst roboczy BREF-u, który będzie następnie opiniowany i poprawiany.

2.5. Zarządzanie ryzykiem w Spółce

Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa KGHM Polska Miedź S.A. definiuje ryzyko jako niepewność, będącą integralną częścią prowadzonej działalności i mogącą skutkować zarówno szansami, jak i zagrożeniami dla realizacji celów biznesowych. Oceniany jest aktualny i przyszły, faktyczny oraz potencjalny wpływ ryzyka na działalność Grupy. W oparciu o przeprowadzoną ocenę, dokonywana jest weryfikacja i dostosowanie praktyk zarządczych w ramach odpowiedzi na poszczególne ryzyka.

W ramach zatwierdzonej w 2013 r. Polityki i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz Regulaminu Komitetu Ryzyka Korporacyjnego, konsekwentnie realizowany jest proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Na bieżąco identyfikowane, oceniane i analizowane w kontekście możliwości ich ograniczania są ryzyka w różnych obszarach działalności Grupy.

Ryzyka kluczowe są przedmiotem pogłębionej analizy w celu wypracowania Planu Odpowiedzi na Ryzyko i Działań Dostosowawczych. Pozostałe ryzyka są poddane stałemu monitoringowi ze strony Departamentu Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności, a w zakresie ryzyk finansowych ze strony Dyrektora Naczelnego ds. Finansów oraz Departamentu Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Kredytowym.

Kompleksowe podejście do analizy ryzyk obejmuje również identyfikację ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych (więcej w Rozdziale 2.1. Strategia na lata 2015-2020).

Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w Spółce uległa modyfikacji w związku z powołaniem Komitetu Płynności Finansowej. Podział uprawnień i odpowiedzialności stosuje zasady dobrych praktyk Ładu Korporacyjnego i powszechnie uznany model trzech linii obrony według poniższego schematu.

Schemat 4. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w KGHM Polska Miedź S.A.

Rada Nadzorcza (Komitet Audytu)
Dokonuje rocznej oceny efektywności procesu zarządzania ryzykiem oraz monitorowania poziomu ryzyk kluczowych i sposobu postępowania z nimi.

Zarząd
Ostatecznie odpowiedzialny za system zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jego poszczególnymi elementami.

1 linia obrony	2 linia obrony	3 linia obrony
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Kierownictwo	Komitety Ryzyka				Audyt Wewnętrzny
	Wspierają efektywne zarządzanie ryzykiem oraz bieżący nadzór nad ryzykami kluczowymi.				
	Komitet Ryzyka Rynkowego	Komitet Ryzyka Kredytowego	Komitet Ryzyka Korporacyjnego	Komitet Płynności Finansowej	
	Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali (m.in.: miedź, srebro) oraz kursów walutowych i stóp procentowych	Zarządzanie ryzykiem niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników	Zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz bieżące monitorowanie ryzyk kluczowych	Zarządzanie ryzykiem utraty płynności, rozumiane jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności	
Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym	Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym	Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym	Polityka zarządzania płynnością finansową	Regulamin Audytu Wewnętrznego	
Kadra kierownicza odpowiedzialna jest za przeprowadzenie identyfikacji, oceny i analizy ryzyk oraz wdrożenie, w ramach codziennych obowiązków, odpowiedzi na ryzyko. Zadaniem kadry kierowniczej jest bieżący nadzór nad stosowaniem odpowiednich odpowiedzi na ryzyko w ramach realizowanych zadań, tak aby ryzyko nie przekraczało oczekiwanego poziomu.	Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Kredytowym <i>Raportowanie do I Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych</i>		Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności <i>Raportowanie do Prezesa Zarządu</i>	Dyrektor Naczelny ds. Finansów Raportowanie do I Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych	Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej <i>Raportowanie do Prezesa Zarządu</i>

Ryzyko korporacyjne – kluczowe ryzyka i mitygacja

Narzędziem, wykorzystywanym w procesie identyfikacji ryzyk jest Model Ryzyk. Jego budowa oparta jest o źródła ryzyka i dzieli się na następujące 5 kategorii: Technologiczne, Łańcucha wartości, Rynkowe, Zewnętrzne oraz Wewnętrzne. Na poziomie podkategorii wyróżnionych i zdefiniowanych jest kilkadziesiąt podkategorii odpowiadających poszczególnym obszarom działalności lub zarządzania.

Poniżej przedstawiono kluczowe ryzyka KGHM Polska Miedź S.A.

Czynnik ryzyka	Ryzyko - opis	Mitygacja
Technologia		
Technologia	Ryzyko technologiczne związane z eksploatacją złóż rud miedzi na dużych głębokościach, w warunkach skojarzonych zagrożeń naturalnych.	Realizacja prac naukowo-badawczych oraz prowadzenie prób ruchowych alternatywnych do stosowanych obecnie technologii wybierania złóż rud miedzi, w tym m.in.: projekty w zakresie alternatywnych metod eksploatacji: eksploatacja ścianowa lub komorowo filarowa z wykorzystaniem mechanicznego urabiania skał. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych oraz Filar III. Produkcja)</i>
	Ryzyko zmiany warunków geologiczno-górnicznych kopalń i związana z tym rosnąca kaloryczność produkowanych w Zakładach Wzbogacania Rudy koncentratów miedzi powodująca obniżenie ilości przetapianych koncentratów w procesie pirometalurgii.	Budowa w HM Głogów I instalacji do prażenia koncentratów wraz z infrastrukturą towarzyszącą mająca na celu obniżenie kaloryczności przetapianych koncentratów poprzez eliminację w ich składzie nadmiaru związków organicznych. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych oraz Filar III. Produkcja)</i>
Łańcuch wartości		
Planowanie	Ryzyko związane z przyjęciem niewłaściwych parametrów ekonomicznych: produkcyjnych, inwestycyjnych, makroekonomicznych, finansowych, dla prognozowanych wyników Spółki.	Prognozowanie poszczególnych obszarów działalności Spółki przez wyspecjalizowane komórki merytoryczne.
Logistyka i łańcuch dostaw	Ryzyko ograniczonego dostępu do infrastruktury transportowej (kolejowej) m.in.: na skutek wystąpienia ekstremalnych warunków pogodowych (niskie temperatury, podtopienia torów); strajku zarządcy infrastruktury kolejowej lub przewoźnika; awarii infrastruktury kolejowej - mające wpływ na płynność dostaw surowców i materiałów niezbędnych do produkcji.	Zarządzanie płynnością dostaw oraz minimalnymi poziomami zapasów surowców i materiałów niezbędnych do produkcji. Kluczowe usługi transportu kolejowego realizowane przez Spółkę z Grupy Kapitałowej KGHM - Pol-Miedź-Trans Sp. z o.o.
Zasoby i rezerwy	Ryzyko związane z niedostatecznym rozpoznaniem parametrów i charakterystyki złoża, zarówno w projektach eksploracyjnych (szacowanie danych wejściowych do modeli wyceny złóż), jak również w ramach bieżącej eksploatacji.	Ponoszenie dodatkowych nakładów na prace rozpoznawcze podnoszące dokładność oszacowania zasobów i rozpoznanie warunków geologiczno-górnicznych, optymalizacja siatki wierceń, badań geologicznych, rozpoznanie wyrobiskami udostępniającymi, konsultacje z zewnętrznymi ekspertami. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej)</i>
Zarządzanie odpadami	Ryzyko braku możliwości składowania odpadów poflotacyjnych, np.: w wyniku awarii składowiska odpadów poflotacyjnych Żelazny Most lub linii przesyłowych wykorzystywanych do ich transportu.	Eksploatacja, budowa i rozbudowa składowiska zgodnie z Instrukcją eksploatacji. Współpraca z Zespołem Ekspertów Międzynarodowych (ZEM) i Generalnym Projektantem, wprowadzenie Metody Obserwacyjnej w czasie rozbudowy zalecanej przez ZEM, opierającej się na ocenie parametrów geotechnicznych uzyskanych na podstawie oceny wyników prowadzonego monitoringu, które pozwalają wnioskować o zachowaniu budowanego/eksploatowanego obiektu. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych)</i>
Dostępność materiałów i mediów	Ryzyko związane z brakiem dostępności niezbędnych mediów (energia elektryczna, gaz, woda).	Zapewnienie awaryjnych systemów zasilania w kluczowe media oraz bieżąca ocena bezpieczeństwa sieciowego zasilania KGHM. Prowadzenie szeregu inwestycji mających wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne (zakończenie projektów ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa energetycznego m.in. Bloki gazowo – parowe w Polkowicach i Głogowie, silnik gazowy w Legnicy). <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business)</i>
Produkcja i infrastruktura	Ryzyko związane z wystąpieniem awarii przemysłowej mającej wpływ na zatrzymanie pracy głównego ciągu technologicznego, związane z czynnikami leżącymi po stronie zarówno zagrożeń naturalnych, jak i czynników wewnętrznych związanych ze stosowaną technologią.	Plany Operacyjno-Ratownicze, Raporty o Bezpieczeństwie, Program Zapobiegania Awariom, Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego, dokumenty zabezpieczenia stanowisk pracy przed wybuchem. Ćwiczenia postępowania w sytuacjach awaryjnych. Współpraca z Jednostką Ratownictwa Górniczo-Hutniczego, Państwową Strażą Pożarną. Spółka w sposób stały i systemowy prowadzi szereg działań pozwalających na identyfikację, szacowanie oraz zarządzanie ryzykami negatywnych zdarzeń losowych, zgodnie z „Zasadami identyfikacji ryzyk negatywnych następstw

		zdarzeń losowych oraz kształtowania ochrony ubezpieczeniowej w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.”
Efektywność i koszty	Ryzyko dotyczące efektywności kosztowej przerobu materiałów miedzionośnych oraz warunków kosztowych procesu produkcyjnego z uwzględnieniem zmiennych parametrów nadawy oraz ryzyka znaczącego wzrostu cen materiałów, usług i mediów.	Monitoring trendów na rynku materiałów miedzionośnych oraz utrzymywanie kosztów na zaplanowanym poziomie. Tworzenie planów wieloletnich i budżetów pozwalających osiągnąć rentowność w kontekście panujących na rynku warunków. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar III. Produkcja)</i>
Rynkowe		
Ryzyko Rynkowe	Ryzyko związane z wahaniami cen towarów (miedzi, srebra i innych metali), kursów walutowych i stóp procentowych.	Ryzyko aktywnie zarządzane zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Zarządzania Ryzykiem Rynkowym. Podstawową techniką zarządzania ryzykiem rynkowym w Spółce są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne, stosowany jest również hedging naturalny. <i>Więcej w rozdziale 2.5. Zarządzanie ryzykiem w Spółce (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności)</i>
Ryzyko Kredytowe	Ryzyko związane z brakiem zapłaty należności przez kontrahentów handlowych lub instytucje finansowe.	Ryzyko aktywnie zarządzane zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Zarządzania Ryzykiem Kredytowym. Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. <i>Więcej w rozdziale 2.5. Zarządzanie ryzykiem w Spółce (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności)</i>
Ryzyko Płynności	Zarządzanie ryzykiem utraty płynności, rozumiane jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności.	Ryzyko aktywnie zarządzane zgodnie ze zaktualizowaną w Spółce Polityką Zarządzania Płynnością Finansową. <i>Więcej w rozdziale 2.5. Zarządzanie ryzykiem w Spółce (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności)</i>
Inwestycje i dezinvestycje kapitałowe	Ryzyko braku uzyskania oczekiwanego zwrotu lub oczekiwanych efektów z inwestycji kapitałowych. Ryzyko utraty wartości Spółki, brak osiągnięcia zakładanych synergii, utracone zyski alternatywne, spadek wartości aktywów kapitałowych notowanych na giełdach papierów wartościowych.	Spółka prowadzi szczegółowe analizy efektywności i zasadności planu inwestycji kapitałowych; analizy przed inwestycyjne projektu inwestycyjnego oraz stały monitoring wartości posiadanych aktywów. <i>Więcej w rozdziale 2.2. (Inwestycje kapitałowe)</i>
Ryzyko finansowe	Ryzyko utraty wartości bilansowej aktywów.	Bieżące analizy w kontekście możliwości wystąpienia przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów.
Zewnętrzne		
Postępowania administracyjne	Ryzyko ograniczenia lub wstrzymania działalności Spółki w związku z procedurami administracyjno-prawnymi: nieotrzymanie, cofnięcie lub niekorzystnych zmian decyzji administracyjnych.	Prowadzenie z należytą starannością spraw w zakresie uzyskiwania decyzji administracyjnych. Przestrzeganie terminów. Podejmowanie działań wyprzedzających (odnośnie wcześniejszego rozpoczęcia procedur i realizacji decyzji z bezpiecznym wyprzedzeniem czasowym). Korzystanie z usług kancelarii prawnych przy obsłudze postępowań administracyjnych. Stosowanie procedur odwoławczych. Zasięganie opinii ekspertów zewnętrznych. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej) oraz w rozdziale 1.3. Sprawy sporne</i>
Zagrożenia naturalne	Ryzyko utraty życia lub zdrowia pracowników, zakłócenia lub ograniczenia produkcji w wyniku wystąpienia wstrząsów sejsmicznych i towarzyszących im tąpnięć lub odprężeń górotworu oraz wystąpienia niekontrolowanych zawałów.	Wprowadzanie szeregu rozwiązań technologiczno-organizacyjnych oraz innych metod aktywnej i pasywnej profilaktyki tąpniowej pozwalających na ograniczanie skutków występujących zjawisk dynamicznych (tąpnięć lub odprężeń górotworu) w oddziałach eksploatacyjnych. Przygotowanie pól rezerwowych mogących przejąć ograniczoną produkcję. <i>Więcej w rozdziale 1.1. Produkcja (Działalność produkcyjna w 2015r.)</i>
	Ryzyko związane z zagrożeniami gazowymi (metanowe i siarkowodorowe).	Prowadzone jest rozpoznanie występowania zagrożenia gazowego oraz opracowane są zasady prowadzenia robót w warunkach tego zagrożenia. Stosowane są zabezpieczenia indywidualne pracowników oraz urządzenia i środki do redukcji stężeń siarkowodoru i neutralizacji uciążliwych zapachów. <i>Więcej w rozdziale 1.1. Produkcja (Działalność produkcyjna w 2015r.)</i>
	Ryzyko związane z zagrożeniem klimatycznym, rosnącym wraz ze wzrostem głębokości eksploatacji.	Budowa kolejnych szybów wentylacyjnych, zastosowanie klimatyzacji centralnej, stanowiskowej i osobistej oraz skrócony czas pracy.

Środowisko naturalne i zmiany klimatu	Wydobywanie rud miedzi, a następnie jej przerób na wszystkich etapach produkcji jest nierozłącznie związany z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska naturalnego. Ryzyko związane z cenami oraz przyznanym limitem w zakresie emisji CO ₂ .	Dotrzymanie rygorystycznych norm środowiskowych, wynikających z prawa, możliwe jest dzięki systematycznemu modernizowaniu instalacji służących ochronie środowiska, zarówno tych wybudowanych w przeszłości, jak i nowych inwestycji w tej dziedzinie. Wdrożone normy zarządzania środowiskowego (ISO 14001). Wdrożony System Zarządzania Emisjami CO ₂ . <i>Więcej w rozdziale 2.4. Ochrona środowiska</i>
	Ryzyko związane z oceną jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego (przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego arsenu w pyłe zawieszonym PM10).	Realizacja listy działań wynikających z Programów Ochrony Powietrza.
Prawo i regulacje	Ryzyko zmian regulacji prawnych w obszarze m.in.: prawa geologiczno-górniczego, ochrony środowiska, energetycznego.	Monitorowanie zmian w prawie na poziomie, unijnym i krajowym oraz aktywne uczestnictwo w procesach legislacyjnych. Podejmowanie działań wyprzedzających w celu dostosowania Spółki do zmian w obszarze organizacyjnym, infrastrukturalnym i technologicznym.
Podatki	Ryzyko utrzymania formuły podatkowej (podatek od niektórych kopaliny) oraz ryzyka podatkowe wynikające z innych regulacji.	
Wewnętrzne		
Bezpieczeństwo pracy	Ryzyko poważnego wypadku przy pracy lub chorób zawodowych z powodu niewłaściwej organizacji pracy, nieprzestrzegania procedur lub stosowania niewłaściwych środków ochrony. Ryzyko czasowego zatrzymania odcinka linii produkcyjnej spowodowane ciężkim wypadkiem	Wdrożone normy zarządzania BHP (18001/OHSAS); systematyczne szkolenia z zakresu BHP, programy identyfikacji zdarzeń potencjalnie wypadkowych. <i>Więcej w rozdziale 1.1. Produkcja (Działalność produkcyjna w 2015r.)</i>
Polityka informacyjna	Ryzyko, że nastąpi niezamierzone ujawnienie informacji wrażliwych/poufnych.	Procedury wewnętrzne z zakresu postępowania z informacjami poufnymi, stanowiącymi informację niejawne i tajemnicę przedsiębiorstwa, bezpieczeństwa informatycznego; klauzule poufności oraz ograniczanie osób z dostępem do informacji wrażliwych.
Korporacja globalna	Ryzyko związane z procesem integracji oraz tworzenia globalnej organizacji, mogące skutkować zakłóceniami w funkcjonowaniu Spółki w wyniku zmian w strukturze oraz modelu biznesowym.	Odpowiedni nadzór i struktura zarządcza, eliminacja powstających barier, zapewnienie mobilnej i doświadczonej kadry dla modelu organizacji międzynarodowej, systematyczna ocena wyników integracji oraz wzmocnienie już wprowadzonych zmian. Celem wypełnienia międzynarodowych standardów ładu korporacyjnego wprowadzono Kodeks Etyki Grupy KGHM wraz z towarzyszącymi globalnymi politykami (m.in. polityka antykorupcyjna, prawa konkurencji, odpowiedzialnego łańcucha dostaw). <i>Więcej w rozdziale 1.6. Etyka i ład korporacyjny</i>
Interesariusze	Ryzyko negatywnej kampanii wizerunkowej w mediach oraz ryzyko braku akceptacji społeczności, władz lokalnych lub innych interesariuszy dla prowadzonych prac rozwojowych oraz eksploracyjnych.	Realizacja Strategii CSR, ścisła współpraca z organami administracji publicznej; spotkania i negocjacje z interesariuszami, akcje informacyjne, konferencje, wydawnictwa. <i>Więcej w rozdziale 2.1. Realizacja Strategii Spółki w 2015r. (Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business)</i>
Kapitał ludzki	Ryzyko pozyskania i utrzymania zasobów ludzkich m.in.: w celu realizacji projektów rozwojowych.	Realizacja programów nakierowanych m.in.: na podniesienie efektywności procesów rekrutacyjnych, sukcesji i utrzymania dla kluczowych stanowisk. Program mobilności pracowników. <i>Więcej w rozdziale 1.5. Zatrudnienie i wynagrodzenia (Projekty w zakresie Zasobów Ludzkich (HR))</i>
Bezpieczeństwo, IT i ochrona danych	Ryzyko kradzieży aktywów o istotnej wartości, ataku fizycznego, nieuprawnionego celowego ujawnienia, nieautoryzowanej zmiany lub zniszczenia istotnych danych i informacji.	Ścisłe przestrzeganie i stosowanie zasad wynikających m.in.: z Polityki Bezpieczeństwa Informatycznego i Planów Ochrony Obiektów.
Zarządzanie Projektami	Ryzyko przekroczenia budżetów i harmonogramów projektów / programów oraz odstępstw od zakresu i zakładanej jakości w wyniku niewłaściwego zarządzania portfelami i projektami.	Zarządzanie Projektami zgodnie z Metodologią KGHM Step oraz bieżący monitoring oraz aktualizacja harmonogramów. Bieżąca ocena efektywności ekonomicznej prowadzonych i przewidywanych do realizacji projektów rozwojowych.

Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym, kredytowym i płynności w KGHM Polska Miedź S.A. jest ograniczenie niepożądanego wpływu czynników finansowych na przepływy pieniężne, wyniki Spółki w krótkim i średnim okresie oraz budowanie wartości Spółki w długim terminie.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Poprzez ryzyko rynkowe rozumie się możliwość negatywnego wpływu na wyniki Spółki wynikającą ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem zajmującym się realizacją zarządzania ryzykiem rynkowym jest Komitet Ryzyka Rynkowego, który rekomenduje Zarządowi działania w tym obszarze. Podstawową techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Stosowany jest również hedging naturalny.

Ryzyko zmian cen metali i kursów walutowych

W 2015 r. Spółka narażona była głównie na ryzyko zmian cen sprzedawanych na rynku metali: miedzi i srebra. Dodatkowo dla KGHM Polska Miedź S.A. bardzo istotne znaczenie miało ryzyko zmian kursów walutowych, w szczególności kursu USD/PLN.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Rynkowym w 2015 r. Spółka na bieżąco identyfikowała i dokonywała pomiarów ryzyka rynkowego związanego ze zmianami cen metali, kursów walutowych oraz stóp procentowych (analizy wpływu czynników ryzyka rynkowego na działalność Spółki - wynik finansowy, bilans, rachunek przepływów), a także prowadziła analizy rynków metali oraz walut. Analizy wraz z oceną wewnętrznej sytuacji Spółki oraz Grupy Kapitałowej stanowiły podstawę do podejmowania decyzji o stosowaniu strategii zabezpieczających na rynkach metali, walutowym oraz stóp procentowych.

W 2015 r. Spółka nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających zarówno cenę miedzi, jak i srebra.

Natomiast na rynku walutowym wdrożono transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 1 095 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. Spółka korzystała z opcji sprzedaży (opcje europejskie) oraz strategii opcyjnych typu korytarz.

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Spółka stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody. Na saldo zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczki na dzień 31 grudnia 2015 r. składały się zobowiązania w walucie USD oraz częściowo w walucie EUR, których wartość po przeliczeniu na PLN wyniosła 6 855 mln PLN.

Stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczki inwestycyjnej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosi 6 822 mln PLN, co stanowi kwotę wykorzystania kredytów i pożyczki w wysokości 6 855 mln PLN, pomniejszoną o koszty związane z zawarciem umowy kredytu konsorcjalnego, które zostały uwzględnione w wartości początkowej zobowiązania.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała otwartą pozycję zabezpieczającą na rynku walutowym dla 2 220 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży. Ponadto pierwsza transza pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (w wysokości 300 mln USD) zabezpiecza przychody ze sprzedaży przed ryzykiem zmian kursu walutowego w okresie od października 2017 r. do października 2026 r.

Ryzyko zmian stóp procentowych

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na sytuację i wyniki Spółki. W 2015 r. Spółka narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek, lokowaniem wolnych środków pieniężnych, uczestnictwem w usłudze cash pool oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. pozycje narażone na ryzyko zmian stóp procentowych poprzez wpływ na wielkość przychodów oraz kosztów odsetkowych kształtowały się następująco:

- zobowiązania z tytułu zaciągniętych transz niezabezpieczonego odnawialnego kredytu konsorcjalnego: 3 126 mln PLN (tj. 801 mln USD),
- zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów obrotowych i w rachunku bieżącym: 2 553 mln PLN (tj. 549 mln USD i 97 mln EUR),
- lokaty bankowe: 414 mln PLN, w tym lokaty Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów,
- należności z tytułu uczestnictwa w usłudze cash pool: 302 mln PLN,
- zobowiązania z tytułu uczestnictwa w usłudze cash pool: 38 mln PLN,
- udzielone jednostkom zależnym pożyczki o zmiennej stopie procentowej na łączną kwotę: 34 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. pozycje narażone na ryzyko zmian stóp procentowych z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu o stałym oprocentowaniu kształtowały się następująco:

- udzielone pożyczki o stałej stopie procentowej spółkom z Grupy Kapitałowej (jednostki zależne) na łączną kwotę: 6 721 mln PLN (tj. 1 723 mln USD),
- zobowiązanie z tytułu zaciągniętej pożyczki o stałej stopie procentowej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego: 1 176 mln PLN (tj. 302 mln USD).

Posiadanie zobowiązań finansowych denominowanych w USD, EUR i opartych o indeks LIBOR naraża Spółkę na ryzyko wzrostu stóp procentowych, które skutkowałyby zwiększeniem kosztów odsetkowych. W związku z powyższym mając na uwadze globalną ekspozycję Spółki na ryzyko stóp procentowych, Spółka skorzystała z prawa zaciągnięcia zobowiązania w Europejskim Banku Inwestycyjnym opartego na stałej stopie procentowej.

Ponadto, w 2015 r. zostały zawarte transakcje zabezpieczające Spółkę przed wzrostem stopy procentowej (LIBOR USD) poprzez zakup opcji kupna (CAP) z poziomem stopy procentowej 2,50% na okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2018 r., o średnim nominale kwartalnym na poziomie 717 mln USD.

Ryzyko zmian cen akcji w obrocie publicznym	Ryzyko cenowe związane z posiadanymi przez Spółkę akcjami spółek notowanych w obrocie publicznym, rozumiane jest jako zmiana ich wartości godziwej spowodowana zmianą notowań tych akcji. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość bilansowa akcji spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange wyniosła 527 mln PLN.
Wynik na instrumentach pochodnych	Łączny wpływ instrumentów pochodnych na wynik Spółki w 2015 r. wyniósł 267 mln PLN, z czego: <ul style="list-style-type: none"> - na przychody ze sprzedaży odniesiono 482 mln PLN, - kwota 203 mln PLN pomniejszyła pozostałą działalność operacyjną (gdzie: strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosła 183 mln PLN, a strata z tytułu realizacji instrumentów pochodnych 19 mln PLN), - kwota 12 mln PLN pomniejszyła wynik działalności finansowej (całość to strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych). Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość godziwa otwartych transakcji w instrumentach pochodnych (na rynku walutowym i stopy procentowej) wyniosła -83 mln PLN.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników Spółki. Za zarządzanie ryzykiem kredytowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem realizującym działania w tym obszarze jest Komitet Ryzyka Kredytowego.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. narażona była na ryzyko kredytowe głównie w czterech obszarach:

Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców	Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Spółce jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania. Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe. W 2015 r. Spółka posiadała zabezpieczenie większości należności w postaci weksli, blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowych, gwarancji bankowych, gwarancji korporacyjnych, hipotek, inkas dokumentowych i akredytyw. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki, w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną. W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Spółka zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała zabezpieczenia dla 95% należności handlowych (na 31 grudnia 2014 r. dla 95%). Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo należności Spółki od 7 największych klientów, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 85% salda należności od odbiorców (na dzień 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 75%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, a przede wszystkim ze względu na stosowane zabezpieczenia, występuje niski stopień ryzyka kredytowego.
Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi	Spółka alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych. Ryzyko kredytowe związane z transakcjami depozytowymi jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych instytucji finansowych, z którymi Spółka współpracuje oraz ograniczenie poziomu koncentracji środków w poszczególnych instytucjach.
Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych	Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych działają w sektorze finansowym. Są to głównie instytucje finansowe posiadające średniowysoki i średni rating. Według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do ryzyka kredytowego wynikającego z otwartych transakcji pochodnych zawartych przez Spółkę oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych wyniósł 58%. W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową, jak i geograficzną ryzyka, jak również biorąc pod uwagę wartość aktywów i zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych, Spółka nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.
Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami	Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo udzielonych przez KGHM Polska Miedź S.A. pożyczek wyniosło 6 755 mln PLN, z czego 6 750 mln PLN stanowiło część długoterminową, natomiast 5 mln PLN część krótkoterminową. Najistotniejsze pozycje stanowią pożyczki udzielone spółkom z Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w związku z realizacją projektów górniczych oraz zrefinansowaniem zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami uzależnione jest od ryzyka związanego z realizacją projektów i oceniane jest przez Spółkę jako umiarkowane. W celu ograniczenia ryzyka z tytułu udzielonych pożyczek Spółka na bieżąco monitoruje sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorców.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej i kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Spółce ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności.

Zarządzanie płynnością finansową	<p>Zarządzanie płynnością finansową odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd „Polityką Zarządzania Płynnością Finansową”. Dokument ten opisuje w sposób całościowy proces zarządzania płynnością finansową Spółki, wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami procedury i instrumenty.</p> <p>Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentów są:</p> <ul style="list-style-type: none">- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Spółki.- lokowanie nadwyżek środków pieniężnych w bezpieczne instrumenty finansowe,- limity dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,- limity koncentracji środków dla instytucji finansowych,- wymagany rating na poziomie inwestycyjnym dla banków w których są lokowane środki,- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym <p>Szczegółowa informacja na temat dostępnych źródeł finansowania oraz ich wykorzystaniu w 2015 r. znajduje się w części 3.5 niniejszego sprawozdania.</p>
Zarządzanie kapitałem	<p>Mając na uwadze zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji Spółka zarządza kapitałem w taki sposób, aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.</p> <p>Spółka zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.</p>

3. Sytuacja majątkowa i finansowa

3.1. Sytuacja majątkowa

Suma aktywów na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 33 120 mln PLN, co oznacza wzrost w porównaniu do stanu na koniec 2014 r. o 808 mln PLN (+2,5%).

Tabela 10. Aktywa krótkoterminowe i długoterminowe (mln PLN)

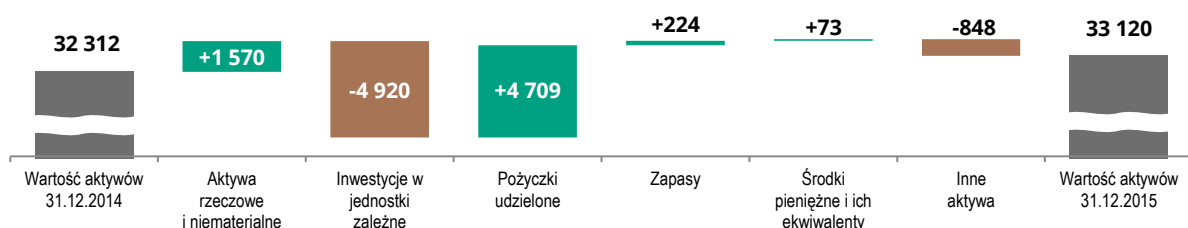
	31.12.15	31.12.14	Dynamika 31.12.14=100	30.09.15	30.06.15	31.03.15
Aktywa rzeczowe i niematerialne	13 643	12 073	113,0	12 950	12 380	12 369
Inwestycje w jednostki zależne	6 858	11 778	58,2	11 781	11 792	11 808
Pożyczki udzielone	6 755	2 046	×3,3	6 034	5 621	3 379
Zapasy	2 601	2 377	109,4	2 877	2 806	2 623
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	158	85	185,9	578	423	466
Inne aktywa	3 105	3 953	78,5	2 782	3 092	3 550
Razem aktywa	33 120	32 312	102,5	37 002	36 114	34 195

Najistotniejsze zmiany wartości pozycji bilansowych w zakresie aktywów 2015 r. zaprezentowano w zestawieniu poniżej:

Tabela 11. Najistotniejsze zmiany w zakresie aktywów (mln PLN)

Aktywa rzeczowe i niematerialne (+1 570 mln PLN)	Wzrost wyniku z realizacji inwestycji – nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w 2015 r. wyniosły 2 673 mln PLN. Szczegółowa informacja o działalności inwestycyjnej znajduje się w części 2.3 niniejszego sprawozdania.
Inwestycje w jednostki zależne (-4 920 mln PLN)	Kwota ta dotyczy głównie zmniejszenia wartości bilansowej o 4 854 mln PLN udziałów w spółce holdingowej Fermat 1 S.á r.l. posiadającej pośrednio 100% udziałów w KGHM INTERNATIONAL LTD.. Szczegółowa informacja na temat dokonanego odpisu znajduje się w Części 3 Sprawozdania Finansowego.
Pożyczki udzielone (+4 709 mln PLN)	Wzrost wartości udzielonych pożyczek związany był z refinansowaniem zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD., finansowaniem projektów Victoria i Ajax oraz kopalni Sierra Gorda. Szczegółowa informacja o udzielonych pożyczkach znajduje się w Rozdziale 3.5.
Zapasy (+224 mln PLN)	Wzrost zapasów o 224 mln PLN dotyczy zarówno materiałów (+107 mln PLN), produktów gotowych (+59 mln PLN) jak i półproduktów i produkcji w toku (+52 mln PLN) oraz towarów (+6 mln PLN). Zmiana zapasów w dużej mierze wynika z przygotowania hutnictwa do planowanego, czteromiesięcznego postoju w 2016 r. związanego ze zmianą technologii w HM Głogów.
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (+73 mln PLN)	Zwiększenie środków pieniężnych i ekwiwalentów o 73 mln PLN wynika z nadwyżki przepływów z działalności operacyjnej i pozyskanych kredytów i pożyczek nad wydatkami inwestycyjnymi.
Inne aktywa (-848 mln PLN)	Zmniejszenie wartości pozostałych aktywów o 848 mln PLN dotyczy głównie należności od odbiorców (-407 mln PLN), wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej (-352 mln PLN) oraz pochodnych instrumentów finansowych (-334 mln PLN) przy równoczesnym zwiększeniu wartości innych aktywów o 245 mln PLN.

Wykres 4. Zmiana wartości aktywów w 2015 r. (mln PLN)

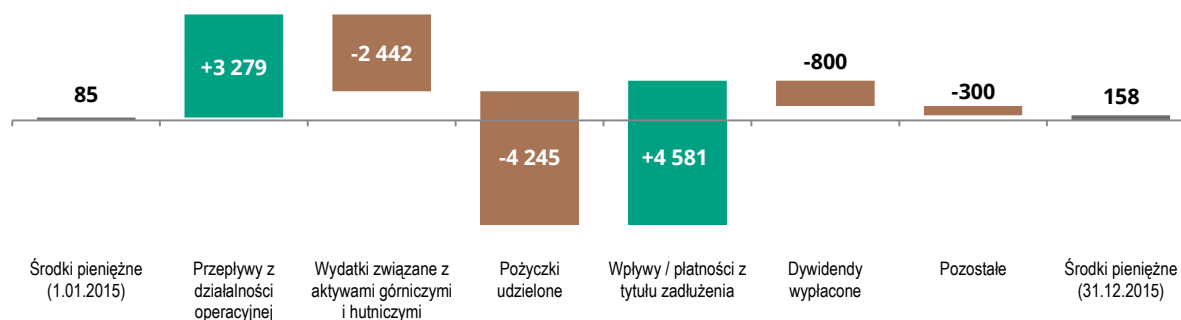

3.2. Przepływy pieniężne

Tabela 12. Przepływy pieniężne 2015 r. (w mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Wynik przed opodatkowaniem	-1 938	3 362	x	- 4 340	521	1 176	705
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	875	818	107,0	220	226	203	226
Odsetki i prowizje od zadłużenia	85	29	×2,9	22	29	20	14
Odpis/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości	5 272	32	×164,8	5 078	194	-	-
Pozostałe korekty wyniku przed opodatkowaniem	-430	390	x	-157	-43	-449	219
Razem wyłączenia przychodów i kosztów	5 802	1 269	×4,6	5 163	406	-226	459
Podatek dochodowy zapłacony	-880	-853	103,2	-224	-225	-206	-225
Zmiany stanu kapitału obrotowego	295	222	132,9	-131	-13	221	218
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 279	4 000	82,0	468	689	965	1 157
Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi	-2 442	-2 179	112,1	-727	-588	-479	-648
Płatności z tytułu udzielonych pożyczek	-4 245	-1 597	×2,7	-460	-332	-2 298	-1 155
Pozostałe	-185	-52	×3,6	-9	-17	-78	-81
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-6 872	-3 828	179,5	-1 196	-937	-2 855	-1 884
Wpływy/płatności z tytułu zaciągniętego zadłużenia	4 581	839	×5,5	749	434	2 261	1 137
Dywidendy wypłacone	-800	-1 000	80,0	-400	-	-400	-
Odsetki zapłacone	-75	-21	×3,6	-19	-28	-15	-13
Pozostałe	-23	-40	57,7	-23	-	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 683	-222	x	307	406	1 846	1 124
Przepływy pieniężne netto	90	-50	x	-421	158	-44	397
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych	-17	12	x	1	-3	1	-16
Stan środków pieniężnych na początek okresu	85	123	69,1	578	423	466	85
Stan środków pieniężnych na koniec okresu	158	85	185,9	158	578	423	466

Wykres 5. Przepływy pieniężne w 2015 r. (mln PLN)

3.3. Źródła finansowania majątku

W zestawieniu poniżej zaprezentowano wartości bilansowe na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitałów oraz zobowiązań krótko- i długoterminowych, natomiast w kolejnym zestawieniu krótką charakterystykę zmian w relacji do stanu na koniec 2014 r.

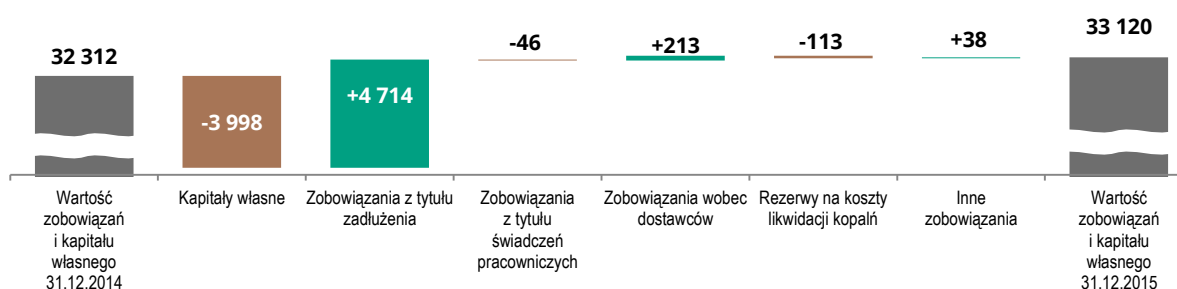
Tabela 13. Źródła finansowania majątku (mln PLN)

	31.12.15	31.12.14	Dynamika 31.12.14=100	30.09.15	30.06.15	31.03.15
Kapitał własny	20 279	24 277	83,5	24 836	24 677	24 480
Kapitał akcyjny	2 000	2 000	100,0	2 000	2 000	2 000
Pozostałe kapitały	-445	-35	×12,7	-351	-156	-329
Zyski zatrzymane	18 724	22 312	83,9	23 187	22 833	22 809
Zobowiązania krótko i długoterminowe	12 841	8 035	159,8	12 166	11 437	9 715
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	6 822	2 108	×3,2	5 976	5 539	3 363
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 380	2 426	98,1	2 446	2 191	2 628
Zobowiązania wobec dostawców	1 490	1 277	116,7	1 297	1 337	1 079
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	892	1 005	88,8	936	743	1 115
Inne zobowiązania	1 257	1 219	103,1	1 511	1 627	1 530
Razem zobowiązania i kapitał własny	33 120	32 312	102,5	37 002	36 114	34 195

Tabela 14. Najistotniejsze zmiany w zakresie źródeł finansowania (mln PLN)

Kapitały własne (-3 998 mln PLN)	Zmniejszenie kapitału własnego o 3 998 mln PLN jest wypadkową następujących czynników: <ul style="list-style-type: none"> - straty netto w wysokości -2 788 mln PLN - dywidendy z zysku za 2014 r. w wysokości -800 mln PLN - pozostałych całkowitych dochodów -410 mln PLN
Zobowiązania z tytułu zadłużenia (+4 714 mln PLN)	Zwiększenie poziomu kredytów i pożyczek o 4 714 mln PLN wynika z realizowanej konsolidacji finansowania zewnętrznego w Grupie Kapitałowej na poziomie Spółki Dominującej, o której szersza informacja znajduje się w części 3.5 niniejszego sprawozdania.
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (-46 mln PLN)	Zmniejszenie zobowiązań z tytułu świadczeń dotyczy głównie zobowiązań z tytułu ekwiwalentu węglowego o 53 mln PLN. Na tę kwotę złożyły się: <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kosztów odsetek (+38 mln PLN) oraz kosztów bieżącego zatrudnienia (+24 mln PLN), - pomniejszenie o zyski aktuarialne (-75 mln PLN) oraz wypłacone świadczenia (-40 mln PLN).
Zobowiązania wobec dostawców (+213 mln PLN)	Wzrost zadłużenia z tytułu zobowiązań wobec dostawców o 213 mln PLN dotyczy głównie zobowiązań z tytułu zakupu i budowy środków trwałych (+158 mln PLN).
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń (-113 mln PLN)	Zmniejszenie rezerwy na koszty likwidacji kopalń o 113 mln PLN wynika głównie ze zmiany szacunków. Szczegółowy opis dotyczący zasad tworzenia rezerw na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów znajduje się w nocie 9.4 Sprawozdania Finansowego.
Inne zobowiązania (+38 mln PLN)	Wzrost tej pozycji zobowiązań dotyczył instrumentów pochodnych (+48 mln PLN) oraz innych zobowiązań (+62 mln PLN) przy równoczesnym spadku zobowiązań podatkowych (-72 mln PLN).

Wykres 6. Zmiana wartości zobowiązań i kapitałów własnych w 2015 r. (mln PLN)

W 2015 r. kapitał własny nadal stanowił podstawowe źródło finansowania aktywów. Należy jednak podkreślić, że wystąpił spadek procentowego udziału kapitału własnego w ogólnej sumie kapitałów i zobowiązań z 75% na koniec 2014 r. do 61% na dzień 31 grudnia 2015 r.

3.4. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2015 r. aktywa warunkowe Spółki wynosiły 650 mln PLN i dotyczyły przede wszystkim należności wekslowych 270 mln PLN oraz otrzymanych gwarancji 232 mln PLN związanych z zabezpieczeniem pokrycia ewentualnych roszczeń Spółki z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umów przez wykonawców.

Stan zobowiązań warunkowych na koniec 2015 r. wyniósł 1 741 mln PLN, w tym 1 275 mln PLN z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń. Najistotniejsze pozycje zobowiązań warunkowych stanowią:

- akredytywa w kwocie 536 mln PLN udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na dostawę energii elektrycznej dla wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.,
- gwarancje w kwocie 319 mln PLN ustanowione jako dodatkowe zabezpieczenie należytego wykonania umów leasingu zawartych przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M.,
- gwarancja w kwocie 64 mln PLN oraz zobowiązanie wekslowe w kwocie 256 mln PLN zabezpieczające należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Spółki związanych z rekultywacją terenu po zakończeniu eksploatacji OUOW „Żelazny Most”,
- akredytywy w kwocie 324 mln PLN zabezpieczające należyte wykonanie przez KGHM INTERNATIONAL LTD. przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z rekultywacją terenu po zakończeniu eksploatacji kopalni Robinson, Podolsky oraz projektu Victoria,
- zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich (91 mln PLN).

Ponadto na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 130 mln PLN, w tym 118 mln PLN wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową OUOW „Żelazny Most”.

3.5. Zasoby finansowe Spółki

Ogólne zasady zarządzania zasobami finansowymi

KGHM Polska Miedź S.A. zarządza zasobami finansowymi w oparciu o przyjętą przez Zarząd „Politykę Zarządzania Płynnością Finansową”(Polityka).

Nadrzędnym celem realizowanej Polityki jest umożliwienie utrzymywania ciągłości działania, poprzez zabezpieczenie dostępności środków pieniężnych wymaganych do realizacji celów biznesowych Spółki, przy optymalizacji ponoszonych kosztów. Zarządzanie płynnością finansową polega na zapewnieniu odpowiedniej ilości środków pieniężnych w postaci gotówki oraz dostępnych linii kredytowych w krótkim, średnim i długim horyzoncie czasowym.

Za zarządzanie płynnością finansową w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Podmiotem wspierającym Zarząd w realizacji Polityki jest Komitet Płynności Finansowej, który został powołany w 2015 r.

W 2015 r. Spółka korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania opartych na 3 filarach.

Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny na kwotę 2,5 mld USD z terminem zapadalności 10.07.2020 r. (z opcją przedłużenia o kolejny rok)	Umowa o finansowanie zawarta z konsorcjum banków w 2014 r. na kwotę 2,5 mld USD na okres 5 lat z dobrowolną opcją przedłużenia łącznie o kolejne 2 lata. W 2015 r. Spółka uzyskała zgodę banków z konsorcjum na wydłużenie terminu zapadalności kredytu o 1 rok. Nowy termin zapadalności upływa dnia 10 lipca 2020 r. Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w tym kontynuację realizacji projektów inwestycyjnych oraz refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.
Pożyczka inwestycyjna z Europejskiego Banku Inwestycyjnego na kwotę 2,0 mld PLN z terminem finansowania 12 lat	Umowa o finansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym zawarta w 2014 r. na kwotę 2 mld PLN, z możliwością wykorzystania w PLN, EUR oraz USD. Pozostały okres dostępności transz na dzień bilansowy wynosi 5 miesięcy. Termin spłaty zaciągniętych transz upływa dnia 30 października 2026 r. Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki przeznaczone są na finansowanie realizowanych przez Spółkę projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”.
Kredyty bilateralne na kwotę do 3,8 mld PLN z okresem dostępności do 2 lat	Spółka posiada linie kredytowe w ramach zawartych umów bilateralnych na łączną kwotę 3,8 mld PLN. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami dostępności do 2 lat. Terminy ważności umów są sukcesywnie przedłużane na kolejne okresy. Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego oraz są narzędziem wspierającym zarządzanie bieżącą płynnością finansową.

Powyższe trzy źródła zapewniają dostępność 15,6 mld PLN finansowania zewnętrznego i w pełni zabezpieczają średnio i długoterminowe potrzeby płynnościowe Spółki oraz Grupy Kapitałowej. W 2015 r. Spółka korzystała z finansowania dostępnego w ramach wszystkich wymienionych powyżej filarów.

Ponadto dnia 5 lutego 2016r. Spółka zawarła umowę o kredyt w wysokości 100 mln USD z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Umowa została zawarta na czas oznaczony 3 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne 3 miesięczne okresy kredytowania.

Spółka zarządza kapitałem obrotowym w obszarze należności, zapasów oraz zobowiązań. W 2015 r. Spółka podjęła działania mające wpływ na optymalizację procesu zarządzania kapitałem poprzez wydłużenie terminów płatności za dostawy lub świadczone usługi, zgodnie z tendencją obserwowaną w branży wydobywczej. Jednocześnie, aby umożliwić dostawcom Spółki otrzymanie zapłaty w terminie krótszym niż zapisany w kontraktach, banki współpracujące ze Spółką przygotowały Program Finansowania Dostawców.

Wykorzystanie finansowania zewnętrznego na 31 grudnia 2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem dostępnego finansowania w równowartości 15 571 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 6 855 mln PLN. Poniższe zestawienie prezentuje strukturę źródeł finansowania.

Tabela 15. Kwota dostępnego i wykorzystanego finansowania zewnętrznego na 31 grudnia 2015 r. (mln PLN)

Rodzaj kredytu/pożyczki	2015	2015	2014	Dynamika 31.12.2014=100
	Kwota dostępnego kredytu/ pożyczki	Kwota wykorzystana kredytu/ pożyczki*	Kwota wykorzystana kredytu/ pożyczki*	
Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny	9 753	3 126	-	x
Pożyczka inwestycyjna	2 000	1 176	1 058	111,2
Kredyty obrotowe i w rachunku bieżącym	3 818	2 553	1 050	x2,4
Razem	15 571	6 855	2 108	x3,3

* Kwota wykorzystania kredytu/ pożyczki uwzględnia odsetki naliczone, niezapłacone na dzień bilansowy

Zobowiązania składające się na kwotę wykorzystania kredytów i pożyczki w wysokości 6 855 mln PLN na 31 grudnia 2015 r. zostały zaciągnięte w walucie USD (tj. 6 443 mln PLN) oraz częściowo w walucie EUR (tj. 412 mln PLN).

Strukturę długu netto Spółki (wartości zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek pomniejszonej o wartość wolnych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 16. Struktura długu netto Spółki (mln PLN)

	31.12.2015	31.12.2014	Dynamika 31.12.2014=100	31.09.2015	30.06.2015	31.03.2015
Kredyty bankowe	*5 646	1 050	×5,4	4 837	4 404	2 214
Pożyczki	1 176	1 058	111,2	1 139	1 135	1 149
Razem zadłużenie	6 822	2 108	×3,2	5 976	5 539	3 363
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	156	85	183,5	575	417	450
Dług netto	6 666	2 023	×3,3	5 401	5 122	2 913

* Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

Realizując proces zarządzania płynnością, Spółka korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Spółkę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - Cash Pool lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD. Cash Pool ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

W 2015 r. Spółka kontynuowała proces konsolidacji finansowania zewnętrznego w Grupie Kapitałowej na poziomie Spółki Dominującej, poprzez zrefinansowanie 700 mln USD zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. (200 mln USD kredyt konsorcjalny oraz 500 mln USD obligacje). Konsolidacja finansowania zewnętrznego jest podstawowym założeniem strategii finansowania Grupy Kapitałowej i jest zgodna z najlepszymi praktykami rynkowymi dla dużych międzynarodowych grup kapitałowych. Przyjęcie takiej strategii finansowania pozwala na:

- obniżenie kosztu obsługi finansowania zewnętrznego Grupy Kapitałowej,
- podwyższenie efektywności wykorzystania gotówki,
- zwiększenia przejrzystości struktury finansowania zewnętrznego Grupy,
- optymalizację kowenantów finansowych i niefinansowych funkcjonujących w Grupie Kapitałowej,
- zniesienie zabezpieczeń ustanowionych na majątku KGHM INTERNATIONAL LTD.

Udzielone pożyczki

Na dzień 31 grudnia 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała pożyczki udzielone spółkom z Grupy Kapitałowej, których saldo prezentuje zestawienie poniżej:

Tabela 17. Stan pożyczek udzielonych spółkom z Grupy Kapitałowej na 31.12.2015 r. (mln)

Spółka	Saldo pożyczki*	Waluta pożyczki	Warunki oprocentowania	Termin spłaty
Energetyka Sp. z o.o.	19,3	PLN	zmiennie	31.12.2019
Zagłębie Lubin S.A.	5	PLN	zmiennie	31.12.2022
Zagłębie Lubin S.A.	9,6	PLN	zmiennie	31.12.2026
Cuprum Nieruchomości Sp. z o.o.	0,1	PLN	zmiennie	31.12.2016
Fermat 1 S.a r.l.	80,6	USD	stałe	28.02.2018
Fermat 1 S.a r.l.	215,4	USD	stałe	31.12.2021
Fermat 1 S.a r.l.	623,9	USD	stałe	31.12.2024
0929260 B.C. U.L.C	209,1	USD	stałe	31.12.2019
0929260 B.C. U.L.C	316,4	USD	stałe	31.12.2021
0929260 B.C. U.L.C	126	USD	stałe	31.12.2024
Quadra FNX Holdings Chile Limitada	148,2	USD	stałe	31.12.2024
Mineria y Exploraciones KGHM International SpA	3,2	USD	stałe	31.12.2024

* Saldo pożyczki zaprezentowane w walucie udzielenia oraz po uwzględnieniu odsetek naliczonych, niezapłaconych na dzień bilansowy

Oprocentowanie udzielonych pożyczek oparte jest na stałej lub zmiennej stopie procentowej WIBOR powiększonej o marżę.

Pożyczki udzielone w 2015 r.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź udzieliła następujące pożyczki:

- spółce Fermat 1 S.a r.l. na łączną kwotę 381 mln USD (tj. 1 486 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.),
- spółce 0929260 B.C. Unlimited Liability Company na łączną kwotę 564 mln USD (tj. 2 201 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.),
- spółce Quadra FNX Holdings Chile Limitada na łączną kwotę 146 mln USD (tj. 569 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.),
- spółce Mineriy Exploraciones KGHM International SpA na kwotę 3 mln USD (tj. 13 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.).

Pożyczki te przeznaczone zostały na refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz finansowanie projektów rozwojowych realizowanych w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.: Sierra Gorda, Victoria, Ajax (od 31 grudnia 2015 r. KGHM AJAX MINING INC. jest jednostką bezpośrednio zależną od KGHM INTERNATIONAL LTD.) i Sierra Gorda Oxide. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczek wynosi 1 125 mln USD (tj. 4 387 mln PLN, według kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.).

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Zagłębie Lubin S.A. pożyczkę na kwotę 6,5 mln PLN z przeznaczeniem na realizację projektu inwestycyjnego związanego z rozwojem Akademii Piłkarskiej KGHM Zagłębie. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczki wynosi 2 mln PLN.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Cuprum Nieruchomości Sp. z o.o. pożyczkę na kwotę 0,1 mln PLN z przeznaczeniem na sfinansowanie zobowiązań podatkowych związanych z nabyciem certyfikatów inwestycyjnych KGHM IV FIZAN oraz kosztów funkcjonowania spółki. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczki wynosi 0,1 mln PLN.

Pożyczki udzielone w latach poprzednich

W 2014 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Fermat 1 S.a r.l. pożyczki na łączną kwotę 421 mln USD (tj. 1 641 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.) oraz spółce 0929260 B.C. Unlimited Liability Company pożyczkę na kwotę 66 mln USD (tj. 257,5 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.). Pożyczki te przeznaczone zostały na finansowanie projektów rozwojowych Sierra Gorda i Victoria realizowanych w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz projektu Ajax realizowanego przez spółkę KGHM AJAX MINING INC. Saldo pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosi 517,7 mln USD (tj. 2 019,7 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.).

W 2014 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Zagłębie Lubin S.A. pożyczkę na kwotę 7,5 mln PLN z przeznaczeniem na realizację projektu inwestycyjnego związanego z rozwojem Akademii Piłkarskiej KGHM Zagłębie. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczki wynosi 7,6 mln PLN.

W 2013 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Fermat 1 S.a r.l. pożyczki na łączną kwotę 72 mln USD (tj. 280 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.) Spłata nastąpi do dnia 28 lutego 2018 r. Odsetki od pożyczki są kapitalizowane w cyklu rocznym. Saldo pożyczki na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosi 81 mln USD (tj. 314 mln PLN, wg kursu z dnia 31 grudnia 2015 r.)

W 2013 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Zagłębie Lubin S.A. pożyczkę na kwotę 5 mln PLN. Spłata nastąpi w równych kwartalnych ratach kapitałowych, począwszy od dnia 31 marca 2016 r. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczki wynosi 5 mln PLN.

W 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Energetyka Sp. z o. o. pożyczkę na kwotę 50 mln PLN. Spłata następuje w równych kwartalnych ratach kapitałowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczki wynosi 19 mln PLN.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji na łączną kwotę 1 275 mln PLN oraz z tytułu zobowiązania wekslowego na kwotę 256 mln PLN.

Zobowiązanie warunkowe dotyczą głównie zabezpieczeń płatności wynikających z umów leasingu Sierra Gorda S.C.M., umów należytego wykonania kontraktów zawartych zarówno przez Sierra Gorda S.C.M. jak i Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD., gwarancji oraz weksla własnego wraz z deklaracją wekslową zabezpieczających wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Grupy.

Ponadto dnia 12 lutego 2016 r. Spółka wystawiła na rzecz Banco de Chile gwarancję korporacyjną na kwotę 63 mln USD. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty krótkoterminowego kredytu obrotowego udzielonego przez Banco de Chile spółce Sierra Gorda S.C.M. Termin obowiązywania gwarancji upływa 12 lutego 2017 r.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w porównaniu z wielkością posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Posiadane przez Spółkę aktualnie środki pieniężne oraz pozyskane finansowanie zewnętrzne gwarantują możliwość realizacji zamierzeń inwestycyjnych zarówno w obszarze inwestycji kapitałowych jak i nakładów na zakup i budowę środków trwałych.

3.6. Wyniki finansowe

W 2015 r. Spółka zanotowała stratę netto w wysokości -2 788 mln PLN. Zmniejszenie w relacji do wyniku osiągniętego w 2014 r. wyniosło 5 202 mln PLN i było przede wszystkim skutkiem odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Tabela 18. Podstawowe elementy sprawozdania z zysków lub strat (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633	95,8	4 166	3 681	4 325	3 767
- w tym korekta przychodów z tytułu transakcji zabezpieczających	482	531	90,8	139	122	103	118
Koszty podstawowej działalności operacyjnej*	-12 655	-13 120	96,5	-3 479	-3 019	-3 259	-2 898
- w tym podatek od wydobycia kopalin	-1 442	-1 585	91,0	-331	-336	-403	-372
Zysk netto ze sprzedaży (EBIT)	3 284	3 513	93,5	687	662	1 066	869
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej, w tym:	-5 064	32	x	-4 957	-95	67	-79
- Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	-202	-179	112,8	-36	27	59	-252
- Odsetki od udzielonych pożyczek	226	48	x4,7	82	65	46	33
- Różnice kursowe	159	157	101,3	99	8	-96	148
- Dywidendy	32	45	71,1	-	4	27	-
- Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży	-262	-2	x131,0	-80	-182	-	-
- Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	-4 928	-30	x164,3	-4 916	-12	-	-
- Pozostałe odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	-78	-	x	-78	-	-	-
- Pozostałe	-11	-7	157,1	-29	-5	31	-8
Koszty finansowe netto, w tym:	-158	-183	86,3	-70	-46	43	-85
- Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-29	-124	23,4	-44	3	74	-62
- Koszty odsetek od zadłużenia	-31	-8	x3,9	-11	-9	-8	-3
- Opłaty i prowizje od zaciągniętych kredytów	-48	-14	x3,4	-7	-19	-11	-11
- Wycena instrumentów pochodnych	-14	-	x	-1	-11	-2	-
- Pozostałe	-36	-37	97,3	-7	-10	-10	-9
Wynik przed opodatkowaniem	-1 938	3 362	x	-4 340	521	1 176	705
Podatek dochodowy	-850	-948	89,7	-123	-167	-352	-208
Wynik netto	-2 788	2 414	x	-4 463	354	824	497
EBITDA (EBIT + amortyzacja)	4 159	4 331	96,0	907	888	1 269	1 095
[+] Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	-4	-	x	-4	-	-	-
Skorygowana EBITDA	4 163	4 331	96,1	911	888	1 269	1 095

* Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów powiększone o koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu (w tym -4 mln PLN w 2015 r. odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów trwałych)

Najistotniejsze przyczyny wpływające na zmianę wyniku finansowego pomiędzy latami 2015 i 2014 przedstawia poniższe zestawienie.

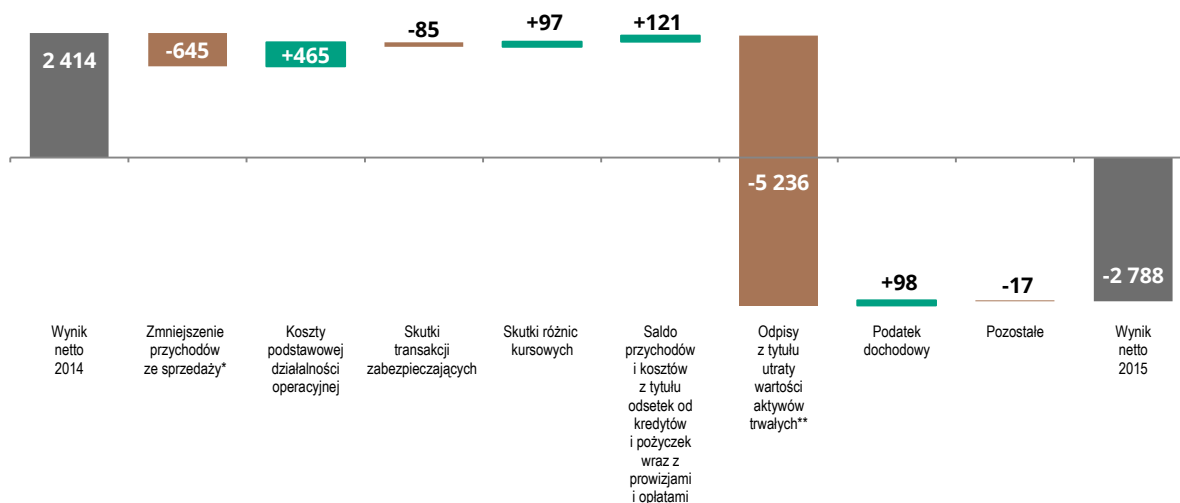
Tabela 19. Główne czynniki wpływające na zmianę wyniku finansowego

Wyszczególnienie	Wpływ na zmianę wyniku (mln PLN)	Charakterystyka
	+3 029	Wzrost przychodów ze sprzedaży podstawowych produktów (Cu, Ag, Au) z tytułu korzystniejszego średniorocznego kursu walutowego USD/PLN (zmiana z 3,15 do 3,77 USD/PLN)
Zmniejszenie przychodów ze sprzedaży (z wyłączeniem skutków transakcji zabezpieczających) o 645 mln PLN	-3 670	Zmniejszenie przychodów z tytułu niższych notowań podstawowych produktów – miedzi o 20%, srebra o 18% i złota o 8%
	-59	Zmniejszenie przychodów z tytułu niższego wolumenu sprzedaży srebra (-1,4%) i miedzi (-0,3%) przy wyższym wolumenie sprzedaży złota (+5%)
	+55	Zwiększenie przychodów ze sprzedaży towarów oraz pozostałych wyrobów i usług, w tym ołowiu rafinowanego (+36 mln PLN)
Zmniejszenie kosztów podstawowej działalności operacyjnej* o 465 mln PLN	+143	Zmniejszenie podatku od wydobycia niektórych kopalin z 1 585 mln PLN w 2014 r. do 1 442 mln PLN w 2015 r., z uwagi na niższe, w wyrażeniu złotowym, ceny metali
	+322	Zmniejszenie pozostałych kosztów głównie z uwagi na niższy koszt zużycia wsadów obcych (+336 mln PLN) ze względu na niższą o 6% cenę zakupu oraz niższą o 4% ilość zużycia głównie do przerobu na walcówkę
Skutki transakcji zabezpieczających (-85 mln PLN)	-49	Zmiana wartości korekty przychodów z tytułu rozliczenia transakcji zabezpieczających
	+42	Zmiana wyniku z tytułu realizacji instrumentów pochodnych (z -61 mln PLN do -20 mln PLN)
	-78	Zmiana wyniku z tytułu wyceny instrumentów pochodnych z -118 mln PLN do -196 mln PLN
Skutki różnic kursowych (+97 mln PLN)	+2	Zmiana wyniku z tytułu różnic kursowych w pozostałej działalności operacyjnej
	+95	Zmiana wyniku z tytułu różnic kursowych netto pochodzących od źródeł finansowania (prezentowane w kosztach finansowych)

Zmiana salda przychodów i kosztów z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek wraz z prowizjami i opłatami (+121 mln PLN)	+178	Wzrost przychodów z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek
	-23	Wyższe koszty odsetek od zadłużenia
	-34	Wzrost kosztów opłat i prowizji od zaciągniętych kredytów
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (-5 236 mln PLN)	-4 898	Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, w tym głównie udziałów w spółce holdingowej posiadającej pośrednio 100% udziałów w KGHM INTERNATIONAL LTD. (-4 854 mln PLN). Szczegółowa informacja na temat dokonanych odpisów znajduje się w Części 3 Sprawozdania Finansowego.
	-260	Odpis z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży, w tym Tauron Polska Energia S.A. (-262 mln PLN)
	-78	Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz środków trwałych w budowie obciążające pozostałą działalność operacyjną (dodatkowo koszty podstawowej działalności operacyjnej w 2015 r. obciążone zostały odpisem w wysokości 4 mln PLN)
Zmniejszenie podatku dochodowego	+98	Niższa wartość podatku w związku ze zmniejszeniem podstawy opodatkowania

* Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów oraz koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu

Wykres 7. Zmiana wyniku netto (mln PLN)

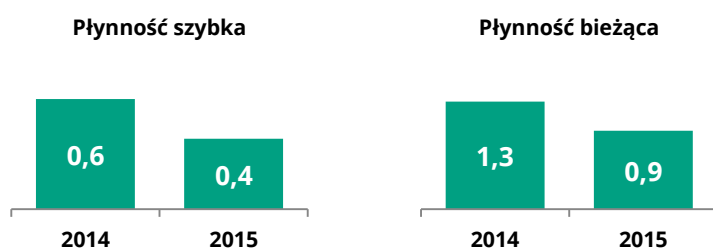
* z wyłączeniem korekty z tytułu transakcji zabezpieczających

** z wyłączeniem odpisów ujętych w kosztach podstawowej działalności operacyjnej (4 mln PLN w 2015 r.)

3.7. Wskaźniki finansowe

Kształtowanie się podstawowych wskaźników w zakresie płynności finansowej, rentowności aktywów i kapitałów oraz finansowania zaprezentowano na poniższych wykresach (*metodologia obliczeń zaprezentowana została na str. 147 niniejszego sprawozdania*).

Wykres 8. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności stanowią relację aktywów obrotowych lub ich bardziej płynnej części do zobowiązań krótkoterminowych. Zmniejszenie ich poziomu w relacji do 2014 r. wynika głównie ze zwiększenia krótkoterminowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Obecny poziom wskaźników płynności jest na bezpiecznym poziomie.

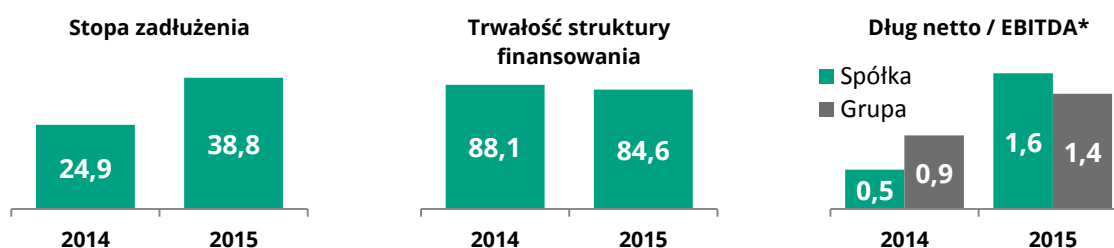
W 2015 r. nastąpił wzrost zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym również wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych. W efekcie na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 5 085 mln PLN i była wyższa od wartości aktywów obrotowych o 371 mln PLN. W ramach zawartych z bankami umów bilateralnych, Spółka wykorzystuje kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami zapadalności do 2 lat. W związku z powyższym faktem oraz sukcesywnym przedłużaniem na kolejne okresy dostępności finansowania w ramach umów bilateralnych, ryzyko płynności związane z otrzymanymi kredytami krótkoterminowymi Spółka ocenia jako niskie.

Wykres 9. Wskaźniki rentowności

Zrealizowana w 2015 r. strata, której przyczyny zostały opisane wyżej, stanowiła podstawowy czynnik pogorszenia stopy zwrotu z aktywów (ROA) oraz stopy zwrotu z kapitału własnego (ROE).

Wykres 10. Wskaźniki finansowania

* EBITDA skorygowana, bez JV Sierra Gorda SCM

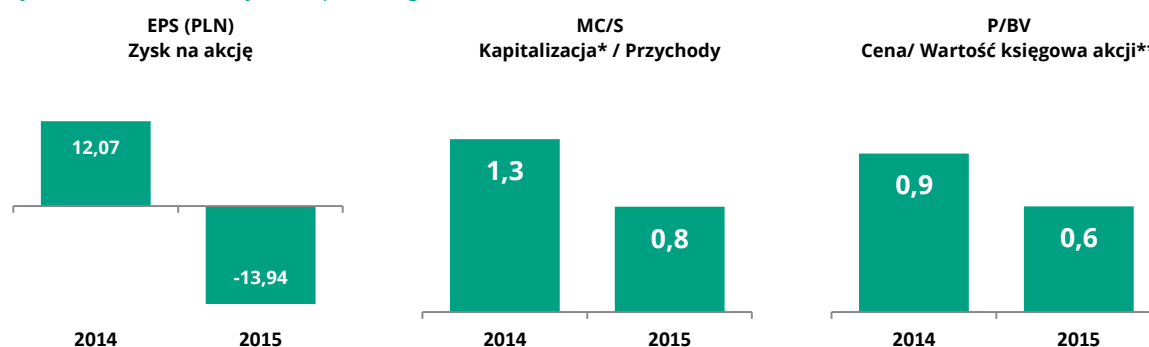
Wzrost stopy zadłużenia na poziomie jednostkowym odzwierciedla zwiększenie finansowania działalności kapitałem obcym, w związku z konsolidacją finansowania zewnętrznego w KGHM Polska Miedź S.A., która jest podstawowym założeniem strategii finansowania Grupy Kapitałowej i jest zgodna z najlepszymi praktykami rynkowymi dla dużych międzynarodowych grup kapitałowych. Analizując wskaźnik Dług netto/EBITDA należy opierać się przede wszystkim o wartość tego wskaźnika dla Grupy Kapitałowej. Poziom zadłużenia jest jednak wciąż niższy od średniej wartości w branży.

Zbliżona i wysoka wartość wskaźnika trwałości finansowania potwierdza długoterminowy charakter źródeł finansowania Spółki.

Wartość wskaźnika Dług netto / EBITDA skorygowana zarówno dla Spółki jak i Grupy Kapitałowej świadczy o bezpiecznej sytuacji finansowej KGHM Polska Miedź S.A. – zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Zarządzania Płynnością Finansową zakłada się utrzymanie poziomu powyższego wskaźnika na poziomie poniżej 2,0.

Działalność Spółki charakteryzują również następujące wskaźniki rynku kapitałowego:

Wykres 11. Wskaźniki rynku kapitałowego

* Wartość rynkowa stanowi iloczyn ilości akcji i ich notowania z ostatniego dnia okresu sprawozdawczego (200 mln akcji x 108,85 PLN w 2014 r.; 63,49 PLN w 2015 r.)

** Wartość księgową kapitału własnego według stanu z dnia kończącego okres sprawozdawczy

W 2015 roku główne wskaźniki rynku kapitałowego dla KGHM Polska Miedź S.A. oraz całej branży metali nieżelaznych pozostawały pod silną presją obniżających się cen metali na światowych giełdach. Obniżające się notowania metali wpłynęły bezpośrednio na zyskowność podmiotów funkcjonujących w branży, a w konsekwencji, pośrednio również na ich wyceny na giełdach papierów wartościowych. Kluczowe znaczenie dla zmiany poziomu wskaźników rynku kapitałowego dla akcji KGHM miały: niższy wynik netto zrealizowany przez Spółkę oraz obniżenie ceny akcji KGHM z poziomu 108,85 PLN na koniec 2014 r. do 63,49 PLN na koniec 2015 r.

3.8. Sprzedaż produktów

W 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, w Spółce odnotowano nieznaczne zmniejszenie wolumenu sprzedaży miedzi o 1,9 tys. t (-0,3%), co powiązane było z niewielkim obniżeniem produkcji miedzi elektrolitycznej. Zmianie uległa struktura sprzedaży – nastąpiło zwiększenie wolumenu sprzedaży walcówki miedzianej i drutu OFE o 2,8% (7,3 tys. t) przy mniejszej o 3,1% (9,5 tys. t) sprzedaży katod.

Sprzedaż srebra wyniosła 1 245 t i była niższa o 1,4% (17 t) w porównaniu z rokiem poprzednim. Sprzedaż złota natomiast wzrosła o 5,1% (130 kg) i wyniosła 2 660 kg. Wzrost sprzedaży złota spowodowany był wyższą o 5,0% (128 kg) produkcją tego metalu na skutek przerobu obcych wsadów miedzianożelaznych zawierających m.in. wysoki poziom złotego kruszcu.

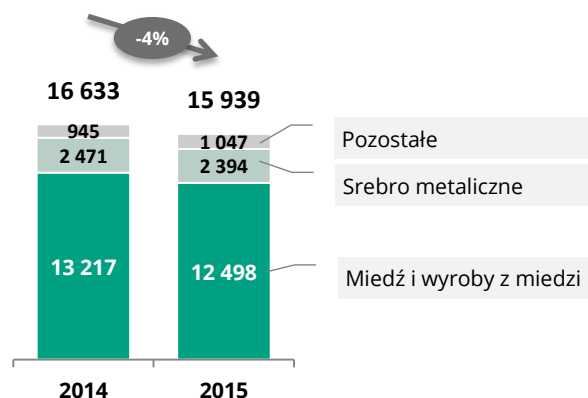
Tabela 20. Wolumen sprzedaży podstawowych wyrobów

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Katody i części katod	tys. t	294,4	303,9	96,9	93,1	67,8	72,1	61,3
Walcówka miedziana oraz drut OFE	tys. t	264,8	257,5	102,8	59,5	66,7	70,7	68,0
Pozostałe wyroby z miedzi	tys. t	12,2	11,9	102,5	3,4	3,3	2,8	2,7
Ogółem miedź i wyroby z miedzi	tys. t	571,4	573,3	99,7	156,0	137,8	145,5	132,1
Srebro metaliczne	t	1 245	1 263	98,6	376	307	317	245
Złoto metaliczne	kg	2 660	2 530	105,1	974	687	388	612
Ołów rafinowany	tys. t	30,4	25,8	117,8	7,8	6,3	8,5	7,7

Tabela 21. Przychody ze sprzedaży (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Katody i części katod	6 255	6 966	89,8	1 827	1 358	1 713	1 357
Walcówka miedziana oraz drut OFE	5 982	5 990	99,9	1 267	1 443	1 697	1 575
Pozostałe wyroby z miedzi	261	261	100,0	67	68	64	62
Ogółem miedź i wyroby z miedzi	12 498	13 217	94,6	3 161	2 869	3 474	2 994
Srebro metaliczne	2 394	2 471	96,9	704	561	628	501
Złoto metaliczne	373	327	114,1	134	94	56	90
Ołów rafinowany	219	183	119,7	54	45	65	55
Pozostałe wyroby i usługi	306	294	104,1	69	73	71	93
Towary i materiały	149	141	105,7	44	40	32	33
Ogółem przychody ze sprzedaży	15 939	16 633	95,8	4 166	3 681	4 325	3 767

Wykres 12. Struktura sprzedaży (mln PLN)

Ogółem przychody ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. osiągnęły poziom 15 939 mln PLN i były niższe o 4,2% od przychodów osiągniętych w 2014 r., głównie w efekcie spadku cen metali wyrażonych w polskich złotych oraz niższego o 1,9 tys. t wolumenu sprzedaży miedzi.

W zakresie sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi odnotowano spadek przychodów o 5,4%. Przychody ze sprzedaży srebra w porównaniu z ich poziomem w 2014 r. były niższe o 3,1%, natomiast przychody ze sprzedaży złota były wyższe o ponad 14%. Wzrost przychodów ze sprzedaży złota spowodowany był zarówno wzrostem notowań tego metalu wyrażonych w polskich złotych jak i wzrostem wolumenu sprzedaży w stosunku do 2014 r.

Wartość przychodów ze sprzedaży w 2015 r. uwzględniła dodatni wynik z rozliczenia instrumentów zabezpieczających w wysokości blisko 482 mln PLN (w roku poprzednim 531 mln PLN).

Struktura geograficzna sprzedaży produktów

W 2015 r. wolumen sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi na eksport oraz na rynki krajów Unii Europejskiej stanowił 76%, a srebra ponad 99% sprzedaży ogółem. W tym okresie największymi zagranicznymi odbiorcami miedzi produkowanej w KGHM Polska Miedź S.A. były: Niemcy, Chiny, Czechy i Węgry, natomiast srebra: Wielka Brytania, USA i Australia.

Informacja o głównych produktach

Podstawowym produktem Spółki są katody miedziane z miedzi elektrolitycznej o minimalnej zawartości miedzi 99,99%. Spełniają one najwyższe wymagania jakościowe i są zarejestrowane jako gatunek „A” na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) pod trzema markami: HMG-S, HMG-B i HML oraz na Giełdzie Kontraktów Futures w Szanghaju. Głównymi odbiorcami katod są producenci walcówki, prętów, płaskowników, rur, blach i taśm.

Drugim co do wolumenu produktem z miedzi jest walcówka miedziana o średnicy 8 mm wytwarzana metodą ciągłego topienia, odlewania i walcowania Contirod®. Materiałem wsadowym do produkcji walcówki są katody miedziane, głównie z produkcji własnej Spółki. W zależności od potrzeb klienta walcówka jest produkowana w różnych klasach jakościowych. Głównymi konsumentami walcówki jest przemysł kablowy, elektromaszynowy i elektrotechniczny.

Kolejnymi produktami z miedzi są drut i wlewki okrągłe. Drut produkowany jest w dwóch odmianach: drut z miedzi beztlenowej w gatunku Cu-OFE oraz drut CuAg(OF) z miedzi beztlenowej zawierającej srebro. Drut wytwarzany jest w technologii UPCAST®, w zakresie średnic od 8 mm do 25 mm (8 mm, 12,7 mm, 16 mm, 20 mm, 22 mm, 24 mm, 25 mm). Produkt ten znajduje nabywców w przemyśle kablowym, zarówno z przeznaczeniem na druty cienkie, emaliowane jak i kable odporne na ogień oraz kable przenoszące dźwięk i obraz. Dodatkowo drut beztlenowy zawierający srebro znajduje zastosowanie w produkcji trolei i komutatorów.

Wlewki miedziane (okrągłe) z miedzi katodowej przetopionej w gatunku Cu-ETP1 i Cu-ETP oraz z miedzi katodowej przetopionej odtlenionej fosforem w gatunku Cu-HCP, Cu-PHC, Cu-DLP, Cu-DHP trafiają do przemysłu budowlanego (do produkcji rur) oraz przemysłu elektrotechnicznego (do produkcji taśm, prętów i kształtowników).

Srebro elektrolityczne jest produkowane w postaci gąsek (sztabek, wlewków) i granul o zawartości srebra 99,99%. Gąski srebra (o wadze ok. 32 kg) posiadają certyfikat rejestracji na nowojorskiej Giełdzie Handlowej NYMEX oraz certyfikaty Dobrej Dostawy, wystawione przez London Bullion Market Association oraz Dubai Multi Commodities Centre. Granule srebra pakowane są w worki o wadze 25 kg lub 500 kg. Głównymi odbiorcami srebra są banki, fundusze inwestycyjne, przemysł jubilerski, przemysł fotograficzny, przemysł elektroniczny i elektryczny oraz producenci monet i medali.

Złoto w postaci sztabek o wadze 0,5 kg, 1 kg, 4 kg, 6 kg i 12 kg zawierających 99,99% złota trafia do przemysłu jubilerskiego, banków i przemysłu elektrycznego.

Uwarunkowania makroekonomiczne

Globalny wzrost gospodarczy w 2015 r. uległ nieznacznemu wyhamowaniu w stosunku do poprzedniego roku i wyniósł, według szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), 3,1% rdr, co jest najniższą dynamiką od 2009 r. Motorem napędowym światowej gospodarki w ubiegłym roku wciąż pozostawały Stany Zjednoczone, gdzie tempo wzrostu przyspieszyło do 2,5% rdr, a stopa bezrobocia spadła do poziomu 5,0%.

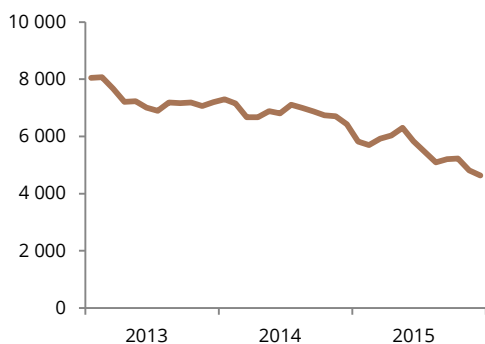
Inne kluczowe gospodarki nadal szukały recepty na rozwiązanie swoich strukturalnych problemów. Strefa euro urosła o 1,5% rdr (przyspieszając z 0,9% rdr w 2014 r.), głównie dzięki ożywieniu we Francji i Włoszech, ale Europejskiemu Bankowi Centralnemu nadal nie udało się wyraźnie pobudzić inflacji. Japonia natomiast wyszła z minimalnej recesji z 2014 r., choć wzrost PKB w tym kraju w całym 2015 r. wyniósł jedynie 0,6% rdr. Większe problemy przeżywały jednak gospodarki rozwijające się, gdzie cały segment osiągnął wzrost 4,0%, po 4,6% w poprzednim okresie, m.in. za sprawą recesji w Rosji i Brazylii.

Pośród emerging markets największe obawy budziła sytuacja Chin. Gospodarka Państwa Środka przechodzi transformację, która ma doprowadzić do unowocześnienia przemysłu oraz oparcia gospodarki w dużo większym stopniu o usługi i konsumpcję wewnętrzną. Zaniepokojenie budzi skuteczność władz Chin we wdrażaniu tego nowego modelu, podsycana przez malejące od dłuższego czasu wskaźniki makroekonomiczne – ubiegły rok przyniósł kontynuację spadkowego trendu danych, takich jak produkcja przemysłowa, poziom inwestycji w aktywa trwałe, a także PKB, który w 2015 r. wzrósł o 6,9%. Wiarą inwestorów zachwiała także gwałtowna wyprzedaż akcji giełdy w Szanghaju w czerwcu i lipcu.

W 2015 r. nastąpiła pierwsza od prawie 10 lat podwyżka stóp procentowych w Stanach Zjednoczonych. Po zakończeniu programu skupu aktywów przez Fed pod koniec 2014 r., przez większość 2015 r. rynek oczekiwał zwiększenia kosztu pieniądza w USA, jednak zawirowania gospodarcze na świecie, szczególnie w Chinach sprawiły, że decyzja ta została podjęta dopiero w ostatnim miesiącu roku. W tym czasie inne duże banki centralne kontynuowały ekspansywną politykę monetarną, której przewodził EBC z programem „luzowania ilościowego” w strefie euro.

Rynki surowcowe w ubiegłym roku kontynuowały trend spadkowy, przy czym, podobnie jak w 2014 r., druga połowa okresu przyniosła wyraźne pogorszenie nastrojów. Do końca czerwca ogólny indeks cen Bloomberg Commodity Index (BCOM) osłabił się jedynie o 1,6%, zaś wskaźnik notowań surowców energetycznych wzrósł o 1,8%. Wyraźnie traciły jedynie surowce przemysłowe: 10%. W drugiej połowie jednak, wzrastająca awersja do ryzyka, spowodowana strachem przed globalnym spowolnieniem sprawiła, że gwałtowna przecena dotknęła wszystkich głównych commodities. Główny indeks BCOM stracił 24%, surowce przemysłowe 19%, a energetyczne aż 40%.

Wykres 13. Notowania miedzi na London Metal Exchange (USD/t)

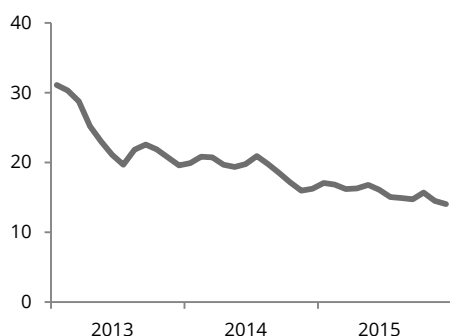
W pierwszej połowie ubiegłego roku cena miedzi cash settlement na giełdzie LME poruszała się w przedziale 5 391 – 6 448 USD/t. Najniższą wartość czerwonego metalu zanotowano pod koniec stycznia, kiedy to zwiększona aktywność chińskich funduszy inwestycyjnych, grających na spadki, doprowadziła do gwałtownego spadku ceny surowca. Następne miesiące, podobnie jak w 2014 r., przyniosły jednak poprawę nastrojów i miedź zyskiwała. Pęknięcie bańki spekulacyjnej na chińskim rynku akcji, pogorszenie danych makroekonomicznych oraz dewaluacja juana wywołały kolejną falę spadkową czerwonego metalu, dodatkowo podsycaną przez wyprzedaż ropy naftowej. W konsekwencji cena miedzi w USD na koniec 2015 r. była o 26% niższa od tej z początku okresu, a w PLN o 19%.

Według szacunków CRU International konsumpcja miedzi rafinowanej na świecie w 2015 r. wzrosła o 0,4%, natomiast podaż zwiększyła się o 1,6%. W konsekwencji bilans czerwonego metalu przesunął się z deficytu notowanego w 2014 r. na poziomie 188 tys. ton do nadwyżki w 2015r. w wysokości 63 tys. ton. Poziom oficjalnych zapasów giełdowych metalu zwiększył się z 287 tys. ton do 453 tys. ton, natomiast ilość materiału w chińskich magazynach wolnocłowych obniżyła się z 650 tys. ton do 460 tys. ton.

Średnioroczne notowania miedzi na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 5 495 USD/t, 20% poniżej ceny z 2014 r. (6 862 USD/t).

Wykres 14. Notowania srebra według London Bullion Market Association (USD/troz)

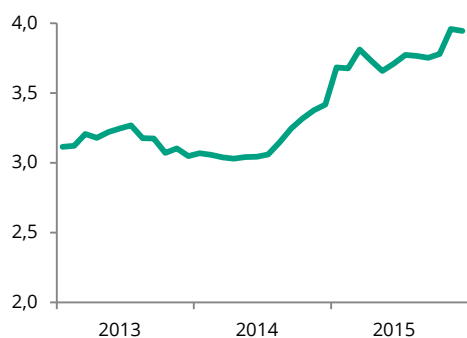
Srebro w 2015 r. kontynuowało spadkowy marsz z poprzednich lat, a proporcja cen metalu do cen złota utrzymywała się

na relatywnie wysokim poziomie – średnio 1:74. Notowania srebra w pierwszej połowie roku mieściły się w granicach 15,47 – 18,23 USD/uncję, a wyższe kwotowania były głównie rezultatem zwiększonej awersji do ryzyka. Druga część 2015 r., podobnie jak w przypadku innych metali, przyniosła spadki, i srebro zakończyło rok na poziomie 13,82 USD/uncję. Obok awersji inwestorów do surowców, niższe notowania były konsekwencją oczekiwania na podwyżki stóp procentowych w USA, a także spadających cen surowców energetycznych, wywołujących presję deflacyjną.

Notowana na Londyńskim Rynku Kruszców (LBMA) średnia cena srebra spadła w 2015 r. o prawie 18% i ukształtowała się na średnim poziomie 15,68 USD/uncję wobec 19,08 USD/uncję w 2014 r.

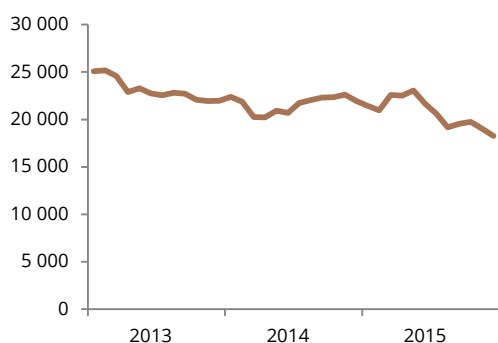
Wykres 15. Kurs walutowy USD/PLN według Narodowego Banku Polskiego

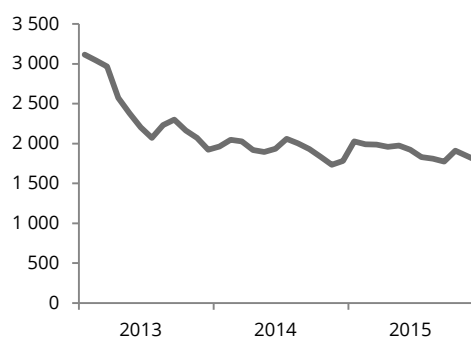
Amerykański dolar w 2015 r. kontynuował trend umocnienia w stosunku do innych światowych walut, choć było ono mniej dynamiczne niż w poprzednim okresie – wartość USD (tzw. dollar index) wzrosła o ponad 9% – głównie dzięki relatywnej sile amerykańskiej gospodarki w stosunku do jej partnerów handlowych. W tym czasie złoty pozostawał względnie stabilny do euro, a wzrost kursu USD/PLN spowodowany był głównie spadkiem kursu EUR/USD, a także, zwiększonym z powodu wyborów prezydenckich i parlamentarnych, ryzykiem politycznym oraz generalną awersją inwestorów do gospodarek rozwijających się.

Kurs USD/PLN (NBP) w 2015 r. wyniósł średnio 3,77 USD/PLN i był wyższy o prawie 20% od kursu za rok 2014. Minimalny kurs USD/PLN, zbliżony do tego z początku roku, zanotowano w maju na poziomie 3,550 USD/PLN, a wartość maksymalną grudnia – 4,040 USD/PLN.

Wykres 16. Notowania miedzi na London Metal Exchange wyrażone w PLN (PLN/t)

Wykres 17. Notowania srebra według London Bullion Market Association wyrażone w PLN (PLN/kg)

Syntetyczne zestawienie najistotniejszych dla działalności Spółki czynników makroekonomicznych przedstawione jest w poniższej tabeli.

Tabela 22. Warunki makroekonomiczne istotne dla działalności Spółki

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Średnie notowania miedzi na LME	USD/t	5 495	6 862	80,1	4 892	5 259	6 043	5 818
Średnie notowania srebra na LBM	USD/troz	15,68	19,08	82,2	14,77	14,91	16,39	16,71
Średni kurs walutowy USD/PLN wg NBP	PLN/USD	3,77	3,15	119,7	3,89	3,77	3,70	3,73

Pozycja Spółki w branży

Według szacunków CRU International produkcja górnicza miedzi na świecie w 2015 r. wyniosła 19 121 tys. t. W tym samym czasie KGHM wyprodukował 425,9 tys. t miedzi w koncentracji, co stanowi 2,2% produkcji globalnej. Światowa produkcja miedzi rafinowanej, zgodnie z prognozami CRU, wyniosła 22 035 tys. t. Produkcja miedzi rafinowanej w Spółce wyniosła 574,3 tys. t, co stanowi 2,6% produkcji globalnej.

W 2015 r. produkcja górnicza srebra na świecie wyniosła 867 mln uncji (dane szacunkowe wg CRU International). KGHM w tym okresie wyprodukował 38,9 mln uncji srebra w koncentracji, co stanowi 4,5% globalnej produkcji tego metalu.

3.9. Koszty podstawowej działalności operacyjnej

Koszty podstawowej działalności operacyjnej Spółki (obejmujące koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu) w 2015 r. wyniosły 12 655 mln PLN i kształtowały się na poziomie o 3,5% niższym do analogicznego okresu roku 2014, głównie z uwagi na spadek notowań metali, które wpłynęły na niższe koszty wsadów obcych i podatku od wydobycia niektórych kopalini.

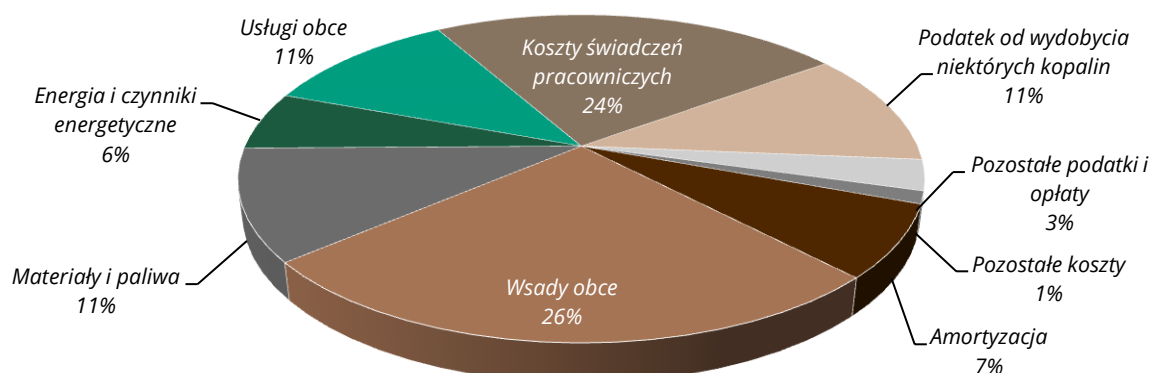
Koszty ogółem według rodzaju za 2015 r. w porównaniu do roku 2014 są niższe o 2,4% (-310 mln PLN) przy zachowaniu zbliżonej struktury.

Tabela 23. Koszty według rodzaju (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	910	818	111,2	222	233	228	226
Koszty świadczeń pracowniczych	2 992	3 022	99,0	780	760	711	741
Zużycie materiałów i energii, w tym:	5 481	5 870	93,4	1 433	1 239	1 488	1 320
- wsady obce	3 352	3 688	90,9	868	713	972	799
- energia i czynniki energetyczne	735	782	94,0	200	183	174	178
Usługi obce	1 420	1 378	103,0	403	346	352	320
Podatki i opłaty, w tym:	1 824	1 896	96,2	402	422	507	493
- podatek od wydobycia niektórych kopalini	1 439	1 520	94,7	304	325	417	393
Pozostałe koszty	155	109	142,2	50	16	71	18
Razem koszty rodzajowe	12 782	13 093	97,6	3 290	3 017	3 357	3 118

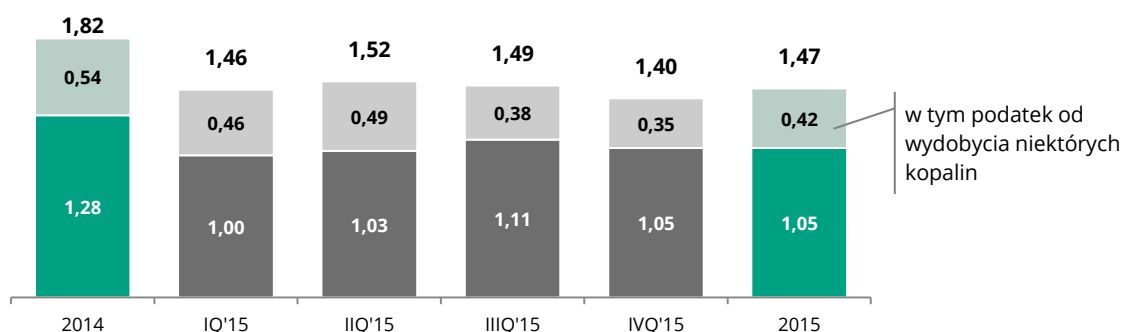
Strukturę kosztów według rodzaju w 2015 r. przedstawia wykres poniżej. W odniesieniu do roku poprzedniego kształtuje się ona na bardzo zbliżonym poziomie.

Wykres 18. Struktura kosztów według rodzaju w 2015 r.

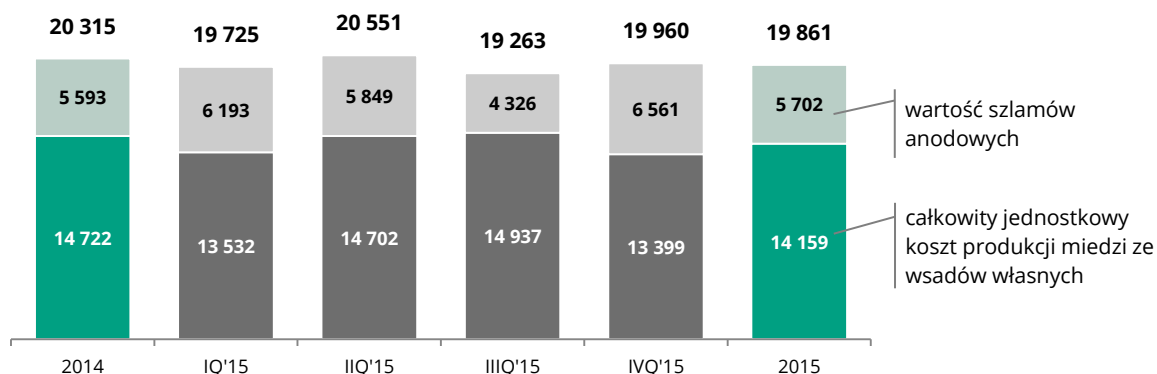
Decydujący wpływ na poziom kosztów operacyjnych Spółki mają koszty produkcji miedzi elektrolitycznej (przed odjęciem wartości produktów ubocznych), których udział wynosi około 94%.

Wykres 19. Koszt produkcji miedzi w koncentracji – C1 (USD/funt)

Koszt produkcji miedzi w koncentracji - C1 (jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej w koncentracji uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalin, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszony o wartość produktów ubocznych) wyniósł odpowiednio: w 2014 r. 1,82 USD/funt i w 2015 r. 1,47 USD/funt. Na wartość kosztu wpływ miało osłabienie złotego względem dolara amerykańskiego (koszt C1 zrealizowany w 2015 r. przeliczony wg kursu USD/PLN i notowań metali z 2014 r. wyniósłby 1,75 USD/funt), wyższa o 1,2% produkcja miedzi w koncentratkach oraz o 2,1% wyższa zawartość srebra w koncentratkach własnych.

Wykres 20. Sprzężony jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej – ze wsadów własnych (PLN/t)

Sprzężony jednostkowy koszt produkcji miedzi ze wsadów własnych (koszt jednostkowy przed pomniejszeniem o wartość szlamów anodowych zawierających m.in. srebro i złoto) jest niższy od zrealizowanego w 2014 r. o 454 PLN/t (-2,2%), na co złożył się przede wszystkim niższy poziom podatku od wydobycia niektórych kopalin (-312 PLN/t) przy produkcji ze wsadów własnych na poziomie analogicznego okresu roku poprzedniego.

3.10. Realizacja założeń Budżetu w 2015 r. oraz przewidywana sytuacja ekonomiczna Spółki w 2016 r.

KGHM Polska Miedź S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2015 r. W raporcie rocznym za 2014 r. Spółka opublikowała założenia Budżetu na rok 2015. Realizację powyższych założeń oraz przewidywaną sytuację ekonomiczną Spółki w 2016 r. prezentuje zestawienie poniżej.

Tabela 24. Realizacja założeń Budżetu w 2015 r. oraz przewidywana sytuacja ekonomiczna Spółki w 2016 r.

	J.m.	Wykonanie 2015	Budżet 2015	Realizacja (%)	Budżet 2016	Dynamika 2015=100
Średnioroczne notowania miedzi	USD/t	5 495	6 800	80,8	5 000	91,0
Średnioroczne notowania srebra	USD/troz	15,68	18,00	87,1	14,00	89,3
Kurs walutowy	USD/PLN	3,77	3,30	114,2	3,95	104,8
Produkcja miedzi w koncentracji	tys. t	425,9	421,4	101,1	426,8	100,2
Produkcja srebra w koncentracji	t	1 209	1 138	106,2	1 188	98,3
Produkcja miedzi elektrolitycznej, z tego:	tys. t	574,3	567,5	101,2	525,4	91,5
- ze wsadów własnych	tys. t	420,5	415,1	101,3	375,6	89,3
- ze wsadów obcych	tys. t	153,8	152,4	100,9	149,8	97,4
Produkcja srebra metalicznego	t	1 283	1 160	110,6	1 010	78,7
Wolumen sprzedaży wyrobów z miedzi	tys. t	571,4	564,7	101,2	575,7	100,8
Wolumen sprzedaży wyrobów ze srebra	t	1 245	1 158	107,5	1 134	91,1
Sprzężony jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych	PLN/t	19 861	21 077	94,2	21 030	105,9
Całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych	PLN/t	14 159	15 940	88,8	16 345	115,4
Koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1	USD/funt	1,47	1,86	79,0	1,45	98,6
Nakłady inwestycyjne rzeczowe	mIn PLN	2 673	2 550	104,8	2 530	94,7
Nakłady inwestycyjne kapitałowe*	mIn PLN	1 505	1 651	91,2	1 488	98,9

* Nabywanie akcji, udziałów i certyfikatów inwestycyjnych jednostek zależnych oraz udzielone pożyczki (bez refinansowania zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.)

Realizacja założeń Budżetu w 2015 r.

Niższe od zakładanych notowania metali rekompensowane są częściowo przez korzystniejszy kurs walutowy. Notowania miedzi wyrażone w PLN są o 8% niższe od planowanych, a srebra na poziomie zgodnym z założeniami.

Produkcja oraz wolumen sprzedaży miedzi, zrealizowane w 2015 r. są na poziomie zbliżonym do założonych w Budżecie, natomiast w przypadku srebra wyniki produkcyjne i sprzedaży są na poziomie odpowiednio 11% i 8% wyższym od zakładanych.

Koszty jednostkowe produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych zrealizowano na niższym poziomie głównie z uwagi na wyższą niż planowano produkcję miedzi. Natomiast poziom kosztu gotówkowego produkcji miedzi w koncentracji (C1) ukształtował się na poziomie znacząco niższym od planowanego, co wynika przede wszystkim z osłabienia złotego w stosunku do dolara amerykańskiego, ale też z wyższej zawartości srebra w koncentratkach własnych.

Przewidywana sytuacja ekonomiczna Spółki w 2016 r.

Spółka zakłada w 2016 r. dalsze pogorszenie notowań metali, w tym miedzi o 9% i srebra o 11%, którego negatywne skutki częściowo niweluje osłabienie złotego wobec dolara amerykańskiego o 5%. W efekcie zakłada się obniżenie notowań miedzi i srebra wyrażonych w złotych odpowiednio o 5% i 6%.

KGHM Polska Miedź planuje w 2016 r. utrzymanie stabilnej produkcji miedzi w koncentracji na poziomie 426,8 tys. t i kosztu produkcji C1 na poziomie o 1,4% niższym niż zrealizowany w roku 2015.

W związku z planowanym, czteromiesięcznym postojem w HM Głogów I związanym ze zmianą technologii z pieca szybowego na piec zawieszinowy Spółka zakłada zmniejszenie produkcji miedzi elektrolitycznej w 2016 r. o 9% i srebra o 21%. Zmniejszenie wolumenu produkcji skutkuje zwiększeniem kosztu jednostkowego produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych: sprzężonego o 6% i całkowitego o 15%.

Wolumen sprzedaży miedzi i srebra w 2016 r. obejmuje planowaną sprzedaż koncentratów własnych – 215 tys. t w.s. (47 tys. t Cu i 106 t Ag płatnych), które nie zostaną wykorzystane przez KGHM Polska Miedź ze względu na postój hutniczy.

Na 2016 r. Spółka zakłada realizację inwestycji rzeczowych na kwotę 2 530 mln PLN oraz kapitałowych w wysokości 1 488 mln PLN. Wysoki poziom nakładów inwestycyjnych wynika w dużej mierze z konieczności zakończenia rozpoczętych inwestycji związanych ze zmianą technologii w hutnictwie oraz na wsparcie w formie pożyczki właścicielskiej działalności operacyjnej kopalni Sierra Gorda oraz aktywów górniczych KGHM International w obecnych niekorzystnych warunkach makroekonomicznych. Ponadto w 2016 r. KGHM w ramach inwestycji kapitałowych zaplanowała środki na zagraniczne projekty rozwojowe w obszarze rozwoju bazy zasobowej (Ajax, Victoria, Sierra Gorda Oxide) związane z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń i prowadzonymi analizami.

W kontekście opisanych wcześniej czynników: pogorszenia warunków makroekonomicznych i zmniejszenia produkcji, Zarząd zdecydował o rozpoczęciu procesu rewizji założeń strategii na lata 2015 – 2020, w tym na dokonanie przeglądu oraz priorytetyzacji projektów inwestycyjnych w całej Grupie Kapitałowej w celu istotnego zmniejszenia potrzeb kapitałowych w krótkim i średnim terminie.

Spółka wdraża również zaawansowane programy efektywności kosztowej prowadzonych operacji górniczych oparte m.in. o optymalizację procesów technologicznych, zatrudnienia, renegezację kontraktów na dostawy materiałów i usług.

4. Struktura właścicielska i notowania akcji Spółki

4.1. Spółka na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW)

KGHM Polska Miedź S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) w lipcu 1997 r. Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym GPW w systemie notowań ciągłych i wchodziły w skład indeksów WIG, WIG20 i WIG30. Akcje Spółki wchodziły w skład indeksu sektorowego WIG-SUROWCE oraz indeksu WIGdiv.

W 2015 r. akcje KGHM Polska Miedź S.A. ponownie znalazły się w grupie wybranych 23 spółek notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, które tworzą RESPECT Index. Spółka uczestniczy w tym indeksie nieprzerwanie od 2009 r., co potwierdza stosowanie najwyższych standardów społecznej odpowiedzialności.

Respect Index publikowany od 19 listopada 2009 r. to indeks giełdowy spółek odpowiedzialnych społecznie notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Indeks grupuje w swoim portfelu spółki z warszawskiego parkietu działające zgodnie z najwyższymi standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (ang. Corporate Social Responsibility - CSR).

RESPECT Index wyróżnia spółki zarządzane w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, a przy okazji podkreśla ich atrakcyjność inwestycyjną. Składają się na nią jakoś raportowania, poziom relacji inwestorskich i przestrzeganie zasad Ładu Korporacyjnego.

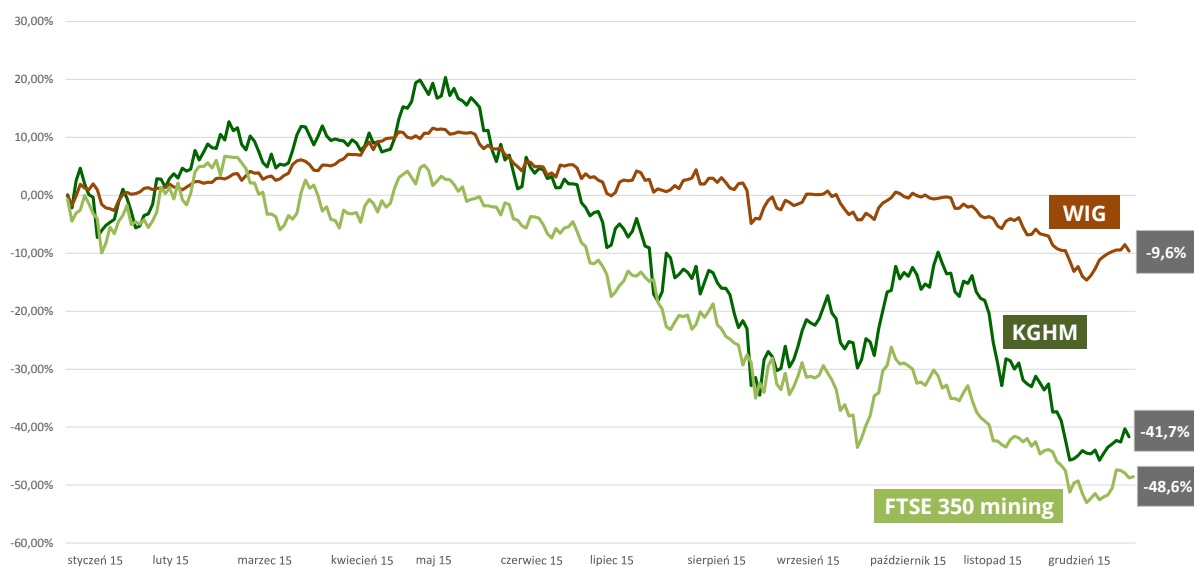
W 2015 r. spółki z sektora wydobywczego, w tym KGHM Polska Miedź S.A., były pod dużą presją czynników makroekonomicznych wynikających głównie ze słabnącego tempa rozwoju gospodarczego rynków azjatyckich (głównie Chiny), dynamicznego spadku notowań surowców oraz sytuacji geopolitycznej na świecie (Bliski Wschód). Efektem powyższego była tendencja do wyprzedaży akcji spółek z sektora wydobywczego przez inwestorów. Indeks spółek wydobywczych FTSE 350 mining spadł w 2015 r. o 48,56%. FTSE 350 Mining jest indeksem giełdowym spółek notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Londynie (LSE). Spośród 350 największych spółek pod względem kapitalizacji giełdowej, do indeksu włączone są te podmioty, które prowadzą działalność o charakterze górniczym. W indeksie uwzględnione są takie spółki jak: Anglo-American, Antofagasta, BHP Billiton czy Rio Tinto.

Pomimo tak dużej presji, spadek notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. był mniejszy niż średni spadek wyceny dla wszystkich spółek z grupy porównawczej (największe międzynarodowe spółki górnicze sektora miedziowego), który wyniósł ok. 50%.

Kurs akcji KGHM Polska Miedź S.A. obniżył się w ciągu roku 2015 o 41,67%, z poziomu 108,85 PLN odnotowanego w dniu 30 grudnia 2014 r. do 63,49 PLN na koniec 2015 r. W tym samym okresie indeksy giełdowe WIG, WIG20 oraz WIG30 spadły odpowiednio o 9,62%, 19,72% oraz 16,56%.

13 maja akcje Spółki osiągnęły roczne maksimum kursu zamknięcia na poziomie 131,00 PLN. Minimum kursu zamknięcia odnotowano 17 grudnia 2015 r. – 59,07 PLN.

Wykres 21. Zmiana kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A. na tle indeksów WIG i FTSE 350 mining

Kluczowe dane dotyczące notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na GPW w Warszawie S.A. w latach 2014-2015 zaprezentowano w poniższej tabeli:

Tabela 25. Kluczowe dane dotyczące notowań akcji Spółki na GPW w Warszawie S.A.

Symbol: KGH	ISIN: PLKGHM000017	J.m.	2015	2014
Liczba akcji		mln sztuk	200	200
Kapitalizacja Spółki na koniec roku		mld PLN	12,7	21,8
Średni wolumen obrotu na sesję		sztuk	948 323	883 361
Zmiana kursu akcji w stosunku do ostatniego kursu roku poprzedzającego		%	-41,67	-7,75
Maksymalny kurs zamknięcia w roku		PLN	131,00	138,00
Minimalny kurs zamknięcia w roku		PLN	59,07	99,90
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań w roku		PLN	63,49	108,85

Źródło: GPW

4.2. Relacje inwestorskie

Dialog z interesariuszami, wśród których szczególną rolę odgrywają akcjonariusze, traktujemy jako kluczowy element efektywnego funkcjonowania Spółki. Dla KGHM jako firmy globalnej, działającej na trzech kontynentach, priorytetem jest umożliwienie równego dostępu do informacji wszystkim uczestnikom międzynarodowych rynków kapitałowych. Działania KGHM mają na celu zapewnienie systematycznej komunikacji i przejrzystego dialogu z inwestorami, analitykami jak również na zapewnieniu wykonywania obowiązków informacyjnych wynikających z obowiązujących aktów prawnych.

Komunikację ze środowiskiem inwestorskim realizujemy czynnie poprzez spotkania z inwestorami i analitykami w kraju i zagranicą. W 2015 Departament Relacji Inwestorskich uczestniczył w wielu konferencjach regionalnych i branżowych, odbywając spotkania z inwestorami i analitykami. Jednocześnie spółka realizuje obowiązki informacyjne poprzez: raporty bieżące i okresowe przekazywane przez oficjalny system raportowania (ESPI).

Publikacja kwartalnych wyników finansowych KGHM jest powiązana z otwartą dla wszystkich interesariuszy konferencją, transmitowaną na żywo w internecie w języku polskim i angielskim. Zapisy wideo konferencji są dostępne na stronie internetowej Spółki www.kghm.com w zakładce inwestorzy. Zakładka Inwestorzy jest na bieżąco uzupełniana o informacje i dokumenty. W zakładce tej są m.in. raporty bieżące i okresowe, informacje o strukturze akcjonariatu, dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami, ładem korporacyjnym oraz prezentacje i materiały wideo dla inwestorów.

W roku 2015 raporty analityczne o KGHM opracowywane były przez 16 analityków „sell-side” z Polski oraz 8 z zagranicy.

Tabela 26. Wykaz instytucji finansowych wydających rekomendacje oraz raporty dotyczące akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Z siedzibą na terytorium Polski:		
Deutsche Bank	DM Banku Handlowego	DI mBank
DI Investors	Haitong Bank	DM BZ WBK
Erste Group	ING Securities	IPOPEMA Securities
JP Morgan	PKO Dom Maklerski	Trigon Dom Maklerski
UBS	Pekao Investment Banking	DM BOŚ
Societe Generale		
Z siedzibą poza terytorium Polski:		
Morgan Stanley	Raiffeisen	Bank of America Merrill Lynch
BMO	Credit Suisse	Goldman Sachs
WOOD & Company	Haitong	

4.3. Dywidenda

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie podziału zysku KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2014, na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 800 mln PLN, co stanowi 4,00 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) ustalono na 27 maja 2015 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 18 czerwca 2015 r. - kwota 2,00 PLN na akcję i 19 października 2015 r. - kwota 2,00 PLN na akcję.

Tabela 27. Wypłata dywidendy w latach 2014 - 2015

Symbol: KGH	ISIN: PLKGHM000017	J.m.	2015	2014
Dywidenda wypłacona w roku obrotowym		mln PLN	800	1 000
z podziału zysku za rok poprzedni		PLN/akcję	4,00	5,00
Stopa dywidendy*		%	6,3	4,6

* dywidenda na jedną akcję wypłacona w danym roku obrotowym przez ostatni kurs akcji w danym roku obrotowym

W dniu 26 stycznia 2015 r. Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął uchwałę w sprawie przyjęcia Polityki Dywidend w KGHM Polska Miedź S.A. Polityka Dywidend stanowi element zapewnienia równowagi pomiędzy wypłacaną kwotą dywidend, a możliwościami efektywnego inwestowania wypracowanych przez Spółkę środków.

Polityka Dywidend zakłada, iż Zarząd będzie rekomendował wypłatę dywidendy na poziomie do jednej trzeciej zysku netto KGHM Polska Miedź S.A. uzyskanego w poprzednim roku obrotowym, z uwzględnieniem aktualnej oraz przewidywanej sytuacji finansowej Spółki oraz Grupy Kapitałowej. W szczególności Zarząd w swojej rekomendacji będzie brał pod uwagę przewidywane potrzeby kapitałowe Spółki na realizację programu rozwoju oraz bezpieczny poziom zadłużenia w Grupie Kapitałowej.

Ostateczną decyzję o wielkości wypłacanych dywidend podejmuje Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A.

4.4. Informacja o strukturze właścicielskiej i wyemitowanych akcjach Spółki

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 mld PLN i dzielił się na 200 mln akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych.

W 2015 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego i liczby akcji.

W tym samym czasie, według wiedzy Zarządu Spółki, zmianie nie uległa również struktura własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. Jedynym akcjonariuszem posiadającym zarówno na dzień 1 stycznia 2015 r. jak i na dzień 31 grudnia 2015 r. liczbę akcji uprawniającą do 5% lub więcej ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. był Skarb Państwa. Struktura akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Tabela 28. Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania sprawozdania

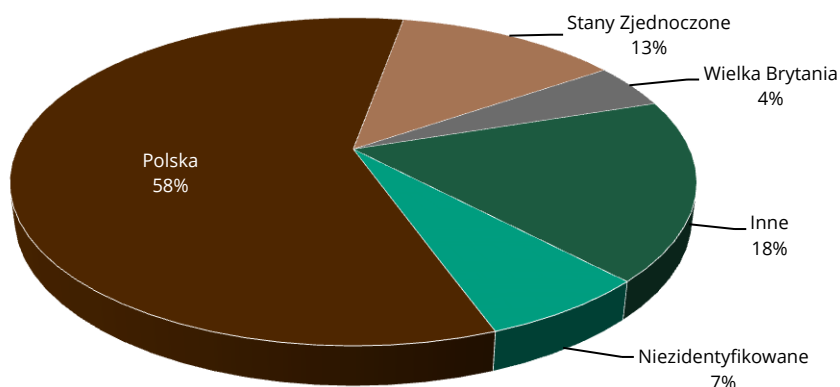
Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale zakładowym / ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa*	63 589 900	31,79%
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	68,21%
Razem	200 000 000	100,00%

*na podstawie otrzymanego przez Spółkę zawiadomienia z dnia 12 stycznia 2010 r.

Pozostali akcjonariusze, których łączny udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów wynosi 68,21% zdominowani są przez zagranicznych i krajowych akcjonariuszy instytucjonalnych.

Poniżej zaprezentowano geograficzną dystrybucję struktury akcjonariatu Spółki. Dane opierają się o przeprowadzone w 2015 r. badanie struktury akcjonariatu Spółki.

Wykres 22. Geograficzna dystrybucja struktury akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A.

Spółka nie posiada akcji własnych.

Zarząd Spółki nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji Spółki przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji Spółki będących w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia się następująco:

Tabela 29. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r.

Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Liczba akcji na dzień 31.12.2015 r.	Wartość nominalna akcji w PLN
Herbert Wirth	Prezes Zarządu	3 639	36 390
Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu	3 650	36 500
Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu	3 743	37 430
Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu	3 664	36 640
Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	1 715	17 150
Józef Czyczerski	Członek Rady Nadzorczej	10	100
Leszek Hajdacki	Członek Rady Nadzorczej	1	10

W dniu 18 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A., natomiast 3 lutego 2016 r. oraz 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. dokonała zmian w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji Spółki będących w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Tabela 30. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień podpisania sprawozdania

Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Liczba akcji na dzień podpisania sprawozdania	Wartość nominalna akcji w PLN
Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	5	50
Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	1 715	17 150
Józef Czyczerski	Członek Rady Nadzorczej	10	100
Leszek Hajdacki	Członek Rady Nadzorczej	1	10

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, Członkowie Zarządu i Członkowie Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali akcji/udziałów jednostek powiązanych KGHM Polska Miedź S.A.

W 2015 r. Spółka nie prowadziła programu akcji pracowniczych.

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A., zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2015 r.

KGHM Polska Miedź S.A., Spółka notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., podlegała w 2015 r. zasadom ładu korporacyjnego określonym w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” (załącznik do uchwały Rady Giełdy Nr 19/1307/2012 z 21 listopada 2012 r.). Treść zasad dostępna jest na oficjalnej stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie poświęconej tej tematyce (www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje), a także na stronie KGHM Polska Miedź S.A. w sekcji dotyczącej ładu korporacyjnego <http://www.kghm.com/pl/inwestorzy/lad-korporacyjny/stosowanie-ladu-korporacyjnego/stosowanie-ladu-korporacyjnego>.

Od 2016 r. Spółka podlega zasadom przyjętym w dniu 13 października 2015 r. przez Radę Giełdy, uchwałą Nr 26/1413/2015 w sprawie przyjęcia nowego zbioru zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Spółka starała się na każdym etapie funkcjonowania realizować rekomendacje i zasady dotyczące „Dobrych Praktyk” spółek giełdowych.

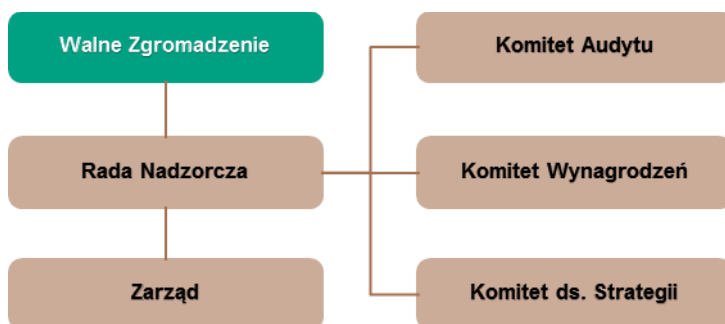
KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. odstąpiła od stosowania rekomendacji z rozdziału I pkt 12 „Dobrych Praktyk...”, mówiącej, że Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Spółka nie stosowała również zasady zawartej w rozdziale IV pkt 10 „Dobrych Praktyk ...”, dotyczącej zapewnienia przez Spółkę możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającej na: transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym oraz dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

W ocenie Spółki, wprowadzenie możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej może nieść ryzyko natury prawno-technicznej prowadzące do zaburzenia sprawnego przebiegu walnego zgromadzenia, a w konsekwencji do ewentualnego podważenia podjętych uchwał. W ocenie Spółki, zasady udziału w walnych zgromadzeniach KGHM Polska Miedź S.A. umożliwiają realizację praw wynikających z akcji oraz zabezpieczają interesy wszystkich akcjonariuszy. Spółka rozważa przeprowadzenie procesu wdrożenia powyższej zasady i rekomendacji w sytuacji, gdy ich prawno-techniczny aspekt przestanie budzić wątpliwości i będzie to uzasadnione realną potrzebą tej formy komunikacji ze strony akcjonariuszy.

Począwszy od 2016 r. Spółka przeprowadza transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Schemat 5. Struktura ładu korporacyjnego w KGHM Polska Miedź S.A.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. jest najwyższym organem Spółki. Obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne, w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Spółki oraz „Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A.” Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. W przypadkach określonych przepisami Kodeksu spółek handlowych (Ksh) Walne Zgromadzenie może zostać zwołane przez Radę Nadzorczą lub akcjonariuszy. Statut KGHM Polska Miedź S.A. upoważnia również Skarb Państwa do zwołania Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie Spółki zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały, jeżeli reprezentowana jest przynajmniej jedna czwarta kapitału zakładowego. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, o ile przepisy prawa lub Statut Spółki nie stanowią inaczej. Zasady działania Walnego

Zgromadzenia określone są w przepisach Ksh oraz Statucie Spółki. Dodatkowe kwestie związane z funkcjonowaniem Walnego Zgromadzenia reguluje uchwalony przez Walne Zgromadzenie w dniu 17 maja 2010 r. „Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A.”, który jest dostępny na stronie internetowej www.kghm.com.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki z działalności Spółki oraz sprawozdań finansowych, w tym sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki za ubiegły rok obrotowy,
- powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat,
- udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- zmiany przedmiotu działalności Spółki,
- zmiany statutu Spółki,
- podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
- sposób i warunki umorzenia akcji,
- połączenie, podział i przekształcenie Spółki,
- rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
- nabycie akcji własnych Spółki, które mają być zaoferowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w spółce lub Spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat,
- ustalanie zasad wynagradzania dla członków Rady Nadzorczej.

Harmonogram prac przy organizacji walnych zgromadzeń spółki planowany jest w taki sposób, aby należycie wywiązywać się z obowiązków wobec akcjonariuszy i umożliwić im realizację ich praw.

Wprowadzanie zmian do Statutu Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Zmiany w Statucie Spółki dokonywane są przez Walne Zgromadzenie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, w sposób i w trybie wynikającym z Ksh, tj. większością trzech czwartych głosów oddanych w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

Spośród rozwiązań uregulowanych w KSH w zakresie procesu organizacji walnych zgromadzeń i uprawnień akcjonariuszy, Spółka stosuje tylko przepisy obligatoryjne, tj. dotyczące obowiązku publikacji ogłoszeń i materiałów na walne zgromadzenia na stronie internetowej, zastosowania elektronicznych form kontaktu z akcjonariuszami. Nie mają natomiast zastosowania przepisy umożliwiające udział akcjonariuszy w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Akcjonariusze i ich uprawnienia

Jedynym akcjonariuszem KGHM Polska Miedź S.A. posiadającym zarówno na dzień 1 stycznia jak i na dzień 31 grudnia 2015 r. liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa.

Akcjonariusz ten posiadał 63 589 900 akcji KGHM Polska Miedź S.A. i głosów na walnym zgromadzeniu, co stanowi 31,79% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów. 136 410 100 akcji i głosów tj. 68,21% kapitału akcyjnego i ogólnej liczby głosów należało do pozostałych inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych.

Akcjonariusze Spółki swoje uprawnienia wykonują w sposób i w granicach wyznaczonych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Spółki oraz Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. Akcjonariusz ma prawo do wykonywania głosu osobiście lub poprzez upoważnionego przez siebie pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu powinno być udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Nie istnieją ograniczenia w przenoszeniu praw własności akcji oraz w wykonywaniu prawa głosu z akcji Spółki, inne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Spółka nie emitowała papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Spółki.

Akcjonariusz jest uprawniony w szczególności do:

- zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia jeśli reprezentuje co najmniej połowę kapitału zakładowego lub został upoważniony przez sąd rejestrowy i reprezentuje co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- zgłaszania projektów uchwał podczas obrad Walnego Zgromadzenia, dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- zgodnie z postanowieniami Statutu akcjonariusz Skarb Państwa może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie jeżeli Zarząd nie zwołał go w ustawowym terminie oraz Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie jeżeli zwołanie uzna za wskazane,

- wnioskowania o zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad,
- żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia, jeżeli akcjonariusz bądź akcjonariusze reprezentują co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, jeżeli akcjonariusz bądź akcjonariusze reprezentują co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. jest stałym organem nadzoru Spółki, we wszystkich dziedzinach jej działalności. Zgodnie ze Statutem spółki Rada Nadzorcza składa się z 7 do 10 członków powołanych przez Walne Zgromadzenie, w tym 3 członków pochodzi z wyboru pracowników Spółki. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani na wspólną kadencję, która trwa trzy lata. Rada Nadzorcza wybiera ze swojego grona Przewodniczącą Rady Nadzorczej, jego Zastępcę oraz Sekretarza. Rada Nadzorcza powinna być zwoływana nie rzadziej niż raz na kwartał. Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków Rady i podjęcie uchwały bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- ocena jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej za dany rok obrotowy,
- ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego, pisemnego sprawozdania z wyników ocen, o których mowa w pkt 1 i 2,
- przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznych wniosków w sprawie udzielenia absolutorium dla członków Zarządu z wykonania przez nich obowiązków,
- badanie i kontrola działalności oraz stanu finansowego spółki i coroczne przedkładanie Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji Spółki,
- dokonywanie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań, o których mowa w pkt 1,
- zawieranie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu,
- delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, nie mogących sprawować swoich czynności,
- ustalanie członkom Zarządu wynagrodzenia oraz innych warunków umów lub kontraktów z nimi zawieranych,
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu Spółki,
- zatwierdzanie rocznych i wieloletnich planów działalności Spółki,
- opiniowanie wniosków Zarządu kierowanych do Walnego Zgromadzenia,
- na wniosek Zarządu wyrażanie zgody na:
 - nabywanie i zbywanie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości (w tym zakresie nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia),
 - udzielanie poręczeń i pożyczek podmiotom gospodarczym, w których Spółka posiada poniżej 1/3 głosów
 - z akcji lub udziałów na Walnych Zgromadzeniach/Zgromadzeniach Wspólników tych podmiotów,
 - tworzenie i przystępowanie do spółek handlowych,
 - zbywanie akcji i udziałów w podmiotach zależnych Spółki,
 - tworzenie za granicą oddziałów, spółek, przedstawicielstw i innych jednostek organizacyjnych lub podmiotów gospodarczych,
 - objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki,
 - ustanawianie i likwidację fundacji,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, z zastrzeżeniem §12 Statutu Spółki,
- wyrażanie opinii w sprawach inwestycji spółki w środki trwałe, które spełniają jeden z warunków:
 - inwestycja o wartości powyżej 10% budżetu na wydatki inwestycyjne w środki trwałe Spółki na dany rok obrotowy,
 - inwestycja powyżej 5% budżetu na wydatki inwestycyjne w środki trwałe Spółki na dany rok obrotowy, jeżeli inwestycja nie spełnia kryterium planowanej efektywności w porównaniu do przyjętej stopy zwrotu z kapitału w Spółce.

Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej. Regulamin i Statut Spółki jest dostępny na stronie internetowej www.kghm.com.

Skład Rady Nadzorczej IX kadencji 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco:

- Marcin Moryń Przewodniczący,
- Tomasz Cyran Zastępca Przewodniczącego,
- Bogusław Stanisław Fiedor,
- Andrzej Kidyba,
- Jacek Poświata,
- Barbara Wertelecka-Kwater

W skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący członek Rady:

- Bogusław Stanisław Fiedor Przewodniczący Komitetu,
- Bogusław Szarek Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Tomasz Cyran,
- Leszek Hajdacki.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Michał Czarnik Przewodniczący Komitetu,
- Radosław Barszcz,
- Cezary Godziuk,
- Dominik Hunek,
- Leszek Hajdacki,
- Miłosz Stanisławski,
- Bogusław Szarek,
- Jarosław Witkowski.

Komitet Wynagrodzeń sprawuje nadzór w zakresie realizacji postanowień umów zawartych z Zarządem, systemu wynagrodzeń i świadczeń w KGHM Polska Miedź S.A. i Grupie Kapitałowej, szkoleń i innych świadczeń realizowanych przez spółkę oraz audytów realizowanych przez Radę w tym zakresie.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Wynagrodzeń należy:

- prowadzenie spraw rekrutacji i zatrudniania Członków Zarządu poprzez opracowywanie i organizowanie projektów dokumentów i procesów do przedłożenia Radzie Nadzorczej do akceptacji,
- opracowywanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z nawiązanym stosunkiem pracy Członków Zarządu oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony,
- nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premialnych wynagrodzeń w celu przedłożenia rekomendacji Radzie Nadzorczej,
- monitorowanie i dokonywanie okresowych analiz systemu wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki i jeśli to konieczne formułowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej,
- nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu, wynikających z umów o pracę, takich jak: ubezpieczenia, samochody, mieszkania i innych,
- inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

W skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący członek Rady:

- Tomasz Cyran Przewodniczący Komitetu,
- Leszek Hajdacki Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Józef Czyczerski,
- Marcin Moryń,
- Barbara Wertelecka-Kwater.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Radosław Barszcz Przewodniczący,
- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki,
- Dominik Hunek,
- Miłosz Stanisławski.

Komitet ds. Strategii sprawuje nadzór nad realizacją strategii Spółki, rocznych i wieloletnich planów działalności Spółki, dokonuje oceny spójności tych dokumentów, a także opiniuje Radzie Nadzorczej przedstawiane przez Zarząd Spółki projekty strategii i jej zmian oraz roczne i wieloletnie plany działalności Spółki.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej do zadań Komitetu ds. Strategii należy:

- wykonywanie w imieniu Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej zadań w zakresie nadzoru nad sprawami związanymi ze strategią Spółki oraz rocznymi i wieloletnimi planami działalności Spółki,
- monitorowanie realizacji przez Zarząd strategii Spółki i opiniowanie, na ile obowiązująca strategia odpowiada potrzebom zmieniającej się rzeczywistości,
- monitorowanie realizacji przez Zarząd rocznych i wieloletnich planów działalności Spółki oraz ocena, czy wymagają one modyfikacji,
- ocena spójności rocznych i wieloletnich planów działalności Spółki z realizowaną przez Zarząd strategią Spółki oraz przedstawianie propozycji ewentualnych zmian we wszystkich tych dokumentach Spółki,
- przedkładanie Radzie Nadzorczej Spółki swoich opinii odnośnie przedstawianych przez Zarząd Spółki projektów strategii Spółki i jej zmian oraz rocznych i wieloletnich planów działalności Spółki,

- inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

W skład Komitetu ds. Strategii Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący Członkowie Rady:

- Barbara Wertelecka-Kwater Przewodnicząca Komitetu,
- Andrzej Kidyba Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki,
- Marcin Moryń,
- Jacek Poświata,
- Bogusław Szarek.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu ds.Strategii przedstawia się następująco:

- Jarosław Witkowski Przewodniczący,
- Michał Czarnik,
- Józef Czyczerski,
- Cezary Godziuk,
- Leszek Hajdacki,
- Miłosz Stanisławski,
- Bogusław Szarek.

Szczegółowe uprawnienia, zakres działania i tryb pracy ww. Komitetów określają zatwierdzone przez Radę Nadzorczą regulaminy.

Komitety Audytu, Wynagrodzeń i ds. Strategii, po zakończeniu roku składają Radzie Nadzorczej sprawozdania ze swojej działalności.

Zarząd

Zakres odpowiedzialności Zarządu dotyczy wszystkich aspektów działalności Spółki, za wyjątkiem zastrzeżonych w przepisach Kodeksu spółek handlowych (KSH) i Statucie Spółki do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej. Szczegółowo zakres odpowiedzialności i obowiązków oraz tryb postępowania Zarządu Spółki określa Regulamin Zarządu.

Zgodnie ze Statutem KGHM Polska Miedź S.A. w skład Zarządu spółki może wchodzić od 1 do 7 osób powoływanych na wspólną kadencję. Kadencja Zarządu trwa trzy kolejne lata. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza, która powołuje i odwołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek powołuje i odwołuje pozostałych członków Zarządu, w tym pełniących funkcje Pierwszego Wiceprezesa i Wiceprezesów Zarządu, z zastrzeżeniem postanowień § 12 ust. 5 oraz ust. 7 do 12. Statutu Spółki, dotyczących wyboru lub odwołania członka Zarządu wybieranego przez pracowników. Członkowie Zarządu, w tym członek Zarządu wybrany przez pracowników, mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji, co nie narusza ich uprawnień wynikających z umowy o pracę lub innego stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka Zarządu. Wynik wyborów członka Zarządu wybieranego przez pracowników lub wynik głosowania w sprawie jego odwołania, jest wiążący dla Rady Nadzorczej, o ile w głosowaniu nad wyborem lub odwołaniem wzięło udział co najmniej 50% pracowników Spółki. Wybór i odwołanie członka Zarządu wybieranego przez pracowników, wymaga bezwzględnej większości głosów oddanych.

Zarząd działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Do ważności uchwały Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu co najmniej dwóch trzecich jego składu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W przypadku równej liczby głosów oddanych za uchwałą lub przeciwko uchwale, rozstrzyga głos Prezesa Zarządu. Szczegółowy wykaz spraw wymagających uchwał Zarządu zawarty jest w Regulaminie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

Kompetencja Zarządu w zakresie decyzji o emisji lub wykupie akcji ograniczona jest statutowo. Akcje Spółki mogą być umorzone za zgodą akcjonariusza w drodze ich nabycia przez Spółkę. Uchwała Walnego Zgromadzenia o umorzeniu akcji może być poprzedzona porozumieniem zawartym z akcjonariuszem. Zgodnie z treścią § 29 ust.1 pkt 6 Statutu Spółki na podwyższenie kapitału zakładowego i emisję akcji wymagane jest uzyskanie zgody Walnego Zgromadzenia. To samo dotyczy możliwości emisji obligacji (§ 29 ust.1 pkt 10 Statutu Spółki). Zarząd Spółki nie posiada uprawnień do podwyższenia kapitału i emisji akcji spółki na warunkach określonych w przepisach art. 444-446 Ksh.

Skład Zarządu VIII kadencji oraz podział kompetencji pomiędzy członkami Zarządu w dniu 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco :

- Herbert Wirth Prezes Zarządu ,
- Jarosław Romanowski I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Wojciech Kędzia Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Kardela Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Marcin Chmielewski Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

18 grudnia 2014 r. Pan Wojciech Kędzia złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu, z dniem 31 stycznia 2015 r.

Pakiety sprawozdawcze spółek zależnych podlegają również weryfikacji przez służby merytoryczne Jednostki Dominującej oraz przez niezależnego biegłego rewidenta podczas przeprowadzania przeglądów i badań skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej.

Scentralizowaną organizację służb finansowo-księgowych

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi księgi rachunkowe w ramach centralnej organizacji służb finansowo-księgowych. Ewidencja księgową Jednostki Dominującej prowadzona jest w Centrum Usług Księgowych wyodrębnionym w strukturach Centrali KGHM Polska Miedź S.A. Scentralizowane prowadzenie ksiąg rachunkowych wg modelu procesowego poprzez przejrzysty podział kompetencji i odpowiedzialności zapewnia minimalizowanie ryzyka błędów w ewidencji księgowej oraz wysoką jakość sprawozdań finansowych.

Poprawność i bezpieczeństwo procesów księgowych potwierdzone zostały w wynikach zewnętrznego audytu mającego za zadanie „Ocenę funkcjonowania procedur kontrolnych w obszarze finansów i księgowości w związku z przeprowadzoną centralizacją obsługi tych procesów”. Systematycznie podejmowane są dalsze działania optymalizujące funkcjonowanie struktur obsługi księgowej i zwiększające bezpieczeństwo prowadzonej ewidencji.

Systemy finansowo-księgowe

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi księgi rachunkowe w zintegrowanym systemie informatycznym. Modułowa struktura systemu zapewnia przejrzysty podział procesów i kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach rachunkowych oraz kontrolę nad księgami: sprawozdawczą, główną i pomocniczą. Dostęp do danych w różnych przekrojach i układach jest możliwy dzięki rozbudowanemu systemowi raportowania. Jednostka Dominująca na bieżąco dostosowuje system informatyczny do zmieniających się zasad rachunkowości lub innych norm prawnych. Rozwiązania Spółki Matki są implementowane w systemach jednostek Grupy Kapitałowej.

W zakresie zapewnienia właściwego użytkowania i ochrony systemów, danych, zabezpieczenia dostępu do danych oraz sprzętu komputerowego wdrożone są odpowiednie rozwiązania organizacyjno-systemowe. Dostęp do zasobów systemu ewidencji finansowo-księgowej oraz sprawozdawczości finansowej jednostkowej i skonsolidowanej ograniczony jest przez system uprawnień, które nadawane są upoważnionym pracownikom wyłącznie w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków. Uprawnienia te podlegają regularnej weryfikacji oraz audytom. W związku z przeprowadzoną centralizacją służb finansowo-księgowych przeprowadzony został zewnętrzny audyt „Przeгляд podziału obowiązków w SAP”, mający na celu wyeliminowanie potencjalnego ryzyka braku właściwego podziału obowiązków i potencjalnych konfliktów pomiędzy uprawnieniami. Kontrola dostępu prowadzona jest na każdym etapie sporządzania sprawozdania finansowego, począwszy od wprowadzenia danych źródłowych, poprzez przetwarzanie danych, aż do generowania informacji wyjściowych.

Istotnym elementem wspierającym ograniczanie ryzyka błędów i nieprawidłowości w ewidencji operacji gospodarczych są podejmowane działania zmierzające do zwiększenia wykorzystania narzędzi IT do automatyzacji kontroli i rozliczeń procesów zakupowych w Spółce. Działania te obejmują m.in.:

- stałe rozszerzanie zakresu systemu elektronicznego obiegu rozliczania i zatwierdzania dokumentów Workflow,
- wdrażanie elektronicznego systemu przesyłania danych EDI pomiędzy systemem Jednostki Dominującej a systemami informatycznymi Spółek Grupy Kapitałowej,
- rozliczenia z kontrahentami w oparciu o e-faktury zakupu i e-faktury sprzedaży.

Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym

W ramach zatwierdzonej w 2013 r. Polityki i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz Regulaminu Komitetu Ryzyka Korporacyjnego, konsekwentnie realizowany jest proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. W sposób ciągły identyfikowane, oceniane i analizowane w kontekście możliwości ich ograniczania są ryzyka w różnych obszarach działalności Grupy.

Za koordynację przebiegu całego procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz rozwijanie metod i narzędzi wykorzystywanych przez menedżerów w Jednostce Dominującej, we wszystkich spółkach zależnych i projektach odpowiedzialny jest Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności, który monitoruje i eskaluje ryzyka, oraz raportuje incydenty.

Działania obejmują również zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej.

Audyt wewnętrzny

Zasadniczym elementem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcjonowania mechanizmów kontrolnych oraz występowania ryzyka w działalności KGHM Polska Miedź S.A. są prace prowadzone przez Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej. Prace te wzmocniają pośrednio także proces sporządzania sprawozdań finansowych oraz ich rzetelność.

Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej realizuje swoje zadania w oparciu o zatwierdzony przez Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. „Zintegrowany Plan Audytu i Kontroli Wewnętrznej” na dany rok kalendarzowy. Dokument ten został opracowany zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego opublikowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych i pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Audytu KGHM Polska Miedź S.A.

Celem audytu i kontroli wewnętrznej jest dostarczenie Zarządowi i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. niezależnych i obiektywnych informacji o kontroli wewnętrznej i systemach zarządzania ryzykiem oraz analizy procesów biznesowych w KGHM Polska Miedź S.A.

Niezależnie od audytu wewnętrznego i kontroli instytucjonalnej, w KGHM Polska Miedź S.A. utrzymany jest w pełnym zakresie obowiązek samokontroli pracowników i kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez wszystkie szczeble kierownicze w ramach obowiązków koordynacyjno-nadzorczych.

Audyt zewnętrzny

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa KGHM Polska Miedź S.A. poddaje jednostkowe sprawozdania finansowe oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe przeglądowi półrocznym oraz badaniom rocznym przeprowadzanym przez biegłego rewidenta. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza drogą postępowania ofertowego, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu oraz sprawozdania z przeprowadzonego przez Komitet postępowania ofertowego. Właściwym do badania sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2013-2015 - jednostkowego i skonsolidowanego jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. W ramach prac audytowych biegły rewident dokonuje niezależnej oceny zasad rachunkowości zastosowanych przez Jednostkę Dominującą przy sporządzaniu sprawozdań finansowych oraz rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Potwierdzeniem skuteczności systemu kontroli wewnętrznych i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych są wydawane przez biegłego rewidenta opinie z badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. bez zastrzeżeń.

Nadzór nad procesem raportowania finansowego

Organem sprawującym nadzór nad procesem raportowania finansowego w KGHM Polska Miedź S.A. oraz współpracującym z niezależnym biegłym rewidentem jest Komitet Audytu powołany w ramach uprawnień Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej. Komitet Audytu zgodnie z kompetencjami określonymi w Ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. 2009.77.649) zajmuje się w szczególności:

- monitorowaniem procesu sprawozdawczości finansowej pod kątem zgodności z Polityką Rachunkowości przyjętą w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz wymogami prawa,
- monitorowaniem skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowaniem niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz
- prowadzeniem procesu wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej celem rekomendowania Radzie Nadzorczej.

Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i ocena sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą stanowi finalny etap weryfikacji i kontroli sprawowanej przez niezależny organ, zapewniający prawidłowość i rzetelność prezentowanych informacji w sprawozdaniach jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych KGHM Polska Miedź S.A.

Właściwe zarządzanie procesem ewidencji oraz sporządzania sprawozdań finansowych zapewnia osiągnięcie bezpieczeństwa i wysokiego poziomu informacji.

Informacje o raportach bieżących opublikowanych po dniu kończącym okres sprawozdawczy – do dnia podpisania raportu rocznego

Wyniki aktualizacji Studium Wykonalności projektu Ajax w Kanadzie (13 stycznia 2016 r.)

W dniu 13 stycznia 2016 r. Spółka poinformowała o zakończeniu prac nad aktualizacją Studium Wykonalności projektu Ajax, należącego do spółki joint venture KGHM Ajax Mining Inc. Zaktualizowane Studium Wykonalności zastąpiło wcześniejszą jego wersję datowaną na dzień 6 stycznia 2012 r., o wynikach którego Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 45/2011 z dnia 21 grudnia 2011 r. Szczegółowa informacja o projekcie znajduje się w rozdziale 2.3.

Zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki (18 stycznia 2016 r.)

W dniu 18 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. następujące osoby: Tomasz Cyran, Bogusław Fiedor, Andrzeja Kidybę, Marcina Moryń, Jacka Poświętę oraz Barbarę Wertelecką – Kwater.

Jednocześnie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. powołało do składu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. następujące osoby: Radosława Barszcz, Michała Czarnik, Cezarego Godziuk, Dominika Hunek, Miłosza Stanisławskiego oraz Jarosława Witkowskiego.

Zmiany w składzie Zarządu Spółki (3 lutego 2016 r.)

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. odwołała ze składu Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. następujące osoby: Prezesa Zarządu Herberta Wirtha, Pierwszego Wiceprezesa Zarządu Jarosława Romanowskiego, Wiceprezesa Zarządu Marcina Chmielewskiego oraz Wiceprezesa Zarządu Jacka Kardele.

Jednocześnie, w tym samym dniu, Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. powołała w skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. następujące osoby:

- na Prezesa Zarządu - Krzysztofa Skórę;
- na Wiceprezesa Zarządu ds. Rozwoju – Mirosława Bilińskiego;
- na Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych – Jacka Raweckiego.

Informacja o wynikach przeprowadzonych testów na utratę wartości (8 lutego 2016 r., 2 marca 2016 r.)

W dniu 8 lutego 2016 r. Spółka poinformowała o zakończeniu zasadniczych prac związanych z testami na utratę wartości bilansowej aktywów zgodnie z MSR 36, a następnie w dniu 2 marca 2016 r. o aktualizacji przeprowadzonych testów. Szczegółowa informacja na w/w temat znajduje się w części 3 Sprawozdania Finansowego.

Zmiany w składzie Zarządu Spółki (23 lutego 2016 r.)

W dniu 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. powołała w skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Pana Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Ponadto, Rada Nadzorcza zmieniła oznaczenie spraw podlegających powołanemu dnia 3 lutego 2016 roku na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. ds. Korporacyjnych Jackowi Raweckiemu, ze spraw „Korporacyjnych” na sprawy „Zarządzania Łańcuchem Dostaw”.

Znacząca umowa handlowa (11 marca 2016 r.)

W dniu 11 marca 2016 r. został zawarty pomiędzy Spółką a nkt cables group GmbH aneks do umowy z dnia 28 kwietnia 2014 r. na sprzedaż walcówki miedzianej. Zawarty aneks dotyczy sprzedaży walcówki miedzianej w roku 2016.

W wyniku podpisania dzisiejszego aneksu, łączna szacowana wartość umowy na sprzedaż walcówki miedzianej w latach 2014 – 2016 przekracza 10% wartości kapitałów własnych Spółki i wynosi od 3 342 mln PLN do 3 441 mln PLN w zależności od wykorzystania opcji ilościowej. Wartość przedmiotu umowy została obliczona w oparciu o faktyczną realizację dostaw za lata 2014 i 2015 oraz w oparciu o krzywą terminową cen miedzi z dnia 10 marca 2016 r. oraz średnie kursy USD/PLN i EUR/USD według NBP z dnia 10 marca 2016 w odniesieniu do dostaw na rok 2016. Umowa zawiera opcję wydłużenia okresu jej obowiązywania na rok 2017.

Ponadto opublikowane zostały raporty bieżące dotyczące:

- dat przekazywania raportów okresowych w 2016 r. (8 stycznia 2016 r.),
- treści uchwał podjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. (18 stycznia 2016 r.)
- wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 18 stycznia 2016 r. (19 stycznia 2016 r.)
- informacji dotyczących Członków Rady Nadzorczej powołanych dnia 18 stycznia 2016 r. (22 stycznia 2016 r.)
- informacje dotyczących Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. powołanych dnia 3 lutego 2016 r. i 23 lutego 2016 r. przez Radę Nadzorczą Spółki (11 lutego 2016 r. i 26 lutego br.)

Metodologia obliczania wskaźników

Wskaźniki płynności

$$\text{Płynność szybka} = \frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{Płynność bieżąca} = \frac{\text{Aktywa obrotowe} - \text{Zapasy}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Wskaźniki rentowności

$$\text{Stopa zwrotu z aktywów (ROA)} = \frac{\text{Wynik netto}}{\text{Aktywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)} = \frac{\text{Wynik netto}}{\text{Kapitał własny}} \times 100$$

Wskaźniki finansowania

$$\text{Stopa zadłużenia} = \frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{Zobowiązania krótkoterminowe}}{\text{Pasywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Trwałość struktury finansowania} = \frac{\text{Kapitał własny} + \text{Zobowiązania długoterminowe}}{\text{Pasywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Dług netto / Skorygowana EBITDA} = \frac{\text{Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek} - \text{Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty}}{\text{Zysk netto ze sprzedaży} + \text{Amortyzacja} + \text{Odpis/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych}}$$

Wskaźniki rynku kapitałowego

$$\text{EPS} = \frac{\text{Wynik netto}}{\text{Ilość akcji}}$$

$$\text{MC/S} = \frac{\text{Cena akcji} \times \text{Ilość akcji}}{\text{Przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{P/BV} = \frac{\text{Cena akcji}}{\text{Kapitał własny na akcję}}$$

Spis tabel, wykresów i schematów

Tabele

Tabela 1.	Zestawienie syntetyczne danych dotyczących KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2007-2015	79
Tabela 2.	Produkcja górnicza	82
Tabela 3.	Produkcja hutnicza	83
Tabela 4.	Największe toczące się postępowania odnoszące się do zobowiązań i wiarytelności KGHM Polska Miedź S.A.	86
Tabela 5.	Potencjalnie należne wynagrodzenie Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. za 2015 r.	90
Tabela 6.	Stan zatrudnienia na koniec okresów	91
Tabela 7.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem	91
Tabela 8.	Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - według oddziałów	107
Tabela 9.	Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - według kategorii	107
Tabela 10.	Aktywa krótkoterminowe i długoterminowe	119
Tabela 11.	Najistotniejsze zmiany w zakresie aktywów	119
Tabela 12.	Przepływy pieniężne 2015 r.	120
Tabela 13.	Źródła finansowania majątku	120
Tabela 14.	Najistotniejsze zmiany w zakresie źródeł finansowania	121
Tabela 15.	Kwota dostępnego i wykorzystanego finansowania zewnętrznego na 31 grudnia 2015 r.	122
Tabela 16.	Struktura długu netto Spółki	123
Tabela 17.	Stan pożyczek udzielonych spółkom z Grupy Kapitałowej na 31.12.2015 r.	123
Tabela 18.	Podstawowe elementy sprawozdania z zysków lub strat	125
Tabela 19.	Główne czynniki wpływające na zmianę wyniku finansowego	125
Tabela 20.	Wolumen sprzedaży podstawowych wyrobów	128
Tabela 21.	Przychody ze sprzedaży produktów	128
Tabela 22.	Warunki makroekonomiczne istotne dla działalności Spółki	131
Tabela 23.	Koszty według rodzaju	132
Tabela 24.	Realizacja założeń Budżetu w 2015 r. oraz przewidywana sytuacja ekonomiczna Spółki w 2016 r.	133
Tabela 25.	Kluczowe dane dotyczące notowań akcji Spółki na GPW w Warszawie S.A.	136
Tabela 26.	Wykaz instytucji finansowych wydających rekomendacje oraz raporty dotyczące akcji KGHM Polska Miedź S.A.	136
Tabela 27.	Wypłata dywidendy w latach 2014 - 2015	136
Tabela 28.	Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania sprawozdania	137
Tabela 29.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r.	138
Tabela 30.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień podpisania sprawozdania	138

Wykresy

Wykres 1.	Produkcja miedzi elektrolitycznej	83
Wykres 2.	Produkcja srebra metalicznego	83
Wykres 3.	Realizacja planowanych nakładów inwestycyjnych w 2015 r.	107
Wykres 4.	Zmiana wartości aktywów w 2015 r.	119
Wykres 5.	Przepływy pieniężne w 2015 r.	120
Wykres 6.	Zmiana wartości zobowiązań i kapitałów własnych w 2015 r.	121
Wykres 7.	Zmiana wyniku netto	126
Wykres 8.	Wskaźniki płynności	126
Wykres 9.	Wskaźniki rentowności	127
Wykres 10.	Wskaźniki finansowania	127
Wykres 11.	Wskaźniki rynku kapitałowego	127
Wykres 12.	Struktura sprzedaży produktów	128
Wykres 13.	Notowania miedzi na London Metal Exchange	130
Wykres 14.	Notowania srebra według London Bullion Market Association	130
Wykres 15.	Kurs walutowy USD/PLN według Narodowego Banku Polskiego	131
Wykres 16.	Notowania miedzi na London Metal Exchange wyrażone w PLN	131
Wykres 17.	Notowania srebra według London Bullion Market Association wyrażone w PLN	131
Wykres 18.	Struktura kosztów według rodzaju w 2015 r.	132
Wykres 19.	Koszt produkcji miedzi w koncentracie - C1	132
Wykres 20.	Sprzężony jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej - ze wsadów własnych	133
Wykres 21.	Kurs akcji KGHM Polska Miedź S.A. na tle indeksów WIG i FTSE 350 mining	135
Wykres 22.	Geograficzna dystrybucja struktury akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A.	137

Schematy

Schemat 1.	Zintegrowana działalność geologiczno-górnicza i hutnicza w Spółce	81
Schemat 2.	Struktura organizacyjna Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.	87
Schemat 3.	Główne grupy podmiotów, w których na dzień 31 grudnia 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. posiadała udział	101
Schemat 4.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w KGHM Polska Miedź S.A.	112
Schemat 5.	Struktura ładu korporacyjnego w KGHM Polska Miedź S.A.	139

Słownik pomocnych terminów i skrótów

BAT (ang. Best Available Technique)	Najlepsza Dostępna Technika, zgodnie z definicją zawartą w Dyrektywie 96/61/WE, to najbardziej efektywny i zaawansowany etap rozwoju i metod prowadzenia danej działalności, który wskazuje możliwe wykorzystanie poszczególnych technik jako podstawy dla dopuszczalnych wartości emisji mający na celu zapobieganie powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe, ogólne ograniczenie emisji i oddziaływania na środowisko naturalne jako całość.
BREF	„BAT REFERENCE document” dokument referencyjny o najlepszych dostępnych technikach (BAT)
Dług netto	(ang. Net Debt) Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek pomniejszona o wartość środków pieniężnych i ekwiwalentów
Drut OFE	Produkowany w HM Cedynia drut z miedzi beztlenowej w oparciu o technologię UPCAST
EBITDA	(ang. Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) – wynik na sprzedaży netto powiększony o wartość amortyzacji.
EBITDA skorygowana	Wartość EBITDA skorygowana o Odpisy/odwrócenia odpisów z tytułu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej
Elektrorefinacja	Proces elektrolizy z rozpuszczalną anodą, wykonaną ze stopu poddawanego rafinacji. W czasie procesu na katodzie, dzięki specjalnie dobranym warunkom, następuje selektywne wydzielanie metalu rafinowanego, a zanieczyszczające go domieszki pozostają w elektrolicie w postaci stałej lub rozpuszczonej.
Filar (górnictwo)	Nietknięta część górotworu, pozostawiona do podparcia stropu i podtrzymania go przed zawaleniem.
Flotacja (wzbogacanie flotacyjne)	Proces rozdziału rudy na frakcje o różnicowanej zawartości składników użytecznych wykorzystujący różnice zwilżalności ziaren poszczególnych minerałów. Minerale dobrze zwilżalne opadają na dno komory flotacyjnej, natomiast źle zwilżalne (te, których zwilżalność obniża się dodatkowo za pomocą odczynników zwanych kolektorami, np. ksantogenianów) unoszą się na powierzchni zawiesziny rozwiniętej dzięki odpowiednim odczynnikom pianotwórczym.
HM	Huta miedzi
ISO	Międzynarodowa Organizacja ds. Standaryzacji (ang. International Organization for Standardization).
Katody miedziane	Podstawowa postać miedzi elektrolitycznie rafinowanej, produkt elektrolitycznej rafinacji miedzi.
Koncentrat miedzi	Produkt powstały przez wzbogacenie niskoprocentowych rud metali miedzi.
Miedź elektrolityczna	Produkt elektrolitycznej rafinacji miedzi.
Miedź ekwiwalentna	Łączny wolumen produkcji wszystkich metali przeliczony na miedź w oparciu o notowania rynkowe
NBP	Narodowy Bank Polski
Odpady flotacyjne (końcowe)	Produkt końcowy procesu wzbogacania, będący przedmiotem utylizacji lub składowania.
OUOW	Obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych
rdr	„Rok do roku” - skrót oznaczający porównanie wartości w dwóch kolejnych latach
REACH	Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) dotyczące bezpiecznego stosowania chemikaliów, poprzez ich rejestrację i ocenę, oraz w niektórych przypadkach udzielanie zezwoleń i ograniczenia handlu i stosowania niektórych chemikaliów
Ruda	Kopalina, z której uzyskuje się jeden lub więcej składników. Rudy dzieli się na monometaliczne (zawierające jeden metal) i polimetaliczne (zawierające więcej niż jeden metal).
Skała płonna	Skała, która przy wydobywaniu ze złoża określonej kopaliny jest uważana za nieużyteczną.
Technologia elektrolitycznej rafinacji miedzi	Proces elektrorefinacji metali w zastosowaniu do miedzi. Okresowo wycofywane partie elektrolitu stanowią warunek utrzymywania zanieczyszczeń na dopuszczalnym poziomie, współdecydującym o jakości miedzi rafinowanej elektrolitycznie. Zanieczyszczony elektrolit i szlam jest surowcem do odzyskiwania niektórych metali towarzyszących miedzi, takich jak: srebro, złoto, selen, nikiel.
Technologia wytopu i elektrolitycznej rafinacji srebra	Składa się z: przygotowania wsadu (mieszanie składników wsadu, suszenie), wytopu metalu Dore'a i odlewania anod (topienie wsadu w piecu Kaldo celem ożużlowania lub odpędzenia do fazy gazowej składników zanieczyszczających, zakończone odlaniem produktu [99% srebra] w postaci anod), elektrorefinacji srebra (osad katodowy o zawartości min. 99,99% Ag), przetopu w indukcyjnym piecu elektrycznym i odlewania srebra rafinowanego w postaci handlową (sztabki lub granulaty).
Uncja trojańska	Jednostka masy używana głównie w krajach anglosaskich. Uncja trojańska (w skrócie troz) jest powszechnie stosowana w jubilerstwie i handlu metalami szlachetnymi. Dokładna masa 1 uncji trojańskiej odpowiada masie 31,1035 grama.
Urobek	Materiał skalny wybrany w przodku górniczym. Obejmuje zarówno kopalinę jak i skałę płonną.

Walcówka miedziana	Walcowany pręt miedziany, najczęściej o średnicy 6-12 mm, powszechnie stosowany jako surowiec dla przemysłu kablowego.
Wyrobisko	Przeźreń powstała w wyniku robót górniczych.
Wskaźnik LTIFR	Wskaźnik ilości wypadków na milion godzin przepracowanych
ZG	Zakłady górnicze
Złoże	Naturalne nagromadzenie kopalin w obrębie skorupy ziemskiej, powstałe w wyniku różnorodnych procesów geologicznych.
ZWR	Zakłady wzbogacania rudy

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	